

.....

Statutarna ureditev občine

(z osnutkoma statuta občine in poslovnika občinskega sveta)
prva dopolnjena in spremenjena izdaja

Avtorji

dr. Boštjan Brezovnik

dr. Božo Grafenauer

dr. Žan Jan Oplotnik

Milan Železnik

© **Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor**

Vse pravice pridržane. Brez pisnega dovoljenja založnika je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, predelava ali druga uporaba tega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranjevanjem v elektronski obliki.

Naslov: Statutarna ureditev občine (z osnutkoma statuta občine in poslovnika občinskega sveta), prva dopolnjena in spremenjena izdaja

Avtorji: doc. dr. Boštjan Brezovnik, izr. prof. dr. Božo Grafenauer, izr. prof. dr. Žan Jan Oplotnik, Milan Železnik

Recenzenta: prof. dr. Gorazd Trpin, prof. dr. Senko Pličanič

Založnik:

Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor
Grajska ulica 7, 2000 Maribor, SI - Slovenija
tel. +386 (0)2 250 04 58, fax: +386 (0)2 252 04 59
<http://www.lex-localis.info>, info@lex-localis.info

Leto izida: 2014

Število izvodov: 250

Cena: brezplačen izvod

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

352.07:352(094)

STATUTARNA ureditev občine : (z osnutkoma statuta občine in poslovnika občinskega sveta) / Boštjan Brezovnik ... [et al.]. - 1. dopolnjena in spremenjena izd. - Maribor : Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila, 2014. - (Lex localis)

ISBN 978-961-6842-22-8

1. Brezovnik, Boštjan
271636480

STATUTARNA UREDITEV OBČINE
(z osnutkoma statuta občine in poslovnika občinskega sveta)

prva dopolnjena in spremenjena izdaja

dr. Boštjan Brezovnik
dr. Božo Grafenauer
dr. Žan Jan Oplotnik
Milan Železnik

Januar 2014

Predgovor

Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor je v letu 2005 izdal prvo knjigo z naslovom 'Statutarna ureditev občine', tej pa je v letu 2011 sledila nova s prvotnim naslovom, ki pa je bila vsebinsko dopolnjena z osnutkom statuta občine in poslovnika občinskega sveta z obrazložitvijo po členih. Avtorji slednje smo z njeno vsebino podali celovit pregled pravne ureditve lokalne samouprave v Sloveniji in k temu dodali osnutek statuta občine, ki določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon. Ob osnutku statuta občine je bil v knjigi objavljen tudi osnutek poslovnika občinskega sveta s katerim se ureja organizacija in delo občinskega sveta, uresničevanje pravic in dolžnosti članov občinskega sveta ter postopek sprejemanja odlokov in drugih splošnih aktov občine.

Od izdaje knjige 'Statutarna ureditev občine (z osnutkoma statuta občine in poslovnika občinskega sveta)' v letu 2011 je zakonodajalec sprejel vrsto predpisov s katerimi je vsebinsko dopolnil in spremenil pravno ureditev lokalne samouprave ter s tem posegel v statutarno ureditev občine. V tej prvi spremenjeni in dopolnjeni izdaji sva s prof. dr. Žanom Janom Oplotnikom spremenila in dopolnila vsebino knjige v skladu s spremenjeno pravno ureditvijo lokalne samouprave v Sloveniji.

doc. dr. Boštjan Brezovnik

Kazalo

Uvod	1
Pravna ureditev lokalne samouprave v Sloveniji	3
1 Upravno-teritorialna členitev Slovenije	5
2 Občina	7
3 Ustanovitev občine in spremembe območij občin	7
4 Vrste občin in ožji deli občin	8
5 Naloge občin	10
6 Organi občine	13
6.1 Občinski svet	13
6.1.1 Volitve občinskega sveta	14
6.1.2 Delovanje in odločanje občinskega sveta	17
6.2 Župan	18
6.2.1 Naloge in položaj župana	18
6.2.2 Volitve župana	19
6.3 Nadzorni odbor	20
6.3.1 Pristojnosti nadzornega odbora občine	20
6.3.2 Opravljanje nadzora nad razpolaganjem s premoženjem občine	21
6.3.3 Nadzorovanje namenskosti in smotnosti porabe proračunskih sredstev	21
6.3.4 Nadzorovanje finančnega poslovanja uporabnikov proračunskih sredstev občine	22
6.3.5 Poročilo nadzornega odbora	23
6.3.6 Vloga nadzornega odbora	23
6.3.7 Sodelovanje nadzornega odbora in notranje revizijske službe	24
6.3.8 Sodelovanje nadzornega odbora in računskega sodišča	25
6.3.9 Določila statuta občine o delu nadzornega odbora in poslovnik nadzornega odbora	26
7 Občinska uprava	27
7.1 Notranja organizacija občinske uprave	29
7.1.1 Model funkcijske organizacijske strukture	30
7.1.2 Panožni model organizacijske strukture	31
7.1.3 Matrični model organizacijske strukture	32
7.2 Pravna podlaga za določitev notranje organizacije občinske uprave	33
8 Splošni akti občine	34
8.1 Formalnopravni in vsebinski okviri občinskih splošnih aktov	36

8.2	Obveznost objave in začetek veljavnosti občinskih splošnih aktov	39
8.3	Statut in drugi splošni akti občin	41
8.4	Razreševanje neskladnosti med predpisi	45
9	Neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju	46
10	Nadzor državnih organov	48
11	Varstvo lokalne samouprave	49
12	Premoženje in financiranje občine	49
13	Sodelovanje in povezovanje med občinami	51

	Osnutek statuta občine z obrazložitvijo.....	53
1	Splošne določbe.....	53
2	Naloge občine.....	58
3	Organi občine	63
3.1	Skupne določbe	63
3.2	Občinski svet	67
3.3	Župan.....	78
3.4	Nadzorni odbor občine	86
4	Občinsko pravobranilstvo.....	100
5	Drugi organi občine.....	100
6	Ožji deli občine	101
7	Neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini	114
7.1	Zbor občanov.....	114
7.2	Referendum o splošnem aktu občine.....	116
7.3	Svetovalni referendum.....	121
7.4	Drugi referendumi	122
7.5	Ljudska iniciativa	122
8	Občinske javne službe	123
9	Premoženje in financiranje občine	128
10	Splošni in posamični akti občine	135
10.1	Splošni akti občine	135
10.2	Posamični akti občine.....	137
11	Varstvo občine v razmerju do države	138
12	Nadzor nad zakonitostjo dela	139
13	Prehodne in končne določbe.....	140

	Osnutek poslovnika občinskega sveta z obrazložitvijo.....	142
1	Splošne določbe.....	142
2	Konstituiranje sveta	144
3	Pravice in dolžnosti članov sveta.....	148
4	Seje sveta.....	152
4.1	Sklicevanje sej, predsedovanje in udeležba na seji.....	152
4.3	Potek seje.....	158
4.3	Vzdrževanje reda na seji.....	162
4.4	Odločanje	163
4.5	Zapisnik seje sveta.....	167
4.6	Strokovno in administrativno delo za svet.....	169
4.7	Delovna telesa občinskega sveta	169

5	Akti sveta	175
5.1	Splošne določbe	175
5.2	Postopek za sprejem odloka	177
5.3	Hitri postopek za sprejem odlokov	181
5.4	Skrajšani postopek za sprejem odlokov	182
5.5	Objava splošnega akta občine	183
5.6	Postopek za sprejem proračuna	184
5.7	Postopek za sprejem prostorskih aktov	190
5.8	Postopek za sprejem prečiščenega besedila splošnega akta	191
6	Volitve in imenovanja	192
6.1	Imenovanje člana sveta začasno opravljanje funkcije župana	193
6.2	Postopek za razrešitev	194
6.4	Odstop članov sveta, članov delovnih teles in drugih organov ter funkcionarjev občine	195
7	Razmerje med županom in občinskim svetom	195
8	Javnost dela	196
9	Delo sveta v izrednem stanju	197
10	Spremembe in dopolnitve ter razlaga poslovnika	198
11	Prehodna in končna določba	198
	Literatura in viri	201

Uvod

V sodobnem času je država organizacija, ki predstavlja najvišjo obliko oblasti na določenem ozemlju in sistem sodelovanja ljudi, v katerem se organizirajo, usmerjajo in nadzorujejo vsa področja javnega življenja. Zato je eno osnovnih in ključnih vprašanj v vsaki državi, kako bo zagotovljeno uresničevanje oblasti na njenem celotnem teritoriju, kako bo organizirano uresničevanje javnih interesov in potreb prebivalcev, kako bo država notranje teritorialno strukturirana oziroma kakšne (po teritoriju in vsebini) teritorialne enote bodo v državi oblikovane.

V vseh državah so za zagotovitev uresničevanja nalog na področju izvajanja prvenstveno oblastne funkcije države in zagotavljanja javnih potreb in interesov ljudi, ki se opravljajo v okviru izvršilne veje oblasti, oblikovane ožje teritorialne (lokalne) enote. Če gre pri teh le za območne organizacijske enote ter za tehnično in organizacijsko izvajanje nalog države izven centra, se v teoriji največkrat govori o teritorialni organiziranosti države oziroma njene državne uprave in v okviru tega o upravni decentralizaciji oziroma o dekoncentraciji kot oblikah izvajanja državnih nalog na ravni, nižji od centralne.

V vseh sodobnih državah pa se oblikujejo tudi lokalne enote - samoupravne lokalne skupnosti, katere po svojih lastnih organih, na svoj račun, v svojem imenu in (relativno) samostojno, vendar pa v okviru ustave in zakonov ter pod določenim nadzorom države, opravljajo znatno število nalog, ki se nanašajo na zadovoljevanje lokalnih interesov in potreb prebivalcev. Gre za tkim. politično decentralizacijo po samoupravnih lokalnih skupnostih, to je lokalnih skupnostih, ki imajo status samouprave - ali drugače povedano: samoupravnih lokalnih skupnostih, v katerih se vzpostavlja način upravljanja v družbenih zadevah, ki ga imenujemo lokalna samouprava. Tako velja, da lokalno samoupravo tvorijo pravno urejena razmerja na področju odločanja o skupnih zadevah v lokalnih skupnostih in uresničevanja sprejetih odločitev.

Čeprav je enotno stališče, da pomeni uresničitev lokalne samouprave v vseh sodobnih državah bistveni element demokratične ureditve, so pri uresničitvi koncepta lokalne samouprave med posameznimi državami pomembne razlike. Zato pri proučevanju lokalne samouprave velja, da se mora proučevati v okviru dane državne in družbene ureditve in njenih osnovnih načel, ki so za delovanje lokalne samouprave odločilnega pomena. Gre predvsem za razlike v tem, kako so posamezni elementi samoupravnosti - funkcionalni, organizacijski, materialni,

pravni, pa tudi teritorialni, ekonomski, informacijski... opredeljeni v zakonodaji in kako se uresničujejo v praksi. Pri tem gre zmeraj za iskanje nekakšnega ravnovesja med državnim centralizmom na eni ter samostojnostjo (neodvisnostjo) samoupravnih lokalnih skupnosti na drugi strani. Glede tega kaže opozoriti, da obstaja v teoriji več koncepcij oziroma stališč o vlogi lokalne samouprave: stališča, ki se popolnoma podrejajo državi in vidijo v samoupravnih lokalnih skupnostih samo instrument za izvrševanje ciljev države; stališča, po katerih je država samo neka 'subsidiarna' organizacija, ki naj opravlja le tiste zadeve, ki jih posameznik ali prostovoljne asociacije posameznikov ne morejo opraviti same; večinska - 'srednja stališča', ki temeljijo na ideji politične decentralizacije. Ta stališča upoštevajo dejstvo, da obstaja centralna država, da pa obstajajo tudi 'izvirni' lokalni interesi, ki jih državni (centralni) zakonodajalec priznava in njihovo upravljanje zaupa lokalnim organom, ki so v določenem obsegu neodvisni od državne (centralne) oblasti. Poudarjajo torej, da meje in okvir delovanja lokalne samouprave določajo 'državni' zakoni, znotraj tega (zakonsko določene samostojnosti oziroma neodvisnosti) pa je delovanje samoupravnih lokalnih skupnosti samostojno in državno poseganje v to ni dopustno.

Kakšen koncept lokalne samouprave je (bo) uveljavljen v neki državi, je odvisno od vrste dejavnikov: iz katerih temeljev izhaja ustavnopravna ureditev; kateri so zastavljeni cilji neposrednega uresničevanja in izvajanja oblasti; kakšna je vloga in položaj lokalne samouprave v okviru celotne državne in družbene ureditve; vpliva zgodovinske tradicije; geografske oblikovanosti, obsežnosti in poseljenosti ozemlja; zavesti o pripadnosti ljudi določenim lokalnim skupnostim; stopnje gospodarske razvitosti; stopnje razvitosti komunalne in druge infrastrukture; družbenega in osebnega standarda; socialne strukture prebivalcev; mentalitete prebivalcev; racionalnosti pri izvrševanju oblasti ter zadovoljevanju in uresničevanju potreb in interesov; kadrovskih potencialov za uresničitev določene organiziranosti; upoštevanja mednarodnopravnih dokumentov; poznavanja teoretičnih izhodišč posameznih konceptov oziroma sistemov ter poznavanja že uveljavljenih konceptov in njihove uspešnosti v drugih državah; upoštevanja elementov upravnoorganizacijske racionalnosti; ugotavljanja perspektiv razvoja na tem področju itd. (Grafenauer & Brezovnik, 2006: 167-168; Grafenauer, 2003: 13-40).

Pravna ureditev lokalne samouprave v Sloveniji

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list Republike Slovenije, št. 33/1991-I, 42/1997, 66/2000, 23/2003, 69/2004, 68/2006, 47/2013) vsebuje določila, ki se nanašajo na ureditev lokalne samouprave že v splošnih določbah (kjer je v 7. členu določeno: 'V Sloveniji je zagotovljena lokalna samouprava'), še posebej pa v posebnem podpoglavju z naslovom 'Lokalna samouprava', kjer se na lokalno samoupravo nanaša 7 členov, in sicer:

- 138. člen določa, da prebivalci Slovenije uresničujejo lokalno samoupravo v občinah in drugih lokalnih skupnostih;
- po določbah 139. člena je občina samoupravna lokalna skupnost, katere območje obsega naselje ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev. Občina se ustanovi z zakonom po prej opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev na določenem območju. Zakon tudi določi območje občine;
- 140. člen opredeljuje delovno področje samoupravnih lokalnih skupnosti. V pristojnost občine spadajo lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo samo prebivalce občine. Država lahko z zakonom prenese na občino opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, če za to zagotovi tudi potrebna sredstva. V zadevah, ki jih je na organe lokalne skupnosti prenesla država, opravljajo državni organi tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela;
- 141. člen obravnava mestno občino. Mesto lahko dobi po postopku in ob pogojih, ki jih določa zakon, status mestne občine. Mestna občina opravlja kot svoje tudi z zakonom določene naloge iz državne pristojnosti, ki se nanašajo na razvoj mest;
- 142. člen določa, da se občina financira iz lastnih virov. Občinam, ki zaradi slabše gospodarske razvitosti ne morejo v celoti zagotoviti opravljanja svojih nalog, država v skladu z zakonsko določenimi načeli in merili zagotovi dodatna sredstva;
- v 143. členu je opredeljena pokrajina. Pokrajina je samoupravna lokalna skupnost, ki opravlja lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena. Pokrajine se ustanovijo z zakonom, s katerim se določi njihovo območje, sedež in ime. Zakon sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev. V postopku za sprejem zakona mora biti zagotovljeno sodelovanje občin. Država z zakonom prenese

na pokrajine opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, mora pa jim za to zagotoviti potrebna sredstva;

- po določbah 144. člena državni organi nadzorujejo zakonitost dela organov lokalnih skupnosti.

K temu kaže dodati, da je v 4. in 7. alineji 1. odstavka 160. člena Ustave RS določeno, da Ustavno sodišče Republike Slovenije odloča o skladnosti predpisov lokalnih skupnosti z ustavo in zakoni ter o sporih glede pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi in med samimi lokalnimi skupnostmi.

Na tem mestu moramo opomniti, da so se zadnje ustavne spremembe v Sloveniji (sprejete v juniju 2006) nanašale na spremembo členov, ki urejajo lokalno samoupravo, to je na spremembo 121., 140. in 143. člena, tako da so od teh sprememb dalje podane večje (boljše) možnosti za prenos posameznih nalog iz državne pristojnosti na občine in za ustanovitev pokrajin.¹ Lahko rečemo, da je v Sloveniji dozorelo spoznanje, da bo potrebno napraviti (še) odločnejše korake pri uveljavljanju in spodbujanju prizadevanj za enakomeren razvoj vseh območij Slovenije. Glede na to, da kažejo podatki za posamezna območja in razvojne regije, da so ponekod zaostajanja v stopnji razvitosti izrazita oziroma bistveno prevelika, bo nujno potrebno najti nove instrumente in možnosti za vzpodbujanje razvoja na teh območjih, ker se bo sicer razvojni razkorak med posameznimi območji še večal. V okviru prizadevanj za decentralizacijo in s tem spodbujanje razvoja na širših zaokroženih območjih Slovenije pa se odpirajo pomembne možnosti - ne samo z ustanovitvijo pokrajin, ki bi opravljale pomembne naloge širšega pomena in naloge regionalnega pomena - tudi s prenosi sedežev in izvajanjem nalog posameznih (sicer centralnih) institucij države izven glavnega mesta, torej na različnih območjih Slovenije.

Najpomembnejši zakoni, ki v Sloveniji urejajo področje lokalne samouprave, so:

- Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF);

¹ V zadnjih letih se je kot 'temeljna ovira' za izvedbo decentralizacije pogosto izpostavljala specifična ustavna ureditev, ki je: 1. postavljala dokaj ostro ločnico med državno oblastjo in lokalno samoupravo, saj je določala, da v pristojnost občine spadajo lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo samo prebivalce občine, država pa je lahko na občino (pa tudi na pokrajino) prenesla opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti le, če je pridobila prehodno soglasje vsake posamezne občine, 2. širše samoupravne lokalne skupnosti (pokrajine) predvidevala kot 'kreacijo občin', saj so se le-te lahko samostojno odločile za ustanovitev pokrajin. Rezultat takih ustavnih določb najje bi bil, da občine niso opravljale nobene od države prenesene pristojnosti in da v Sloveniji nimamo pokrajin.

Z ustavnimi spremembami (121., 140. in 143. člena), sprejetimi junija 2006, pa je nastala nova ustavnopravna podlaga - in to tako za prenos opravljanja posameznih nalog iz državne pristojnosti na občine (in pokrajine) kot tudi za ustanovitev pokrajin, ki so opredeljene kot samoupravne lokalne skupnosti, ki opravljajo lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena. Tako je sedaj državni zbor v položaju, da je, poleg tega, da je pristojen za opravljanje členitev na temeljni ravni (ustanavljanje občin), v njegovi domeni tudi sprejem odločitev o ustanovitvi, območju, nalogah, organizaciji in financiranju pokrajin.

- Zakon o lokalnih volitvah /ZLV / (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB3, 45/2008, 83/2012);
- Zakon o financiranju občin /ZFO-1 / (Uradni list RS, št. 123/2006, 57/2008, 36/2011, 40/2012);
- Zakon o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij - uradno prečiščeno besedilo /ZUODNO/ (Uradni list RS, št. 108/2006-UPB1, 99/2010 Odl. US: U-I-137/10-47, 9/2011).

Izmed mednarodnih dokumentov je za področje lokalne samouprave posebej pomembna Evropska listina lokalne samouprave, ki jo je Slovenija ratificirala v letu 1996 (Uradni list RS – mednarodne pogodbe, št. 15/1996, Uradni list RS, št. 57/1996).

K navedenim zakonom pa je potrebno dodati vse tiste področne zakone, ki vsebujejo določila o delovnem področju in pristojnostih občin na posameznih področjih (kot na primer Zakon o gospodarskih javnih službah, Zakon o varstvu okolja, Zakon o urejanju prostora idr.). Dodajmo, da so zakoni in (državni) podzakonski predpisi, ki se nanašajo na delovanje občin, pregledno navedeni in po vsebini razčlenjeni v katalogu 'Pristojnosti slovenskih občin', ki ga izdaja Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor in je dostopen na spletni strani: www.lex-localis.info.

1 Upravno-teritorialna členitev Slovenije

Slovenija meri 20.273 kvadratnih kilometrov in nekaj čez 2 mio prebivalcev. Slovenija je enotno (unitarno) urejena država, v kateri so z ustavo kot enote lokalne samouprave predvidene občine in pokrajine (slednje v tem trenutku še niso ustanovljene). Slovenija je danes razdeljena na 211 občin (11 mestnih). Glede na velikost občin, predvsem število prebivalcev v občinah (to je povprečno 9.500) se umešča nekje na sredino članic EU². Najmanjša občina (Hodoš) ima okoli 400 prebivalcev, največja (Mestna občina Ljubljana) pa ima okoli 280.000 prebivalcev. Največ občin ima med 2000 in 5000 prebivalcev³.

² Povprečno število prebivalcev po občinah v državah članicah EU je zelo raznoliko, tako imajo npr. v povprečju pod 10.000 prebivalcev na občino v Češki Republiki (1.600), Franciji (1.600), na Cipru (1.800), na Slovaškem (1.900), na Madžarskem (3.200), v Avstriji (3.400), v Latviji (4.300), v Luksemburgu (3.700) in Španiji (4.900), v Estoniji (5.500), na Malti (5.800), v Nemčiji (5.900), v Italiji (7.100); od 10.000 do 100.000 prebivalcev v Grčiji (10.200), v Sloveniji (10.300), na Finskem (11.600), na Poljskem (15.500), v Belgiji (17.400), na Danskem (19.700), na Švedskem (30.700), na Nizozemskem (32.200), na Portugalskem (36.000), na Irskem (44.900); nad 100.000 prebivalci pa imajo v povprečju občine v Veliki Britaniji (135.700). Falzon et al, 2004: 49).

³ Zanimivo je pogledati zbirni pregled občin na območju Slovenije v preteklosti. Iz številčnega pregleda občin v Sloveniji (na sedanjem območju Slovenije) v posameznih obdobjih v preteklosti lahko ugotovimo velika nihanja, tako da je bilo: 1366 občin leta 1850, 1264 občin leta 1868, 1216 občin pred I. svetovno vojno, 1227 občin leta 1921, 1134 občin leta 1931, 424 občin leta 1933, 469 občin leta 1939, 1274 krajev leta 1948, 386 občin leta 1952, 130 občin leta 1955, 83 občin leta 1964, 60 občin od leta 1966 do 1980, 65 občin leta 1980, 62 občin leta 1989, 147 občin leta 1994, 192 občin od leta 1998 dalje. Če pogledamo sedanjo členitev na občine, je mogoče v njej videti tudi zgodovinski vpliv. Tako so po številu prebivalcev največje občine na območju nekdanjih Ilirskih provinc, nekoliko

Kot smo že ugotovili, so občine v Sloveniji edine samoupravne lokalne skupnosti, saj pokrajine kot ('širše') samoupravne lokalne skupnosti (čeprav jih ustava opredeljuje) še niso ustanovljene.

Sicer pa moramo, kadar govorimo o upravno-teritorialni členitvi, upoštevati tudi druge teritorialne členitve, ki so povezane z izvajanjem nalog državne uprave na lokalni ravni. Če sledimo teoretičnim konceptom, načeloma velja, da se za opravljanje nalog državne uprave na celotnem državnem ozemlju lahko uporabi ena izmed naslednjih vrst teritorialne organizacije državne uprave:

- da se oblikujejo posebne (državne) upravno-teritorialne enote,
- da vsak centralni organ (ministrstvo) oblikuje lastno mrežo lokalnih organizacijskih enot,
- da naloge opravljajo organi lokalne samouprave kot naloge lastne ali prenesene pristojnosti.

V tem trenutku občine v Sloveniji ne izvršujejo nobenih nalog iz državne pristojnosti (nalog tkim. prenesene pristojnosti), ki bi jih v skladu s 140. členom Ustave RS nanje prenesla država. Po zakonu, ki ureja državno upravo, pa so v okviru teritorialne organizacije državne uprave predvidene upravne enote (pa tudi druge oblike teritorialne organiziranosti - območne enote, izpostave...), ki delujejo zaradi opravljanja upravnih nalog, ki jih je zaradi njihove narave potrebno organizirati teritorialno (območja upravnih enot določi vlada z uredbo, po veljavni ureditvi pa jih je 58). Območja upravnih enot se določijo tako, da je zagotovljeno racionalno in učinkovito opravljanje upravnih nalog, posamezna upravna enota pa praviloma obsega območje ene ali več občin. Za izvajanje nalog

manjše na območju, ki je bilo v okviru dežele Štajerske, in najmanjše na območju, ki je bilo v preteklosti v okviru Ogrske. Ugotovimo pa lahko, da pa poleg tega, da obstajajo neki ciklusi v razvoju samoupravnih lokalnih skupnosti, obstajajo tudi nekatere »stalnice«. Tako npr. določene teritorialne enote oziroma skupnosti obstajajo na enakih območjih domala ves čas v zgodovini, kar pa nakazuje na nekakšne notranje, objektivne razloge - tako imajo npr. nekatera naselja (z okoliškimi majhnimi naselji, ki gravitirajo k njim) domala vseskozi določen teritorialno-pravni status, pri čemer pa so poimenovanja različna.

Pogled v zgodovino pokaže še, da teritorialne reorganizacije pri izvajanju državnih dekoncentriranih nalog niso bile tako pogoste in tako zelo različne, kot velja to za področje oblikovanja občin. Tako smo vse od sredine prejšnjega stoletja pa do druge svetovne vojne imeli na območju sedanje Slovenije od 25 do 30 okrajev. Še več, tudi po nastanku nove (socialistične) države po II. svetovni vojni so tipične državne naloge lokalnega značaja opravljali v domala teritorialno enakih okrajih. Spremembe pri tem so nastopile predvsem od leta 1955, ko se je število okrajev zmanjšalo na 19 in ko se je pričel utrjevati položaj novih občin (število teh se je v tem letu zmanjšalo od 386 na 130) kot ključnih enot za izvajanje državnih nalog na lokalnem nivoju. Do leta 1965, ko so bili ukinjeni, se je zmanjševalo tako število okrajev kot število občin. Od leta 1965 pa vse do leta 1994, ko so bile ustanovljene občine v novi ustavnopravni ureditvi, se je število občin gibalo med 60 in 65. Glede izvajanja dekoncentriranih nalog države pa lahko ugotovimo, da so ostale enote za izvajanje državnih nalog, ki so dobile naziv upravne enote, enake tudi potem, ko smo uvedli nov sistem lokalne samouprave in ustanovili 147, nato 192, sedaj pa 211 občin. Iz tega vidimo, da je država v preteklosti, pogojno rečeno, z bistveno "večjo lahkoto" ustanavljala oziroma dopuščala ustanavljanje in spreminjanje teritorialnega obsega osnovnih samoupravnih lokalnih skupnosti, to je občin, kot pa je to veljalo za oblikovanje enot za izvajanje njenih nalog oblastnega značaja, kjer je upoštevala predvsem načela in kriterije upravnoorganizacijske racionalnosti in strokovnosti opravljanja predpisanih nalog in pristojnosti (Grafenauer, 2000).

državne uprave na lokalni ravni so torej v Sloveniji oblikovane 'upravne enote', ki jih je 58 in so v teritorialnem smislu v glavnem enake, kot so bile pred letom 1994 takratne občine (te so delovale v okviru tkim. komunalnega sistema takratne socialistične ustavne ureditve, bile pa so del sistema državne uprave na lokalni ravni in hkrati samoupravne lokalne skupnosti; v pretežni meri so izvajale državne zakone in predvsem naloge iz okvira državne uprave; povprečna slovenska občina je takrat imela čez 30.000 prebivalcev in merila nad 300 km²) (Grafenauer & Brezovnik, 2006: 171 - 175).

2 Občina

Na podlagi ustavnih določb veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ v splošnih določbah določa nekatera načelna izhodišča za urejanje občin v Sloveniji. V teh določbah je občina obravnavana kot temeljna lokalna samoupravna lokalna skupnost, ki v okviru ustave in zakonov samostojno ureja in opravlja svoje zadeve in izvršuje naloge, ki so nanjo prenesene z zakoni. Ustava RS sicer ne določa pravne narave občine, vendar je razumljivo, da občina oziroma druga lokalna skupnost ne more opravljati svojih nalog, če nima ustreznih pravnih pooblastil. Zakon veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ že v splošnih določbah določa, da so občine osebe javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja. Občina je torej tako kot država oseba javnega prava na svojem območju (Kaučič & Grad, 2008: 361-362).

3 Ustanovitev občine in spremembe območij občin

Po Ustavi RS območje občine obsega naselje ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev. Pri tem je po zakonodaji naselje 'strnjena ali nestrnjena skupina stavb, ki sestavljajo naseljeno zemljepisno enoto (mesto, trg, vas, industrijsko ali rudarsko naselje, zdravilišče in podobno), ki ima skupno ime, lastni sistem oštevilčenja stavb ter določeno območje, ki ga tvori eden ali več statističnih okolišev'. V smislu najmanjših enot sestavljajo naselja katastrske občine.

Ustava RS določa, da se občina ustanovi z zakonom po prej opravljenem referendumu⁴, s katerim se ustanovi volja prebivalcev na določenem območju. Sicer pa je (se) območje občine določeno z zakonom o ustanovitvi občin(e).

Pogoji za občino pa so predpisani z veljavnim Zakonom o lokalni samoupravi /ZLS/. S slednjim je tako določeno, da mora biti občina sposobna zadovoljevati potrebe in interese svojih prebivalcev in izpolnjevati druge naloge v skladu z

⁴ Ta referendum ima pravno naravo posvetovalnega referenduma, katerega rezultati so seveda pomembno vodilo in usmeritev pri odločanju. Po ustavni diktaciji se torej referendum obvezno izvede, rezultati referenduma pa za državni zbor niso obvezni oziroma ne preprečujejo drugačne odločitve. Tak značaj referenduma je razumljiv, saj pri vzpostavitvi sistema lokalne samouprave ne gre samo za vprašanje interesov prebivalcev ožjih območij, temveč tudi za vprašanje javnih interesov oziroma interesov v državi kot celoti.

zakonom ter da mora imeti najmanj 5.000 prebivalcev. Ob ustanovitvi ima lahko občina manj kot 5.000 prebivalcev, če gre za ustanovitev nove občine z združitvijo dveh ali več občin (13. in 13.a člen ZLS).

4 Vrste občin in ožji deli občin

Po veljavnem Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/ ločimo tri vrste občin:

- 'navadne oziroma vaške občine' (v zakonu ni uporabljena ta terminologija),
- 'mestne občine' in
- 'občine s posebnim statusom'.

V tem trenutku je v Sloveniji skupaj 211 občin, od tega 200 'navadnih' občin in 11 mestnih občin. Največja mestna občina (Ljubljana) ima okoli 280.000 prebivalcev, po številu prebivalcev druga največja občina (Maribor) ima okoli 115.000 prebivalcev, ostale mestne občine pa imajo 50.000 ali manj prebivalcev.

V skladu z določili veljavnega Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ se lahko občini z zakonom dodeli status mestne občine, če je na njenem območju mesto, ki ima najmanj 20.000 prebivalcev in 15.000 delovnih mest ter gospodarsko, kulturno in upravno središče širšega območja. Ugotoviti je treba, da se pravna ureditev mestnih občin le neznatno razlikuje od siceršnje občinske ureditve⁵.

Kot posebno vrsto občin lahko štejemo še občine s 'posebnim statusom'. Občini lahko Državni zbor RS podeli poseben status, kadar je izražen poseben interes države za ohranitev poselitve in razvoj posameznih območij. Država zagotavlja takšnim občinam posebna sredstva za razvoj. Sicer pa mora pogoje za pridobitev posebnega statusa predpisati zakon. V tem trenutku občin s posebnim statusom v Sloveniji ni.

V zvezi z notranjimi teritorialnimi členitvami občin je treba ugotoviti, da je poznala prejšnja (socialistična) ustavna ureditev posebne samoupravne skupnosti, ki so delovale v okviru občin - to je krajevne skupnosti, ki jih je bilo v celi Sloveniji čez 1100. To so bile pravzaprav tipične lokalne skupnosti, v katerih so občani z medsebojnim povezovanjem in sodelovanjem razreševali vrsto lokalnih nalog. Zato je zakonodajalec tudi v novem sistemu prepustil občinam, da se odločijo o svoji notranji členitvi na ožje dele občine – to je na krajevne, vaške ali četrtne skupnosti.

Veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ vsebuje dokaj obsežne določbe o ožjih delih občine – krajevnih, vaških ali četrtnih skupnostih. O notranji členitvi, to je, ali se bodo v občini oblikovali ožji deli občin, odloča občinski svet s statutom (ki določi tudi ime in območje ožjega dela občine), pri tem pa upošteva

⁵ Poleg zadev javnega pomena mestna občina na podlagi in v skladu z zakoni, ki urejajo posamezna področja, kot svoje naloge opravlja še z zakonom določene naloge iz državne pristojnosti, ki se nanašajo na razvoj mest (22. člen ZLS).

interes prebivalcev, zgodovinske, gospodarske, upravne, kulturne in druge značilnosti območja.⁶

Organ ožjega dela občine je svet, katerega število članov občine določi občinski svet, izvolijo pa ga občani (volilni upravičenci), ki imajo stalno prebivališče na območju ožjega dela občine. Svet opravlja naloge, ki se pretežno nanašajo na prebivalce ožjega dela občine in ki so mu prenesene v izvajanje s statutom občine (podrobneje se te naloge določijo z odlokom). Svet ožjega dela občine ima predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta ožjega dela občine. Če s statutom niso ustanovljeni ožji deli občine ali če statut določi, da ti deli nimajo sveta, lahko občinski svet ustanovi odbore (krajevne, vaške, četrtne) kot svoja delovna telesa. Pomembno je opozoriti, da lahko občina na svete ožjih delov prenese v izvajanje naloge, ki se nanašajo na:

- lokalne javne službe,
- vzdrževanje krajevnih cest in drugih javnih površin,
- upravljanje s premoženjem, namenjenim za potrebe krajanov,
- pospeševanje kulturne in drugih društvenih dejavnosti.

Svet ožjega dela občine lahko občinskemu svetu predlaga odločitve, ki se nanašajo na ožji del občine. Če tako določa statut občine, pa mora občinski svet pred sprejetjem odločitve, ki se nanaša na ožji del občine, pridobiti mnenje sveta ožjega dela občine. Statut občine lahko določi, da so posamezne odločitve sveta ožjega dela občine veljavne, ko da nanje soglasje občinski svet.

Opozoriti kaže na dejstvo, da so notranje členitve v posameznih občinah zelo različne – ponekod jih sploh ni, drugod pa imajo ožji deli občine pomembne pristojnosti in celo status pravne osebe javnega prava, če tako določa občinski statut. Če je ožji del občine pravna oseba, nastopa v pravnem prometu v okviru nalog, ki so določene s statutom oziroma odlokom občine. Zastopa ga njegov svet (statut občine lahko določi, da ga zastopa predsednik sveta)⁷, za svoje obveznosti pa odgovarja z vsem svojim premoženjem (za obveznosti ožjega dela subsidiarno odgovarja občina). Delovanje ožjega dela občine se financira iz občinskega proračuna, s prostovoljnimi prispevki fizičnih in pravnih oseb, s plačili za storitve, s samopriskrbovkom in s prihodki od premoženja ožjega dela občine.⁸ Prihodki in

⁶ Pobudo za ustanovitev ožjih delov občine ali za spremembo njihovih območij lahko da zbor krajanov ali s statutom določeno število prebivalcev dela občine. Občinski svet pa mora pobudo obvezno obravnavati. Pred ustanovitvijo ožjih delov občine ali pred spremembo njihovih območij mora občinski svet na zborih krajanov ali na referendumu ugotoviti interes prebivalcev posameznih območij v občini, kjer naj bi bili ustanovljeni ožji deli občine.

⁷ Pravni posli, ki jih sklne ožji del občine brez predhodnega soglasja župana, so nični, vendar pa lahko predpis občine, ki je potreben za izvršitev občinskega proračuna, določi, kateri pravni posli in v kateri višini so ti posli, ki jih sklne ožji del občine, veljavni brez predhodnega soglasja župana.

⁸ Tudi v primeru, če ožji del občine ni pravna oseba, lahko statut občine določi naloge in proračunska sredstva, pri katerih občino zastopa svet ožjega dela občine ali njegov predsednik (tudi tukaj mora dati k sklenitvi pravnega posla soglasje župan, občinski predpis pa lahko določi, v katerih primerih to ni potrebno).

Če ožji del občine ni pravna oseba, način financiranja njegovega delovanja določi občinski statut, sredstva za izvajanje nalog pa se zagotovijo v občinskem proračunu.

odhodki ožjega dela občine morajo biti zajeti v njegovem finančnem načrtu, ki je sestavni del občinskega proračuna. Zakon tudi določa, da se ožji del občine ne sme zadolževati (Grafenauer & Brezovnik, 2006: 179-180).

5 Naloge občin

V 140. členu Ustave RS je določeno, da spadajo v pristojnost občine lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in zadevajo samo prebivalce občine. Država lahko z zakonom prenese na občine opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, če za to zagotovi tudi potrebna sredstva. V zadevah, ki jih je na organe lokalne skupnosti prenesla država, opravljajo državni organi tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela.

Navedeni člen ustave je bil spremenjen v letu 2006, z njegovimi spremembami pa so dane večje možnosti za prenos posameznih nalog iz državne pristojnosti na občine.⁹ Da je obstajala dokaj ostra ločnica med državno oblastjo in lokalno samoupravo (za razliko od ureditve v evropskih državah, kjer se naloge države in lokalne samouprave na različne načine prepletajo), kaže tudi dejstvo, da občine v Sloveniji v tem trenutku opravljajo samo svoje izvirne naloge in nobenih z države prenesenih nalog oziroma pristojnosti.

Tudi sicer je v teoriji znana ločitev na lastne (izvirne) in prenesene (naložene, delegirane) naloge oziroma delovno področje občin. Lahko rečemo, da je ta delitev odraz zgodovinskega razvoja oziroma teorije, da obstaja določena izvirna in samostojna pravica samoupravnih teles¹⁰. Pri tem velja, da pridobivajo samoupravne skupnosti (enote, telesa) s prenesenim delovnim področjem celo 'nove' pristojnosti, ki so 'dodane' k siceršnjim (konvencionalnim), ki jih imajo kot samoupravne skupnosti. Tako opravlja samoupravna skupnost ene (lastne) naloge v svojem imenu in po svoji odgovornosti, druge, to je prenesene naloge, pa v imenu države in na njen račun. Sicer pa ideja o lastnih in prenesenih pravicah občine prihaja do izraza pri razlikovanju na izvirne in prenesene naloge lokalnih skupnosti, ki je izpeljano v domala vseh evropskih državah - to velja tudi za našo ustavo in zakonodajo.

⁹ S to spremembo je nekoliko omehčana ustavna koncepcija popolne ločitve občine in države, po kateri občine opravljajo (zgolj) lokalne zadeve, država pa lahko nanje prenese opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, če za to zagotovi tudi potrebna sredstva. Po prejšnjem ustavnem določilu je bilo namreč za prenos nalog na občino potrebno še soglasje vsake posamezne občine.

¹⁰ Bistvo teorije o naravnih, prirojenih pravicah občine (*pouvoir municipal*), ki izhaja iz časa francoske revolucije, je v zatrtjevanju, da naj bi imela občina, kakor to velja tudi za pravice človeka in državljana, svoje naravne (prirojene) pravice, ki so neodvisne od države. Gre za »naravno« ali »lastno« delovno področje oziroma pristojnost občine, ki je npr. v stari Avstriji dobila svoj odraz v občinskem zakonu iz leta 1849 (katerega so v tistem času šteli kot enega od najbolj naprednih občinskih zakonov), ki vsebuje določila o »temeljnih« pravicah občine, naloge občine pa deli na lastne in prenesene. Kot navaja Leonid Pitamic v delu *Država* (iz leta 1927), je naziranje o naravnih pravicah občine, ki bi bile nedotakljive nasproti zakonu ali celo nasproti ustavi, minilo; občine imajo le toliko pristojnosti, kolikor jim jih podeli zakonodaja, ki lahko le-te zopet spremeni ali ukine. Se je pa ohranila v zakonih delitev na lastno ali samostojno (izvirno) delovno področje oziroma pristojnosti občine in na preneseno delovno področje.

Veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ določa (v 21. členu), da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge:

- upravlja občinsko premoženje,
- omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva,
- načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči,
- ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj,
- v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe,
- pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele,
- skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja,
- ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte,
- ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvalitetno življenje njenih prebivalcev,
- pospešuje vzgojno-izobraževalno, informacijsko-dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju,,
- pospešuje razvoj športa in rekreacije,
- pospešuje kulturno-umetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju,
- gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine,
- v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva,
- opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami,
- organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini,
- skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč,
- organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč,
- organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe,
- določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine, in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno,
- sprejema statut občine in druge splošne akte,
- organizira občinsko upravo,
- ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

Posebej je treba opozoriti, da so konkretne naloge in pristojnosti občin določene predvsem z zakoni, ki urejajo posamezna področja in z občinskimi statuti. Pregled

vseh nalog občin, razporejenih po posameznih organih (občinskem svetu, županu, občinski upravi) je pregledno razviden iz kataloga 'Pristojnosti slovenskih občin' (www.lex-localis.info).

Med nalogami in pristojnostmi občine je treba posebej opozoriti na obveznost občine, da zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe). V občini gre predvsem za opravljanje gospodarskih in drugih javnih služb, s katerimi se zagotavljajo materialne in druge javne dobrine kar opredeljujejo posamezni področni zakoni.

Tako je na primer v 61. členu veljavnega Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ predpisano, da občina zagotavlja opravljanje lokalnih javnih služb:

- neposredno v okviru občinske uprave;
- z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij;
- z dajanjem koncesij;
- z vlaganjem lastnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava¹¹.

Dvoje ali več občin pa lahko zaradi gospodarnejšega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb skupaj ustanovi javni zavod ali javno podjetje¹².

Veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ (50.b člen) posebej določa, da se lahko z občinskim predpisom določi, da se za opravljanje posameznih upravnih nalog iz izvirne pristojnosti občine podeli javno pooblastilo javnemu podjetju, javnemu zavodu, javni agenciji, javnem skladu, drugi pravni osebi ali posamezniku, če se s tem omogoči učinkovitejše in smotnejše opravljanje nalog, zlasti, če se v celoti ali pretežno financirajo s plačili uporabnikov (če je za pridobitev javnega pooblastila več kandidatov, se izbira opravi po javnem natečaju).

Kot smo že navedli, lahko občina poleg 'lastnih' - izvirnih nalog oziroma pristojnosti, opravlja tudi "prenesene" naloge, to je posamezne naloge iz državne pristojnosti, ki jih (lahko) država z zakonom prenese na občino. Za prenesene naloge zagotavlja država občini tudi ustrezna sredstva za njihovo opravljanje,

¹¹ Na tem mestu moramo opozoriti na vsebinsko neusklajenost med navedenim določilom 61. člena veljavnega Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ in določilom 6. člena veljavnega Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (Uradni list RS, št. 32/1993, 30/1998-ZZLPPO, 127/2006-ZJZP, 38/2010-ZUKN, 57/2011), ki določa, da lokalna skupnost (občina) zagotavlja gospodarske javne službe v naslednjih oblikah: • v režijskem obratu; • v javnem gospodarskem zavodu; • v javnem podjetju in • z dajanjem koncesij.

¹² Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v skladu z aktom o ustanovitvi in statutom javnega zavoda ali javnega podjetja ter za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb občinski sveti udeleženih občin ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani. Akt o ustanovitvi skupnega organa PA mora določati njegove naloge, organizacijo dela in način sprejemanja odločitev, financiranje in delitev stroškov med občinami. Skupni organ opravlja svoje naloge v imenu in za račun občin, ki so ga ustanovile. Sedež organa je v občini, v kateri je sedež javnega zavoda ali javnega podjetja. Strokovne naloge za skupni organ opravlja občinska uprava občine, v kateri je njegov sedež.

državni organi pa lahko pri teh nalogah opravljajo tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo dela. V praksi prenosov državnih pristojnosti na občine v Sloveniji do sedaj še ni bilo.

6 Organi občine

Zakon o lokalni samoupravi določa, da so organi občine: občinski svet, župan in nadzorni odbor.

6.1 Občinski svet

Osrednji organ lokalne samouprave v občini je občinski svet, ki je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine. Mandat članov občinskega sveta je štiri leta.

V okviru svojih pristojnosti občinski svet:

- sprejema statut občine;
- sprejema odloke in druge občinske akte;
- sprejema prostorske in druge plane razvoja občine;
- sprejema občinski proračun in zaključni račun;
- imenuje in razrešuje člane nadzornega odbora ter člane komisij in odborov občinskega sveta;
- nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave glede izvrševanja odločitev občinskega sveta;
- imenuje in razrešuje predstavnike občine v sosvetu načelnika upravne enote;
- odloča o pridobitvi in odtujitvi občinskega premoženja, če ni z zakonom drugače določeno;
- imenuje in razrešuje člane sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin;
- odloča o na občino z zakonom prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če zakon ne določa, da o teh zadevah odloča drug občinski organ;
- odloča o drugih zadevah, ki jih določa zakon in statut občine.

Najpomembnejši splošni pravni akt, ki ga sprejme občinski svet, je statut, ki določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov (razen glede organov občinske uprave), način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini.

Poleg statuta ureja občina zadeve iz svoje pristojnosti predvsem z odloki, odredbami, pravilniki in navodili. Med navedenimi akti so najpomembnejši in tudi najpogostejši občinski odloki (več Grafenauer, 2005: 1-22).

Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ sledi ustavnim določbam o objavljanju predpisov in določa, da morajo biti statut in drugi predpisi občine objavljeni v uradnem glasilu, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače

določeno. Pri tem je treba ugotoviti, da nekatere občine objavljajo svoje predpise v Uradnem listu Republike Slovenije, nekatere (oziroma več občin skupaj) pa objavljajo predpise v svojih uradnih glasilih.

Občinski svet šteje od 7 do 45 članov. Število članov občinskega sveta določa statut občine (število članov prvega občinskega sveta po ustanovitvi posamezne občine se določi v zakonu glede na število prebivalcev v občini).

V narodnostno mešanih občinah, kjer živita italijanska in madžarska narodna skupnost, imata narodni skupnosti v občinskih svetih najmanj po enega predstavnika. S statutom v teh občinah se določi neposredna zastopanost narodnih skupnosti tudi v drugih organih občine. V teh občinah se tudi ustanovi komisija za narodnostna vprašanja, v kateri imajo pripadniki narodne skupnosti polovico članov. Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ je v spremembah, sprejetih v letu 2002, določil, da ima v 20 občinah (Beltinci, Cankova, Črenšovci, Dobrovnik, Grosuplje, Kočevje, Krško, Kuzma, Lendava, Metlika, Murska Sobota, Novo mesto, Puconci, Rogašovci, Semič, Šentjernej, Tišina, Trebnje in Turnišče) pravico do enega predstavnika v občini naseljena romska skupnost.

6.1.1 Volitve občinskega sveta

Lokalne volitve so urejene v posebnem Zakonu o lokalnih volitvah /ZLV/, ki zelo podrobno ureja vsa vprašanja, povezana z volilno pravico, volilnim sistemom, kandidiranjem in potrjevanjem kandidatur, volilnimi organi, glasovanjem na voliščih, ugotavljanjem volilnih izidov, varstvom volilne pravice...

Volitve občinskega sveta potekajo torej v skladu z določili Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/. Občinski svet se voli na podlagi splošne in enake volilne pravice z neposrednim in tajnim glasovanjem. Aktivno volilno pravico (to je pravico voliti) in pasivno volilno pravico (to je pravico biti voljen) imajo polnoletni državljani Republike Slovenije – volilno pravico ima volivec v občini, v kateri ima stalno prebivališče. Pravico voliti in biti voljen za člana občinskega sveta ima pod navedenimi pogoji tudi državljan druge članice Evropske unije, ki ima dovoljenje za stalno prebivanje in prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji oziroma potrdilo o prijavi prebivanja in prijavljeno začasno prebivališče v Republiki Sloveniji. Ob tem moramo opomniti, da imajo aktivno volilno pravico, t.j. pravico voliti člane občinskega sveta tudi tujci, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje in prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Volilni sistem v ožjem smislu besede je v občinah odvisen od velikosti občine oziroma števila prebivalcev, saj je od tega odvisno število članov občinskega sveta.

Člani občinskih svetov se volijo:¹³

- po 'večinskem sistemu' (večinske volitve), če šteje občinski svet manj kot 12 članov (po večinskem sistemu se volijo tudi člani občinskega sveta iz vrst italijanske in madžarske narodne skupnosti, pa tudi predstavniki romske skupnosti),
- po 'proporcionalnem sistemu' (proporcionalne volitve), če šteje občinski svet 12 ali več članov.

Za volitve se v občini lahko oblikujejo volilne enote, ki se oblikujejo tako, da se en član občinskega sveta voli na približno enako število prebivalcev. Za večinske volitve zakon določa, da se lahko vsi člani občinskega sveta volijo v občini kot eni volilni enoti, če občinski svet ne šteje več kot sedem članov. V vsaki volilni enoti se voli en član občinskega sveta, če je to smotno zaradi oblikovanja volilnih enot, pa največ trije člani občinskega sveta. Za proporcionalne volitve članov občinskega sveta določa zakon, da se lahko oblikujejo volilne enote - volilne enote se v tem primeru oblikujejo tako, da se v vsaki voli enako število članov, vendar najmanj pet članov občinskega sveta. Volilna enota za predstavnike italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti in za predstavnike romske skupnosti je cela občina.

Redne volitve¹⁴ v občinske svete razpiše predsednik državnega zbora, opravijo pa se vsako četrto leto, in to najprej dva meseca in najpozneje zadnjo nedeljo ali drug dela prost dan pred potekom štirih let od prejšnjih rednih volitev v občinske svete. Volitve v občinske svete vodijo in izvajajo občinske volilne komisije (predsednik volilne komisije in njegov namestnik se imenujeta izmed sodnikov ali izmed drugih diplomiranih pravnikov; komisija ima predsednika in tri člane - vsi imajo tudi namestnike), za glasovanje na voliščih pa skrbijo volilni odbori. Za enotno izvajanje predpisov skrbi tudi Republiška volilna komisija. Občinsko volilno komisijo in volilne komisije volilnih enot imenuje občinski svet, volilne odbore pa občinska volilna komisija. Zakon tudi določa, da so lahko pri delu občinske volilne komisije navzoči predstavniki kandidatov in list kandidatov, pri delu volilnih odborov pa zaupniki kandidatov in kandidatnih list. Kandidiranje se nekoliko razlikuje glede na vrsto volitev. Pri večinskih volitvah lahko določijo kandidate politične stranke v občini in volivci v volilni enoti (najmanj 15 volivcev s podpisovanjem). Pri kandidiranju za proporcionalne volitve lahko določijo liste kandidatov za člane občinskega sveta politične stranke in volivci (potrebno število podpisov je najmanj 1% od števila volivcev v volilni enoti, ki so glasovali na

¹³ Za ugotovitev števila članov občinskega sveta ter za določanje volilnih enot in števila članov občinskega sveta, ki se volijo v posamezni volilni enoti, se ne upošteva števila članov občinskega sveta – predstavnikov italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti ter predstavnikov romske skupnosti.

¹⁴ Zakon o lokalnih volitvah ureja tudi predčasne volitve (te se opravijo, če se občinski svet razpusti pred potekom štiriletnje mandatne dobe, pa tudi v primeru, če hkrati odstopi večina članov občinskega sveta) in nadomestne volitve (te se opravijo, če članu občinskega sveta, ki je bil izvoljen na večinskih volitvah, preneha mandat; če preneha mandat članu občinskega sveta, ki je bil izvoljen na proporcionalnih volitvah, postane član občinskega sveta za preostanek mandata naslednji kandidat iz istoimenske liste - to pa ne velja, če član občinskega sveta odstopi prej kot v šestih mesecih od potrditve mandata, saj se v tem primeru izvedejo nadomestne volitve po večinskem sistemu).

zadnjih rednih volitvah v občinski svet, vendar ne manj kot 15 in ne več kot 1000). Politične stranke določijo kandidate po postopku, določenem z njihovimi pravili. Kandidati morajo imeti stalno prebivališče v volilni enoti, v kateri kandidirajo za člana občinskega sveta, kandidirajo pa lahko samo v eni volilni enoti in samo na eni listi kandidatov. Za vsako kandidaturo je potrebno pisno soglasje kandidata.

Politična stranka ali volivci, ki v volilni enoti določijo več kot enega kandidata za člana občinskega sveta, morajo določiti kandidate oziroma kandidatne liste tako, da pripada vsakemu od obeh spolov najmanj 40% kandidatur oziroma mest na kandidatni listi ter svoje kandidate na prvi polovici kandidatne liste razporediti izmenično po spolu. To ne velja za kandidatne liste, na katere so uvrščeni trije kandidati oziroma kandidatke, pri čemer pa mora biti na taki kandidatni listi najmanj en predstavnik vsakega od spolov.

Po izvedenih volitvah ugotovijo volilne izide volilni odbori (na vsakem volišču) in volilna komisija. Seveda pa je najpomembnejše vprašanje, kateri kandidati so bili izvoljeni. Ugotavljanja volilnih izidov je odvisno od tega, ali so se volitve izvajale po večinskem ali po proporcionalnem sistemu. Pri večinskem sistemu, ko se glasuje o posameznih kandidatih, so v volilni enoti izvoljeni kandidati, ki so dobili največ glasov. Če sta dva kandidata dobila enako največje število glasov, odloči o izvolitvi med njima žreb. Pri proporcionalnih volitvah se v volilni enoti glasuje o listah kandidatov. Volivec glasuje za eno listo kandidatov, na glasovnici pa lahko pri tej listi označi kandidata, ki mu daje pri izvolitvi prednost (preferenčni glas) pred ostalimi kandidati. Volilna komisija mora pri teh volitvah ugotoviti, koliko glasov je dobila posamezna lista kandidatov, koliko mandatov pripada posamezni listi in kateri kandidati s posameznih list kandidatov so izvoljeni.

Če se glasuje o listi kandidatov v občini kot eni volilni enoti, se mandati dodelijo listam kandidatov po zaporedju najvišjih količnikov (uporablja se D'Hondtov sistem; število glasov za vsako listo se deli s števili od ena do števila članov občinskega sveta). Z liste je izvoljenih toliko kandidatov, kolikor mandatov je dobila lista. Če se glasuje o listah kandidatov v občini po volilnih enotah, se najprej ugotovi, koliko mandatov pripada listi že glede na rezultat, dosežen v volilni enoti. Mandati, ki niso bili razdeljeni v volilni enoti, pa se na osnovi ostanka glasov razdelijo na ravni občine tako, da se ugotovi, koliko mandatov bi pripadlo listam glede na dosežen rezultat v celi občini, in se tem listam dodeli razlika od števila mandatov, ki so jih dobile že v volilni enoti, (način izračunavanja je v Zakonu o lokalnih volitvah /ZLV/ natančno predpisan). Kandidati so izvoljeni po vrstnem redu na listi. Posebej pa je treba opozoriti na zakonsko določilo, da so pri proporcionalnih volitvah izvoljeni kandidati, ki so dobili preferenčne glasove, vendar pa je za to pogoj, da je najmanj četrtina volivcev, ki so glasovali za posamezno listo kandidatov, oddala preferenčne glasove za posamezne kandidate z liste; v tem primeru so z liste izvoljeni kandidati, ki so dobili največje število preferenčnih glasov. Če takih kandidatov ni, so izvoljeni kandidati po vrstnem redu na listi.

Zakon ureja tudi prenehanje mandata članu občinskega sveta (načeloma enaki razlogi veljajo tudi za prenehanje funkcije župana), in sicer: • če izgubi volilno pravico; • če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije; • če je pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev; • če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s to funkcijo oziroma če nastopi funkcijo, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta; • če odstopi; • če umre. Članu občinskega sveta (enako velja tudi za župana) preneha mandat z dnem, ko občinski svet ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata. Pri proporcionalnem sistemu volitev nadomesti člana občinskega sveta, ki mu preneha funkcija, naslednji kandidat z iste liste kandidatov (razen v primeru, ko odstopi prej kot v šestih mesecih od potrditve mandata – v tem primeru se izvedejo nadomestne volitve), pri večinskem sistemu pa se izvedejo nadomestne volitve člana občinskega sveta.

6.1.2 Delovanje in odločanje občinskega sveta

Občinski svet ureja svoje delo s statutom in poslovníkom (slednjega sprejme z dvotretjinsko večino navzočih članov občinskega sveta). Občinski svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta, odločitve pa sprejema z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Župan ni član občinskega sveta in zato nima pravice glasovanja.

Občinski svet predstavlja župan, ki tudi sklicuje in vodi seje občinskega sveta. Župan lahko za vodenje pooblasti podžupana ali drugega člana občinskega sveta. Župan mora sejo občinskega sveta sklicati najmanj štirikrat letno. Župan mora sklicati sejo občinskega sveta (v 15 dneh), če to zahteva najmanj $\frac{1}{4}$ članov sveta – če seje ne skliče v roku 7 dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali.

Zakon predpisuje nekatere organe, ki jih mora imeti oziroma imenovati občinski svet (kot na primer: • volilno komisijo; • komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja; • štab civilne zaščite...), občinski svet pa lahko imenuje tudi druge komisije in odbore kot svoja delovna telesa (člane imenuje izmed članov občinskega sveta, največ polovico pa tudi izmed drugih občanov, pri čemer pa mora biti predsednik član občinskega sveta), ki obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in mu dajejo mnenja in predloge. Gre za fakultativne organe, katerih ustanovitev in število je odvisno od odločitve občinskega sveta v vsaki konkretni občini. Komisije in odbori v okviru svojega delovnega področja obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge. Največkrat so v občinah ustanovljeni: odbor za komunalo; odbor za finance; odbor za varstvo okolja; odbor za kmetijstvo in gozdarstvo; odbor za družbene dejavnosti; statutarnopravna komisija, komisija za podelitev priznanja idr.

6.2 Župan

Izraz župan sega zelo daleč nazaj v slovensko pravno zgodovino in je prastari slovanski naziv za starešino oziroma predstojnika skupnosti - "župe", v ožjem pravnem smislu pa je župan opredeljen predvsem od leta 1849, ko je avstrijski cesar potrdil (leta 1849) Provizorični zakon o občinah. Med I. in II. svetovno vojno in po II. svetovni vojni je bil v zakonodaji ta izraz opuščen, ponovno pa uveden v zakonodajo po letu 1991, to je v samostojni Republiki Sloveniji (Grafenauer, 2000: 90-93). V zvezi z nalogami in položajem župana – predvsem v razmerju do občinskega sveta in občinske uprave - je bilo v zadnjih letih v zakonodaji kar nekaj sprememb.¹⁵

6.2.1 Naloge in položaj župana

Temeljne naloge župana so zlasti, da predstavlja in zastopa občino, predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta ter da skrbi in odgovarja za izvajanje odločitev občinskega sveta. Župan predstavlja občinski svet, sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja. Župan usmerja in nadzira občinsko upravo, katere delo pa vodi tajnik občine (direktor občinske uprave), ki ga imenuje in razrešuje župan. Tajnik občine je uradnik po zakonu, ki ureja položaj javnih uslužbencev. Župan določi sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi in odloča o imenovanju oziroma sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi.

Župan skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine. V okviru njegove skrbi za zakonitost dela ima pravico zadržati objavo splošnega akta občinskega sveta¹⁶, če meni, da je neustaven ali nezakonit in predlaga občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji (župan mora navesti razloge za zadržanje). Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.

¹⁵ Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ je najprej (do kasnejših sprememb v letu 1998) glede organov v občinah in njihovih medsebojnih razmerij - predvsem med občinskim svetom in županom - izhajal s stališča stroge delitve funkcij v občini. To se je kazalo tudi v tem, da je občinski svet izmed sebe izvolil predsednika in da je bil župan lahko vabljen na seje in na njih sodeloval na način, ki mu ga je ob vsakokratnem sklicu in poteku seje predvidel predsednik občinskega sveta. Tak sistem je pogosto hromil normalno delovanje organov v občinah. Zato so bile med spremembami zakona v letu 1998 tudi spremembe, ki so uvedle glede medsebojnih razmerij med organi evropsko primerljive rešitve. Od takrat naprej delo občinskega sveta vodi župan. Občinski svet in župan sta v položaju povezanosti in soodvisnosti, kar pripomore k učinkovitemu uresničevanju javnih zadev lokalnega pomena.

¹⁶ Poleg zadržanja objave splošnega akta pa zakon omogoča tudi zadržanje druge odločitve občinskega sveta. Župan zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita, ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču.

Občina ima najmanj enega podžupana, ki ga imenuje (pa tudi razreši) župan izmed članov občinskega sveta. Podžupan pomaga županu pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere ga župan pooblasti. Podžupan nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti¹⁷. V primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana do razpisa nadomestnih volitev podžupan.

Dodajmo, da se - enako kot za druge organe v občini - tudi položaj župana, njegove pristojnosti, dolžnosti, pravice, pooblastila, odgovornost idr. podrobneje opredeljujejo v statutu občine. V pomembni meri pa je položaj župana določen že z dejstvom, da ga volijo občani neposredno, s čimer ima pomembno povezovalno vlogo in hkrati 'odgovornost' do volivcev.

Člani občinskega sveta, župan in podžupan občine so občinski funkcionarji, svojo funkcijo pa opravljajo nepoklicno. Po zakonu se župan lahko odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno, podžupan pa se lahko v soglasju z županom odloči, da bo funkcijo opravlja poklicno, vendar pa mora tako odločitev sprejeti oziroma potrditi občinski svet. Višino plače župana določa zakon oziroma posebna vladna uredba, odvisna pa je od števila prebivalcev v občini. V primeru nepoklicnega opravljanja funkcije pripada županu 50% plače, ki bi jo dobival, če bi funkcijo opravljal poklicno. V vseh mestnih občinah župani opravljajo funkcijo poklicno, pa tudi v drugih občinah se župani pogosto odločijo za poklicno opravljanje te funkcije.

6.2.2 Volitve župana

Mandatna doba župana traja štiri leta. Župana volijo volivci, ki imajo v občini stalno prebivališče na neposrednih in tajnih volitvah po dvokrožnem večinskem volilnem sistemu. Volitve se opravijo hkrati z volitvami v občinski svet. Pravico voliti in biti voljen za župana ima vsak občan, ki ima volilno pravico pri volitvah v občinski svet. Župana lahko kandidirajo politične stranke in volivci.¹⁸ Za župana je izvoljen kandidat, ki je dobil večino veljavnih glasov volivcev. Župan se torej voli neposredno po dvokrožnem večinskem sistemu (če noben kandidat ni dobil večine v prvem krogu, se opravi drugi krog volitev med kandidatom, ki sta dobila v prvem krogu največ glasov). Glede prenehanja mandata župana se primerno uporabljajo določbe zakona o prenehanju mandata članu občinskega sveta.

Zakon posebej določa tudi, s katerimi drugimi funkcijami in dejavnostmi funkcija župana ni združljiva, kot na primer s funkcijo člana občinskega sveta, s članstvom

¹⁷ Če ima občina več podžupanov, nadomešča župana tisti podžupan, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši podžupan. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti.

¹⁸ Glede določanja kandidatov za župana veljajo smiselno določbe Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/ o kandidiranju za večinske volitve v občinski svet. Kadar pa določa kandidata za župana skupina volivcev, je potrebno število podpisov najmanj 2% od števila volivcev v občini, ki so glasovali v prvem krogu na zadnjih rednih volitvah za župana, vendar ne manj kot 15 in ne več kot 2.500.

v občinskem nadzornem odboru, s položajem načelnika upravne enote kot tudi z delom v državni upravi na delovnih mestih, ki so povezana s pooblastili oziroma nalogami nadzorovanja dela organov občin.

Za Slovenijo velja, da so neposredno izvolitev župana (to se je v zadnjem desetletju uveljavilo tudi v več evropskih državah) volivci sprejeli kot najbolj demokratično obliko izbire, ki tudi zato daje županu posebno integrativno vlogo v občini. Je pa specifičnost ureditve v tem, da župan ni član občinskega sveta (obstajajo pa številni predlogi, da bi to ureditev spremenili, tako da bi bil župan član občinskega sveta).

6.3 Nadzorni odbor

Občina je uporabnik proračunskih javnih sredstev, zato je dolžna skrbeti, da se njena sredstva porabljajo pravilno in smotrno. K temu jo zavezujejo predpisi, predvsem Zakon o javnih financah /ZJF/ (Uradni list RS, št. 11/2011-UPB1), Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/, Zakon o financiranju občin /ZFO-1/ (Uradni list RS, št. 123/2006, 57/2008, 36/2011) in podzakonski predpisi kot tudi sam proračun občine. Poleg tega njeni prebivalci kot davkoplačevalci zahtevajo verodostojne informacije o porabi občinskih sredstev. Zato je bilo treba, tako kot na državni ravni, tudi na občinski ravni oblikovati nadzorne organe za preverjanje porabe občinskih proračunskih sredstev. Na podlagi zakonskih določil so se oblikovali nadzorni organi, ki morajo poročati o porabi proračunskih sredstev. Najpomembnejši so: revizorji računskega sodišča, nadzorni odbori občin in revizorji notranje revizijskih služb, ki vsak v mejah svojih pristojnosti preverjajo poslovanje občin in porabo sredstev občinskih proračunov (Korpič, 2005: 137).

6.3.1 Pristojnosti nadzornega odbora občine

V skladu z določili veljavnega Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ je nadzorni odbor najvišji organ nadzora porabe proračunskih sredstev občine. V okviru svoje pristojnosti pa:

- opravlja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine,
- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev,
- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev.

Nadzor pa vsebuje ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja pristojnih organov, organov in organizacij porabnikov občinskega proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim javnim premoženjem in ocenjevanje učinkovitosti in gospodarnosti porabe občinskih proračunskih sredstev.

Na podlagi tako določene pristojnosti se zastavlja več vprašanj. Med prve je šteti, kaj pomenijo posamezni pojmi, kot so: zakonitost, pravilnost, namenskost, smotrnost, gospodarnost, učinkovitost, poslovanje pooblaščenih oseb in drugih.

Veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ ne opredeljuje navedenih pojmov, kar pa lahko povzroča določene nejasnosti in nedosledno uporabo.

6.3.2 Opravljanje nadzora nad razpolaganjem s premoženjem občine

Nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine zajema preverjanje razpolaganja finančnega in stvarnega premoženja, ki je v lasti občine. Finančno premoženje po prvem odstavku 67. člena Zakona o javnih financah /ZJF/ zajema denarna sredstva, terjatve, dolžniške vrednostne papirje ter delnice in deleže na kapitalu pravnih oseb in druge naložbe v pravne osebe; stvarno premoženje pa zajema premičnine in nepremičnine, ki so v lasti občine.

Pravila za razpolaganje s finančnim in stvarnim premoženjem so določena v Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/, Zakonu o javnih financah /ZJF/ in Zakonu o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDSLS/ (Uradni list RS, št. 86/2010), drugimi posebnimi zakoni ali drugimi predpisi. Zato predmet nadzora in način preverjanja z razpolaganjem občinskega premoženja ni sporen.

6.3.3 Nadzorovanje namenskosti in smotrnosti porabe proračunskih sredstev

V skladu z določili veljavnega Zakona o javnih financah /ZJF/ se morajo sredstva proračuna porabljati za financiranje funkcij občinskih organov, za izvajanje njihovih nalog in za druge namene, ki so opredeljeni z Ustavo RS, zakoni ali občinskimi predpisi ter v višini, ki je nujna za delovanje in izvajanje njihovih nalog in programov. Konkretnije sta višina in namen določena s proračunsko postavko. Nadzorni odbor mora v zvezi z "namenskostjo" preverjati, ali so sredstva bila porabljena v skladu z namenom in poleg tega tudi, ali so bila porabljena v višini, določeni v proračunskih postavkah občinskega proračuna. Proračun oziroma proračunske postavke predstavljajo ustrezne pravne podlage za preverjanje pravilnosti porabe sredstev, saj morajo biti vsi odhodki občine določeni v proračunu in razvrščeni po proračunskih postavkah. Zato dostikrat označujemo namenskost kot pravilnost porabe proračunskih sredstev, ker gre za preverjanje, ali so sredstva porabljena v skladu s proračunom. Proračun je splošni pravni akt *sui generis*, ki ima značilnosti odloka, je obvezujoč in se ga mora upoštevati kot predpis.

Katere elemente vsebuje 'smotrnost' porabe proračunskih sredstev, ne določa niti Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ niti Zakon o javnih financah /ZJF/, zato po pravni analogiji določil veljavnega Zakona o računskem sodišču /ZRacS-1/ (Uradni list RS, št. 11/2001, 20/2006-ZNOJF-1, 109/2012) pod pojmom 'smotrnost' porabe razumemo, da revidiranje smotrnosti poslovanja vključuje gospodarnost, učinkovitost in uspešnost. Nadzorni odbor bo za negospodarno poslovanje štel tisto poslovanje, ko bi občina enake učinke lahko dosegla pri manjših stroških (varčno poslovanje); za neučinkovito poslovanje tisto, ko bi pri

enakih stroških lahko dosegla večje učinke, in za neuspešno poslovanje tisto, ko ni uresničila ciljev poslovanja.

Na tem mestu moramo opomniti, da je veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ nedosleden, ko določa, da se ocenjevanje porabe občinskih proračunskih sredstev nanaša le na učinkovitost in gospodarnost, ne pa tudi na uspešnost. Če na podlagi navedene opredelitve upoštevamo, da smotrnost vsebuje tudi uspešnost in ne le gospodarnost in učinkovitost in da uspešnost pomeni dosegati načrtovane cilje, potem je enako pomembna ocena nadzornega odbora o uspešnosti porabe proračunskih sredstev. To potrjuje tudi določba, da nadzorni odbor nadzoruje ne samo namenskost, ampak tudi smotrnost porabe proračunskih sredstev. Poleg tega pa mora biti strateški cilj občine, da dosega načrtovane cilje (Korpič, 2005: 139-140).

6.3.4 Nadzorovanje finančnega poslovanja uporabnikov proračunskih sredstev občine

Uporabniki občinskih proračunskih sredstev so tiste osebe javnega prava, ki jih ustanovi občina zaradi uresničevanja javnega interesa. Te lahko imajo status pravne osebe kot javna podjetja, javni gospodarski zavodi, javni zavodi, javni skladi, javne agencije ali pa niso samostojni nosilci obvez in pravic kot na primer režijski obrati. Pravne osebe, ki so samostojni nosilci pravic in obvez, imajo prav tako svoje notranje nadzorne organe, ki preverjajo njihovo poslovanje.

Občina kot njihov ustanovitelj lahko prav tako preverja njihovo poslovanje v okviru svojih ustanoviteljskih pravic. Zastavlja pa se vprašanje, kako daleč lahko seže nadzor nadzornega odbora občine pri preverjanju finančnega poslovanja uporabnikov proračunskih sredstev (javnega podjetja, javnega zavoda in drugih).

Ni sporno, da nadzorni odbor občine lahko preverja poslovanje občine oziroma njenih organov in organizacij, ki nimajo statusa samostojnega pravnega subjekta, ker je "njihov" notranji nadzorni organ. Glede preverjanj poslovanja drugih uporabnikov občinskih proračunskih sredstev, ki imajo status pravne osebe, pa menimo, da se ta preverjanja lahko nanašajo le posredno, preko preverjanj poslovanja občine, v zvezi z ustanavljanjem in izvajanjem ustanoviteljskih pravic in obveznosti, ne more pa nadzorni odbor neposredno preverjati poslovanja teh pravnih oseb. Ta preverjanja bodo zajemala predvsem preverjanja poslovnih poročil in zaključnih računov ter pogodb, ki jih je sklenila občina z uporabnikom občinskih sredstev. Vsaka pravna oseba je samostojen nosilec pravic in obveznosti in ima tudi svoje notranje nadzorne organe; poleg tega njihovo poslovanje preverja zunanji nadzorni organ – računsko sodišče. Njeni organi, poslovodni organ, organi upravljanja in nadzorni organi so vsak v mejah svojih pristojnosti odgovorni za poslovanje pravne osebe. Nadzorni odbor občine pa ni zunanji organ, ampak notranji nadzorni organ občine. Res pa je, da so njegove pristojnosti zaradi nejasnih določb 32. člena veljavnega Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ zavajajoče (Korpič, 140-141).

6.3.5 Poročilo nadzornega odbora

Temeljni akt nadzornega odbora je poročilo o opravljenem nadzoru s priporočili in predlogi, v katerem zapiše tudi ugotovitve, ocene in mnenja o preverjenem poslovanju občine. Obvezne sestavine poročila nadzornega odbora je določil minister, pristojen za lokalno samoupravo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance s Pravilnikom o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine (Uradni list RS, št. 23/2009). Veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ določa, da so občinski svet, župan in organi porabnikov občinskih proračunskih sredstev dolžni obravnavati poročilo nadzornega odbora ter upoštevati njegova priporočila in predloge v skladu s svojimi pristojnostmi.

Nadzorni odbor mora tudi presoditi, kdaj so podani elementi hujše nepravilnosti ali kršitve predpisov. Te morajo biti določene v poslovniku o delu nadzornega odbora. Če nadzorni odbor ugotovi hujše nepravilnosti, mora o tem obvestiti pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije (tretji odstavek 32. člena ZLS).

6.3.6 Vloga nadzornega odbora

Kakšna naj bi bila vloga nadzornega odbora, je temeljno vprašanje, na katero še iščemo odgovor. Vprašanje je, ali naj nadzorni odbor postane revizorski organ, podoben računskemu sodišču (revizorjem računskega sodišča) in notranjim revizijskim službam (notranjim državnim revizorjem); ali pa naj izvaja svoje naloge na način, podobnim nadzornim organom ostalih pravnih oseb javnega prava, kot na primer nadzornim svetom javnih podjetij ali javni skladov. Glede na to, da ima nadzorni odbor v veljavnem Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/ določene široke pristojnosti in da so njegova priporočila in predloge dolžni upoštevati občinski svet, župan in organi porabnikov občinskih proračunskih sredstev, se kažejo usmeritve, da bi naj člani nadzornega odbora izvajali nadzore in izdajali poročila o nadzoru, podobnim poročilom, ki jih izdaja računsko sodišče in notranje revizijske službe. Predpisi ne določajo potrebnega znanja oziroma usposobljenosti članov nadzornega odbora za opravljanje nadzora (kot to velja za revizorje računskega sodišča in notranje državne revizorje). Poleg tega nadzorni odbori opravljajo delo nepoklicno ter le za čas mandata. Zaradi navedenega se zastavlja vprašanje strokovne usposobljenosti njihovih članov za opravljanje nadzorov podobnim revizijam računskega sodišča in notranjim revizijskim službam. Preverjanja oziroma opravljanje nadzora zahteva interdisciplinarno znanja s področja revizije, prava, ekonomije, računovodstva in razna tehnična znanja ter drugih znanj in stalna izobraževanja.

Menim, da bi bilo treba zahteve ZLS glede nadziranja oziroma izvrševanja pristojnosti nadzornega odbora razlagati tako, da gre za organ, ki sam in iz okolja zaznava nepravilnosti in nesmotrnosti poslovanja občine oziroma njenih organov ter subjektov, ki jih je ustanovila občina, zato lahko zahteva verodostojne informacije o porabi sredstev od občinskega sveta, župana, računovodje in drugih

strokovnih služb občinske uprave, notranje revizijske službe in drugih pooblaščenih organizacij za revidiranja ter nadzornih organov pravnih in drugih oseb, ki jih je ustanovila občina, ne pa da bi se člani nadzornega odbora spreminjali v revizorje in opravljali revizije pravilnosti in smotrnosti poslovanja občine in uporabnikov njenih sredstev. Določila ZLS, da posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko opravi izvedenec in da strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora zagotavlja župan in občinska uprava, je razumeti tako, da si nadzorni odbori pridobivajo informacije od navedenih služb in na osnovi teh informacij poročajo. Pri tem jim lahko pomagajo notranje revizijske službe in predvsem pri zaznavanju hujših nepravilnosti revizorji računskega sodišča. Iz navedenih razlogov bi bilo od nadzornega odbora nerealno pričakovati visoko strokovna revizijska poročila o poslovanju občine, ki bi jih sam sestavljal na podlagi izvajanja nadzorov, ki bi jih sam opravljal.

Nadzorni odbor torej naj ne bi bil nadzorni organ, ki bi sam opravljal preverjanja pravilnosti in smotrnosti poslovanja kot revizorji računskega sodišča ali notranje državni revizorji, ampak bi, kot najvišji in s tem neodvisen organ občine, ki v svojem okolju uživa zaupanje občanov, zaznaval nepravilnosti in nesmotrnosti pri poslovanju in porabi občinskih proračunskih sredstev in na njih opozarjal pristojne organe ter od njih, predvsem pa od župana, ki je odgovoren za izvrševanje proračuna, raznih služb in nadzornih organov, zahteval verodostojne informacije o porabi sredstev, z njimi seznanjal javnost in skrbel, da se nepravilnosti ali nesmotrnosti odpravijo.

Delo nadzornega odbora naj bi bilo bolj podobno delu nadzornim svetom javnih podjetij in javnih skladov, kjer člani nadzornih svetov nadzorujejo, ali uprava družbe realizira cilje, zaradi katerih je ustanovljeno javno podjetje. To uresničujejo s kontrolo dela uprave in s kontrolo rezultatov dela družbe. Sem spadajo tudi pregledi konkretnih poslovnih ukrepov posloводства, in to z vseh področij gospodarjenja od sprejemanja poslovnih odločitev, delovnopравnih odločitev, spremljajo primernost organiziranja podjetja in tudi naročajo poslovne preglede in revizije poleg tistih, ki so obvezne ali jih naroči posloводство, ker sami nimajo revizijskih znanj.

Nadzorni odbor občine bi predvsem lahko preverjal izvrševanje proračuna in spremljal realizacijo programov dela posameznih organov oziroma porabnikov občinskih proračunskih sredstev ter porabo sredstev za določene namene v proračunu, vključno s preverjanji zaključnega računa, dajal predloge in mnenja za izboljšanje delovanja sistema notranjih kontrol, opozarjal na tveganja pri poslovanju.

6.3.7 Sodelovanje nadzornega odbora in notranje revizijske službe

Vprašanje, ki se zastavlja, je, ali lahko nadzorni odbor od notranje revizijskih služb zahteva pomoč pri svojem delu glede na to, da se preverjanja notranjih revizorjev pokrivajo s pristojnostmi nadzornega odbora, saj je njihova pristojnost,

da preverjajo, ali finančno poslovanje¹⁹ (menedžment) in sistem kontrol deluje v skladu z načeli zakonitosti, preglednosti, učinkovitosti, uspešnosti in gospodarnosti (99. a in 100. člen ZJF). Temeljni cilji notranje revizije so torej enaki ali zelo podobni pristojnostim nadzornih odborov, saj so njihove naloge spremljanje doseganja ciljev, ugotavljanje in ocenjevanje tveganj, preverjanje pravilnosti poslovanja, preverjanje smotnosti poslovanja, obveščanje vodstva, dajanje priporočil in svetovanje poslovodstvu. Prav tako izdajajo enake ali podobne akte, in sicer: pisna poročila (povzetek sklepov, področje revizije, ugotovitve, ocene ugotovitev, priporočila), predloge in priporočila.

Menimo, da ni v nasprotju s predpisi ali standardi notranjega revidiranja, da notranje revizijske službe lahko nudijo strokovno pomoč tudi nadzornemu odboru občine. Notranje revizijske službe delujejo sicer kot službe predstojnika, župana, vendar so neodvisne. Sodelovanje med županom, notranjimi revizijskimi službami in nadzornim odborom je pomembno predvsem v fazah načrtovanja revizij. Nadzorni odbor lahko predlaga, da notranji državni revizor v svoje načrte revidiranja vključi revizije, ki mu jih predlaga. Notranji revizor in župan, ki odobri načrte revizij, lahko upošteva predloge nadzornega odbora. Sodelovanje notranje revizijske službe in nadzornega odbora je smiselno, ker sta oba nadzorna organa in se njune pristojnosti prekrivajo (Korpič, 2005: 142-143).

6.3.8 Sodelovanje nadzornega odbora in računskega sodišča

Pristojnosti nadzornega odbora se prav tako prepletajo s pristojnostmi revizorjev računskega sodišča. Po prvem odstavku 1. člena Zakona o računskem sodišču /ZRACS-1/ je računsko sodišče najvišji revizijski organ za kontrolo državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe v Republiki Sloveniji. Opravlja strokovni finančni nadzor pravilne in smotne porabe javnih sredstev. Poleg tega svetuje javni upravi, kako bolje poslovati z javnimi sredstvi, in poroča javnosti in državnim organom o svojih revizijskih razkritjih.

Zato je sodelovanje nadzornega odbora in računskega sodišča nujno. Vzpostavljeno je že na podlagi veljavnega Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki v tretjem odstavku 32. člena določa, da je nadzorni odbor dolžan, ko ugotovi hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti, obvestiti poleg pristojnega ministrstva tudi Raunsko sodišče Republike Slovenije. Nadzorni odbori dajejo računskemu sodišču pobude za preverjanje poslovanja občin, ki jih računsko sodišče upošteva in vključuje v svoj revizijski program dela.

¹⁹ V skladu z določilom drugega odstavka 100. člena Zakona o javnih financah /ZJF/ finančno poslovanje (menedžment) obsega vzpostavitev in izvajanje načrtovanja in izvrševanja proračunov in finančnih načrtov, računovodenja in poročanja z namenom, doseči zastavljene cilje ter zagotoviti, da bodo sredstva zavarovana pred izgubo, oškodovanji in prevarami. Notranje kontrole obsegajo sistem postopkov in metod, katerih cilj je zagotoviti spoštovanje načel zakonitosti, preglednosti, učinkovitosti, uspešnosti in gospodarnosti.

Računsko sodišče lahko v skladu s trinajstim odstavkom 29. člena Zakona o računskem sorišču /ZRacS-1/ predlaga svetu lokalne skupnosti tudi razrešitev nadzornega odbora. Predlog pa poda, če ugotovi, da nadzorni odbor lokalne skupnosti ne opravlja svojih nalog ali jih ne opravlja ustrezno.

6.3.9 Določila statuta občine o delu nadzornega odbora in poslovnik nadzornega odbora

Veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ v osmem odstavku 32. člena določa, da nadzorni odbor v skladu s statutom občine sprejme svoj poslovnik. Vsebine poslovnika ne določa, razen posredno lahko ugotovimo, da morajo biti v poslovniku določene hujše kršitve predpisov ali nepravilnosti, o katerih mora, če jih nadzorni odbor ugotovi pri svojem delu, v roku 15 dni obvestiti pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije (tretji odstavek 32. člena ZLS).

Za statut občine pa Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ natančno določa njegovo vsebino, ki se nanaša na delovanje nadzornega odbora. Poleg tega osmi odstavek 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ določa, da statut občine določa naloge nadzornemu odboru. Če upoštevamo, da so naloge ožji pojem od pristojnosti, potem bi bila sprejemljiva razlaga, da gre za konkretizacijo pristojnosti, ne pa za določanje novih nalog nadzornemu odboru.

V statutu mora občina tako določiti:

- naloge, postopke in način dela nadzornega odbora,
- oblikovanje nadzornega odbora,
- načela za organizacijo dela nadzornega odbora,
- predstavljanje nadzornega odbora,
- obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora in
- javnost dela nadzornega odbora.

Če upoštevamo, da je poslovnik akt, v katerem se urejajo način dela določenega organa, potem bi nekatere sestavine statuta sodile v poslovnik. To velja predvsem za način dela in predstavljanje nadzornega odbora. Zato se zastavlja vprašanje, kaj poleg hujših kršitev predpisov in nepravilnosti, o katerih je dolžan nadzorni odbor obveščati pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije, opredeliti v poslovniku nadzornega odbora. V poslovniku se poleg hujših kršitev in nepravilnosti lahko podrobneje uredijo pravice in dolžnosti članov nadzornega odbora, ostale določbe pa kot navedeno sodijo po Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/ v statut občine (Korpič, 2005: 147-148).

7 Občinska uprava

Izhajajoč iz določil V. poglavja veljavnega Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ občinska (mestna) uprava izvaja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti. Ustanovi jo občinski svet na predlog župana s splošnim aktom, s katerim se določijo njene naloge in notranjo organizacijo. Usmerja in nadzira jo župan, delo pa vodi tajnik občine oziroma direktor občinske uprave, ki ga imenuje in razrešuje župan.

Da bi lahko naredili celovit pregled nalog, ki spadajo v delovno področje občinske uprave, je potrebno predhodno narediti celovit pregled pristojnosti občine, ki jih določajo Ustava, področni zakoni ter splošni akti občine.

V skladu z določilom prvega odstavka 140. člena Ustave RS 'spadajo v pristojnost občine zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo samo prebivalce občine'. Omenjena določba poudarja avtonomijo lokalne skupnosti, hkrati pa tudi omejuje zakonodajalca, ki ne sme posegati v zadeve, ki zadevajo samo prebivalce občine. To pomeni, da je občina avtonomna skupnost, ki si v skladu z navedenim določilom Ustave sama določa svoje naloge.

Občina v okviru ustave in zakonov samostojno ureja lokalne zadeve javnega pomena, ki so določene z Zakonom o lokalni samoupravi /ZLS/, s področnimi zakoni ter splošnimi akti občine (statutom, odloki), kot tudi državne naloge, ki jih država prenese nanje. Osnovno merilo za določitev, kaj je občinska pristojnost in kaj spada v pristojnost države, je omenjena ustavna določba, da so to vse lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in se nanašajo samo na prebivalce občine. Gre predvsem za tiste zadeve, ki so pretežno usmerjene v določanje oziroma zagotovitev normalnih življenjskih razmer. Temeljno merilo za določanje izvirnih nalog občin je obveznost zagotoviti skupne potrebe in interese prebivalcev. Pomembne izvirne pristojnosti občine so že razmejene oziroma se še razmejujejo oziroma določajo z materialnimi predpisi, ki urejajo posamezna področja družbenega življenja (Šturm et al, 2002: 958-960).

Navedene pristojnosti obsegajo delovno področje občine in njenih organov (občinskega sveta, župana in nadzornega odbora) ter občinske uprave. Slednja izvaja navedene pristojnosti z upravnimi nalogami, ki jih razvrščamo v naslednje vrste:

- **regulativne**, pri katerih gre za neposreden poseg samoupravne lokalne skupnosti (občine) v družbene odnose na teritorialnem območju občine. Občine tako urejajo zadeve iz svoje pristojnosti s splošnimi pravnimi akti, to je odloki, odredbami, pravilniki in navodili. Zadeve iz prenesene pristojnosti pa ureja občina z odloki in drugimi predpisi, določenimi z zakoni. Temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov, razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega

pomena v občini, ki jih določa zakon, pa vsaka občina določi s statutom občine. Regulativne naloge so pomembne in zahtevne, za njihovo uresničevanje pa je poleg celovitega strokovnega znanja potrebno tudi dobro poznavanje dejanskega stanja, kar pomeni, da se navedena skupina nalog neposredno navezuje na **študijsko-analitične** naloge. Regulativne naloge neposredno sicer izvršuje občinski (mestni) svet občine s sprejemanjem splošnih pravnih aktov, vendar pa je v fazi priprave strokovnih podlag za sprejemanje splošnih pravnih aktov potrebno strokovno sodelovanje občinske (mestne) uprave in župana občine.

- **študijsko-analitične** - občina opravlja študijsko, statistično, evidenčno in analitično funkcijo za svoje potrebe ter za te potrebe pridobiva statistične in evidenčne podatke od pooblaščenih organov za zbiranje statističnih in evidenčnih podatkov. Rezultati izvajanja teh nalog so največkrat razne analize, informacije, elaborati in druga strokovna gradiva, katerih namen je prikazati stanje na nekem področju, opozoriti na morebitno neustreznost pravnega in dejanskega stanja na nekem področju ter podati predloge ukrepov za ureditev in izboljšanje pravnega in s tem posledično tudi dejanskega stanja. V ta sklop sodijo npr. zbiranje, urejanje in analiziranje podatkov ter drugih gradiv o stanju in problemih na posameznih področjih družbenega življenja; dajanje predlogov in mnenj na podlagi opravljenih analiz idr. Študijsko analitične naloge v občini izvaja občinska (mestna) uprava. Tako izvaja študijsko analitične in strokovne naloge za potrebe občinskega sveta, župana in nadzorni odbor občine. Njene ugotovitve in izsledki pa so temelj za sprejemanje splošnih pravnih aktov. Pri tem velja omeniti, da sta "kvaliteta" in "trajnost" pravnih norm odvisni od kvalitete izvedenih študijsko-analitičnih nalog. Odsotnost izvajanja študijsko-analitičnih nalog oz. njihovo nekvalitetno izvajanje vodi v sprejemanje neustreznih splošnih aktov in s tem neustrezno urejanje družbenih odnosov. Posledica slednjega pa je nenehno spreminjanje in dopolnjevanje splošnih pravnih aktov.
- **operativne** - to je predvsem dejavnost izdajanja individualnih in konkretnih upravnih aktov ter opravljanje materialnih dejanj. Med te naloge sodijo npr. odločanje v upravnem postopku, administrativno izvrševanje upravnih aktov in neposredno izvrševanje pravnih predpisov, sklepanje civilnopravnih poslov, dokumentiranje (razne evidence, razvidi, registri, kartoteke, knjigovodske in materialne evidence, izdajanje potrdil), sprejemanje izjav in obvestil, pisarniška, manipulativna in administrativna dela ter vsa druga materialna dejanja in materialno tehnične operacije. Operativne naloge v občini izvaja občinska (mestna) uprava. Tako nudi administrativno pomoč za delo župana, občinskega sveta in nadzornega odbora.
- **kontrolno - nadzorne**, ki pomenijo kontrolo nad tem, kako posamezniki in organizacije spoštujejo veljavne predpise na različnih področjih družbenega življenja. Občinska uprava opravlja nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti. Za opravljanje nadzorstva pa se v občini lahko v okviru občinske (mestne) uprave ustanovi občinska inšpekcija. Inšpekcijsko

nadzorstvo neposredno opravljajo občinski inšpektorji kot uradne osebe s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v skladu z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor. Inšpekcijsko nadzorstvo je tipična funkcija oblastnega značaja in vključuje: ugotavljanje dejanskega stanja in skladnosti s predpisi, v primeru ugotovljenih neskladnosti pa tudi ugotavljanje možnosti in načinov za odpravo neskladij ter izrekanje oziroma predlaganje sankcij in ukrepov ob ugotovljenih kršitvah. Kontrolne nadzorne naloge v občini izvaja občinska (mestna) uprava.

- **represivne**, pri katerih gre za prisilno-represivno izvrševanje posameznih upravnih funkcij. Represivne naloge so neposredno vezane na kontrolne (nadzorne) naloge, ki jih izvršuje občinska (mestna) uprava. Te naloge so pravzaprav del operativne dejavnosti občinske (mestne) uprave, ki jo označujejo specifične značilnosti oblastnega in prisilnega izvrševanja (npr. pri nadzoru mirujočega prometa v občini, varstvu okolja itn.).

Glede na dejstvo, da pravo ni stalno in se nenehno prilagaja novim družbenim razmeram, kar pomeni, da se državni in občinski predpisi vsakodnevno spreminjajo, se s tem občinam nalagajo vedno nove in nove pristojnosti in obveznosti, je jasno, da je v času nemogoče specificirati vse upravne naloge, ki jih mora izvajati občinska uprava. Smiselno je, da se delovno področje občinske uprave veže na izvajanje upravnih nalog po pristojnostih, ki jih določajo Ustava, zakoni in splošni akti občine. Večji problem pa se pojavi, ko je potrebno delovno področje občinske uprave 'razdeliti' med notranje organizacijske enote občinske uprave in določiti njihovo delovno področje. Temeljnega pomena je, da se znotraj občinske uprave vzpostavi takšna organizacijska struktura, torej sistem medsebojnih povezav (ljudi in sredstev) in stalni načrt delitve nalog, ki bo zagotavljal trajno, nemoteno, kvalitetno ter racionalno izvajanje pristojnosti občine in s tem izvrševanje upravnih in političnih ciljev občine.

Delovno področje in organizacijo občinske uprave določi občinski svet z odlokom, vendar je na tem mestu potrebno opozoriti, da delovno področje občinske uprave, kot že rečeno, narekujejo pristojnosti in naloge občine, ki so ali pa se določajo z zakoni in splošnimi akti občine (Brezovnik, 2005: 149-154).

7.1 Notranja organizacija občinske uprave

Pri vzpostavitvi strukture notranje organizacije je pomembno ločiti statični in dinamični pojem. Statično predstavlja občinska uprava v piramido povezane notranje organizacijske enote, ki skupno tvorijo celoto. Dinamično pa predstavlja občinska uprava neprekinjen proces delitve in vzajemnega povezovanja nalog, opravil in ciljev ter njihovih nosilcev (ljudi) v sistematično, skladno celoto. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je najpomembnejši strukturni element občinske uprave družbeni (javni) cilj, kateremu služi.

Organizacijsko strukturo občinske uprave je potrebno vzpostaviti v odvisnosti od nalog občinske uprave. Naloge morajo biti izhodiščna točka organiziranja,

organiziranje pa je v bistvu povezovanje ljudi. Izhodiščna točka pri vzpostavitvi organizacijske strukture občinske uprave je tako delitev dela. Pri tem pa so osnovni problemi in vprašanja, ki jih je potrebno razrešiti: **a.** kako razčleniti posamezne naloge na posamezna opravila in jih dodeliti posameznim izvrševalcem (ljudem ali skupinam ljudi), **b.** kako povezati delo izvrševalcev zaradi uresničitve zadanega cilja, osredotočiti v tem procesu odločujočo vlogo v enem centru oziroma prenesti na neposredne izvrševalce večja pooblastila in **c.** kako zagotoviti kontrolo in revizijo doseženih rezultatov.

Pri 'gradnji' stabilne in za občane prijazne organizacijske strukture občinske uprave je potrebno upoštevati, da mora sloneti na:

- **racionalizaciji** in učinkovitem izvajanju izvirmih nalog občine in nalog, ki jih je država z zakoni prenesla na občino;
- **razvoju povezovalnih procesov z okoljem** (lokalnim, regionalnim, državnim, čezmejnem) v zagotavljanju kakovostnih razvojnih virov za izvajanje občinskih nalog (npr. sodelovanje z bankami, razvojnimi skladi, izobraževalnimi ustanovami ipd.);
- **nadzoru** nad razpolaganjem s premoženjem občine in finančnim poslovanjem uporabnikov proračunskih sredstev;
- **zagotavljanju** ravnovesja med priložnostjo in tveganjem. Če tveganje povzroči manjšo škodo, je bolje tvegati kot opustiti priložnost, ki se organizaciji ponuja (Verbič, 2003: 47).

Pri 'gradnji' možnih modelov organizacijske strukture občinske uprave je potrebno upoštevati vrsto dejavnikov, kot so: velikost občine (število prebivalcev, stopnja dnevne migracije, stopnja razvoja gospodarske, prometne, telekomunikacijske infrastrukture ipd.), značilnosti njene geografske umeščenosti v prostor (obmejne, gorske, nižinske občine ipd.), delitev občine na ožje dele (četrtne, vaške in krajevne skupnosti) in aktivnosti prebivalcev pri poudarjanju svoje lokalne identitete.

Upoštevati je potrebno, da je vsaka občina posebna razvojna entiteta, kar pomeni, da se organizacijski model ene občinske uprave ne more v celoti prenesti v drugo občinsko upravo. Razlogov je več, med njimi pa so zlasti dejavnik velikosti občine, ne samo v številu prebivalcev, njene površine in obsega, temveč tudi glede kompleksnosti obstoječih povezovalnih procesov znotraj nje in v razmerju do okolja.

V slovenski praksi so poznani in uporabljeni trije modeli organizacijskih struktur občinskih uprav, in sicer; **a. Model funkcijske organiziranosti**, **b. Panožni model organiziranosti** in **c. Matrični model organiziranosti**.

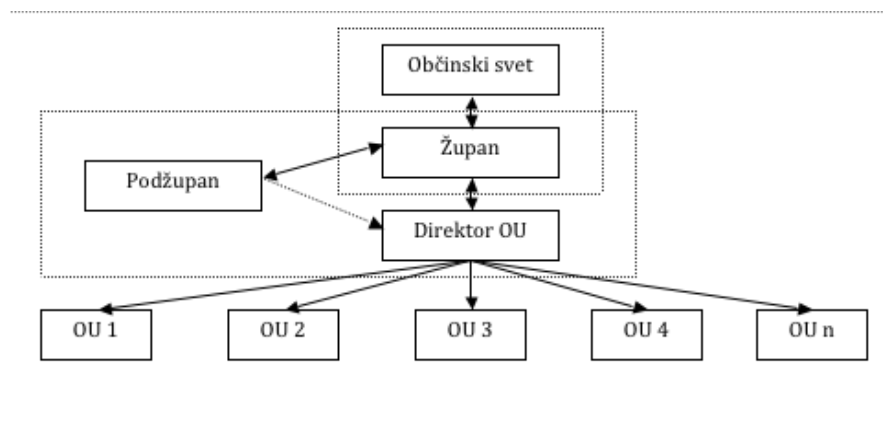
7.1.1 Model funkcijske organizacijske strukture

Model funkcijske organizacijske strukture, ki je sicer značilna za stabilno, centralizirano strukturo organiziranosti občinskih organov. V ospredju je

avtoriteta moči (sprejemanja odločitev) in avtoritete strokovnosti (upravljati na podlagi dejstev), ki sta povezani v enotno strukturo avtoritete ukazovanja. Model se izraža s formalizacijo pravic občinskih funkcionarjev, da z nadziranjem (v izvajanje nalog skladno z zakonom in ustavo) neposredno vplivajo na kakovost posameznih občinskih uradnikov.

Za model funkcijske organizacijske strukture je značilen ozek razpon uporabe avtoritete moči (značilen za župana) in avtoritete strokovnosti (značilen za direktorja občinske uprave), kar v procesu izvajanja občinskih nalog lahko povzroči nekatere težave. Razloge zanj pa ne kaže iskati v različnih ciljih, temveč v neusklajenosti načina (oblike, metode, tehnike) za njihovo uresničevanje. V tem primeru gre za 'nevarno' približevanje strateške in taktične ravni odločanja, ki pod določenimi pogoji lahko vpliva na razmerje med visoko in nizko ravni avtoritet. Visoka raven avtoritete pomeni, da se odločitve sprejemajo le na podlagi soglasja, nizka raven pa poudarja pravico do odločanja le na podlagi hierarhije moči. V praksi se realna moč obeh avtoritet giblje med tema dvema možnostma. Za ta model je značilno tudi spremenljivo razmerje med posameznimi avtoritetami na isti ravni odločanja. Razlog temu je povečana možnost neposredne komunikacije med organi občine in občinsko upravo. Da bi se temu izognili, je potrebno jasno razmejiti in določiti delovno področje vodilnih v občinski strukturi.

Slika 1: Model funkcijske organizacijske strukture

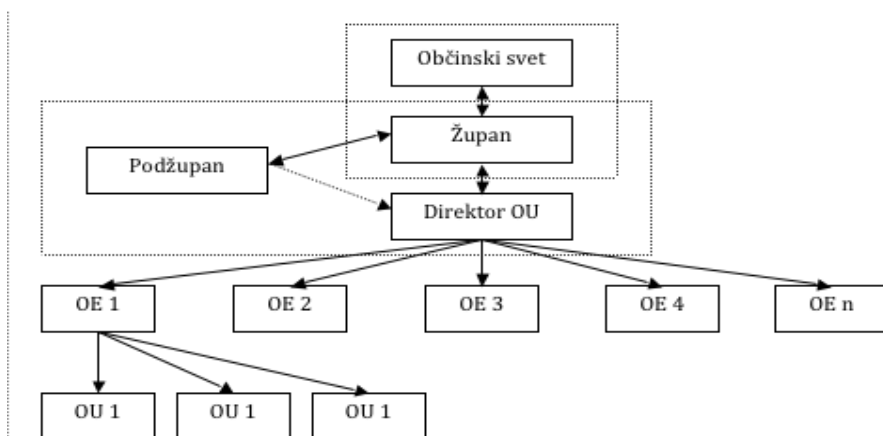

7.1.2 Panožni model organizacijske strukture

Panožni model organizacijske strukture, ki je značilen za manj stabilno, decentralizirano in vsebinsko bolj razvejano strukturo organiziranosti občinske uprave. Gre za enakomerno porazdelitev različnih avtoritet (moči, strokovnosti in sodelovanja) med občinskimi funkcionarji in organizacijskimi enotami občinske uprave.

Za panožni model je značilno, da upošteva samostojnost vsebinskega dela posameznih organizacijskih enot občinske uprave (npr. področja finančnega poslovanja, upravljanja s človeškimi viri itn.). To pomeni, da je organizacijska struktura občinske uprave glede na organe občine relativno avtonomno organizirana oziroma ni monolitna. V ospredju je vsekakor ustrezna delitev dela med procesi odločanja, upravljanja in izvajanja nalog, kar pomeni, da se posamezne naloge lahko prenesejo tudi na ožje dele občine, strateške odločitve pa sprejemajo le v organih občine.

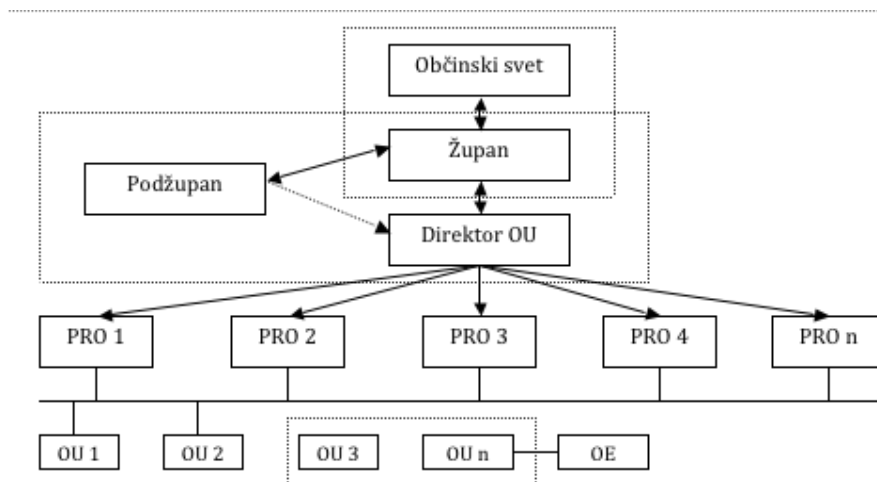
Slika 2: Panožni model organizacijske strukture

7.1.3 Matrični model organizacijske strukture

Matrični model, ki pomeni dograjeno kombinacijo funkcijske in panožne organizacijske strukture občinskih organov. V tem primeru je vpliv posameznih avtoritet (moči, strokovnosti in sodelovanja) določen glede na vsebino, obseg in dinamiko izvajanja posameznih projektov (PRO). V te projekte so vključene posamezne organizacijske enote občinske uprave (OU) in znotraj njih posamezni občinski uradniki. Za ta model organiziranosti je značilno skupinsko delo, ki ustvarja pogoje za načrten razvoj ustvarjalnosti (inovativnosti) v povečani racionalizaciji in učinkovitosti dela. Sodelujoči na projektih ustvarjajo organizacijo, zasnovano na informacijah, ki avtoriteto strokovnosti in sodelovanja modularno 'razprši' v vse občinske strukture odločanja. To omogoča modularno dograjevanje modela na način, ko uvajanje sprememb ne povzroča 'rušenja' njegove temeljne organizacijske strukture.

Model matrične organizacijske strukture ponazarja visoko stopnjo upravljalске, organizacijske in informacijske kulture sodelujočih v procesu projektnega vodenja.

Slika 3: Model matrične organizacijske strukture

7.2 Pravna podlaga za določitev notranje organizacije občinske uprave

Kot že rečeno, v skladu z določilom drugega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ ustanovi občinsko upravo na predlog župana občinski svet s splošnim aktom, s katerim določi njene naloge in notranjo organizacijo. Vsebino akta o notranji organizaciji pa v skladu z določilom tretje alineje prvega odstavka veljavne Uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih ureja navedena uredba. Vendar pa je potrebno opozoriti, da navedena Uredba določa le izhodišča za notranjo organizacijo organov državne uprave, ne pa tudi izhodišč za organiziranje občinskih uprav.

Na podlagi pravne analogije bi bilo pri organizaciji občinske uprave smiselno uporabiti določila navedene uredbe, ki urejajo notranjo organizacijo organov državne uprave. Tako bi bilo smiselno slediti načelom za določanje notranje organizacije organov državne uprave (Uredba; 7. člen), torej, da mora biti organizacija organa (občinske uprave) prilagojena poslanstvu in nalogam organa ter poslovnim procesom, ki potekajo v organu. Zagotavljati mora: **1.** strokovno, učinkovito, racionalno in usklajeno izvrševanje nalog, **2.** učinkovit notranji nadzor nad opravljanjem nalog, **3.** usmerjenost organa k uporabnikom njegovih storitev in **4.** učinkovito sodelovanje z drugimi organi in institucijami. Z notranjo organizacijo se določijo: **1.** notranje organizacijske enote, njihova delovna področja in njihova medsebojna razmerja, **2.** način vodenja notranjih organizacijskih enot, **3.** naloge, pooblastila in odgovornost vodij notranjih organizacijskih enot in **4.** način sodelovanja z drugimi organi in institucijami. Pri določitvi notranjih organizacijskih enot pa bi bilo po mojem mnenju smiselno enačiti občinsko upravo z direktoratom, ki se v skladu z določilom 12. člena navedene Uredbe oblikuje za izvajanje upravnih nalog na zaokroženem področju v

ministrstvu. V skladu z določilom 14. člena se v direktoratu lahko za izvajanje nalog na delu delovnega področja oziroma za izvajanje posameznih funkcij oblikuje sektor, če je za področje sistemizirano najmanj 5 delovnih mest v sektorju pa se lahko za izvajanje nalog na ožjem delovnem področju oziroma posameznih funkcij oblikuje oddelek, če je za področje sistemizirano najmanj 5 delovnih mest, v sektorju pa najmanj 10 delovnih mest. V direktoratu, ki ima več kot 80 sistemiziranih delovnih mest, se lahko oblikuje urad, če je za to področje sistemizirano najmanj 30 delovnih mest (Brezovnik, 2005).

8 Splošni akti občine

Glede vsebinskih pogojev in omejitev pri urejanju posameznih dejavnosti, razmerij, vprašanj... v splošnih aktih občin ni mogoče mimo nekaterih osnovnih teoretičnih izhodišč oziroma načel. Tako je najprej treba izhajati iz teorije o stopnjah oziroma o hierarhiji pravnih norm, ki je v tem, da pravne norme določajo način nastanka in vsebino drugih pravnih norm, kar pomeni, da obstajajo 'višje' in 'nižje' norme, med njimi pa hierarhično razmerje oziroma razmerje nadrejenosti in podrejenosti. Pravni red je torej celota pravnih norm, ki so med seboj v hierarhični odvisnosti in povezanosti.

Poleg ustave kot 'temeljnega' predpisa največkrat med norme, ki originarno (izvirno) urejajo neko področje oziroma postavljajo pravila ravnanja, štejemo norme, ki jih vsebujejo zakoni. Zakon je temeljna oblika pravnega akta, ki ga izda zakonodajno telo, pri čemer je v formalnem smislu zanj značilno, da ga izda zakonodajni organ, da se sprejme v posebnem (zakonodajnem) postopku in da ima naziv zakon. Z zakoni se urejajo najrazličnejša področja, posebej pa je pomembno, da se lahko pravice in obveznosti državljanov ter drugih oseb določajo samo z zakonom (87. člen Ustave RS).

Med tipične 'odvisne' pravne norme, to je norme, ki so odvisne od višje pravne norme (vendar pa so še vedno abstraktnega in splošnega značaja), pa štejemo tiste pravne norme, ki so vsebovane v drugih splošnih pravnih aktih (podzakonskih predpisih, predpisih oziroma splošnih aktih občin ter splošnih aktih, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil). Ta 'odvisnost' pa je pravzaprav dvojna: v formalnem smislu, to je, da mora zakonska norma omogočati posameznemu organu, da lahko izda predpis oziroma splošni akt, in v vsebinskem smislu, ki je v tem, da lahko tak predpis oziroma akt vsebuje le norme, ki so v skladu z ustavnimi in zakonskimi normami ali pa vsaj niso v nasprotju z njimi.

Glede na to, da je današnje srečanje namenjeno predstavitvi delovnih osnutkov splošnih aktov občin, ki jih predpisuje zakonodaja - predvsem statuta in poslovnika občine - bo v nadaljevanju opozorjeno na nekatera vprašanja normativne dejavnosti v občinah.

Uresničevanje nalog in pristojnosti občin zahteva vrsto dejavnosti različnih organov in organizacij v vsaki konkretni občini - to je dejavnosti sprejemanja

najrazličnejših odločitev (tudi sprejemanja splošnih aktov), izvrševanja zakonov, podzakonskih predpisov, splošnih aktov in drugih odločitev, vodenja upravnih postopkov in odločanja v konkretnih upravnih zadevah, izvajanja študijsko-analitičnih dejavnosti, opravljanja nadzora nad sprejetimi predpisi in drugimi odločitvami, neposredno (operativno) izvrševanje posameznih dejavnosti za zadovoljevanja interesov in potreb občanov idr.

Uresničevanje ustavnih določb, da je v Sloveniji zagotovljena lokalna samouprava (7. člen Ustave RS), da prebivalci Slovenije uresničujejo lokalno samoupravo v občinah in drugih lokalnih skupnostih (138. člen Ustave RS), da v pristojnost občine spadajo lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadeva samo prebivalce občine (140. člen Ustave RS)... zahteva v občinah - poleg vseh drugih dejavnosti - urejanje posameznih vprašanj s splošnimi pravnimi akti²⁰, to je sprejemanje in izdajanje predpisov, s katerimi se na splošen in abstrakten način urejajo vprašanja, za katera so pristojne občine oziroma njihovi organi. V okviru urejanja lokalnih javnih zadev ima torej občina pravico izdajati predpise, s katerimi normativno ureja pravna razmerja.

Ustava RS vsebuje določbe o teh aktih na posreden način, in sicer:

- ko v poglavju o ustavnosti in zakonitosti (v 153. členu) določa: da morajo biti zakoni, podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo; da morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z veljavnimi oziroma ratificiranimi mednarodnimi pogodbami; da morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo in zakoni;
- ko je v 154. členu določeno, da se državni predpisi objavljajo v državnem uradnem listu, predpisi lokalnih skupnosti pa v uradnem glasilu, ki ga te same določijo;
- ko v prvem odstavku 155. člena določa, da zakoni, drugi predpisi in splošni akti ne morejo imeti učinka za nazaj;
- ko pri pristojnostih ustavnega sodišča (160. člen) določa, da le-to med drugim odloča o skladnosti predpisov lokalnih skupnosti z ustavo in zakoni;
- ko pri pristojnostih ustavnega sodišča določa, da odloča o sporih glede pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi, in med samimi lokalnimi skupnostmi (160. člen);
- ko v 161. členu določa, da lahko ustavno sodišče protiustavne ali nezakonite predpise ali splošne akte odpravi ali razveljavi;
- ko v 148. členu določa, da morajo biti vsi prihodki in izdatki lokalnih skupnosti za financiranje javne porabe zajeti v njihovih proračunih.

Če sledimo ustavnim določbam, lahko ugotovimo, da kot zbirni izraz (pojem) za vse oblike splošnih aktov v samoupravnih lokalnih skupnostih uporablja izraz

²⁰ S splošnimi pravnimi akti razumemo vse oblike, v katerih so vsebovane (izražene) splošne pravne norme, to je norme, ki na splošen in abstrakten način urejajo posamezna področja in razmerja. Pogosto kot skupen izraz za vse vrste teh pravnih aktov uporabljamo izraz predpisi.

'predpisi lokalnih skupnosti', tako da lahko v občinah govorimo o občinskih predpisih. V Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/ pa je uporabljen predvsem izraz 'splošni akti občine' (ponekod tudi 'statut in drugi splošni akti', 'statut in drugi predpisi', 'odloki in drugi predpisi', 'odloki in drugi občinski akti'...). Posamezne vrste splošnih aktov (predpisov) so opredeljene predvsem v členih 21., 29., 31., 32., 36., 64. in 65. Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/.

Sicer pa je temelj za normativno dejavnost občine podan že v 2. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina v okviru ustave in zakonov samostojno ureja in opravlja svoje zadeve in izvršuje naloge, ki so nanje prenesene z zakoni.

Kot temeljni splošni akt občine je v 64. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ opredeljen statut, v 65. členu istega zakona pa je določeno, da ureja občina zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili. Dodajmo, da Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ navaja še poslovnik občinskega sveta, poslovnik nadzornega odbora, prostorske plane, občinski proračun in zaključni račun. Slednja sta kot obvezna splošna akta občine predpisana tudi v Zakonu o javnih financah /ZJF/ in v Zakonu o financiranju občin /ZFO-1/.

8.1 Formalnopравни in vsebinski okviri občinskih splošnih aktov

Pomembno načelo delovanja pravnega sistema v vsaki državi je načelo ustavnosti in zakonitosti. Sestavni del tega načela je tudi zahteva po usklajenosti pravnih aktov. Tako je v tretjem odstavku 153. člena Ustave RS določeno, da morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo in zakoni. Tudi občinski predpisi so del enotnega pravnega sistema v državi in za njihovo vključitev veljajo temeljna ustavna določila o ustavnosti in zakonitosti.

Opozoriti moramo, da načelo zakonitosti delovanja občinskih organov nima enake vsebine kot načelo zakonitosti delovanja izvršilne veje oblasti (vlade in ministrstev). Pri slednji gre namreč za 'močnejšo' ustavno in zakonsko podreditev njenega delovanja, kar izhaja tudi iz določb 120. člena Ustave RS, kjer je določeno, da upravni organi opravljajo svoje delo samostojno v okviru in na podlagi ustave in zakonov. Gre torej za dodatno "omejitev" državnih upravnih organov, ki jo ustava za občine ne predpisuje.

Pogosto se postavlja vprašanje, ali mora obstajati posebno (izrecno) pooblastilo, da lahko občinski svet npr. sprejme neki odlok. Glede na ustavno opredeljen položaj lokalne samouprave in v tem okviru občin, le-te ne potrebujejo posebnega zakonskega pooblastila za svojo normativno dejavnost²¹. Samostojno urejanje (urejanje vključuje izdajanje splošnih aktov) lokalnih zadev je temeljna z ustavo

²¹ Tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije je v več svojih odločbah izrecno navedlo, da ima občina pooblastilo, da ureja lokalne javne zadeve neposredno na podlagi določbe prvega odstavka 140. člena Ustave RS. Za uresničevanje tega pooblastila ne potrebuje posebnega zakonskega pooblastila.

določena pristojnost občin (glej prvi odstavek 140. člena ustave). V občinah se ta pristojnost uresničuje predvsem s sprejemanjem občinskih odlokov.

V veljavnem Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/ pa je (v 21. členu) določeno, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Iz te zakonske določbe izhaja, da ima občina dve vrsti izvirnih nalog – naloge, ki jih občina sama določi s splošnim aktom in pri tem torej ne potrebuje izrecnega zakonskega pooblastila, saj ima za njihovo predpisovanje ustavno pooblastilo, in naloge, ki jih kot takšne določijo posamezni zakoni in je njihovo nadaljnje urejanje v občini vezano na te zakonske določbe in pooblastila. Dodajmo, da pa je v primerih iz državne pristojnosti prenesenih posameznih nalog (v skladu z določbami drugega in tretjega odstavka 140. člena Ustave RS in 24. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/) za izdajanje splošnih aktov v občini potrebno izrecno zakonsko pooblastilo.

Glede vprašanja vsebinskega oziroma materialnopravnega okvira za urejanje s splošnimi akti v občinah je treba izhajati iz ustavno opredeljenega načela zakonitosti. Načelo zakonitosti delovanja občin na področju normativnega delovanja pomeni, da občinski predpisi, ki urejajo zadeve iz izvirne pristojnosti občine, ne smejo biti v nasprotju z zakoni. Pravnih razmerij torej ne smejo urejati v nasprotju z zakonskimi določbami, v primeru da zakonodajalec opredeli okvir pooblastila za normativno urejanje, pa morajo slediti temu pooblastilu in ne smejo preseči tega pooblastila. Kadar zakon izrecno določa izvirne pristojnosti občine oziroma pooblastila za normativno urejanje v okviru izvirnih pristojnosti na nekem področju, je treba z razlago ugotoviti obseg tega pooblastila. Kadar pa zakon ne določa izvirnih pristojnosti občine na določenem področju, je treba ugotoviti, ali je bil namen zakonodajalca izključno oziroma izčrpno urediti to področje ali pa je dopustil možnost, da občina dopolnilno uredi to področje (kot je to navedeno v obrazložitvi odločbe US, št. U-I-113/989, Uradni list RS, št. 42/2000).

Sicer pa lahko ugotovimo, da občine opravljajo naloge, ki so pretežno dokaj določno navedene v najrazličnejših zakonih (norme, ki opredeljujejo naloge občin, so razpršene v velikem številu zakonov domala z vseh področij). Izvirne pristojnosti občin tako praviloma razberemo iz zakonov. Iz teh zakonov je mogoče razbrati tudi pooblastila občinam, da s svojimi splošnimi akti urejajo posamezna področja. Ta pooblastila so lahko širša (generalna) ali ožja (specialna), lahko pa so navedena na izrecen ali pa splošen način. V zakonih, ki opredeljujejo posamezne izvirne pristojnosti občin, je večkrat izrecno določen tudi obseg normativnih pristojnosti občin (urejanje zadev lokalnega pomena) na nekem področju²².

²² Kot ugotavlja tudi ustavno sodišče, lahko zakonodajalec pri določanju izvirnih pristojnosti občine uporabi različne normativne tehnike. Pooblastilo občini, da normativno uredi določena vprašanja, je lahko splošnejše ali določnejše. To logično izhaja iz dejstva, da so nekatera področja javnih zadev pretežno primerna za urejanje na lokalni ravni, pri drugih pa je delež odločitev, ki predstavljajo lokalne javne zadeve, manjši. Vidimo torej, da ima občina v okviru urejanja lokalnih javnih zadev pravico izdajati predpise, s katerimi normativno ureja pravna razmerja.

Opozoriti kaže, da iz zakona izhajajo nekatere 'zapovedi', katere zadeve mora občina urediti v splošnih aktih, opozoriti pa kaže tudi na nekatere omejitve pri normativni dejavnosti občine oziroma njenih organov. Tako občina pri svoji normativni dejavnosti:

- ne sme urejati vprašanj, ki so z ustavo izrecno pridržana zakonodajalcu²³,
- ne sme urejati pravnih razmerij v nasprotju z zakoni²⁴;
- ne sme preseči ustavnega okvira za svojo normativno urejanje²⁵ in
- ne sme posegati v državne pristojnosti oziroma urejati zadev, ki so v državni pristojnosti²⁶.

²³ Če je normativno urejanje posameznih vprašanj z Ustavo izrecno pridržano zakonodajalcu, teh vprašanj občina ne more samostojno urejati s svojim predpisom, pa čeprav gre sicer za urejanje na področju, ki spada v njeno izvirno pristojnost (lokalne zadeve). Z drugimi besedami - občina kljub pooblastilu iz prvega odstavka 140. člena Ustave ne more z občinskim predpisom urediti načina uživanja lastnine, ker je to po določbi prvega odstavka 67. člena Ustave izrecno pridržano zakonodajalcu - iz obrazložitve Odl. US: U-I-63/00-8 (Uradni list RS, št. 26/2002).

Zakonodajalec lahko izrecno opredeli obseg normativnih pristojnosti na posameznih področjih; določbe občinskih predpisov ne smejo presegati tega pooblastila - Odl. US: U-I-348/96 (Uradni list RS, št. 17/1997).

²⁴ Tako je ustavno sodišče npr. ugotovilo, da občinski Odlok o proračunu ni v skladu z ustavo in zakonom, če ne zajema vseh izdatkov občine, saj ustava v prvem odstavku 148. člena določa, da morajo biti vsi prihodki in izdatki lokalne skupnosti za financiranje javne porabe zajeti v njenem proračunu. Tudi v Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/ je določeno (v prvem odstavku 57. člena), da morajo biti prihodki in izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe občine zajeti v proračunu občine, ki ga ta sprejme v skladu z zakonom (Odl. US: U-I-238/96, Uradni list RS, št. 31/1996).

²⁵ Iz obrazložitve odločitev Ustavnega sodišča RS:

'Ker izpodbijane določbe Odloka presegajo zakonsko pooblastilo za normativno urejanje pomožnih objektov in s svojim urejanjem posegajo v pristojnost države, so v neskladju s 153. členom Ustave oziroma z načelom zakonitosti delovanja organov lokalnih skupnosti. Ker pa upravna enota na podlagi izpodbijanih določb Odloka ne more ugotoviti, ali za priglašena dela zadostuje priglasitev, tako kot ji to nalaga 62. člen ZUN, zato so te določbe Odloka v neskladju tudi z 2. členom Ustave (jasnost in določeno predpisov) - Odl. US: U-I-5/01, Uradni list RS, št. 112/2002.'

'Čiščenje javnih površin sodi med obvezne lokalne javne službe, katerih izvajanje lahko občina zagotovi le v eni od oblik, določenih v Zakonu o gospodarskih javnih službah, ne more pa ga prevesti na posameznike. Zato so določbe občinskega odloka, ki nalagajo čiščenje pločnikov lastnikom zgradb in zemljišč, ob katerih so pločniki, v neskladju z Zakonom o gospodarskih javnih službah - Odl. US: U-I-63/00-8, Uradni list RS, št. 26/2002.'

'Občina s tem, ko je za primere nepravilno parkiranih vozil, ki ovirajo promet, določila ukrep odstranitve vozila, ni presegla zakonskega pooblastila in zato izpodbijani ureditvi ni mogoče očitati neskladja z zakonom oz. s 153. členom Ustave - Odl. US: U-I-12/02-10, Uradni list, št. 109/2004.'

²⁶ 'Načelo zakonitosti delovanja občine na področju normativnega delovanja pomeni, da občinski predpisi, ki urejajo zadeve iz izvirne pristojnosti občine, ne smejo biti v nasprotju z zakoni. Pravnih razmerij torej ne smejo urejati v nasprotju z zakonskimi določbami, v primeru, da zakonodajalec opredeli okvir pooblastila za normativno urejanje, pa ne smejo preseči tega pooblastila. V vsakem primeru posebej je potrebno z razlago zakona ugotoviti, kako široko polje normativnega odločanja je zakonodajalec prepustil občini. Kadar zakon izrecno določa izvirne pristojnosti občine oziroma pooblastila za normativno urejanje v okviru izvirnih pristojnosti na nekem področju, je potrebno z razlago ugotoviti obseg tega pooblastila, ki je lahko jasno in določno ali pa opredeljeno z generalnimi klavzulami oziroma pravno nedoločenimi pojmi. Kadar pa zakon ne določa izvirnih pristojnosti občine na določenem področju, je potrebno ugotoviti, ali je bil namen zakonodajalca izključno (izčrpno) urediti to področje ali pa je dopustil možnost, da občina dopolnilno (praeter legem) uredi to področje' - kot je zapisano v odločbi Ustavnega sodišča RS, U-I-348/96, Uradni list RS, št. 17/1997).

Zakoni največkrat dokaj določno opredeljujejo vsebinski okvir za normativno urejanje v občinah. Seveda pa so okviri in napotila zakonodajalca odvisni od področja, ki ga naj ureja občina s svojimi splošnimi akti, namen takega urejanja idr. Ustavno sodišče je glede tega v več svojih odločbah navedlo, da je v vsakem primeru posebej treba z razlago zakona ugotoviti, kako široko polje normativnega urejanja oziroma odločanja je zakonodajalec prepustil občini.

Pri tem kaže opozoriti, da je posebej 'stroga' vsebinska oziroma materialnopravna 'vezanost' pri predpisovanju davkov in drugih dajatev v občinah, saj že ustava (v 147. členu) določa, da lokalne skupnosti predpisujejo davke in druge dajatve ob pogojih, ki jih določata ustava in zakon. Fiskalna samostojnost občin je torej le delna, saj se morajo pri ustanavljanju, uvajanju in določanju višine dajatev gibati v okvirih, določenih z ustavo in zakoni, kar pomeni, da predpisi lokalnih skupnosti o dajatvah ne smejo vsebovati določb, za katere v ustavi in zakonu ni vsebinske podlage. Tako lahko npr. občina predpiše davke le, če ima za to izrecno zakonsko pooblastilo, poleg tega pa mora pri tem upoštevati pogoje, ki jih določa zakon. Občinski odloki morajo biti torej v teh primerih 'popolnoma' skladni z zakonom²⁷. Take skladnosti pa npr. ni, če se pri predpisovanju davkov in drugih dajatev upoštevajo druga merila, kot jih predvideva zakon, če so prekoračeni oziroma preseženi pogoji, ki jih predpisuje zakon (v nasprotju z zakonom je npr., če občina predpiše komunalne takse za predmete oziroma storitve, za katere v zakonu to ni predvideno - glej Odl. US: U-I-269/97 (Uradni list RS, št. 33/1998 in Odl. US: U-I-297/97 (Uradni list RS, št. 43/1998) ipd.

Dodajmo, da načelo zakonitosti zahteva tudi procesno zakonitost, to je spoštovanje procesnih določb oziroma postopka pri sprejemanju splošnih aktov v občini. Kot sporna se tako večkrat postavijo vprašanja, povezana s potrebno večino za sprejem aktov, zakonitostjo postopka sprejemanja prostorskih aktov itd. Sicer pa Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ nima veliko določb o postopku, po katerem občinski svet sprejema svoje odločitve in prepušča to normiranje občinskemu statutu in poslovniku.

8.2 Obveznost objave in začetek veljavnosti občinskih splošnih aktov

Pravilno objavljanje predpisov je pogoj za začetek njihove veljavnosti. Zato je to tudi ustavna materija. V Ustavi RS (v 154. členu) je določeno, da začne predpis veljati petnajsti dan po objavi, če ni v njem drugače določeno. Državni predpisi se objavljajo v državnem uradnem listu, predpisi lokalnih skupnosti pa v uradnem glasilu, ki ga same določijo. Navedeno obveznost objave povzema tudi Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ v svojem 66. členu, kjer določa: 'Statut in drugi predpisi občine morajo biti objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če v njih ni drugače določeno. Statut in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu'.

²⁷ Ustavno sodišče je v eni svojih odločb glede tega zapisalo, da ima država popolno fiskalno suverenost, medtem ko je le-ta pri občinah le delna, saj lahko predpisujejo davke in druge dajatve le ob pogojih, ki jih določata ustava in zakon.

S tem ko ustava zahteva objavo predpisov občine v uradnem glasilu, ki ga lokalna skupnost (občina) sama določi, je zagotovljena pravna varnost državljanov, saj so vnaprej seznanjeni, v katerem glasilu bodo občinski predpisi objavljeni. Občinski predpis mora torej biti objavljen v uradnem glasilu, ki ga določa splošni akt v občini (praviloma se to določi v statutu)²⁸. Objava v drugem glasilu ali v drugi obliki (na svetovnem spletu) ne nadomešča objave v predpisanem uradnem glasilu. Uradna objava v smislu ustavnih in zakonskih določb je samo objava v uradnem glasilu, ki ga občina določi v splošnem aktu²⁹.

Dodajmo, da je vsaka občina dolžna - po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja /ZDIJZ/ - imeti katalog informacij javnega značaja, pri vsebini katerega je predpisana tudi povezava na lokalni register predpisov. Poleg tega je v 10. členu navedenega zakona, ki obravnava posredovanje informacij javnega značaja v svetovni splet, posebej določeno, da morajo biti prečiščena besedila občinskih predpisov dostopna na svetovnem spletu, tam pa morajo biti dostopni tudi predlogi predpisov, programov, strategij in drugih podobnih dokumentov.

V okviru začetka veljavnosti predpisa je potrebno opozoriti na institut 'vacatio legis', ki je v tem, da se od dneva objave nekega predpisa pusti občanom čas za seznanitev s tem predpisom. To mora biti določeno ob upoštevanju ustavne določbe, da začne predpis veljati petnajsti dan po objavi, če ni v njem drugače določeno. 'Odstopanje' od temeljnega pravila oziroma usmeritve, da začne predpis veljati petnajsti dan po objavi, kaže uporabljati restriktivno in ob res izjemnih primerih. Dodajmo, da se v občinskih odlokih večkrat dokaj nejasno navaja začetek njihove veljavnosti - kot. npr.: odlok se uporablja takoj, veljaven pa je z dnem objave v uradnem glasilu; ta sklep začne veljati s prvim obračunom cen programov vrtcev za leto...

Večkrat se pri posameznih aktih pojavi vprašanje, ali gre za predpis - splošni pravni akt. Če izhajamo s formalnega stališča, gre za splošni pravni akt tedaj, kadar je tako poimenovan in na predpisan način objavljen. Po materialnem stališču pa gre za splošni akt, kadar vsebuje splošne in abstraktne norme, ki urejajo pravice in obveznosti ali pa vplivajo na pravni položaj naslovnikov - ko torej učinkuje 'navzven' (po materialnem stališču je torej pomembna predvsem vsebina in učinkovanje, ne pa poimenovanje akta). Primeroma lahko opozorimo na nekatere odločitve ustavnega sodišča v zvezi z obravnavano materijo.³⁰

²⁸ Iz prakse Ustavnega sodišče RS: "Statut občine je v neskladju z Ustavo, če v njem ni določen način objavljania občinskih predpisov, in ker to vprašanje ni splošno urejeno z drugim predpisom občinske skupščine - Odl. US: U-I-216/93 z dne 14.7.1994.

²⁹ Izpodbijana predpisa nista bila objavljena v uradnem glasilu, ki ga določa statut občine, torej v uradnem glasilu, ki ga je občina določila sama. Zato je Ustavno sodišče v tem primeru presodilo, da sta izpodbijana odloka, ki sta bila objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije, sicer s tem pridobila status predpisa, vendar pa sta v neskladju z drugim odstavkom 154. člena Ustave, ker nista bila objavljena v uradnem glasilu, ki ga določa 107. člen občine. Ugotovljeno neskladje je občina dolžna odpraviti s pravilno objavo odlokov v roku treh mesecev od objave te odločbe - odl. US: U-I-17/97 (Uradni list RS, št. 35/2000).

³⁰ Iz prakse Ustavnega sodišče RS:

Posebej kaže opozoriti še na pogosto nespoštovanje ustavne določbe (155. člena ustave), ki prepoveduje povratno (retrogradno) veljavo pravnih aktov. Splošni akti občin v nobenem primeru ne morejo imeti retroaktivne veljavnosti oziroma učinka.³¹ Tako predpisovanje v občinskih aktih je protiustavno, iz prakse ustavnega sodišča pa je razvidno, da veljavnost takih aktov za nazaj dosledno odpravlja.³²

8.3 Statut in drugi splošni akti občin

Med pristojnostmi občine je (v 21. členu) predpisano, da občinski svet sprejema statut občine in druge splošne akte. Posebej pa je pri pristojnostih občinskega sveta (v 29. členu) navedeno, da:

- sprejema statut občine,
- sprejema odloke in druge občinske akte,
- sprejema prostorske in druge plane razvoja občine,
- sprejema občinski proračun in zaključni račun.

'Sklep o valorizaciji, s katerim se določa višina davčne obveznosti vsem zavezancem, je splošen akt, ki ga je treba pred veljavnostjo objaviti v uradnem glasilu. Če sklep o valorizaciji ni bil predhodno objavljen na predpisan način, ni začel veljati in se ne sme uporabljati (Odl. US: U-I-43/98, Uradni list RS, št. 17/2001).'

'Sklep, ki je po vsebini sprememba oziroma dopolnitev odloka (sklep ureja obvezen najem posode za odpadke...), ne začne veljati in se ne sme uporabljati, ker ni bil objavljen na predpisan način (Odl. US: U-I-78/00, Uradni list RS, št. 54/2002).'

'Zakonitost aktov organov lokalnih skupnosti, izdanih v obliki predpisa (sklep občinskega sveta o izvzemu parcele iz javnega dobra), če urejajo posamična razmerja, se presoja v upravnem sporu (Odl. US U-I-42/02).'

³¹ Iz prakse Ustavnega sodišča RS:

'Prepoved retroaktivnosti je ena od temeljnih konkretizacij ustavnega načela pravne države (2. člen Ustave). Ni pravne varnosti, če ni mogoče zaupati v veljavno pravo in če se ni mogoče zanesti na veljavne predpise. Vsakdo ima pravico zaupati v veljavno pravo in skladno z njim uravnavati svoja ravnanja in pričakovanja. Predpis, ki za nazaj povečuje obveznosti, to zaupanje slabi in s tem zmanjšuje pravno varnost. Retroaktivnost je sicer izjemoma dovoljena, a le zakonu, če določi, da imajo posamezne njegove določbe učinek za nazaj, in to le v primeru, če to zahteva javna korist in če se s tem ne posega v pridobljene pravice (drugi odstavek 155. člena Ustave). Predpis lokalne skupnosti torej v nobenem primeru ne more imeti retroaktivne veljavnosti (Odl. US: U-I-322/96, Uradni list RS, št. 11/1997).

³² Iz prakse Ustavnega sodišča RS:

'Določba občinskega sklepa, na podlagi katere je višina davka od premoženja odvisna od stalnega bivališča davčnega zavezanca, je zaradi svoje arbitrarnosti, v nasprotju z načelom enakosti iz drugega odstavka 14. člena Ustave (Odl. US: U-I-306/97, Uradni list RS, št. 59/1999).'

'Občinski sklep, ki določa vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za čas pred svojo uveljavitvijo, je v nasprotju s prepovedjo povratne veljavnosti pravnih aktov iz 155. člena Ustave (Odl. US: U-I-395/96, Uradni list RS, št. 23/1997).'

'V neskladju z ustavnim načelom o prepovedi retroaktivnosti so določbe predpisa lokalne skupnosti, ki so učinkovale pred njihovimi uveljavitvami (Odl. US: U-I-178/00, Uradni list RS, št. 5/2003).'

'Predpis lokalne skupnosti, ki je učinkoval za čas pred njegovo uveljavitvijo, je v tem obsegu v neskladju s 155. členom Ustave. Sklep lokalne skupnosti o valorizaciji, ki določa višino davčne obveznosti vsem zavezancem, je splošen akt, ki ga je treba pred veljavnostjo objaviti v uradnem glasilu, ki ga določa lokalna skupnost. Ker sklep o valorizaciji ni bil predhodno objavljen, tako kot to zahteva 154. člen Ustave, ni začel veljati in se ni smel uporabljati (Odl. US: U-I-43/98, Uradni list RS, št. 12/2001).'

Temeljna vsebina statuta, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino vseh članov³³, je opredeljena v 64. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, po katerem statut določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov, razen glede občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon.

Poleg navedene določbe 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki opredeljuje vsebino statuta občine, pa Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ na več mestih napotuje, kaj vse je vsebina statutarnih določb. Tako določa, kaj naj bo (nekatera vprašanja morajo biti urejena - npr. število članov občinskega sveta...; nekatera vprašanja pa so lahko urejena - npr. členitev na ožje dele občine...) določeno oziroma predpisano v statutu.

Tako je v Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/ predvideno za urejanje v statutu občine:

- ime in območje ožjega dela občine; • ukinitve ožjega dela ali sprememba območja; • število prebivalcev dela občine, ki lahko da pobudo za ustanovitev ožjega dela (18. člen); • da ožji del občine nima sveta (19. člen); • da mora občinski svet pred sprejemom odločitve, ki se nanaša na ožji del občine, pridobiti mnenje sveta ožjega dela občine; • da so posamezne odločitve sveta ožjega dela občine veljavne, ko da nanje soglasje občinski svet (19a. člen); • naloge, ki so zlasti lahko prenesene v izvajanje ožjemu delu občine - te naloge se podrobneje določijo z odlokom (19.b člen); statut lahko določi, da je ožji del občine pravna oseba javnega prava - v tem primeru nastopa v pravnem prometu v okviru nalog, ki so določene s statutom občine oziroma z odlokom; • statut občine lahko določi, da zastopa ožji del občine predsednik njegovega sveta...(19c. člen); • način financiranja ožjega dela občine, če ni pravna oseba (19č. člen);
- občinski svet ima komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja; • občinski svet lahko ustanovi komisije in odbore kot svoja delovna telesa; • s statutom ali odlokom se lahko določi, da člane odborov imenujejo in razrešujejo na svojih zbiorih prebivalci; • s statutom ali odlokom se lahko določi, da imajo krajevni, vaški ali četrtni odbori pravico predlagati občinskemu svetu odločitve, ki se nanašajo na ožji del občine; • če tako določa statut ali odlok, mora občinski svet pred vsako odločitvijo, ki se nanaša na ožji del občine, obvezno pridobiti mnenje odbora (30. člen);
- komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom občine in poslovníkom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge (31. člen);

³³ V statutu se določi postopek njegovega sprejemanja oziroma spreminjanja, v statutu pa so tudi temeljne določbe o sprejemanju odlokov in drugih splošnih aktov. V zvezi s številom glasov, ki je potrebno za sprejem neke odločitve v občinskem svetu, je zanimiva odločba ustavnega sodišča U-I-112/00 (Uradni list RS, št. 43/2001).

- statut občine določa naloge, postopke in načine dela nadzornega odbora, oblikovanje nadzornega odbora, načela za organizacijo dela in predstavljanje, obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora ter javnost dela nadzornega odbora (32. člen);
- župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami statuta občine in poslovnika občinskega sveta (35. člen);
- v statutu se določi način zagotavljanja javnosti dela organov občine (36. člen);
- občinski svet šteje od 7 do 45 članov (38. člen);
- na narodnostno mešanih območjih, določenih z zakonom, kjer živita italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, imata narodni skupnosti v občinskem svetu najmanj enega predstavnika; • s statutom se določi neposredna zastopnost narodnih skupnosti v drugih občinskih organih; • v narodnostno mešanih občinah se ustanovi komisija za narodnostna vprašanja; • na območjih, kjer živi avtohtono naseljena romska skupnost, imajo Romi v občinskem svetu najmanj enega predstavnika (39. člen);
- občani na zboru v skladu z zakonom ali statutom občine obravnavajo posamezne zadeve, oblikujejo stališča, dajejo predloge, pobude, mnenja in odločajo; župan mora sklicati zbor občanov, če je tako predpisano z zakonom ali statutom občine; • s statutom občine se predpišejo: zadeve, ki jih obravnavajo občani na zboru..., način vložitve zahteve..., način sklica..., število volivcev, ki morajo sodelovati na zboru..., druga vprašanja, pomembna za izvedbo zbora občanov ter za uveljavitev njihovih stališč, predlogov, pobud, mnenj in odločitev (45. člen);
- občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine (46. člen);
- statut občine lahko določi, da mora biti pobuda podprta s podpisi določenega števila volivcev... (47. člen);
- akt o razpisu referenduma se objavi na način, določen s statutom občine za objavo splošnih aktov občine (47.a člen);
- podrobneje določi postopek za izvedbo referenduma statut občine v skladu z zakonom (47.b člen);
- organ, na katerega je naslovljena zahteva za izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve, je dolžan v roku, ki ga določi statut občine, najkasneje pa v treh mesecih odločiti o zahtevi (48. člen);
- s splošnimi akti se lahko za položaj tajnika občine določi naziv direktor ali direktorica občinske uprave (49. člen);
- način in pogoje opravljanja lokalnih javnih služb predpiše občina, če zakon ne določa drugače (62. člen).

Statut občine je temeljni splošni akt občine. Vsebina statuta je opredeljena v 64. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, po katerem statut določa:

- temeljna načela za organizacijo in delovanje občine,
- oblikovanje in pristojnosti občinskih organov razen glede občinske uprave,

- način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in
- druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon.

Glede obsega normiranja v statutu je načeloma možnih več pristopov. Po uveljavitvi Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/se je pri nas uveljavil pristop, da se v statutu ureja vse tisto, kar zahtevajo oziroma narekujejo zakonske določbe in kar predstavlja temeljno značilnost organizacije in delovanja neke občine. Poleg materije, ki se mora urediti v občinskem statutu, pa se - zaradi celovitosti normativnega pristopa - v statutu največkrat povzemajo tudi ustrezne zakonske določbe (predvsem Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, Zakona o financiranju občin /ZFO-1/). S tem postane občinski statut pravno zaokrožen in pregleden, vsem, ki se morajo ali želijo seznaniti s kakšnim vprašanjem pravne ureditve v občini, pa ni potrebno zmeraj pogledati še zakonske določbe z obravnavanega področja, saj lahko že iz samega statuta občine razberejo vse temeljne značilnosti organizacije in delovanja. To je posebej dobrodošlo za občane, ki se želijo seznaniti s statutom zaradi svojih možnosti sodelovanja pri upravljanju javnih zadev, pa tudi zaradi uresničevanja svojih pravic in obveznosti v občini. Zaradi celovitosti statuta je zatorej treba v ustreznem (najnujnejšem) obsegu povzeti tudi zakonske določbe. Seveda pa pri tem ne kaže pretiravati, ker bi se v velikem številu in obsegu norm "izgubile" tiste, ki opredeljujejo organizacijo in delovanje konkretne občine.

Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ navaja še druge splošne akte občine. Tako je v 65. členu določeno, da občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili. Zadeve iz prenesene pristojnosti pa občina ureja z odloki in drugimi predpisi, določenimi z zakoni.

Odlok. Odlok je splošni pravni akt, s katerim občina uresničuje večino svojih 'urejevalnih' pristojnosti. V primerjavi z državnimi predpisi je občinski odlok nekakšen občinski zakon, v katerem občina na splošen način ureja zadeve iz svoje pristojnosti. V razmerju do občanov so odloki najpomembnejši splošni akti v občinah, saj se z njimi opredeljujejo pravna razmerja ter pravice in obveznosti občanov na posameznih področjih občinskega urejanja. Z njimi se urejajo tipične lokalne zadeve, ki imajo največkrat svojo urejevalno osnovo v zakonih - zato se v uvodu največkrat tudi navaja zakonska podlaga za njihov sprejem. Odloki so torej najpogostejši splošni akti v občinah, z njimi pa občinski svet na splošen način ureja najpomembnejše zadeve iz svoje pristojnosti, ustanavlja organe občinske uprave in opredeljuje njihovo delovanje, ustanavlja organizacije na področju izvajanja javnih služb... Odloki morajo biti vsebinsko skladni z določbami ustave, zakonov in občinskega statuta.

Poslovnik. S poslovnikom občinskega sveta, ki ga ta sprejme z dvotretjinsko večino navzočih članov, se ureja organizacija in delo občinskega sveta, uresničevanje pravic in dolžnosti članov občinskega sveta ter postopek za sprejemanje odlokov in drugih splošnih aktov. Dodajmo, da po 31. členu Zakona o

lokalni samoupravi /ZLS/ tudi nadzorni odbor v skladu s statutom sprejme svoj poslovnik.

Pravilnik. S pravilnikom se v procesu uresničevanja statuta ali odlokov podrobneje urejajo oziroma razčlenijo posamezne njihove določbe v skladu z nameni in kriteriji, določenimi v statutu oziroma odlokih.

Odredba. Z odredbo se uredijo določene razmere, določa način ravnanja, določajo ukrepi ali pa uredijo posamezna vprašanja, ki imajo splošen pomen za občino.

Navodilo. Z navodilom se predvsem za izvršitev posameznih določb odloka ali drugega splošnega akta predpiše način ravnanja in dela organov v občini (pri navodilu gre predvsem za ureditev "tehničnih" vprašanj uresničevanja odločitev). Navodilo ima največkrat značaj "internega" akta in ne pravne narave splošnega akta (to velja še posebej, kadar navodilo sprejme župan in velja le za delo občinske uprave ter torej nima zunanjih učinkov) (npr. Odl. US: U-I-230/97).

V **proračunu** občine (sestavljajo ga splošni del, posebni del in načrt razvojnih programov) so predvideni prihodki in odhodki za posamezne namene za proračunsko leto, v **zaključnem računu** proračuna pa so prikazani predvideni in realizirani prihodki in odhodki za preteklo leto.

V procesu sprejemanja odločitev, ki nimajo značaja splošnih aktov, občinski organi odločajo s sprejemom sklepov. Pri odločanju o upravnih zadevah se izdajajo odločbe in sklepi.

8.4 Razreševanje neskladnosti med predpisi

Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ vsebuje v posebnem poglavju (X. poglavje, Nadzor državnih organov - členi 88., 88. a, 89., 90. a-č) določbe o nadzorstvu nad zakonitostjo splošnih aktov občine - predvsem o pristojnostih ministrstev, vlade, državnega zbora, ustavnega sodišča ter o postopku pri izvajanju nadzora. Določbe o nadzoru pa vsebuje tudi Zakon o državni upravi /ZDU-1/ (113/2005-UPB4, 126/2007-ZUP-E, 48/2009), ko obravnava razmerja ministrstev do organov občin (64. - 71. člen ZDU-1). K temu je treba dodati, da ima posamezne pristojnosti, povezane z varovanjem ustavnosti in zakonitosti, tudi župan občine, ki zadrži objavo splošnega akta občine, če meni, da je neustaven ali nezakonit, in predlaga občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.

Iz vseh navedenih zakonskih možnosti nadzora nad zakonitostjo splošnih pravnih aktov občine izhaja, da je 'končni razsodnik' o skladnosti občinskih splošnih aktov z ustavo in zakoni Ustavno sodišče RS.

Sicer pa pri tem trčimo na splošno vprašanje, kako razrešiti primere neskladnosti med pravnimi predpisi oziroma primere, če neki akt nižje pravne veljave ni usklajen z aktom višje pravne veljave. V sodobnih demokratičnih državah se to razrešuje v okviru posebnega postopka ocene ustavnosti in zakonitosti predpisov in splošnih aktov (pri nas je to v rokah Ustavnega sodišča Republike Slovenije). V primerih ugotovljenih neusklajenosti je sankcija v tem, da se neustavna ali nezakonita norma oziroma predpis 'izloči' iz pravnega reda. Tako lahko ustavno sodišče v celoti ali delno razveljavi zakon, če ugotovi, da je protiustaven. Druge protiustavne ali nezakonite predpise ali splošne akte pa ustavno sodišče odpravi ali razveljavi³⁴. Ustavno sodišče pa ima tudi možnost, da v samem postopku do končne odločitve v celoti ali delno zadrži izvrševanje akta, katerega ustavnost ali zakonitost presoja (to naredi v primerih, ko bi sicer zaradi izvrševanja akta lahko nastale težko popravljive škodljive posledice).

S stališča uveljavljanja ter varstva pravic državljanov v razmerju do organov, ki v občini v upravnem postopku odločajo o pravicah, obveznostih in pravnih koristih občanov in organizacij, pa se postavlja vprašanje, kakšne so možnosti, da s svojo pritožbo in nato tudi sproženim upravnim sporom uspe stranka v primeru, ko je pristojni organ svojo upravno odločbo utemeljil oziroma sprejel na osnovi določb podzakonskega predpisa, ki niso v skladu z zakonom. Možnost odprave morebitnega neravnovesja med hierarhično višjimi in nižjimi normami je pri tem dana v okviru instituta 'exceptio illegalis', ki omogoča sodišču, ko presoja zakonitost konkretne odločbe, da ignorira podzakonski izvršilni predpis, za katerega meni, da je v nasprotju z zakonsko normo, in svojo odločitev nasloni neposredno na zakon. To pravico 'neuporabe' podzakonskih predpisov oziroma splošnih aktov imajo sodišča na podlagi 125. člena ustave, po katerem so sodniki pri opravljanju svoje funkcije vezani na ustavo in zakon³⁵ (Grafenauer, 2005: 1-24).

9 Neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju

Neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju v občini so:

- zbor občanov,
- referendum in
- ljudska iniciativa.

³⁴ Ustavno sodišče odpravi (odprava učinkuje za nazaj - ex tunc) protiustavne ali nezakonite podzakonske predpise ali splošne akte, izdane za izvrševanje javnih pooblastil, kadar ugotovi, da je potrebno odpraviti škodljive posledice, ki so nastale zaradi protiustavnosti ali nezakonitosti. Vsakdo, ki so mu na podlagi odpravljenega predpisa oziroma splošnega akta nastale škodljive posledice, lahko v treh mesecih zahteva njihovo odpravo, v primeru posamičnega akta pa tudi njegovo spremembo. Če posledic ni mogoče odpraviti, lahko upravičena oseba zahteva odškodnino pred sodiščem. V drugih primerih protiustavnosti ali nezakonitosti ustavno sodišče podzakonske predpise ali splošne akte, izdane za izvrševanje javnih pooblastil, razveljavi (razveljavitev učinkuje od dneva objave odločbe - ex nunc).

³⁵ Drugačna pa je situacija v primeru, ko sodišče meni, da je zakon, ki bi ga moralo uporabiti, neskladen z ustavo. V tem primeru mora (156. člen Ustave RS) postopek prekiniti in začeti postopek pred ustavnim sodiščem, postopek pa se nato nadaljuje po odločitvi ustavnega sodišča.

Občani na zboru občanov obravnavajo posamezne zadeve, oblikujejo stališča, dajejo predloge, pobude in mnenja ali odločajo o posameznih vprašanjih. Zbor se lahko skliče za vso občino ali njen posamezen del. Zbor občanov skliče župan občine po potrebi, mora pa ga sklicati, če je to predpisano z zakonom ali statutom občine ali če tako zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini oziroma njenem posameznem delu.

Na referendumu se občani lahko odločajo o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve. Občani lahko odločajo na referendumu o samoprispevkih in tudi o drugih vprašanjih, če tako določa zakon. Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt ali njegove posamezne določbe. Občinski svet lahko razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta, mora pa razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine. Na osnovi predloga oziroma pobude (zakon točno predpisuje postopanje v primeru podane pobude volivcev, to je predvsem, kako dajejo občani podporo zahtevi za razpis referenduma) za razpis referenduma, kar je treba podati v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta, župan zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu. Če je sprejeti splošni akt na referendumu potrjen, ga mora župan objaviti skupaj z objavo izida referenduma. Če pa je sprejeti splošni akt na referendumu zavrnjen, se ne objavi, odločitev volivcev na referendumu pa zavezuje občinski svet do konca njegovega mandata.

Pravico glasovati na referendumu imajo vsi občani, ki imajo pravico voliti člane občinskega sveta. Odločitev je na referendumu sprejeta, če zanjo glasuje večina volivcev, ki so glasovali, posebej pa je predpisano, da je odločitev o uvedbi samoprispevka sprejeta, če je zanjo glasovala večina volivcev.

Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ pa pozna tudi svetovalni referendum. Z njim občinski svet ugotovi voljo občanov pred odločanjem o posameznem vprašanju. Odločitev volivcev na takem referendumu (pravno) ne zavezuje občinskih organov.

V 48. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ je določeno, da lahko najmanj pet odstotkov volivcev v občini zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov. Organ, na katerega je naslovljena zahteva, je dolžan v roku, ki ga določi statut občine, najkasneje pa v treh mesecih odločiti o zahtevi.

10 Nadzor državnih organov

Področje nadzora državnih organov in razmerja ministrstev do organov občin ureja Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ (88. - 90.č člen) in Zakon o državni upravi /ZDU-1/ (64. - 73. člen).

Načeloma državni organi (vlada in ministrstva) zagotavljajo ustrezno sodelovanje, medsebojno obveščanje in strokovno pomoč organom občin, nadzorstvo pa se nanaša na zakonitost dela občin (v zadevah, ki jih na občine prenese država, pa opravljajo državni organi tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo dela)³⁶.

Ministrstvo (resorno, vsako na svojem področju) mora opozoriti organ občine, za katerega meni, da je izdal akt, ki ni v skladu z ustavo in zakonom, in mu predlagati ustrezne rešitve oziroma ukrepe in določiti rok za uskladitev.³⁷

Če občinski organ ne uskladi svojega predpisa, mora resorno ministrstvo predlagati vladi, da zahteva pred ustavnim sodiščem začetek postopka za oceno skladnosti splošnega akta občine z ustavo in zakonom. Vlada lahko predlaga ustavnemu sodišču, da zadrži izvrševanje splošnega akta občine, za katerega meni, da bi z njegovo izvršitvijo lahko nastale večje motnje v izvrševanju nalog občine in bi zato nastale škodljive posledice za zdravje ali življenje ljudi, ali večja gospodarska škoda, ali pa bi izvrševanje takega akta pomenilo kršitev z ustavo in zakonom zagotovljenih pravic in svoboščin občanov.³⁸

Po zakonu ima država možnost ukrepati tudi v primeru, če občina ne opravlja svojih predpisanih nalog. Če občina ne izvaja nalog iz svoje izvirne pristojnosti, jo pristojno ministrstvo na to opozori in ji predlaga način izpolnitev naloge ter določi rok. Če občina naloge ne izpolni in bi lahko nastale škodljive posledice za življenje ali zdravje ljudi, za naravno oziroma življenjsko okolje ali premoženje, mora pristojno ministrstvo občini naložiti izvedbo naloge z odločbo - če občina tudi odločbe ne izvrši v danem roku, jo izvrši ministrstvo v skladu z zakonom, ki ureja upravno izvršbo.

Pri prenesenih nalogah iz državne pristojnosti (v tem trenutku takih nalog ni) pa zakonodaja daje vladi in ministrstvom "širše" možnosti ukrepanja in uporabe nadzornih mehanizmov.

³⁶ Sicer pa pridejo nad delovanjem občine in njenih organov v poštev tudi druge oblike nadzora, ki jih sicer pozna zakonodaja – predvsem sodni nadzor, nadzor s strani Računskega sodišča... Sicer pa načeloma državni organi zagotavljajo ustrezno sodelovanje, medsebojno obveščanje in strokovno pomoč organom občin.

³⁷ Ministrstvo mora opozoriti nadzorni odbor v občini, če ugotovi, da občinska uprava ne ravna v skladu z zakonom ali drugim predpisom, in mora predlagati ustrezne ukrepe.

³⁸ V primeru, da gre za odloke v okviru prenesenih pristojnosti, pa lahko vlada odloke, za katere meni, da so nezakoniti, zadrži glede izvrševanja in jih predloži ustavnemu sodišču.

Poleg tega je v zakonu predpisano, da lahko v primerih, ki so taksativno navedeni, državni zbor na predlog vlade razpusti občinski svet in razreši župana. V primeru razpustitve občinskega sveta državni zbor razpiše predčasne volitve občinskega sveta, če razreši župana, pa tudi nadomestne volitve župana (v tem primeru imenuje državni zbor začasnega upravitelja).

11 Varstvo lokalne samouprave

Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ zagotavlja tudi varstvo lokalne samouprave in pravic posameznikov ter organizacij. Tako lahko občina pri ustavnem sodišču vložijo zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov države, s katerimi se posega v ustavni položaj in pravice občine. Poleg tega lahko občina v upravnem sporu spodbija konkretne upravne akte in ukrepe, s katerimi državni organi izvršujejo oblastni nadzor, zakon pa ji tudi zagotavlja položaj stranke v postopkih, v katerih se odloča o pravicah in obveznostih posameznikov in organizacij pred državnimi organi, če so s temi akti neposredno prizadete njene pravice in koristi, določene z ustavo in zakoni³⁹.

Posebej pa zakon določa obveznost, da mora državni zbor pred sprejemom zakonov in drugih predpisov, ki se tičejo koristi občin, pridobiti njihovo mnenje. Vlada (smiselno pa tudi posamezni ministri) pa mora pred sprejetjem predpisov oziroma pred predložitvijo državnemu zboru v sprejem zagotoviti ustrezno sodelovanje združenj občin, če gre za predpis, ki zadeva pristojnosti, delovanje in financiranje občin.

12 Premoženje in financiranje občin

Po ustavnih in zakonskih določbah se občine financirajo iz lastnih virov, občinam, ki zaradi slabše gospodarske razvitosti ne morejo v celoti zagotoviti izvajanja z zakonom določenih nalog, pa zagotovi dodatna sredstva država.

Občina predstavlja samostojno gospodarsko enoto, katere osnova je njeno lastno premoženje, ki ga sestavljajo: nepremične stvari, premične stvari, denarna sredstva, pravice. Pri nepremičnem premoženju je poleg zemljišč in stavb pomembno predvsem lastništvo infrastrukturnih objektov.

Prihodki in izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe občine morajo biti zajeti v proračunu občine, ki ga sestavljata bilanca prihodkov (v njej so izkazani vsi prihodki po virih in vrstah) in odhodkov (prikazani so v skupnih zneskih po posameznih namenih) ter račun financiranja (v tem se izkaže odplačevanje dolgov in zadolževanje občine). Med odhodki proračuna se predvidi tudi tekoča proračunska rezerva za financiranje namenov, ki jih ni bilo mogoče predvideti ali zanje ni bilo predvidenih dovolj sredstev. Po preteku leta sprejme občinski svet zaključni račun

³⁹ Zakon določa tudi, da ima občina pravico biti obveščena (v osmih dneh po začetku postopka) o vsakem upravnem postopku, v katerem pristojni državni organ odloča na podlagi predpisov občine.

proračuna za preteklo leto, sprejema pa tudi premoženjsko bilanco občine na dan 31. decembra leta, za katerega se sprejema zaključni račun.

Občina se za izvrševanje občinskega proračuna v tekočem proračunskem letu lahko zadolži samo s črpanjem posojil doma, za investicije, predvidene v občinskem proračunu. Ob tem moramo opomniti, da se občina, ki je vključena v sistem enotnega zakladniškega računa države, lahko zadolži le pri upravljavcu sredstev enotnega zakladniškega računa države ali pri državnem proračunu. Za sredstva sofinanciranja investicije iz proračuna Evropske unije pa se občina lahko zadolži največ do višine odobrenih sredstev in največ za obdobje do prejema teh sredstev. Obseg zadolževanja občine za izvrševanje občinskega proračuna v posameznem proračunskem letu se določi v odloku, s katerim se sprejme občinski proračun, razen obseg zadolževanja za investicije, katerih financiranje se zagotavlja iz proračuna Evropske unije (10. člen ZFO-1). Kot je določeno z Zakonom o financiranju občin /ZFO-1/ se občina lahko v tekočem proračunskem letu zadolži, če odplačilo obveznosti iz naslova posojil (glavnice in obresti), finančnih najemov in blagovnih kreditov (obrokov) ter potencialnih obveznosti iz naslova izdanih poroštev za izpolnitev obveznosti posrednih proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina, v posameznem letu odplačila ne preseže 8 % realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov občinskega proračuna v letu pred letom zadolževanja, zmanjšanih za prejete donacije, transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije ter prihodke režijskih obratov (10.b člen ZFO-1).

Lokalne zadeve javnega pomena financira občina iz lastnih virov, sredstev države in zadolževanja (8. člen ZLS). Lastni viri občine so davki in druge dajatve ter dohodki od njenega premoženja. Država zagotavlja občinam, ki ne morejo financirati lokalnih zadev javnega pomena v primerni višini iz lastnih virov, dodatna sredstva. Občina pa lahko pridobi od države tudi posebna dodatna sredstva za posamezne investicije.

Zaradi zagotovitve približno enakih možnosti vsem občinam pozna zakon institut tkim. 'primerne porabe' - to je višine sredstev ki so nujno potrebna za financiranje opravljanja ustavnih in zakonskih nalog občine. Primerno porabo na prebivalca določi Državni zbor Republike Slovenije ob sprejemu vsakoletnega državnega proračuna za posamezno proračunsko leto. Navedeni znesek se množi s številom prebivalcev v občini in tako dobi celotni znesek primerne porabe. Po zakonskih določbah se tako izračunana primerna poraba korigira (zakon predpisuje ustrezno 'formulo' za izračun) z upoštevanjem nekaterih danosti posamezne občine, kot na primer: površino občine na prebivalca; dolžino lokalnih cest; deležem prebivalcev, mlajših od 15 let in starejših od 65 let; dejstvom, da gre za mestno občino. Občine, ki s svojimi dohodki ne dosežejo izračunanega zneska primerne porabe, imajo

pravico do 'finančne izravnave' (do višine primerne porabe), ki se zagotovi v državnem proračunu.⁴⁰

13 Sodelovanje in povezovanje med občinami

Ugotovimo lahko, da pozna zakonodaja več oblik in vrst povezovanja in sodelovanja med občinami. Zakon predvideva ustanavljanje skupnih organov (organov skupne občinske uprave - kot npr. za opravljanje inšpekcijskega nadzorstva), skladov, javnih zavodov (npr. vrtecev, ki jih ustanovi več občin...), javnih podjetij (ko več občin ustanovi javno podjetje za izvajanje gospodarskih javnih služb...), pa tudi povezovanje v (interesne) zveze in združenja občin.

Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ posebej opredeljuje interesne zveze (lahko so enonamenske ali večnamenske), ki jih lahko ustanovita dve ali več občin zaradi skupnega urejanja in izvajanja posameznih upravnih nalog ter zaradi izvajanja skupnih razvojnih in investicijskih programov. Interesna zveza se ustanovi z aktom o ustanovitvi, ki ga sprejmejo občinski sveti občin ustanoviteljic. Akt o ustanovitvi zveze predložijo ustanoviteljice v hrambo ministrstvu, pristojnemu za lokalno samoupravo, ki ta akt prevzame v hrambo z odločbo, katere izrek in akt o ustanovitvi zveze objavijo župani občin ustanoviteljic v Uradnem listu Republike Slovenije. Z dnem objave pridobi zveza status osebe javnega prava. Temeljni organ interesne zveze je svet⁴¹, ki ga sestavljajo župani občin ustanoviteljic ter z aktom o ustanovitvi zveze določeno število predstavnikov občinskih svetov občin ustanoviteljic⁴².

Zakon opredeljuje tudi povezovanje med občinami z namenom predstavljanja in uveljavljanja lokalne samouprave ter usklajevanja in skupnega zagotavljanja svojih interesov (npr. v razmerju do 'državnih organov – državnega zbora, vlade; v

⁴⁰ Sklep o izračunu primerne porabe in zneskov finančne izravnave za vsako občino sprejme Vlada Republike Slovenije. Za vsako občino se izračunajo njeni lastni prihodki, to je v bistvu lastna finančna moč občine. Pri tem se upoštevajo dejansko udeleženi prihodki, ki so z zakonom predpisani v enaki višini za celo državo, v nekaterih primerih, kot npr. pri nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, pa se upoštevajo 'potencialno udeleženi prihodki glede na povprečje v državi'. Tako se npr. pri občini, ki ima predpisano večje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, kot je povprečje v državi, pri izračunu upošteva povprečje v državi - to pomeni, da občine, ki svoje prebivalce nadpovprečno obremenijo, razpolagajo s sredstvi, ki jih realizirajo nad povprečjem in obratno.

⁴¹ Z aktom o ustanovitvi zveze se določi ime in sedež zveze, naloge, ki jih bodo ustanoviteljice urejale in izvajale v zvezi, začetek delovanja in prenehanje zveze, pristojnosti, sestavo, organizacijo in način odločanja sveta, zagotavljanje sredstev za delovanje in izvajanje nalog zveze, zastopanje zveze, pravice, obveznosti in odgovornosti ustanoviteljic ter načela urejanja medsebojnih premoženjskih in drugih razmerij.

Akt o ustanovitvi zveze predložijo ustanoviteljice v hrambo ministrstvu, pristojnemu za lokalno samoupravo. Zahtevi za hrambo akta o ustanovitvi zveze priložijo župani občin ustanoviteljic sklepe občinskih svetov, s katerimi je bil akt sprejet. Ministrstvo prevzame akt v hrambo z odločbo, katere izrek in akt o ustanovitvi zveze objavijo župani občin ustanoviteljic v Uradnem listu Republike Slovenije. Z dnem objave pridobi zveza status osebe javnega prava.

⁴² Vsaka od ustanoviteljic mora imeti vsaj dva člana sveta in nobena ne more imeti več kot polovice članov sveta.

razmerju do organov EU in Sveta Evrope; v razmerju do podobnih združenj v drugih državah...) - v ta namen se ustanovi združenje. Z aktom o ustanovitvi združenja določijo ustanoviteljice ime in sedež združenja, cilje in naloge združenja, pravice, obveznosti in odgovornosti združenja v pravnem prometu, zastopanje združenja, pravice in obveznosti članic, način včlanjevanja oziroma prenehanja članstva, organe združenja, financiranje združenja, nadzor nad poslovanjem in prenehanje⁴³. Združenje občin je pravna oseba javnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določata zakon in akt o ustanovitvi. Združenje predstavlja interese svojih članic pred državnimi organi, kadar ti oblikujejo ali sprejemajo zakone, ali druge predpise, s katerimi se določajo naloge, pravice, obveznosti in odgovornosti občin, ali se s predpisi kako drugače posega v njihove koristi. Združenje lahko pridobi lastnost reprezentativnosti - to pridobi združenje, v katerega je včlanjenih najmanj 30% občin (odločbo o tem izda ministrstvo, pristojno za lokalno samoupravo). V tem trenutku delujeta v Sloveniji dve združenji, in sicer: Skupnost občin Slovenije in Združenje občin Slovenije.

⁴³ Akt o ustanovitvi združenja predložijo ustanoviteljice v hrambo ministrstvu, pristojnemu za lokalno samoupravo, priložijo pa sklepe občinskih svetov o članstvu v združenju in statut združenja. Ministrstvo izda odločbo o hrambi. Akt o ustanovitvi združenja, statut združenja in izrek odločbe o hrambi objavi združenje v Uradnem listu Republike Slovenije - z dnem objave pridobi združenje status pravne osebe javnega prava.

Osnutek statuta občine z obrazložitvijo

Na podlagi 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF) je Občinski svet Občine ... na svoji ... redni seji dne ... sprejel

Obrazložitev:

V skladu z določilom 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ občina sprejme svoj statut, ki določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon. Statut sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino vseh članov.

Statut Občine ... (navesti ime občine)

1 Splošne določbe

1. člen (uporaba izrazov)

V statutu uporabljeni izrazi v slovnični obliki za moški spol se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano v skladu z določili Zakona o uresničevanju načela enakega obravnavanja /ZUNEO/, ki v 7. členu določa, da mora občinski svet v okviru svoje pristojnosti ustvarjati pogoje za enako obravnavanje oseb ne glede na katerokoli osebno okoliščino z osveščanjem in spremljanjem položaja na tem področju ter z ukrepi normativne in politične narave.

2. člen (območje, ime in sedež občine)

(1) Občina ... (navesti ime občine) (v nadaljevanju: občina) je samoupravna lokalna skupnost, ustanovljena z zakonom na območju naslednjih naselij:

1. ... (navesti ime naselja).
- (2) Sedež občine je v ..., ... (navesti sedež občine).
- (3) Občina je pravna oseba javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja.

(4) Občino predstavlja in zastopa župan.

(5) Območje, ime in sedež občine se lahko spremeni z zakonom po postopku, ki ga določa zakon.

(6) Območja in imena naselij v občini se v skladu z zakonom spremenijo z občinskim odlokom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 2. člena Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij /ZUODNO/, ki določa, da se v Republiki Sloveniji ustanovi občina ... (navesti ime občine), ki obsega območja naslednjih naselij ... (navesti imena naselij).

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 2. člena Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij /ZUODNO/, ki določa, da je sedež Občine ... (navesti ime občine) v ... (navesti sedež občine).

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila 7. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da so občine osebe javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan predstavlja in zastopa občino.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila 12. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da območje občine obsega območje naselja ali več naselij, ki so povezane s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev. Območje občine je določeno z zakonom o ustanovitvi občine. Območje občine se lahko spremeni oziroma nova občina se lahko ustanovi po opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev. Z zakonom, s katerim se ustanovi nova občina, se določi njeno območje, ime in sedež, število članov prvega občinskega sveta in druge zadeve, pomembne za konstituiranje občine. Ob navedenem je v 9. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ določeno, da ima občina svoje ime, ki ga določi zakon. Zakon pa določi tudi sedež občine. O imenu in sedežu občine oziroma njuni spremembi se ugotavlja volja prebivalcev naselij, vključenih v občino, z referendumom. Ime občine se določi po imenu središčnega ali drugega naselja v občini ali po krajinskem imenu. Ime občine je lahko sestavljeno iz imen več naselij v občini. Ime občine se mora razlikovati od imen drugih občin. Kot sedež občine se praviloma določi središčno naselje. Pri določitvi imena in sedeža občine je treba upoštevati zgodovinske in prometne vidike ter ustaljene splošne krajinske oznake.

Besedilo šestega odstavka je oblikovano na podlagi določila 7. člena Zakona o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb /ZDOIONUS/, ki določa, da lahko občina z odlokom spremeni območja naselij tako, da določi območje novega naselja oziroma odloči o izločitvi dela naselja in priključitvi tega dela naselja sosednjemu naselju.

3. člen¹ (ožji deli občine)

(1) Na območju občine so ustanovljeni ožji deli občine. Naloge, organizacija in delovanje ter pravni status ožjih delov občine so določeni s tem statutom in odlokom občine.

(2) Imena in območja ožjih delov občine so:

- (krajevna, vaška, četrtna) skupnost ... (navesti ime ožjega dela občine) na območju naselij ... (navesti ime naselja);

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 18. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se na območju občine lahko ustanovijo ožji deli občine (krajevne, vaške ali četrtne skupnosti). Ime in območje ožjega dela občine se določi s statutom občine. Pri notranji členitvi pa mora občinski svet upoštevati zemljepisne, zgodovinske, gospodarske, upravne, kulturne in druge značilnosti območja.

4. člen (izvirne in prenesene naloge)

(1) Občina v okviru ustave in zakona samostojno ureja in opravlja naloge, določene v zakonu, ki ureja lokalno samoupravo ter naloge, določene s predpisi občine na podlagi zakona.

(2) Občine lahko opravljajo posamezne naloge iz državne pristojnosti, če država za to zagotovi potrebna sredstva.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 2. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina v okviru ustave in zakonov samostojno ureja in opravlja svoje zadeve in izvršuje naloge, ki so nanjo prenesene z zakoni. Kot je določeno z 21. členom Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge:

- upravlja občinsko premoženje,
- omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva,
- načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči,
- ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj,
- v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe,
- pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele,

¹ Člen se dodaja, če so v skladu z določilom 18. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ na območju občine ustanovljeni ožji deli občine.

- skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja,
- ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte,
- ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev,
- pospešuje vzgojno-izobraževalno, informacijsko-dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju,
- pospešuje razvoj športa in rekreacije,
- pospešuje kulturno-umetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju,
- gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva,
- opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami,
- organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini,
- skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč,
- organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč,
- lahko podeljuje denarne pomoči in simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov,
- organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe,
- določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine, in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno,
- sprejema statut občine in druge splošne akte,
- organizira občinsko upravo,
- ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 24. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko država z zakonom prenese na občino opravljanje nalog iz državne pristojnosti, ki se lahko racionalneje in učinkoviteje opravljajo v občini, če za to zagotovi tudi potrebna sredstva. Z zakonom se lahko določi, da se opravljanje posameznih nalog prenese na vse občine, na mestne občine, na občine na določenem območju ali na posamezno občino.

5. člen (občani)

- (1) Osebe, ki imajo na območju občine stalno prebivališče, so občani.
- (2) Občani odločajo o lokalnih javnih zadevah po organih občine, ki jih volijo na podlagi splošne in enake volilne pravice na svobodnih volitvah s tajnim glasovanjem, ter v drugih organih v skladu s tem statutom.
- (3) Občani sodelujejo pri upravljanju lokalnih javnih zadev tudi na zborih občanov, z referendumom in ljudsko iniciativo.
- (4) Na podlagi odločitve organov občine se lahko v posamezne oblike odločanja vključijo tudi osebe, ki imajo v občini začasno prebivališče, in osebe, ki so lastniki zemljišč in drugih nepremičnin na območju občine.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 11. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da so osebe, ki imajo na območju občine stalno prebivališče, člani občine (občani).

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 11. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občani v občinah odločajo o zadevah lokalne samouprave preko svetov, sestavljenih iz članov, ki jih volijo svobodno in tajno na podlagi neposredne, enake in splošne volilne pravice.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 11. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občani v občinah odločajo o zadevah lokalne samouprave tudi neposredno - na svojih zborih, z referendumom in preko ljudske iniciative.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da se lahko na osnovi odločitve organov občine v posamezne oblike odločanja vključijo tudi osebe, ki imajo v občini začasno prebivališče, in osebe, ki so lastniki zemljišč in drugih nepremičnin na območju občine.

6. člen**(uresničevanje skupnih nalog)**

(1) Občina pri uresničevanju skupnih nalog sodeluje s sosednjimi in drugimi občinami, širšimi lokalnimi skupnostmi in državo. Občina lahko sodeluje tudi z lokalnimi skupnostmi drugih držav ter z mednarodnimi organizacijami lokalnih skupnosti.

(2) Občina sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti in lahko v ta namen ustanavlja zveze, združuje sredstva, ustanavlja skupne organe ter organe skupne občinske uprave, javne sklade, javne zavode in javna podjetja.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 6. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občine lahko sodelujejo tudi z lokalnimi skupnostmi drugih držav in z mednarodnimi organizacijami lokalnih skupnosti.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 6. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občine med seboj prostovoljno sodelujejo zaradi skupnega urejanja in opravljanja lokalnih zadev javnega pomena. V ta namen ustanavljajo zveze, lahko združujejo sredstva in v skladu z zakonom ustanavljajo skupne organe ter organe skupne občinske uprave, ustanavljajo in upravljajo sklade, javne zavode, javna podjetja in ustanove.

7. člen**(grb, zastava in praznik občine)**

(1) Občina ima svoj grb, zastavo in praznik, katerih oblika, vsebina in uporaba se določi z odlokom.

(2) Občina ima žig, ki je okrogle oblike. Žig ima v zunanjem krogu na zgornji polovici napis: Občina ... (navesti ime občine), v zunanjem krogu na spodnji polovici pa naziv organa občine - Občinski svet; Župan; Nadzorni odbor; Občinska uprava, Občinska volilna komisija. V sredini žiga je grb občine.

(3) Velikost, uporabo in hrambo žiga občine določi župan s sklepom.

(4) Za prispevek k razvoju in prepoznavnosti občine podeljuje občina zaslužnim občanom, organizacijam in drugim občinska priznanja in nagrade v skladu s posebnim odlokom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega in drugega odstavka 10. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da imajo samoupravne lokalne skupnosti (občine) pravico do uporabe lastnega grba in zastave. Grb in zastava se morata razlikovati od grba in zastave Republike Slovenije, tujih držav in narodov ter drugih samoupravnih lokalnih skupnosti. Grb in zastavo določi samoupravna lokalna skupnost (občina) s predpisom.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 10. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da samoupravne lokalne skupnosti (občine) uporabljajo žig, ki mora vsebovati označbo in ime samoupravne lokalne skupnosti (občine).

S tretjim odstavkom je določeno, da velikost, uporabo in hrambo žiga občine določi župan s sklepom.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila devetnajste alineje drugega odstavka 21. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občina podeljuje simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov.

2 Naloge občine

8. člen (naloge občine)²

(1) Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), določene z zakonom in s tem statutom, zlasti pa:

1. Normativno ureja lokalne zadeve javnega pomena tako, da:

- sprejema statut in druge predpise občine,
- sprejema proračun in zaključni račun občine,
- načrtuje prostorski razvoj ter sprejema prostorske akte,
- sprejema programe razvoja občine.

2. Upravlja občinsko premoženje tako, da:

- ureja način in pogoje upravljanja z občinskim premoženjem,

² Pregled pristojnosti in nalog slovenskih občin je podan v katalogu 'Pristojnosti slovenskih občin', ki ga izdaja Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor. Katalog 'Pristojnosti slovenskih občin' je prosto dostopen na spletni strani Inštituta za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor (www.lex-localis.info).

- pridobiva in razpolaga z vsemi vrstami premoženja,
 - sklepa pogodbe o pridobitvi in odtujitvi nepremičnin in premičnin,
 - sestavlja premoženjsko bilanco, s katero izkazuje vrednost svojega premoženja.
3. Omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine tako, da:
- spremlja in analizira gospodarske rezultate v občini,
 - sprejema prostorske akte, ki omogočajo in pospešujejo razvoj gospodarstva v občini,
 - pospešuje gospodarski razvoj,
 - sodeluje z gospodarskimi subjekti in v okviru interesov in nalog občine pomaga gospodarskim subjektom pri razreševanju gospodarskih problemov,
 - z javnimi sredstvi, v skladu s predpisi, pospešuje razvoj gospodarskih panog oz. gospodarskih subjektov.
4. Ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj tako, da:
- v prostorskih aktih predvidi gradnjo stanovanjskih objektov,
 - sprejema dolgoročni in kratkoročni stanovanjski program občine,
 - spremlja in analizira stanje na stanovanjskem področju občine,
 - spremlja ponudbo in povpraševanje stanovanj v občini ter se vključuje v stanovanjski trg,
 - gradi stanovanja za socialno ogrožene in prenavlja objekte, ki so primerni za gradnjo stanovanj.
5. Skrbi za lokalne javne službe tako, da:
- zagotavlja izvajanje obveznih in izbirnih lokalnih javnih služb v skladu z zakonom,
 - odloča o koncesijah,
 - sprejema splošne akte, ki urejajo način ustanovitve in delovanje lokalnih javnih služb,
 - zagotavlja sredstva za delovanje lokalnih javnih služb,
 - nadzira delovanje lokalnih javnih služb,
 - gradi in vzdržuje komunalno infrastrukturo.
6. Zagotavlja in pospešuje vzgojno-izobraževalno in zdravstveno dejavnost tako, da:
- ustanovi vzgojno-izobraževalni (javna osnovna šola in javni vrtec), zdravstveni zavod in v skladu z zakonom zagotavlja pogoje za njegovo delovanje,
 - v skladu z zakoni, ki urejajo to področje, zagotavlja sredstva za izvajanje teh dejavnosti in v okviru finančnih možnosti omogoča izvajanje nadstandardnih programov,
 - sodeluje z vzgojno-izobraževalnim zavodom in zdravstvenim zavodom,
 - z različnimi ukrepi pospešuje vzgojno-izobraževalno dejavnost in zdravstveno varstvo občanov,
 - ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev.

7. Pospešuje službe socialnega skrbstva, predšolskega varstva, osnovnega varstva otrok in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele tako, da:

- spremlja stanje na tem področju,
- pristojnim organom in institucijam predlaga določene ukrepe na tem področju,
- sodeluje s centrom za socialno delo, javnimi zavodi in drugimi pristojnimi organi in institucijami,
- lahko podeljuje denarne pomoči in simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov.

8. Pospešuje raziskovalno, kulturno in društveno dejavnost ter razvoj športa in rekreacije tako, da:

- omogoča dostopnost kulturnih programov, skrbi za kulturno dediščino na svojem območju,
- določa občinski program športa,
- zagotavlja splošno izobraževalno knjižnično dejavnost,
- z dotacijami spodbuja te dejavnosti,
- sodeluje z društvi in jih vključuje v programe aktivnosti občine.

9. Skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja tako, da:

- izvaja naloge, ki jih določajo zakon, uredbe in drugi predpisi s področja varstva okolja,
- spremlja stanje na tem področju in v okviru svojih pristojnosti sprejema ukrepe, s katerimi zagotavlja varstvo okolja,
- sprejema splošne akte, s katerimi pospešuje in zagotavlja varstvo okolja,
- sodeluje s pristojnimi inšpekcijskimi organi in jih obvešča o ugotovljenih nepravilnostih,
- z drugimi ukrepi pospešuje varstvo okolja v občini.

10. Upravlja, gradi in vzdržuje:

- občinske ceste, ulice in javne poti,
- površine za pešce in kolesarje,
- igrišča za šport in rekreacijo ter otroška igrišča,
- javne parkirne prostore, parke, trge in druge javne površine ter
- zagotavlja varnost v cestnem prometu na občinskih cestah in ureja promet v občini.

11. Skrbi za požarno varnost in varnost občanov v primeru elementarnih in drugih nesreč tako, da v skladu z merili in normativi:

- organizira reševalno pomoč v požarih,
- organizira obveščanje, alarmiranje, pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč,
- zagotavlja sredstva za organiziranje, opremljanje in izvajanje požarne varnosti in varstva pred naravnimi nesrečami,
- zagotavlja sredstva za odpravo posledic elementarnih in drugih naravnih nesreč,

- sodeluje z občinskim poveljstvom gasilske službe in štabom za civilno zaščito ter spremlja njihovo delo,
- opravlja druge naloge, ki pripomorejo k boljši požarni varnosti in varstvu pred elementarnimi in drugimi nesrečami.

12. Ureja javni red v občini tako, da:

- sprejema programe varnosti,
- določa prekrške in globe za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine,
- organizira občinsko redarstvo,
- opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno,
- opravlja druge naloge v okviru teh pristojnosti.

(2) V okviru lokalnih zadev javnega pomena občina opravlja tudi naloge, ki se nanašajo na:

- ugotavljanje javnega interesa za uresničevanje predkupnih pravic občine v skladu z zakonom in v primeru razlastitve za potrebe občine,
- določanje namembnosti prostora,
- gospodarjenje s stavbnimi zemljišči in določanje pogojev za njihovo uporabo,
- evidenco občinskih zemljišč in drugega premoženja,
- zagotavljanje varstva naravnih in kulturnih spomenikov v sodelovanju s pristojnimi institucijami,
- urejanje drugih lokalnih zadev javnega pomena.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 21. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina v okviru ustave in zakonov samostojno ureja in opravlja svoje zadeve in izvršuje naloge, ki so nanjo prenesene z zakoni. Kot je določeno z 21. členom Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge:

- *upravlja občinsko premoženje,*
- *omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva,*
- *načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči,*
- *ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj,*
- *v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe,*
- *pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele,*
- *skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja,*
- *ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte,*

- *ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev,*
- *pospešuje vzgojno-izobraževalno, informacijsko dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju,*
- *pospešuje razvoj športa in rekreacije,*
- *pospešuje kulturno-umetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju,*
- *gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva,*
- *opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami,*
- *organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini,*
- *skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč,*
- *organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč,*
- *lahko podeljuje denarne pomoči in simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov,*
- *organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe,*
- *določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine, in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno,*
- *sprejema statut občine in druge splošne akte,*
- *organizira občinsko upravo,*
- *ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.*

9. člen

(statistične, evidenčne in analitične naloge)

- (1) Občina opravlja statistične, evidenčne in analitične naloge za svoje potrebe.
- (2) Občina obdeluje podatke, ki jih potrebuje za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti in jih pridobi v skladu z zakonom.
- (3) Za potrebe iz prvega odstavka tega člena pridobiva občina od upravljavcev zbirk podatke o fizičnih osebah, ki imajo v občini stalno ali začasno prebivališče, in o fizičnih osebah, ki imajo v občini nepremičnine, ter podatke o pravnih osebah, ki imajo sedež in premoženje oziroma del premoženja v občini.
- (4) Od upravljavca Centralnega registra prebivalstva lahko občina za potrebe izvajanja svojih nalog pridobiva osebne podatke v skladu z zakonom. Osebne podatke lahko pridobi občina v pisni obliki, na magnetnih medijih, po elektronski pošti, za fizične osebe, ki imajo v občini stalno ali začasno prebivališče, pa tudi neposredno preko računalniške povezave. Za pridobivanje podatkov neposredno preko računalniške povezave je potrebno dovoljenje pristojnega ministra.

Obrazložitev:

Besedili prvega in drugega odstavka sta oblikovani na podlagi določila prvega odstavka 21.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina pridobiva podatke, ki jih potrebuje za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti, jih

obdeluje ter opravlja statistično, evidenčno in analitično funkcijo za svoje potrebe. Pri varstvu in hrambi podatkov mora občina ravnati v skladu z zakoni, ki urejajo to področje.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 21.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina pridobiva in obdeluje naslednje osebne podatke:

- *enotno matično številko občana;*
- *osebno ime;*
- *naslov stalnega ali začasnega prebivališča;*
- *datum in kraj rojstva oziroma smrti;*
- *podatke o osebnih vozilih;*
- *podatke o nepremičninah ter*
- *druge osebne podatke v skladu z zakonom.*

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 21.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina pridobiva osebne podatke neposredno od posameznika, na katerega se podatki nanašajo. Na podlagi zahteve, ki vsebuje navedbo pravne podlage obdelovanja osebnih podatkov, lahko občina osebne podatke pridobi tudi od upravljavca centralnega registra prebivalstva, matičnega registra, zemljiškega katastra ali drugega upravljavca, če tako določa zakon. Upravljavec zbirke podatkov mora občini omogočiti dostop tudi do drugih podatkov iz zbirke, če je to določeno z zakonom in če te podatke občina potrebuje za izvajanje svojih z zakonom določenih pristojnosti. Zahteva občine mora biti v pisni ali drugi z zakonom ali predpisom vlade določeni obliki.

3 Organi občine

3.1 Skupne določbe

10. člen (organi občine)

(1) Organi občine so:

- občinski svet,
- župan in
- nadzorni odbor.

(2) Občina ima občinsko volilno komisijo kot samostojni občinski organ, ki v skladu z zakonom o lokalnih volitvah in drugimi predpisi ter splošnimi akti občine skrbi za izvedbo volitev in referendumov ter varstvo zakonitosti volilnih postopkov.

(3) Občina ima lahko tudi druge organe, katerih ustanovitev in naloge določa zakon.

(4) Volitve oziroma imenovanja organov občine oziroma članov občinskih organov se izvajajo v skladu z zakonom in tem statutom.

(5) Člani občinskega sveta, župan in podžupan so občinski funkcionarji.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 28. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da so organi občine občinski svet, župan in nadzorni odbor.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 38. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki določa, da občinsko volilno komisijo imenuje občinski svet. V skladu z določilom 41. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/ občinska volilna komisija:

- skrbi za zakonitost volitev v občinski svet;
- potrjuje posamične kandidature oziroma liste kandidatov in sestavlja sezname kandidatov oziroma list kandidatov;
- določa volišča;
- imenuje volilne odbore;
- ugotavlja rezultate glasovanja in razglasi, kateri člani občinskega sveta so izvoljeni, ter daje poročila o izidu volitev;
- opravlja in vodi neposredno tehnično delo v zvezi z volitvami;
- opravlja druge naloge, ki jih določa Zakon o lokalnih volitvah /ZLV/.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da ima občina tudi druge organe, katerih ustanovitev in naloge določa zakon. V skladu z veljavno zakonodajo mora občina npr. imeti:

- svet za varstvo pravic najemnikov neprofitnih stanovanj (na podlagi določila prvega odstavka 136. člena Stanovanjskega zakona /SZ-1/ (Uradni list RS, št. 69/2003, 18/2004, 47/2006, 57/2008, 90/2009 Odl. US: U-I-128/08-18, 62/2010-ZUPJS 56/2011, 40/2012-ZUJF));
- komisijo za varstvo uporabnikov javnih dobrin (na podlagi določila 14. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (Uradni list RS, št. 32/1993, 30/1998-ZZLPPO, 127/2006-ZJZP, 38/2010-ZUKN), 57/2011);
- enote civilne zaščite (na podlagi določila tretjega odstavka 76. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ (Uradni list RS, št. 51/2006-UPB1, 97/2010) itn.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da se volitve oziroma imenovanja organov občine oziroma članov občinskih organov izvajajo v skladu z zakonom in statutom.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila 34.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da so člani občinskega sveta, župan in podžupan občinski funkcionarji.

11. člen (občinska uprava)

(1) Občina ima občinsko upravo, ki v skladu z zakonom, statutom in splošnimi akti občine opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti.

- (2) Občinska uprava odloča o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti na prvi stopnji ter opravlja inšpekcijske naloge in naloge občinskega redarstva oziroma drugih služb nadzora.
- (3) Občinska uprava opravlja strokovna, organizacijska in administrativna opravila za občinske organe.
- (4) Občinsko upravo lahko sestavljajo notranje organizacijske enote in organi občinske uprave. Organe občinske uprave ustanovi občinski svet z odlokom, s katerim določi tudi njihovo notranjo organizacijo in delovno področje.
- (5) Občinsko upravo vodi tajnik občine (*direktor občinske uprave*), usmerja in nadzoruje pa jo župan.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinska uprava opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava. Ob navedenem je besedilo oblikovano tudi na podlagi določila 50.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinska uprava opravlja nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti. Za opravljanje navedenega nadzorstva se lahko v okviru občinske uprave ustanovi občinska inšpekcija.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da občinska uprava opravlja strokovna, organizacijska in administrativna opravila za občinske organe.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinsko upravo ustanovi občinski svet na predlog župana s splošnim aktom (odlokom), s katerim določi njene naloge in notranjo organizacijo.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinsko upravo usmerja in nadzira župan, delo občinske uprave pa vodi tajnik občine, ki ga imenuje in razrešuje župan. Tajnik občine je uradnik po zakonu, ki ureja položaj javnih uslužbencev. S splošnimi akti občine (statutom občine) pa se lahko za položaj tajnika občine določi naziv direktor ali direktorica občinske uprave.

12. člen

(sprejemanje odločitev na sejah organov)

Če ni v zakonu ali tem statutu drugače določeno, lahko organi občine, ki delajo na sejah, sprejemajo odločitve, če je na seji navzoča večina članov organa občine. Odločitev je sprejeta, če zanjo glasuje večina navzočih članov.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano po pravni analogiji prvega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta.

13. člen (javnost dela)

(1) Delo organov občine je javno.

(2) Javnost dela se zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu občinskih organov, predvsem pa z uradnim objavljanjem splošnih aktov občine, z navzočnostjo občanov in predstavnikov sredstev javnega obveščanja na javnih sejah občinskih organov, z vpogledom v dokumentacijo in gradiva, ki so podlaga za odločanje občinskih organov. Splošni akti in prečiščena besedila občine se objavijo v ... *(navesti ime uradnega glasila: npr. Uradnem glasilu slovenskih občin)* ter v Katalogu informacij javnega značaja in na spletni strani občine.

(3) Način zagotavljanja javnosti dela občinskih organov, razloge in postopke izključitve javnosti s sej organov občine, pravice javnosti ter zagotovitev varstva osebnih podatkov, dokumentov in gradiv, ki vsebujejo podatke, ki so v skladu z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom občine oziroma druge javne ali zasebno pravne osebe zaupne narave oziroma državna, vojaška ali uradna tajnost, določajo zakon, ta statut in poslovnik občinskega sveta.

(4) Občani in njihovi pravni zastopniki imajo pravico vpogleda v dokumente, ki so podlaga za odločanje organov občine o njihovih pravicah, obveznostih in pravnih koristih, če izkažejo pravni interes.

Obrazložitev:

V skladu z določilom drugega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, se v statutu občine določi način zagotavljanja javnosti dela organov občine. Tako je z besedilom prvega odstavka določeno, da je delo organov občine javno.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da se javnost dela zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu občinskih organov, predvsem pa z uradnim objavljanjem splošnih aktov občine, z navzočnostjo občanov in predstavnikov sredstev javnega obveščanja na javnih sejah občinskih organov, z vpogledom v dokumentacijo in gradiva, ki so podlaga za odločanje občinskih organov. Predpisi občine morajo biti v skladu z določilom 154. člena Ustave Republike Slovenije /Ustava RS/, objavljeni preden začnejo veljati. Predpisi lokalne skupnosti se objavljajo v uradnem glasilu, ki ga te same določijo. Vsebinsko enako določilo zasledimo tudi v 66. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in drugi predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu.

Z besedilom tretjega odstavka je določen način zagotavljanja javnosti dela občinskih organov.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi Zakona o splošnem upravnem postopku /ZUP/ (Uradni list RS, št. 24/2006-UPB2, 105/2006-US-1, 126/2007, 65/2008, 8/2010, 82/2013), ki določa postopanje organov samoupravnih lokalnih skupnosti, ko v upravnih zadevah odločajo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznikov, pravnih oseb in drugih strank (1. člen ZUP).

3.2 Občinski svet

14. člen (občinski svet)

- (1) Občinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine.
- (2) Občinski svet šteje ... (navesti število članov) članov.
- (3) Člani občinskega sveta se volijo za štiri leta. Mandatna doba članov občinskega sveta se začne s potekom mandata prejšnjih članov občinskega sveta ter traja do prve seje na naslednjih rednih volitvah izvoljenega občinskega sveta, če ni z zakonom drugače določeno.
- (4) Občinski svet se konstituira na prvi seji po volitvah, na kateri je potrjenih več kot polovica mandatov članov občinskega sveta.
- (5) Prvo sejo občinskega sveta skliče prejšnji župan najkasneje v dvajsetih (20) dneh po izvolitvi članov občinskega sveta, če je za izvolitev župana potreben drug krog volitev, pa najkasneje v desetih (10) dneh po drugem krogu volitev. Če seja ni sklicana v navedenem roku, jo skliče predsednik občinske volilne komisije.
- (6) Prvo sejo občinskega sveta vodi najstarejši član občinskega sveta oziroma član, ki ga na predlog najstarejšega člana določi občinski svet.
- (7) Ko članom občinskega sveta preneha mandat, jim preneha tudi članstvo v vseh občinskih organih, odborih in komisijah.
- (8) Mandat članov občinskega sveta v organih javnih zavodov, javnih podjetij ter skladov, katerih ustanoviteljica je občina in v katere so bili imenovani kot predstavniki občinskega sveta, traja in preneha v skladu z ustanovitvenim aktom javnega zavoda, javnega podjetja, skladov in drugih organizacij, razen če občinski svet ne odloči drugače.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 29. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je občinski svet najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine.

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 38. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet šteje od 7 do 45 članov.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 41. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se člani občinskega sveta volijo za štiri leta. Mandatna doba članov občinskega sveta se začne s potekom mandatne dobe prejšnjih članov sveta, traja pa do prve seje novoizvoljenega sveta.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi petega odstavka 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se občinski svet konstituira na prvi seji po volitvah, na kateri je potrebnih več kot polovica mandatov članov sveta.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da prvo sejo občinskega sveta skliče prejšnji župan.

Besedilo šestega odstavka je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki še določa, da prvo sejo vodi najstarejši član občinskega sveta oziroma član, ki ga na predlog najstarejšega člana določi občinski svet.

Z besedilom sedmega odstavka je določeno, da članom občinskega sveta s prenehanjem mandata preneha tudi članstvo v vseh občinskih organih, odborih in komisijah.

Z besedilom osmega odstavka je določeno, da mandat članov občinskega sveta v organih javnih zavodov, javnih podjetij ter skladov, katerih ustanoviteljica je občina in v katere so bili imenovani kot predstavniki občinskega sveta, traja in preneha v skladu z ustanovitvenim aktom javnega zavoda, javnega podjetja, skladov in drugih organizacij, razen če občinski svet ne odloči drugače.

15. člen

(volitve članov občinskega sveta)

(1) Volitve članov občinskega sveta so neposredne in se opravijo na podlagi splošne in enake volilne pravice s tajnim glasovanjem v skladu z zakonom.

(2) Občinski svet se voli po ... (navesti volilni sistem) sistemu.

(3) O oblikovanju volilnih enot za volitve občinskega sveta odloči občinski svet z odlokom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 37. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se občinski svet voli na podlagi splošne in enake volilne pravice z neposrednim in tajnim glasovanjem.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 9. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki določa, da se člani občinskih svetov volijo po večinskem načelu (večinske volitve) ali proporcionalnem načelu (proporcionalne volitve). Če šteje občinski svet manj kot 12 članov, se člani občinskega sveta volijo po večinskem načelu. Če pa šteje občinski svet 12 ali več članov, pa se člani volijo po proporcionalnem načelu.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila 19. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki določa, da se za večinske volitve članov občinskega sveta v občini oblikujejo volilne enote. Če občinski svet ne šteje več kot sedem članov, se lahko vsi člani občinskega sveta volijo v občini kot eni volilni enoti.

16. člen **(pristojnosti občinskega sveta)**

(1) Občinski svet sprejema statut občine, poslovnik občinskega sveta, odloke in druge predpise občine ter sprejema mnenja o vsebini zakonov in drugih predpisov, ki se tičejo koristi občine.

(2) V okviru svojih pristojnosti občinski svet predvsem:

- sprejema statut občine,
- sprejema odloke in druge občinske akte,
- sprejema prostorske in druge plane razvoja občine,
- sprejema občinski proračun in zaključni račun proračuna,
- imenuje in razrešuje člane nadzornega odbora ter člane komisij in odborov občinskega sveta,
- nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave glede izvrševanja odločitev občinskega sveta,
- odloča o pridobitvi in odtujitvi občinskega premoženja, če ni z zakonom določeno drugače,
- odloča o drugih zadevah, ki jih določa zakon in ta statut.

Obrazložitev:

Besedili prvega in drugega odstavka sta oblikovani na podlagi določila 29. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je občinski svet najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine, ter določila prvega odstavka 94. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora Državni zbor pred sprejemom zakonov in drugih predpisov, ki se v skladu z ustavo tičejo koristi občin, pridobiti njihovo mnenje. V skladu z določilom 29. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ v okviru svojih pristojnosti občinski svet:

- sprejema statut občine,
- sprejema odloke in druge občinske akte,
- sprejema prostorske in druge plane razvoja občine,
- sprejema občinski proračun in zaključni račun,
- imenuje in razrešuje člane nadzornega odbora ter člane komisij in odborov občinskega sveta,
- nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave glede izvrševanja odločitev občinskega sveta,
- odloča o pridobitvi in odtujitvi občinskega premoženja, če ni z Zakonom o lokalni samoupravi /ZLS/ drugače določeno,
- imenuje in razrešuje člane sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin,
- odloča o drugih zadevah, ki jih določa zakon in statut občine.

17. člen **(funkcija člana občinskega sveta)**

(1) Člani občinskega sveta opravljajo svojo funkcijo nepoklicno.

(2) Funkcija člana občinskega sveta ni združljiva s funkcijo župana, člana nadzornega odbora, kot tudi ne z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

(3) Član občinskega sveta, ki je imenovan za podžupana, opravlja funkcijo člana občinskega sveta in funkcijo podžupana hkrati. Podžupan, ki v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana, v tem času ne opravlja funkcije člana občinskega sveta.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 34.a člena Zakona o lokalni samopravi /ZLS/, ki določa, da občinski funkcionarji opravljajo svojo funkcijo nepoklicno.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 37.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da funkcija člana občinskega sveta in podžupana ni združljiva s funkcijo župana, članstvom v nadzornem odboru in z delom v občinski upravi ter drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da član občinskega sveta, ki je imenovan za podžupana, opravlja funkcijo člana občinskega sveta in funkcijo podžupana hkrati. Podžupan, ki v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana, v tem času ne opravlja funkcije člana občinskega sveta.

18. člen (župan)

- (1) Župan predstavlja občinski svet ter sklicuje in vodi njegove seje, nima pa pravice glasovanja.
- (2) Funkcija župana ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta in podžupana, članstvom v nadzornem odboru in z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.
- (3) Za vodenje sej občinskega sveta lahko župan pooblasti podžupana ali drugega člana občinskega sveta. Če je župan odstoten ali zadržan, vodi sejo podžupan.
- (4) Če nastopijo razlogi, zaradi katerih župan, podžupan oziroma pooblaščen član občinskega sveta ne more voditi že sklicane seje, jo brez posebnega pooblastila vodi najstarejši navzoči član občinskega sveta.
- (5) Župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami tega statuta in poslovnika občinskega sveta ter glede na potrebe odločanja na občinskem svetu, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno. Podžupan lahko opravi sklic seje le na podlagi posamičnega pooblastila župana.
- (6) Župan mora sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtina članov občinskega sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh po tem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje, ki je vsebovala predlog dnevnega reda in nujno potrebno gradivo oziroma utemeljeno zahtevo občinski upravi za pripravo gradiva. Župan mora dati na dnevni red seje predlagane točke. Predlagan dnevni red pa lahko dopolni še z novimi točkami. Če seja občinskega sveta ni sklicana v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali. Župan in občinska uprava so dolžni zagotoviti pogoje za vodenje in izvedbo seje.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 37.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da funkcija župana ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta in podžupana, članstvom v nadzornem odboru in z delom v občinski upravi ter drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

Besedili tretjega in četrtega odstavka sta oblikovani na podlagi določila drugega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da seje občinskega sveta sklicuje in vodi župan. Župan lahko za vodenje sej občinskega sveta pooblasti podžupana ali drugega člana občinskega sveta. Če nastopijo razlogi, da župan ne more voditi že sklicane seje občinskega sveta, jo vodi podžupan, če pa tudi ta ne more voditi seje, jo vodi najstarejši član občinskega sveta.

Besedili petega in šestega odstavka sta oblikovani na podlagi določila tretjega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami statuta občine in poslovnika občinskega sveta, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno. Župan mora sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtnina članov občinskega sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje. Če župan seje občinskega sveta ne skliče v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali. Zahtevi za sklic seje občinskega sveta mora biti priložen dnevni red. Župan mora dati na dnevni red predlagane točke, predlagan dnevni red pa lahko dopolni še z novimi točkami.

19. člen**(organizacijsko in administrativno delo za potrebe občinskega sveta)**

Strokovno pripravo gradiv, organizacijsko in administrativno delo za potrebe občinskega sveta ter pomoč pri pripravi in vodenju sej občinskega sveta ter njegovih komisij in odborov zagotavlja občinska uprava.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da strokovno in administrativno delo za potrebe občinskega sveta opravlja občinska uprava.

20. člen**(seje občinskega sveta)**

- (1) Občinski svet dela in odloča na sejah.
- (2) Dnevni red seje občinskega sveta predlaga župan.
- (3) Vsak član občinskega sveta lahko predlaga občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

(4) Župan mora predloge komisij in odborov občinskega sveta ter predloge članov občinskega sveta iz prejšnjega odstavka dati na dnevni red, ko so pripravljeni tako, kot je določeno v poslovniku občinskega sveta.

(5) O sprejemu dnevnega reda odloča občinski svet na začetku seje.

(6) Na vsaki seji občinskega sveta mora biti predvidena točka za vprašanja in odgovore na vprašanja, ki jih postavljajo člani sveta. Na seji se odgovarja na vsa vprašanja in pobude, ki so bila oddana do začetka seje, ter na ustna vprašanja, dana ob obravnavi vprašanj in pobud članov sveta. Če zahteva odgovor na vprašanje podrobnejši pregled dokumentacije oziroma proučitev, lahko župan ali tajnik občine (*direktor občinske uprave*) odgovorita na naslednji seji.

(7) Za vsako sejo občinskega sveta se pošlje vabilo županu, podžupanu, članom občinskega sveta, predsedniku nadzornega odbora občine, tajniku občine (*direktorju občinske uprave*) in vodji organa skupne občinske uprave. O sklicu seje občinskega sveta se obvesti javna občila. Vabilo z gradivom za sejo sveta se objavi v katalogu informacij javnega značaja občine na svetovnem spletu.

(8) Predsednik nadzornega odbora občine, predsedniki komisij in odborov občinskega sveta, tajnik občine (*direktor občinske uprave*) in organ skupne občinske uprave so se dolžni udeležiti seje občinskega sveta in odgovarjati na vprašanja članov občinskega sveta, kadar se obravnavajo vprašanja iz njihove pristojnosti oziroma njihovega področja dela.

Obrazložitev:

Z določilom prvega odstavka je določeno, da občinski svet dela in odloča na sejah. Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja.

Tretji odstavek je oblikovan na podlagi določila drugega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da komisije in odbori občinskega sveta ter vsak član občinskega sveta lahko predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da mora župan predloge komisij in odborov občinskega sveta ter predloge članov občinskega sveta iz prejšnjega odstavka dati na dnevni red, ko so pripravljeni tako, kot je določeno v poslovniku občinskega sveta.

Z besedilom petega odstavka je določeno, da o sprejemu dnevnega reda odloča občinski svet na začetku seje.

*Z besedilom sedmega odstavka je določeno, da se za vsako sejo občinskega sveta pošlje vabilo županu, podžupanu, članom občinskega sveta, predsednik nadzornega odbora občine in tajniku občine (*direktorju občinske uprave*). O sklicu seje občinskega sveta se obvesti javna občila. Vabilo z gradivom za sejo sveta se objavi v katalogu informacij javnega značaja občine na svetovnem spletu.*

Z besedilom osmega odstavka je določena obveznost predsednika nadzornega odbora občine, predsednikov komisij in odborov občinskega sveta ter tajnika občine (direktorja občinske uprave), ki so se dolžni udeležiti seje občinskega sveta in odgovarjati na vprašanja članov občinskega sveta, kadar se obravnavajo vprašanja iz njihove pristojnosti oziroma njihovega področja dela.

21. člen

(odločanje članov občinskega sveta)

- (1) Občinski svet veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina njegovih članov. Občinski svet sprejema odločitve z večino opredeljenih glasov navzočih članov, razen če zakon določa drugačno večino.
- (2) Občinski svet sprejema odločitve z javnim glasovanjem. Tajno se glasuje v primeru, ko je tako določeno z zakonom ali če tako sklene občinski svet.
- (3) Način dela in odločanja, razmerja do drugih občinskih organov ter druga vprašanja delovanja občinskega sveta se določijo s poslovnikom občinskega sveta, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino navzočih članov.
- (4) Odločitve občinskega sveta izvršujeta župan in občinska uprava.
- (5) Župan in tajnik občine (*direktor občinske uprave*) o izvrševanju odločitev občinskega sveta poročata občinskemu svetu najmanj enkrat letno.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta. Na tem mestu moramo opomniti še na določilo prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema poslovnik z dvotretjinsko večino navzočih članov ter določilo tretjega odstavka 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema statut z dvotretjinsko večino vseh članov.

Z določilom drugega odstavka se določa način sprejemanja odločitev na seji občinskega sveta.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovnikom, ki ga sprejme z dvotretjinsko večino navzočih članov.

S četrtem odstavkom je določeno, da župan in občinska uprava izvršujeta odločitve občinskega sveta. Na tem mestu moramo opomniti na določilo šestega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan zadrži izvajanje odločitev občinskega sveta, če meni, da je nezakonita, ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču.

S petim odstavkom je določeno, da župan in tajnik občine (direktor občinske uprave) o izvrševanju odločitev občinskega sveta poročata občinskemu svetu najmanj enkrat na leto.

22. člen

(predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta)

- (1) Predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta ureja zakon.
- (2) Razlogi za prenehanje mandata člana občinskega sveta se ugotovijo na podlagi pravnomočne sodne odločbe ali pisnega obvestila o odločitvi člana občinskega sveta.
- (3) Članu občinskega sveta preneha mandat z dnem, ko občinski svet na podlagi poročila komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ugotovi, da so nastali zakonski razlogi za prenehanje mandata, razen v primeru odstopa. Ugotovitveni sklep sprejme občinski svet na prvi seji po nastanku razlogov in drugega odstavka tega člena.
- (4) Če član občinskega sveta odstopi, mu preneha mandat z dnem, ko je podal odstopno izjavo županu. Župan mora občinski svet in občinsko volilno komisijo obvestiti o odstopu člana občinskega sveta v roku osmih dni od prejema pisne odstopne izjave.
- (5) Če župan v roku iz prejšnjega odstavka ne obvesti občinskega sveta in občinske volilne komisije, lahko občinski funkcionar, ki mu je prenehal mandat, v osmih dneh od poteka roka iz prejšnjega odstavka vloži tožbo na upravno sodišče. Upravno sodišče o tožbi iz tega odstavka in tožbi iz drugega odstavka tega člena odloči meritorno v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh. Enako sodno varstvo lahko uveljavlja tudi kandidat za člana občinskega sveta, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član občinskega sveta, ki mu je mandat prenehal, predstavnik kandidature oziroma predstavnik liste kandidatov za člane občinskega sveta, s katere bi bil ta kandidat izvoljen.
- (6) Izvolitev oziroma potrditev mandata nadomestnega člana občinskega sveta določa zakon.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da članu občinskega sveta preneha mandat z dnem, ko občinski svet ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata. V skladu z določilom prvega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ članu občinskega sveta preneha mandat:

- če izgubi volilno pravico,
- če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
- če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
- če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana, (Opomba: glej odločbo Ustavnega sodišča RS, št. U-I-39/95 - Uradni list RS, št. 68/98.),
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana,

- če nastopi funkcijo ali začne opravljati delo oziroma če v enem mesecu po potrditvi mandata ne preneha opravljati funkcije ali dela v občinski oziroma državni upravi, ki na podlagi določb 37.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ ni združljiva oziroma ni združljivo s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana.

Z določilom drugega odstavka je določeno, da se razlogi za prenehanje mandata ugotovijo na podlagi pravnomočne sodne odločbe ali pisnega obvestila o odločitvi člana občinskega sveta.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da članu občinskega sveta preneha mandat z dnem, ko občinski svet ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da članu občinskega sveta preneha mandat z dnem, ko je podal odstopno izjavo županu, da odstopi. Župan mora občinski svet in občinsko volilno komisijo obvestiti o odstopu člana občinskega sveta v roku osmih dni od prejema pisne odstopne izjave.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega in četrtega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora župan občinski svet in občinsko volilno komisijo obvestiti o odstopu člana občinskega sveta v roku osmih dni od prejema pisne odstopne izjave. Če v navedenem roku ne obvesti občinskega sveta in občinske volilne komisije, lahko občinski funkcionar, ki mu je prenehal mandat, v osmih dneh od poteka roka iz prejšnjega odstavka vloži tožbo na upravno sodišče. Upravno sodišče o navedeni tožbi in tožbi iz drugega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ odloči meritorno v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh. Enako sodno varstvo lahko uveljavlja tudi kandidat za člana občinskega sveta, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član občinskega sveta, ki mu je mandat prenehal, predstavnik kandidature oziroma predstavnik liste kandidatov za člane občinskega sveta, s katere bi bil ta kandidat izvoljen.

Z besedilom šestega odstavka je določeno, da izvolitev oziroma potrditev mandata nadomestnega člana občinskega sveta določa zakon.

23. člen

(komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja)

- (1) Občinski svet ima komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.
- (2) Občinski svet lahko ustanovi eno ali več komisij in odborov kot svoja stalna ali občasna delovna telesa.
- (3) Organizacijo in delovno področje stalnih delovnih teles občinskega sveta določa poslovnik občinskega sveta.
- (4) Občasna delovna telesa ustanovi občinski svet s sklepom, s katerim določi naloge delovnega telesa in število članov ter opravi imenovanje.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima občinski svet komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi, ki določa, da lahko občinski svet ustanovi tudi druge komisije in odbore kot svoja delovna telesa. Člane komisij in odborov imenuje izmed članov občinskega sveta, lahko pa tudi izmed drugih občanov, vendar največ polovico članov. Delovno telo občinskega sveta vodi član občinskega sveta. Članstvo v komisiji ali odboru občinskega sveta ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da organizacijo in delovno področje stalnih delovnih teles občinskega sveta določa poslovnik občinskega sveta.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da občinski svet ustanovi občasna delovna telesa s sklepom, s katerim določi naloge delovnega telesa in število članov ter opravi imenovanje.

24. člen**(naloge komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja)**

(1) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ima ... člane (navesti število članov), ki jih občinski svet imenuje izmed svojih članov.

(2) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja opravlja zlasti naslednje naloge:

- občinskemu svetu predlaga kandidate za delovna telesa občinskega sveta in druge organe, ki jih imenuje občinski svet,
- občinskemu svetu ali županu daje pobude oz. predloge v zvezi s kadrovskimi vprašanji v občini,
- pripravlja predloge odločitev občinskega sveta v zvezi s plačili za opravljanje funkcije ter drugimi prejemki občinskih funkcionarjev ter izvršuje odločitve občinskega sveta, zakone in predpise, ki urejajo plačila za opravljanje funkcije in druge prejemke občinskih funkcionarjev,
- opravlja naloge po zakonu, ki ureja preprečevanje korupcije,
- obravnava druga vprašanja, ki mu jih določi občinski svet,
- izdaja akte v zvezi s pravicami in obveznostmi funkcionarjev.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima občinski svet komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki jo imenuje izmed članov občinskega sveta.

Z besedilom drugega odstavka so določene naloge komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

25. člen

(stalna in občasna delovna telesa občinskega sveta)

- (1) Občinski svet lahko ustanovi enega ali več odborov in komisij kot svoja stalna ali občasna delovna telesa.
- (2) Stalna delovna telesa občinskega sveta so:³
 - odbor za negospodarstvo in javne službe družbenih dejavnosti,
 - odbor za gospodarstvo, varstvo okolja in gospodarske javne službe,
 - odbor za prostorsko planiranje in gospodarjenje z nepremičninami,
 - statutarno pravna komisija.
- (3) Odbori in komisije štejejo .. do ... članov (*navesti število članov*). Delovno področje in število članov posameznega delovnega telesa občinskega sveta se določi s poslovníkom občinskega sveta.

Obrazložitev:

Besedili prvega in drugega odstavka sta oblikovani na podlagi določila drugega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet ustanovi tudi komisije in odbore kot svoja delovna telesa. Z določilom drugega odstavka so določena stalna delovna telesa občinskega sveta, ki so oblikovana po področjih pristojnosti občine. Pristojnosti in naloge slovenskih občin so določene z več kot 150 zakoni s področja javnih financ, gospodarskih in negospodarskih dejavnosti ter varstva okolja in urejanja prostora. Pregled pristojnosti in nalog občin je podan v katalogu "Pristojnosti slovenskih občin", ki ga po naročilu Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko ureja in ažurira Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor. Katalog "Pristojnosti slovenskih občin" je v e-obliki dostopen na spletni strani <http://www.lex-localis.info>.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da člane komisij in odborov imenuje izmed članov občinskega sveta, lahko pa tudi izmed drugih občanov, vendar največ polovico članov. Delovno telo občinskega sveta vodi član občinskega sveta. Članstvo v komisiji ali odboru občinskega sveta ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

26. člen

(imenovanje članov odborov in komisij)

- (1) Člane odborov in komisij imenuje občinski svet izmed svojih članov in največ polovico članov izmed drugih občanov. Predlog kandidatov za člane pripravi Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.
- (2) Delo delovnega telesa občinskega sveta vodi član občinskega sveta kot predsednik.
- (3) Prvo sejo delovnega telesa skliče župan najpozneje v roku 90 dni po konstituiranju občinskega sveta.
- (4) Članstvo v komisiji ali odboru občinskega sveta ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

³ S tem členom so primeroma naštetá stalna delovna telesa občinskega sveta.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da člane komisij in odborov imenuje izmed članov občinskega sveta, lahko pa tudi izmed drugih občanov, vendar največ polovico članov. Delovno telo občinskega sveta vodi član občinskega sveta. Članstvo v komisiji ali odboru občinskega sveta ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

27. člen**(pristojnosti komisij in odborov občinskega sveta)**

(1) Komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja, določenega s poslovníkom občinskega sveta, obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

(2) Komisije in odbori občinskega sveta lahko predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom občine in poslovníkom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko komisije in odbori predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna, in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

28. člen**(razrešitev člana delovnega telesa občinskega sveta)**

Občinski svet lahko razreši predsednika, posameznega člana delovnega telesa občinskega sveta ali delovno telo v celoti na predlog najmanj četrtnine članov občinskega sveta. Predlog novih kandidatov za člane delovnih teles občinskega sveta pripravi Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja do prve naslednje seje občinskega sveta.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila pete alineje 29. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet v okviru svojih pristojnosti imenuje in razrešuje člane komisij in odborov občinskega sveta.

3.3 Župan

29. člen (župan)

- (1) Župana volijo volivci na neposrednih in tajnih volitvah. Volitve župana se opravijo v skladu z zakonom.
- (2) Mandatna doba župana traja štiri leta.
- (3) Novoizvoljeni župan nastopi mandat, ko občinski svet na svoji prvi seji po izvolitvi članov občinskega sveta na podlagi potrdila občinske volilne komisije o izvolitvi župana odloči o morebitnih pritožbah drugih kandidatov ali predstavnikov kandidatur za župana oziroma ugotovi, da takih pritožb ni bilo.
- (4) Župan svojo funkcijo opravlja nepoklicno, lahko pa se odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno. O svoji odločitvi je župan dolžan obvestiti občinski svet na prvi naslednji seji.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 42. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župana volijo volivci, ki imajo v občini stalno prebivališče, na neposrednih tajnih volitvah. Volitve županov pa ureja Zakon o lokalnih volitvah /ZLV/ (1. člen ZLV). V skladu z določilom prvega odstavka 103. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/ ima pravico voliti župana vsak volivec, ki ima volilno pravico pri volitvah v občinski svet.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 42. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki določa, da mandatna doba župana traja štiri leta.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da novoizvoljeni župan nastopi mandat, ko občinski svet na svoji prvi seji po izvolitvi članov občinskega sveta na podlagi potrdila občinske volilne komisije o izvolitvi župana odloči o morebitnih pritožbah drugih kandidatov ali predstavnikov kandidatur za župana oziroma ugotovi, da takih pritožb ni bilo.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 34.a člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki določa, da občinski funkcionarji opravljajo svojo funkcijo nepoklicno. Župan pa se lahko odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno.

30. člen (pristojnosti župana)

- (1) Župan predstavlja in zastopa občino. Župan predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja.
- (2) Poleg tega župan predvsem:
 - predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta,
 - izvršuje občinski proračun ter pooblašča druge osebe za izvajanje posameznih nalog izvrševanja občinskega proračuna,

- skrbi za izvajanje splošnih aktov občine in drugih odločitev občinskega sveta,
- odloča o pridobitvi in odtujitvi premoženja ter o pridobitvi nepremičnega premoženja občine, če zakon ali predpis občine ne določa drugače,
- skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine,
- predlaga ustanovitev organov občinske uprave in njihovega delovnega področja, naloge in notranjo organizacijo občinske uprave, določa sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi, odloča o imenovanju javnih uslužbencev v nazive ter o sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi in odloča o drugih pravicah in obveznostih javnih uslužbencev iz delovnega razmerja,
- imenuje in razrešuje tajnika občine (*direktorja občinske uprave*) in vodjo organa skupne občinske uprave skupaj z drugimi župani občin ustanoviteljic,
- usmerja in nadzoruje delo občinske uprave in organov skupne občinske uprave,
- opravlja druge naloge, ki jih določa zakon in ta statut.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega in drugega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določata, da župan predstavlja in zastopa občino ter da župan predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja.

Z besedilom drugega odstavka so določene pristojnosti župana, tako župan:

- *predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta (na podlagi določila 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/),*
- *izvršuje občinski proračun ter pooblašča druge osebe za izvajanje posameznih nalog izvrševanja občinskega proračuna (v skladu z določilom prvega odstavka 4. člena Zakona o javnih financah /ZJF/ (Uradni list RS, št. 11/2011-UPB4) je župan odgovoren občinskemu svetu za izvrševanje občinskega proračuna)),*
- *skrbi za izvajanje splošnih aktov občine in drugih odločitev občinskega sveta (na podlagi določila tretjega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/),*
- *odloča o pridobitvi in odtujitvi premoženja ter o pridobitvi nepremičnega premoženja občine, če zakon ali predpis občine ne določa drugače,*
- *skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine (na podlagi določila četrtega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/),*
- *predlaga ustanovitev organov občinske uprave in njihovega delovnega področja, naloge in notranjo organizacijo občinske uprave, določa sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi, odloča o imenovanju javnih uslužbencev v nazive ter o sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi in odloča o drugih pravicah in obveznostih javnih uslužbencev iz delovnega razmerja (na podlagi določila drugega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/),*

- imenuje in razrešuje tajnika občine (direktorja občinske uprave) in vodjo organa skupne občinske uprave skupaj z drugimi župani občin ustanoviteljic (na podlagi določila tretjega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/),
- usmerja in nadzoruje delo občinske uprave in organov skupne občinske uprave (na podlagi določila tretjega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/),
- opravlja druge naloge, ki jih določa zakon in ta statut.

31. člen

(zadržanje objave splošnega akta)

- (1) Župan zadrži objavo splošnega akta občine, če meni, da je neustaven ali nezakonit, in predlaga občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje.
- (2) Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.
- (3) Župan zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje.
- (4) Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču.
- (5) Če se odločitev občinskega sveta nanaša na zadevo, ki je z zakonom prenesena v opravljanje občini, župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost oziroma neprimernost take odločitve.

Obrazložitev:

Besedilo prvega in drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan zadrži objavo splošnega akta občine, če meni, da je neustaven ali nezakonit in predlaga občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.

Besedilo tretjega in četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita, ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila sedmega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan opozori pristojno

ministrstvo na nezakonitost oziroma neprimernost odločitve občinskega sveta, če se odločitev občinskega sveta nanaša na zadevo, ki je z zakonom prenesena v opravljanje občini.

32. člen

(naloge župana na področju zaščite in reševanja)

Župan opravlja z zakonom predpisane naloge na področju zaščite in reševanja, predvsem pa:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in uresničevanje zaščitnih ukrepov ter za odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- imenuje poveljnike in štabe civilne zaščite občine ter poverjenike za civilno zaščito,
- sprejme načrt zaščite in reševanja,
- vodi zaščito, reševanje in pomoč,
- določi organizacije, ki opravljajo javno službo oziroma naloge zaščite, reševanja in pomoči in organizacije, ki morajo izdelati načrte zaščite in reševanja,
- ugotavlja in razglša stopnjo požarne ogroženosti v naravnem okolju na območju občine,
- sprejema akte in ukrepe v vojnem stanju, če se občinski svet ne more sestati,
- v primeru nastale nevarnosti odredi evakuacijo ogroženih in prizadetih prebivalcev,
- predlaga pristojnemu organu razporeditev državljanov na delovno dolžnost, dolžnost v civilni zaščiti ter materialno dolžnost.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila sedemnajste alineje drugega odstavka 21. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč. V skladu z navedenim opravlja župan naloge, določene z 98. členom Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/, in sicer:

- *skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in uresničevanje zaščitnih ukrepov ter za odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč,*
- *imenuje poveljnike in štabe civilne zaščite občine ter poverjenike za civilno zaščito,*
- *sprejme načrt zaščite in reševanja,*
- *vodi zaščito, reševanje in pomoč,*
- *določi organizacije, ki opravljajo javno službo oziroma naloge zaščite, reševanja in pomoči in organizacije, ki morajo izdelati načrte zaščite in reševanja,*
- *ugotavlja in razglša stopnjo požarne ogroženosti v naravnem okolju na območju občine,*
- *sprejema akte in ukrepe v vojnem stanju, če se občinski svet ne more sestati,*
- *v primeru nastale nevarnosti odredi evakuacijo ogroženih in prizadetih prebivalcev,*

- *predlaga pristojnemu organu razporeditev državljanov na delovno dolžnost, dolžnost v civilni zaščiti ter materialno dolžnost.*

33. člen (nujni ukrepi)

V primeru razmer, v katerih bi bilo lahko v večjem obsegu ogroženo življenje in premoženje občanov, pa se občinski svet ne more pravočasno sestati, lahko župan sprejme začasne nujne ukrepe. Te mora predložiti v potrditev občinskemu svetu takoj, ko se ta lahko sestane.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 34. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko župan, v primeru razmer, v katerih bi bilo lahko v večjem obsegu ogroženo življenje in premoženje občanov, občinski svet pa se ne more pravočasno sestati, sprejme začasne nujne ukrepe. Te mora predložiti v potrditev občinskemu svetu takoj, ko se ta lahko sestane.

34. člen (podžupan občine)

- (1) Za pomoč pri opravljanju nalog župana ima občina ... *(navesti število)* podžupana/ov. Podžupana izmed članov občinskega sveta imenuje in razrešuje župan.
- (2) Podžupan pomaga županu pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere ga župan pooblasti.
- (3) Podžupan nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti.
- (4) Podžupan v primeru predčasnega prenehanja mandata župana začasno opravlja funkcijo župana. Podžupan, ki opravlja funkcijo župana, nima pravice glasovati za odločitve občinskega sveta.
- (5) V soglasju z županom se lahko tudi podžupan odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 33.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima občina najmanj enega podžupana, ki ga izmed članov občinskega sveta imenuje župan, ki ga lahko tudi razreši.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 33.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da podžupan pomaga županu pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere ga župan pooblasti.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 33.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da podžupan nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. Če ima občina več podžupanov,

nadomešča župana tisti podžupan, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši podžupan. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 33.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana do nastopa mandata novo izvoljenega župana podžupan. Če ima občina več podžupanov pa tisti podžupan, ki ga določi župan razen, če je župan razrešen. Če župan ne določi, kateri podžupan bo začasno opravljal funkcijo župana oziroma, če je razrešen, odloči občinski svet, kateri izmed članov občinskega sveta bo opravljal to funkcijo.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 34.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se lahko podžupan v soglasju z županom odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno.

35. člen

(nadomeščanje župana in podžupana)

- (1) Kadar nastopijo razlogi, da tako župan kot podžupan/i ne moreta/morejo opravljati svoje funkcije, nadomešča župana član občinskega sveta, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši član občinskega sveta.
- (2) V času nadomeščanja opravlja član občinskega sveta tekoče naloge iz pristojnosti župana.

Obrazložitev:

Besedilo prvega in drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 33.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki ureja nadomeščanje župana in podžupana. Kadar nastopijo razlogi, da tako župan kot podžupan ne moreta opravljati svoje funkcije, nadomešča župana član občinskega sveta, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši član občinskega sveta. V času nadomeščanja opravlja član občinskega sveta tekoče naloge iz pristojnosti župana.

36. člen

(komisije in drugi strokovni organi občine)

- (1) Če je tako določeno v zakonu ali drugem predpisu, lahko tudi župan imenuje komisije in druge strokovne organe občine.
- (2) Župan lahko ustanovi komisije in druga delovna telesa kot strokovna in posvetovalna telesa za proučevanje posameznih zadev iz svoje pristojnosti.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določeno, da lahko tudi župan imenuje komisije in druge strokovne organe občine, če je tako določeno v zakonu ali drugem predpisu. Tako je npr. z Zakonom o cestah /ZCes-1/ (Uradni list RS, št. 109/2010, 48/2012) v 35. členu določeno, da župan imenuje komisijo za vzpostavitev avtobusnega postajališča na vozišču občinske ceste.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da lahko župan ustanovi komisije in druga delovna telesa kot strokovna in posvetovalna telesa za proučevanje posameznih zadev iz svoje pristojnosti.

37. člen

(predčasno prenehanje mandata župana)

- (1) Predčasno prenehanje mandata župana je določeno z zakonom.
- (2) Razlogi za prenehanje mandata župana se ugotovijo na podlagi pravnomočne sodne odločbe ali pisnega obvestila o odločitvi župana.
- (3) Županu preneha mandat z dnem, ko občinski svet na podlagi pisne izjave oziroma predloga komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata, razen v primeru odstopa.
- (4) Če župan odstopi, mu preneha mandat z dnem, ko o svojem odstopu pisno obvesti občinski svet in občinsko volilno komisijo.
- (5) Ugotovitveni sklep iz tretjega odstavka tega člena sprejme občinski svet na prvi seji po nastanku razlogov iz drugega odstavka tega člena.
- (6) Ugotovitveni sklep posreduje občinski svet predsedniku občinske volilne komisije. Če županu preneha mandat več kot šest mesecev pred potekom mandatne dobe, razpiše občinska volilna komisija nadomestne volitve.
- (7) Podžupanu preneha mandat s prenehanjem mandata člana občinskega sveta.
- (8) Podžupanu preneha mandat podžupana, če ga župan razreši in z izvolitvijo novega župana, če je prejšnjemu predčasno prenehal mandat. Prenehanje mandata podžupana zaradi razrešitve ali izvolitve novega župana ne vpliva na njegov mandat člana občinskega sveta.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določeno, da je predčasno prenehanje mandata župana določeno z zakonom. Predčasno prenehanje mandata župana ureja Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ v 37.a in 90.b členu.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega in drugega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/. Slednja določata, da županu preneha mandat če je s pravnomočno sodno odločbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev (tretja alineja) oziroma na podlagi pravnomočne sodne odločbe upravnega oziroma vrhovnega sodišča, ki jo le-ta izda v primeru tožbe župana zoper ugotovitev občinskega sveta o izpolnjevanju pogojev za prenehanje mandata župana (drugi odstavek 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/).

Besedilo tretjega, četrtega in petega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da županu preneha mandat z dnem, ko o svojem odstopu pisno obvesti občinski svet in občinsko volilno komisijo oziroma ko občinski svet ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata. V skladu z določilom prvega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ županu preneha mandat:

- *če izgubi volilno pravico,*
- *če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,*

- če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
- če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana, (Opomba: glej odločbo Ustavnega sodišča RS, št. U-I-39/95 - Uradni list RS, št. 68/98.),
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana,
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati delo oziroma če v enem mesecu po potrditvi mandata ne preneha opravljati funkcije ali dela v občinski oziroma državni upravi, ki na podlagi določb 37.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ ni združljiva oziroma ni združljivo s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana.

Besedilo šestega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 105. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki določa, da se nadomestne volitve župana opravijo, če županu preneha mandat pred potekom mandatne dobe.

Besedilo sedmega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da podžupanu kot članu občinskega sveta preneha mandat:

- če izgubi volilno pravico,
- če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
- če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
- če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana, (Opomba: glej odločbo Ustavnega sodišča RS, št. U-I-39/95 - Uradni list RS, št. 68/98.),
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana,
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati delo oziroma če v enem mesecu po potrditvi mandata ne preneha opravljati funkcije ali dela v občinski oziroma državni upravi, ki na podlagi določb 37.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ ni združljiva oziroma ni združljivo s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana.

Besedilo osmega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 33.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da podžupana lahko razreši župan.

3.4 Nadzorni odbor občine

38. člen (nadzorni odbor občine)

- (1) Nadzorni odbor občine je najvišji organ nadzora javne porabe v občini.
- (2) Nadzorni odbor ima v skladu z zakonom naslednje pristojnosti:
 - opravlja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine,
 - nadzoruje namenskost in smotrnost porabe sredstev občinskega proračuna,

- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev.
- (3) Nadzorni odbor v okviru svojih pristojnosti ugotavlja zakonitost in pravilnost poslovanja občinskih organov, občinske uprave, javnih zavodov, javnih podjetij in občinskih skladov ter drugih porabnikov sredstev občinskega proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim premoženjem ter ocenjuje učinkovitost in gospodarnost porabe občinskih proračunskih sredstev.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je nadzorni odbor najvišji organ nadzora javne porabe v občini.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da nadzorni odbor v okviru svoje pristojnosti:

- *opravlja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine,*
- *nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev,*
- *nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev.*

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da nadzor vsebuje ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja pristojnih organov, organov in organizacij porabnikov občinskega proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim javnim premoženjem in ocenjevanje učinkovitosti in gospodarnosti porabe občinskih proračunskih sredstev.

39. člen

(imenovanje in razrešitev članov nadzornega odbora)

- (1) Nadzorni odbor ima ... člane (*navesti število članov*). Člane nadzornega odbora imenuje občinski svet izmed občanov najkasneje v 45 dneh po svoji prvi seji. (*VARIANTA: Člani nadzornega odbora morajo imeti najmanj VI. stopnjo strokovne izobrazbe in primerne izkušnje s finančno-računovodskega ali pravnega področja*). Kandidate za člane nadzornega odbora občine predlaga občinskemu svetu Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.
- (2) Člani nadzornega odbora ne morejo biti člani občinskega sveta, župan, podžupan, člani krajevnih odborov, tajnik občine (*direktor občinske uprave*), delavci občinske uprave ter člani poslovodstev javnih zavodov, javnih podjetij in občinskih skladov ter drugih organizacij, ki so uporabniki občinskih proračunskih sredstev.
- (3) Članstvo v nadzornem odboru preneha z dnem razrešitve oziroma z dnem poteka mandata članom občinskega sveta, ki je nadzorni odbor imenoval. Za predčasno razrešitev člana nadzornega odbora se primerno uporabljajo razlogi za predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta. Razrešitev opravi občinski svet na predlog nadzornega odbora.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 32.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da člane nadzornega odbora imenuje občinski svet. Občinski svet imenuje člane nadzornega odbora najkasneje v 45 dneh po svoji prvi seji.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 32.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da člani nadzornega odbora ne morejo biti člani občinskega sveta, župan, podžupan, člani svetov ožjih delov občine, tajnik občine, javni uslužbenci občinske uprave, člani poslovodstev organizacij, ki so uporabniki proračunskih sredstev.

Besedilo tretjega in četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 32.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se glede razrešitve člana nadzornega odbora primerno uporabljajo razlogi iz določbe prvega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/. Razrešitev opravi občinski svet na predlog nadzornega odbora. Članstvo v nadzornem odboru preneha z dnem razrešitve oziroma z dnem poteka mandatne dobe članov sveta.

40. člen**(konstituiranje nadzornega odbora)**

- (1) Prvo sejo nadzornega odbora občine po imenovanju skliče župan. Nadzorni odbor se konstituira, če je na prvi seji navzočih večina članov.
- (2) Člani nadzornega odbora izvolijo izmed sebe predsednika nadzornega odbora.
- (3) Predsednik predstavlja nadzorni odbor, sklicuje in vodi njegove seje.
- (4) Nadzorni odbor dela in sprejema odločitve na seji, na kateri je navzočih večina članov nadzornega odbora, z večino opredeljenih glasov navzočih članov.
- (5) Sedež nadzornega odbora je na sedežu Občine ... (navesti ime občine), ... (navesti sedež). Nadzorni odbor za seje uporablja prostore občine.
- (6) Nadzorni odbor za svoja pisanja uporablja svoj žig.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila osmega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da statut občine določa naloge, postopke in načine dela nadzornega odbora, oblikovanje nadzornega odbora, načela za organizacijo dela in predstavljanje nadzornega odbora, obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora ter javnost dela nadzornega odbora.

41. člen**(program dela nadzornega odbora)**

- (1) Nadzorni odbor samostojno določa svoj program dela, ki vsebuje letni nadzorni program in predlog finančnega načrta, ki ju v mesecu decembru koledarskega leta predloži županu.
- (2) Nadzorni odbor mora vsako proračunsko leto izvesti nadzor:
 - proračuna in zaključnega računa proračuna občine,
 - finančnih načrtov in zaključnih računov uporabnikov proračunskih sredstev.

(3) Nadzorni odbor lahko začne postopek nadzora le, če je tak nadzor določen v nadzornem programu. Če nadzorni odbor želi izvesti nadzor, ki ni vključen v nadzorni program, mora najprej dopolniti nadzorni program. Dopolnitev nadzornega programa posreduje županu in občinskemu svetu. Enako velja za spremembo nadzornega programa. Dopolnitev in sprememba nadzornega programa mora biti obrazložena.

(4) Nadzorni odbor mora sodelovati z županom in občinskim svetom ter drugimi organi občine in njenih ožjih delov, organi uporabnikov občinskih proračunskih sredstev in drugimi osebami.

(5) Predsednik ali od njega pooblaščen član nadzornega odbora se mora udeležiti seje občinskega sveta, ko obravnava predlog proračuna in druge zadeve, za katere nadzorni odbor oceni, da so pomembne za njegovo delo.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila osmega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da statut občine določa naloge, postopke in načine dela nadzornega odbora, oblikovanje nadzornega odbora, načela za organizacijo dela in predstavljanje nadzornega odbora, obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora ter javnost dela nadzornega odbora.

42. člen

(pristojnosti nadzornega odbora)

(1) Nadzorni odbor preverja finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev (javnih podjetij, javnih zavodov in drugih) na podlagi preverjanj poslovnih poročil in zaključnih računov ter sklenjenih pogodb med občino in uporabnikom proračunskih sredstev in po potrebi druge pridobljene dokumentacije.

(2) Nadzorni odbor pred nadzorom obvesti o nadzoru župana in odgovorno osebo uporabnika proračuna. Sklep o izvedbi nadzora mora vsebovati opredelitev vsebine nadzora, časa in kraja nadzora in navedbo nadzorovane osebe.

(3) V postopku nadzora so odgovorni in nadzorovane osebe dolžni nadzornemu odboru predložiti vso potrebno dokumentacijo, sodelovati v postopku nadzora, odgovoriti na ugotovitve in dajati pojasnila.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da nadzorni odbor v okviru svoje pristojnosti:

- *opravlja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine,*
- *nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev,*
- *nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev.*

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 5. člena Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine (Uradni list RS, št. 23/2009), s katerim je določeno, da sta obvezni sestavini uvoda poročila nadzornega odbora tudi datum in številka sklepa o izvedbi nadzora.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima vsak član nadzornega odbora pravico zahtevati in dobiti podatke od občine, ki so mu potrebni pri opravljanju njegovih nalog, če teh podatkov na njegov predlog ne zahteva nadzorni odbor.

43. člen

(izločitev člana nadzornega odbora)

- (1) Nadzorni odbor izloči člana nadzornega odbora iz nadzora in odločanja na seji v primeru, če so podane okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.
- (2) Šteje se, da so podane okoliščine iz prejšnjega odstavka, če:
 - je odgovorna oseba, zakonit zastopnik, prokurist ali pooblaščenec nadzorovane osebe s članom nadzornega odbora v krvnem sorodstvu v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vštetega četrtega kolena ali če je z njo v zakonski ali zunajzakonski skupnosti ali v svaštvu do vštetega drugega kolena, četudi je zakonska zveza ali zunajzakonska skupnost prenehala,
 - je član nadzornega odbora skrbnik, posvojitelj, posvojenec ali rejnik odgovorne osebe, zakonitega zastopnika, prokurista ali pooblaščenca nadzorovane osebe,
 - če je član nadzornega odbora udeležen ali je sodeloval v postopku, ki je predmet nadzora.
- (3) Izločitev člana nadzornega odbora lahko zahteva tudi nadzorovana oseba in sam član nadzornega odbora. Zahtevo za izločitev mora vložiti pri nadzornem odboru. V zahtevi je potrebno navesti okoliščine, na katere opira svojo zahtevo za izločitev. O izločitvi odloči nadzorni odbor z večino glasov vseh članov.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila osmega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da statut občine določa naloge, postopke in načine dela nadzornega odbora, oblikovanje nadzornega odbora, načela za organizacijo dela in predstavljanje nadzornega odbora, obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora ter javnost dela nadzornega odbora. Z besedilom so tako določeni pogoji za izločitev člana nadzornega odbora v primeru, ko so podane okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

44. člen

(poročilo nadzornega odbora)

- (1) Za posamezen nadzor je pristojen član nadzornega odbora, ki je določen v nadzornem programu (v nadaljevanju: nadzornik). Nadzornik pripravi osnutek poročila o nadzoru in ga posreduje predsedniku nadzornega odbora. Osnutek poročila o nadzoru mora vsebovati enake sestavine kot poročilo o nadzoru.
- (2) Predsednik nadzornega odbora lahko poda v roku treh dni pripombe na osnutek poročila o nadzoru. Če pripomb nadzornik ne upošteva, predsednik nadzornega odbora pošlje osnutek poročila o nadzoru, skupaj s pripombami,

ostalim članom nadzornega odbora in skliče sejo najpozneje v roku 8 dni od posredovanega osnutka poročila o nadzoru.

(3) Osnutek poročila obravnava nadzorni odbor na seji. Vsak član se mora o osnutku poročila izjaviti, na koncu izjavo poda še predsednik nadzornega odbora. Po podanih izjavah nadzorni odbor sprejme osnutek poročila o nadzoru.

(4) Če osnutek poročila o nadzoru ni sprejet, je dolžan nadzorni odbor sprejeti usmeritve za njegovo spremembo ali dopolnitev. Usmeritve mora upoštevati nadzornik in osnutek poročila o nadzoru dopolniti.

(5) Osnutek poročila o nadzoru podpiše predsednik nadzornega odbora.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da nadzorni odbor izdela o svojih ugotovitvah, ocenah in mnenjih poročilo s priporočili in predlogi. Občinski svet, župan ter organi porabnikov občinskih proračunskih sredstev so dolžni obravnavati poročilo nadzornega odbora ter upoštevati njegova priporočila in predloge v skladu s svojimi pristojnostmi.

Minister, pristojen za lokalno samoupravo, je v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, na podlagi določila sedmega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ izdal Pravilnik o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine (Uradni list RS, št. 23/2009). Z navedenim pravilnikom so določene obvezne sestavine poročila nadzornega odbora občine o ugotovitvah, ocenah in mnenjih pri opravljanju nadzora nad razpolaganjem s premoženjem občine, namenskostjo in smotrnostjo porabe proračunskih sredstev ter nadzoru nad finančnim poslovanjem uporabnikov proračunskih sredstev.

45. člen

(odzivno poročilo)

(1) Nadzorni odbor pošlje nadzorovani osebi osnutek poročila o nadzoru najpozneje v roku osmih (8) dni po sprejemu. Nadzorovana oseba ima pravico v roku petnajstih (15) dni od prejema osnutka poročila o nadzoru odgovoriti na posamezne navedbe (odzivno poročilo). Odzivno poročilo vsebuje mnenja, pripombe in pojasnila nadzorovanega organa za vsako posamezno ugotovitev iz osnutka poročila, pri kateri se ugotovijo kršitve predpisov. Če nadzorovani organ razpolaga z listinskimi dokazi, jih priloži odzivnemu poročilu.

(2) Po preteku roka iz prejšnjega odstavka sprejme nadzorni odbor poročilo o nadzoru, ki ga pošlje nadzorovani osebi, občinskemu svetu in županu, po potrebi pa tudi računskemu sodišču in pristojnemu ministrstvu.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 11. in 12. člena Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine, ki določata, da nadzorni odbor pošlje osnutek poročila v pregled nadzorovanemu organu, ki v roku, določenem v aktu občine (statutu), odgovori na posamezne navedbe (odzivno poročilo). Odzivno poročilo pa vsebuje mnenja, pripombe in pojasnila nadzorovanega organa za vsako posamezno ugotovitev iz osnutka poročila, pri kateri se ugotovijo

kršitve predpisov. Če nadzorovani organ razpolaga z listinskimi dokazi, jih predloži odzivnemu poročilu.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 13. člena Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine, ki določa, da nadzorni odbor na podlagi osnutka poročila in odzivnega poročila nadzorovanega organa pripravi poročilo s priporočili in predlogi. Poročilo je dokončni akt odbora in mora biti v naslovu poročila kot tako navedeno. Poročilo se izpolni na obrazcu, ki je priloga Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine.

46. člen

(vsebina poročila nadzornega odbora)

- (1) Poročilo o nadzoru mora vsebovati obvezne sestavine v skladu z zakonom in pravilnikom o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine, ki ga izda pristojni minister.
- (2) V ugotovitvah se navede popolno in verodostojno dejansko stanje, ki je bilo ugotovljeno v nadzoru in na katerem temeljijo ocene, mnenje, priporočila oziroma predlogi.
- (3) Z ocenami nadzorni odbor presodi, kateri predpisi so bili kršeni (pravilnost poslovanja) in/ali je bilo poslovanje nadzorovane osebe smotno glede na ugotovitve in ocene v nadzoru.
- (4) V mnenju se izrazi, ali je bilo poslovanje nadzorovane osebe pravilno in/ali smotno.
- (5) Nepravilno poslovanje je takrat, če je nadzorovana oseba poslovala v nasprotju s predpisi, proračunom in drugimi akti (pogodbo, kolektivno pogodbo in drugimi splošnimi ter posamičnimi akti), ki bi jih morala upoštevati pri svojem poslovanju.
- (6) Nesmotno poslovanje je negospodarno in/ali neučinkovito in /ali neuspešno.
- (7) Negospodarno poslovanje je tisto poslovanje, ko bi nadzorovana oseba enake učinke lahko dosegla pri manjših stroških.
- (8) Neučinkovito poslovanje je tisto, ko bi pri enakih stroških lahko nadzorovana oseba dosegla večje učinke.
- (9) Neuspešno poslovanje je tisto, ko se niso uresničili cilji poslovanja nadzorovane osebe.
- (10) Priporočila vsebujejo predloge za izboljšanje pravilnosti poslovanja oziroma smotnosti (za gospodarnejšo, učinkovitejšo in uspešnejšo porabo sredstev javnih financ). S priporočili oziroma predlogi nadzorni odbor praviloma svetuje, kako nadzorovana oseba izboljša poslovanje tako, da nakaže le poti za izboljšanje.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine, ki določa obvezne sestavine poročila nadzornega odbora občine o ugotovitvah, ocenah in mnenjih pri opravljanju nadzora nad razpolaganjem s premoženjem občine, namenskostjo in smotnostjo porabe proračunskih sredstev ter nadzoru nad finančnim poslovanjem uporabnikov proračunskih sredstev.

47. člen**(postopanje nadzornega odbora)**

(1) Če je nadzorni odbor ugotovil hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju občine, ki so opredeljene v poslovniku nadzornega odbora, mora o teh kršitvah v petnajstih dneh od dokončnosti poročila obvestiti pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije.

(2) V primeru, da nadzorni odbor ugotovi, da obstaja utemeljen sum, da je nadzorovana oseba ali odgovorna oseba storila prekršek ali kaznivo dejanje, je dolžan svoje ugotovitve posredovati pristojnemu organu pregona.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora nadzorni odbor, če v okviru svoje pristojnosti ugotovi hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju občine, ki so opredeljene v poslovniku, o teh kršitvah v roku petnajstih dni obvestiti pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije.

Z drugim odstavkom je določena obveznost nadzornega odbora, ki mora ob ugotovitvi, da obstaja utemeljen sum, da je nadzorovana oseba ali odgovorna oseba storila prekršek ali kaznivo dejanje, je dolžan svoje ugotovitve posredovati pristojnemu organu pregona. Navedeno besedilo je oblikovano na podlagi določila 145. člena Zakona o kazenskem postopku /ZKP/ (Uradni list RS, št. 32/2012-UPB8, 47/2013), ki določa, da so vsi državni organi in organizacije z javnimi pooblastili dolžni naznaniti kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, če so o njih obveščeni, ali če kako drugače zvedo zanje. Obenem z ovadbo morajo organi in navedene organizacije navesti dokaze, za katere vedo, in poskrbeti, da se ohranijo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, na katerih ali s katerimi je bilo kaznivo dejanje storjeno, ter druga dokazila.

48. člen**(obravnavanje poročila nadzornega odbora)**

(1) Nadzorovane osebe so dolžne spoštovati mnenja, priporočila in predloge nadzornega odbora. Občinski svet, župan in organi porabnikov občinskih proračunskih sredstev so dolžni obravnavati poročila nadzornega odbora in v skladu s svojimi pristojnostmi upoštevati priporočila in predloge nadzornega odbora.

(2) Župan je dolžan nadzorni odbor tekoče seznanjati s pomembnimi zakoni in drugimi predpisi ter akti občine, ki se nanašajo na javne finance in lokalno samoupravo (proračun občine, odlok, statut, akt o sistemizaciji delovnih mest in akt, ki določa plačni sistem, akti o ustanovitvi pravnih oseb javnega prava, katerih ustanoviteljica je občina, in drugi) ter za poslovanje občine pomembnimi odločitvami.

(3) Župan je dolžan vabiti predsednika nadzornega odbora na seje občinskega sveta ter ga obveščati o pomembnejših ugotovitvah iz pristojnosti občinskega sveta, ki se nanašajo na pravilnost in smotrnost poslovanja občine ali finančno poslovanje pravnih oseb javnega prava, ki jih je ustanovila občina.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da so občinski svet, župan ter organi porabnikov občinskih proračunskih sredstev dolžni obravnavati poročilo nadzornega odbora ter upoštevati njegova priporočila in predloge v skladu s svojimi pristojnostmi.

Z določilom drugega odstavka je določena obveznost župana, ki je dolžan nadzorni odbor tekoče seznanjati s pomembnimi zakoni in drugi predpisi, ter akti občine, ki se nanašajo na javne finance in lokalno samoupravo (proračun občine, odlok, statut, akt o sistemizaciji delovnih mest in akt, ki določa plačni sistem, akti o ustanovitvi pravnih oseb javnega prava, katerih ustanoviteljica je občina, in drugi) ter z za poslovanje občine pomembnimi odločitvami.

Z določilom tretjega odstavka je določena obveznost župana, ki je dolžan vabiti predsednika nadzornega odbora na seje občinskega sveta ter ga obveščati o pomembnejših ugotovitvah iz pristojnosti občinskega sveta, ki se nanašajo na pravilnost in smotrnost poslovanja občine ali finančno poslovanje pravnih oseb javnega prava, ki jih je ustanovila občina.

49. člen**(letno poročilo o delu in porabi sredstev nadzornega odbora)**

Nadzorni odbor mora županu in občinskemu svetu predložiti pisno letno poročilo o delu in porabi sredstev in najmanj enkrat na leto poročati o svojem delu ter ju seznaniti s pomembnimi ugotovitvami s področja svojega dela in predlagati rešitve za izboljšanje poslovanja.

Obrazložitev:

Z besedilom je določena obveznost nadzornega odbora, ki je dolžan županu in občinskemu svetu predložiti pisno letno poročilo o delu in porabi sredstev in najmanj enkrat na leto poročati o svojem delu ter ju seznaniti s pomembnimi ugotovitvami s področja svojega dela in predlagati rešitve za izboljšanje poslovanja.

50. člen**(javnost dela nadzornega odbora)**

(1) Delo nadzornega odbora je javno.

(2) Nadzorni odbor lahko z večino glasov vseh svojih članov odloči, da se javnost dela omeji ali izključi, če to zahtevajo razlogi varovanja osebnih podatkov, dokumentov in gradiv, ki vsebujejo podatke, ki so v skladu z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom občine oziroma druge javne ali zasebno pravne osebe zaupne narave oziroma državna, vojaška ali uradna tajnost.

(3) Nadzorni odbor lahko z večino glasov vseh svojih članov odloči, da se iz letnega poročila o njegovem delu in posameznega poročila o nadzoru, ki se javno objavi, izločijo podatki, če so podani razlogi, ki jih zakon, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, določa kot razloge, zaradi katerih je mogoče zavrniti zahtevo za informacijo javnega značaja.

(4) Način zagotavljanja javnosti dela in način omejitve javnosti dela nadzornega odbora določa poslovnik.

(5) Za obveščanje javnosti o delu nadzornega odbora je pristojen predsednik nadzornega odbora oziroma oseba, ki jo on pooblasti.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je delo nadzornega odbora javno. Nadzorni odbor je pri svojem delu dolžan varovati osebne podatke ter državne, uradne in poslovne skrivnosti, ki so tako opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti občinskega sveta in organizacij uporabnikov proračunskih sredstev in spoštovati dostojanstvo, dobro ime in integriteto posameznikov.

51. člen

(strokovna in administrativna pomoč za delo nadzornega odbora)

(1) Strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora zagotavljata župan in občinska uprava.

(2) Župan določi javnega uslužbenca v občinski upravi, ki pomaga pri pripravi in vodenju sej ter pisanju in odpravi zapisnikov in drugih pisanj nadzornega odbora, arhiviranje gradiva, sprejemanje in urejanje pošte ter za opravljanje drugih opravil, potrebnih za nemotena administrativna tehnična dela nadzornega odbora.

(3) Strokovno pomoč lahko nudijo nadzornemu odboru javni uslužbenci, zaposleni v občinski upravi ali zunanji strokovnjaki, notranji revizorji in drugi. Za posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko poda izvid in mnenje izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje občinski svet.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 32.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora zagotavljata župan in občinska uprava. Posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko opravi izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje občinski svet.

52. člen

(sredstva za delo nadzornega odbora)

Sredstva za delo nadzornega odbora se zagotavljajo v občinskem proračunu na posebni proračunski postavki, na podlagi letnega programa dela in finančnega načrta nadzornega odbora. Za porabo sredstev župan določi skrbnika.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila devetega odstavka 2. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da lahko neposredni uporabniki (občinskega) proračuna (v skladu z določilom 3. člena Zakona o javnih financah /ZJF/ so neposredni uporabniki občinski organi) prevzemajo obveznosti in izplačujejo sredstva proračuna v breme proračuna tekočega leta samo za namen ter do višine, ki sta določena s proračunom, in če so za to izpolnjeni vsi z ustavo, zakoni in drugimi predpisi določeni pogoji, če s tem zakonom ni drugače določeno.

53. člen**(plačilo za opravljanje dela članov nadzornega odbora)**

Predsednik in člani nadzornega odbora imajo pravico do plačila za opravljanje dela v skladu z aktom občinskega sveta – pravilnikom o plačah občinskih funkcionarjev in nagradah članov delovnih teles občinskega sveta ter članov volilnih drugih občinskih organov ter o povračilih stroškov, ki ga je sprejel občinski svet. Izvedencu in drugim strokovnjakom pripada plačilo, ki se določi s podjemno pogodbo ali avtorsko pogodbo, ki jo sklene župan. Za delo izvedenca se plačilo določi na podlagi pravilnika o tarifi za sodne izvedence.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 32.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da člani nadzornega odbora opravljajo svoje naloge nepoklicno. Ob tem moramo opomniti, da občinski svet v skladu z določilom sedmega odstavka 34.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ s svojim aktom določi merila za izplačilo sejinj za člane občinskih svetov, za člane delovnih teles občinskega sveta in člane drugih občinskih organov.

54. člen**(poslovnik o delu nadzornega odbora)**

Podrobneje uredi nadzorni odbor svoje delo s poslovnikom, ki ga sprejme z večino glasov svojih članov.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila osmega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da nadzorni odbor sprejme v skladu s statutom občine svoj poslovnik.

55. člen**(občinska uprava)**

(1) Notranjo organizacijo in delovno področje občinske uprave določi občinski svet na predlog župana z odlokom.

(2) Podrobnejšo notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi določi župan.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinsko upravo ustanovi občinski svet na predlog župana s splošnim aktom, s katerim določi njene naloge in notranjo organizacijo.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 50. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da podrobnejšo notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi določi župan.

56. člen **(ustanovitev skupne občinske uprave)**

- (1) Občinski svet lahko na predlog župana odloči, da se z drugo občino ali z drugimi občinami ustanovi skupna občinska uprava.
- (2) Organizacija in delo skupne občinske uprave se določi z odlokom o ustanovitvi, ki ga na skupen predlog županov sprejmejo občinski sveti občin.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 49.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se občine lahko odločijo, da ustanovijo enega ali več organov skupne občinske uprave.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 49.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da organ skupne občinske uprave ali skupno službo občin za opravljanje posameznih nalog občinske uprave ustanovijo občinski sveti na podlagi splošnega akta, s katerim se določi jo njene naloge in notranja organizacija.

57. člen **(odločanje o upravnih zadevah)**

- (1) Organi občine odločajo o pravicah in dolžnostih posameznikov in pravnih oseb ter o njihovih pravnih koristih v upravnih zadevah v upravnem postopku.
- (2) Občina odloča s posamičnimi akti o upravnih zadevah iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.
- (3) O upravnih zadevah iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno.
- (4) O pritožbah zoper odločbe organa skupne občinske uprave odloča župan občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, če zakon ne določa drugače.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 68. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da organi občine in nosilci javnih pooblastil odločajo v upravnih stvareh in o drugih pravicah, obveznostih in pravnih koristih posameznikov in organizacij v upravnem postopku.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina odloča s posamičnimi akti o upravnih stvareh iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni z zakonom drugače določeno.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 67. člena Zakona o splošnem upravnem postopku /ZUP/, ki določa, da o pritožbah zoper

odločbe organa skupne občinske uprave odloča župan občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, če zakon drugače ne določa.

58. člen

(pristojnosti za odločanje v upravnih zadevah)

(1) Posamične upravne akte iz pristojnosti občinske uprave podpisuje tajnik občine (*direktor občinske uprave*) po pooblastilu župana, ki lahko vsebuje pooblastilo za pooblaščenje drugih uradnih oseb občinske uprave, ki izpolnjujejo zakonske pogoje za odločanje v upravnih zadevah, za opravljanje posameznih dejanj v postopku ali za vodenje celotnega postopka in za odločanje v upravnih zadevah.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka odločajo tudi o upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 28. člena Zakona o splošnem upravnem postopku /ZUP/, ki določa, da v upravni zadevi, za katero je pristojen monokratičen (individualno voden) organ, izda odločbo v upravnem postopku njegov predstojnik, če ni s predpisom o organizaciji tega organa ali z drugimi predpisi določeno drugače. Na tem mestu moramo opomniti na določilo drugega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni z zakonom drugače določeno.

V skladu z določilom drugega in tretjega odstavka 28. člena Zakona o splošnem upravnem postopku /ZUP/ lahko predstojnik pooblasti drugo osebo, zaposleno pri istem organu, za odločanje v upravnih zadevah iz določene vrste zadev. Pooblastilo za odločanje pa obsega tudi pooblastilo za vodenje postopka pred odločitvijo. Na tem mestu moramo opomniti, da lahko upravni postopek vodi in v njem odloča oseba, ki izpolnjuje pogoje glede izobrazbe in strokovnega izpita iz upravnega postopka (prvi odstavek 31. člena Zakona o splošnem upravnem postopku /ZUP/).

59. člen

(izvajanje zakona o splošnem upravnem postopku)

Tajnik občine (*direktor občinske uprave*) skrbi in je odgovoren za dosledno izvajanje zakona o splošnem upravnem postopku in drugih predpisov o upravnem postopku in zagotavlja upravno poslovanje v skladu z uredbo vlade.

Obrazložitev:

Z besedilom je določena obveznost tajnika občine (direktorja občinske uprave), ki mora skrbeti in je odgovoren za dosledno izvajanje zakona o splošnem upravnem postopku in drugih predpisov o upravnem postopku in zagotavlja upravno poslovanje v skladu z uredbo vlade.

60. člen**(odločanje o upravnih zadevah iz izvirne pristojnosti občine)**

O upravnih zadevah iz občinske izvirne pristojnosti lahko odloča samo uradna oseba, ki je pooblaščen za opravljanje teh zadev in izpolnjuje pogoje v skladu z uredbo ter ima opravljen strokovni izpit iz upravnega postopka.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 31. člena Zakona o splošnem upravnem postopku /ZUP/, ki določa, da lahko upravni postopek vodi in v njem odloča oseba, ki izpolnjuje pogoje glede izobrazbe in strokovnega izpita iz upravnega postopka.

61. člen**(odločanje o pristojnostih zoper posamične akte)**

- (1) O pritožbah zoper posamične akte iz izvirne pristojnosti občinske uprave odloča župan. Zoper odločitev župana je dopusten upravni spor.
- (2) O pritožbah zoper posamične akte, ki jih v zadevah iz državne pristojnosti na prvi stopnji izdaja občinska uprava, odloča državni organ, določen z zakonom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti na drugi stopnji odloča župan, če ni z zakonom določeno drugače.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 68. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o pritožbah zoper posamične akte, izdane v upravnih stvareh iz prenesene pristojnosti odloča pristojni državni organ, ki ga določa zakon.

62. člen**(izločitev uradne osebe)**

- (1) O izločitvi zaposlenega v občinski upravi odloča tajnik občine (*direktor občinske uprave*), ki v primeru izločitve javnega uslužbenca o stvari tudi odloči, če je javni uslužbenec pooblaščen za odločanje v upravnih stvareh.
- (2) O izločitvi tajnika občine (*direktorja občinske uprave*) ali župana odloča občinski svet, ki v primeru izločitve o stvari tudi odloči.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o izločitvi predstojnika organa občinske uprave ali zaposlenega v občinski upravi odloča tajnik občine (direktor občinske uprave), ki v primeru izločitve predstojnika občinske uprave o stvari tudi odloči, če je predstojnik pooblaščen za odločanje v upravnih stvareh.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o izločitvi tajnika občine

(direktorja občinske uprave) odloča občinski svet, ki v primeru izločitve o stvari tudi odloči.

4 Občinsko pravobranilstvo

63. člen

(občinsko pravobranilstvo)

- (1) Občina ima lahko občinsko pravobranilstvo, ki pred sodišči in drugimi državnimi organi zastopa občino, občinske organe in ožje dele občine.
- (2) Po pooblastilu lahko občinsko pravobranilstvo zastopa tudi druge pravne osebe, ki jih je ustanovila občina.
- (3) Občinsko pravobranilstvo se ustanovi z odlokom, v katerem občinski svet določi njegovo delovno področje oziroma pooblastila. Za občinsko pravobranilstvo se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja državno pravobranilstvo.
- (4) Občina lahko skupaj s še eno ali več občinami ustanovi skupni organ občinskega pravobranilstva.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občina ustanovi organ občinskega pravobranilstva, ki zastopa občino, njene organe in ožje dele, ki so pravne osebe pred sodišči in drugimi državnimi organi. Po pooblastilu občine pa lahko občinsko pravobranilstvo zastopa tudi druge pravne osebe, ki so jih ustanovile občine. Dve ali več občin lahko ustanovi skupni organ občinskega pravobranilstva. Na tem mestu moramo še opomniti, da se za občinsko pravobranilstvo smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja državno pravobranilstvo.

5 Drugi organi občine

64. člen

(drugi organi občine)

Organizacijo, delovno področje ter sestavo organov, ki jih mora občina imeti v skladu s posebnimi zakoni, ki urejajo naloge občine na posameznih področjih javne uprave, določi župan oziroma občinski svet na podlagi zakona s sklepom o ustanovitvi in imenovanju članov posameznega organa.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno, da organizacijo, delovno področje ter sestavo organov, ki jih mora občina imeti v skladu s posebnimi zakoni, ki urejajo naloge občine na posameznih področjih javne uprave, določi župan oziroma občinski svet na podlagi zakona s sklepom o ustanovitvi in imenovanju članov posameznega organa.

65. člen**(poveljnik in štab civilne zaščite)**

(1) Občina ima poveljnika in štab civilne zaščite občine, ki izvajata operativno strokovno vodenje civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč v skladu s sprejetimi načrti.

(2) Poveljnik in poverjeniki za civilno zaščito so za svoje delo odgovorni županu.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 98. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/, ki določa, da župan za operativno-strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah imenuje poveljnika civilne zaščite občine ter sektorske in krajevne poveljnike in štabe civilne zaščite.

6 Ožji deli občine⁴**66. člen****(krajevne / vaške / četrtne skupnosti)**

(1) Zaradi zadovoljevanja posebnih skupnih potreb občanov na območju posameznih naselij so v občini kot ožji deli občine ustanovljene (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti. (*Krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti so del občine v teritorialnem, funkcionalnem, organizacijskem, premoženjsko-finančnem in pravnem smislu.

(2) Pobudo za ustanovitev nove (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti, njeno ukinitve ali spremembo njenega območja lahko da zbor občanov ožjega dela občine ali ... (*najmanj pet (5)*) odstotkov volivcev s tega območja po postopku in na način, ki je določen s tem statutom za ljudsko iniciativo.

(3) (*Krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti ustanovi, ukine ali spremeni njihovo območje občinski svet s statutom po poprej ugotovljeni volji prebivalcev o imenu in območju skupnosti. Volja prebivalcev se ugotovi na zborih občanov, ki jih skliče župan za območje, na katerem naj bi se ustanovila (*krajevna, vaška, četrtna*) skupnost.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 18. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se na območju občine lahko ustanovijo ožji deli občine (krajevne, vaške ali četrtne skupnosti). Ime in območje ožjega dela občine se določi s statutom občine. Pri notranji členitvi mora občinski svet upoštevati zemljepisne, zgodovinske, gospodarske, upravne, kulturne in druge značilnosti območja.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 18. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko da pobudo za ustanovitev ožjih delov občine ali za spremembo njihovih območij zbor občanov ali s statutom določeno število prebivalcev dela občine. Občinski svet pa mora pobudo obvezno obravnavati.

⁴ Poglavje se doda k vsebini statuta, če so na območju občine ustanovljeni ožji deli občine.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 18. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora občinski svet pred ustanovitvijo ožjih delov občine ali pred spremembo njihovih območij na zborih krajanov ali na referendumu ugotoviti interes prebivalcev posameznih območij v občini, kjer naj bi bili ustanovljeni ožji deli občine. Ugotavljanje interesa pa se nanaša na ime in območje ožjega dela občine.

67. člen

(pristojnosti krajevnih / vaških / četrtnih skupnosti)

(Krajevne, vaške, četrtne) skupnosti sodelujejo pri opravljanju javnih zadev v občini, in sicer:

- dajejo predloge in sodelujejo pri pripravi razvojnih programov na območju občine na področju javne infrastrukture na svojem območju ter sodelujejo pri izvajanju investicij v komunalno infrastrukturo in sodelujejo pri nadzoru nad opravljenimi deli,
- sodelujejo pri pripravi programov oskrbe s pitno vodo in zaščiti virov pitne vode, sodelujejo pri pridobivanju soglasij lastnikov zemljišč za delo s področja javnih služb,
- dajejo predloge za sanacijo divjih odlagališč komunalnih odpadkov in sodelujejo pri njihovi sanaciji,
- dajejo predloge za ureditev in oleševanje kraja v smislu ureditve in vzdrževanja javnih prostorov, sprehajalnih poti ipd. in pri tem sodelujejo,
- dajejo pobude za dodatno prometno ureditev (prometna signalizacija, ureditev dovozov in izvozov, omejitve hitrosti ipd.),
- oblikujejo pobude za spremembo prostorskih, planskih in izvedbenih aktov ter jih posredujejo pristojnemu organu občine,
- dajejo mnenja glede sprememb namembnosti kmetijskega prostora v druge namene, predvidenih gradenj večjih proizvodnih in drugih objektov v skupnosti, za posege v kmetijski prostor (agromelioracija, komasacija), pri katerih je prišlo do spremembe režima vodnih virov,
- seznanjajo pristojni organ občine s problemi in potrebami prebivalcev *(krajevne, vaške, četrtne) skupnosti* na področju urejanja prostora in varstva okolja,
- sodelujejo pri organizaciji kulturnih, športnih in drugih prireditev,
- spremljajo nevarnosti na svojem območju in o tem obveščajo štab za civilno zaščito ter po potrebi prebivalstvo in sodelujejo pri ostalih nalogah s področja zaščite in reševanja,
- dajejo mnenje k odločitvi o razpolaganju in upravljanju s premoženjem občine, ki je skupnostim dano za uporabo za opravljanje njihovih nalog.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 18. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se na območju občine lahko ustanovijo ožji deli občine (krajevne, vaške ali četrtne skupnosti) v povezavi z določilom 2. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina v okviru ustave in zakonov

samostojno ureja in opravlja svoje zadeve. Z besedilom je tako določeno, da ožji deli občine sodelujejo pri opravljanju javnih zadev, ki sodijo v okvir pristojnosti občine.

Varianta I⁵:

... člen

(naloge krajevnih / vaških / četrtnih skupnosti)

(1) *(Krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti lahko opravljajo naloge iz pristojnosti občine, ki se nanašajo na prebivalce (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti. *(Krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti praviloma samostojno:

- skrbijo za urejenost pokopališč in organizirajo pogrebno službo na krajevno običajen način, če ni z odlokom določeno drugače,
- skrbijo za vzdrževanje javnih cest na svojem območju, če ni z odlokom določeno drugače,
- upravljajo z lastnim premoženjem ali s premoženjem občine, ki jim je dano v uporabo,
- izdelujejo načrt zaščite in reševanja na podlagi predpisov in potreb občine,
- pripravljajo in izvajajo projekte v okviru celostnega razvoja podeželja in obnove vasi na svojem področju,
- pospešujejo kulturne, športne in druge društvene dejavnosti na svojem območju ter organizirajo kulturne, športne in druge prireditve oziroma nudijo pomoč pri takih prireditvah, kadar je organizator občina.

(2) Naloge iz prvega odstavka tega člena se podrobneje opredelijo z odlokom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 19.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ožji del občine, ki ima svet, opravlja naloge, ki se pretežno nanašajo na njegove prebivalce in ki so mu prenesene v izvajanje s statutom občine. Statut občine lahko prenese v izvajanje ožjemu delu občine zlasti naloge, ki se nanašajo na:

- *lokalne javne službe,*
- *vzdrževanje krajevnih cest in drugih javnih površin,*
- *upravljanje s premoženjem, namenjenim za potrebe krajevnega prebivalstva,*
- *pospeševanje kulturne in drugih društvenih dejavnosti.*

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 19.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se naloge, ki se prenesajo v izvajanje ožjim delom občine, podrobneje določijo z odlokom.

... člen

(status krajevnih vaških / četrtnih skupnosti)

(1) *(Krajevna, vaška, četrtina)* skupnost je pravna oseba javnega prava v okviru nalog, ki jih opravlja samostojno, v skladu s tem statutom. *(Krajevna, vaška, četrtina)* skupnost ne more biti delodajalec.

⁵ Členi pod varianto I se dodajo v primeru, ko je s statutom ustanovljen ožji del občine, ki ima svet.

(2) *(Krajevna, vaška, četrtna)* skupnost nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun. Pravni posli, ki jih sklene *(krajevna, vaška, četrtna)* skupnost brez soglasja župana, so nični, vendar lahko predpis občine, ki je potreben za izvršitev proračuna določi, kateri pravni posli in v kakšni višini so ti pravni posli, ki jih sklene *(krajevna, vaška, četrtna)* skupnost, veljavni brez predhodnega soglasja župana.

(3) *(Krajevna, vaška, četrtna)* skupnost odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem in sredstvi, s katerimi razpolaga. Občina odgovarja za obveznosti *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti subsidiarno.

(4) *(Krajevno, vaško, četrtno)* skupnost zastopa svet *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti. *(alt. (Krajevno, vaško, četrtno) skupnost zastopa predsednik sveta (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti.))*.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 19.c člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko statut občine določi, da je ožji del občine pravna oseba javnega prava. Z besedilom je določeno tudi, da ožji del občine ne more biti delodajalec. Navedeno določilo je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 19. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se za zaposlene javne uslužbenke v službi ožjega dela občine, ki je pravna oseba, uporabljajo predpisi za javne uslužbenke v občinski upravi. Ob tem moramo opomniti še na določilo drugega odstavka 3. člena Zakona o javnih uslužbencih /ZJU/, ki določa, da je delodajalec v upravi lokalne skupnosti lokalna skupnost.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 19.c člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da v primeru, ko je ožji del občine pravna oseba, nastopa v pravnem prometu v okviru nalog, ki so določene s statutom občine oziroma odlokom občine iz 19.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/. Ob tem moramo opomniti še na določilo tretjega odstavka 19.c člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da so pravni posli, ki jih sklene ožji del občine brez predhodnega soglasja župana nični, vendar pa lahko predpis občine, ki je potreben za izvršitev občinskega proračuna, določi, kateri pravni posli in v kateri višini so tu posli, ki jih sklene ožji del občine, veljavni brez predhodnega soglasja župana.

Besedilo je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 19.c člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ožji del občine, v primeru da je pravna oseba, odgovarja za vse svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. Za obveznosti ožjega dela občine pa subsidiarno odgovarja tudi občina.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 19.c člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ožji del občine, ki ima status pravne osebe, zastopa njegov svet. Statut občine lahko tudi določi, da ožji del občine lahko zastopa predsednik njegovega sveta.

Varianta II⁶:**... člen****(krajevni / vaški / četrtni odbori)**

- (1) Zaradi zagotovitve sodelovanja *(krajevnih, vaških, četrtnih)* skupnosti pri opravljanju javnih zadev, ustanovi občinski svet z odlokom *(krajevne, vaške, četrtne)* odbore kot svoja posvetovalna telesa. Z odlokom se določi organizacija in način dela *(krajevnih, vaških, četrtnih)* odborov.
- (2) Člane *(krajevnih, vaških, četrtnih)* odborov imenuje in razrešuje na predlog komisije občinskega sveta za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja občinski svet izmed prebivalcev posamezne *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet kot svoja posvetovalna telesa z odlokom ustanovi krajevne, vaške ali četrtne odbore. Člane teh odborov imenuje in razrešuje občinski svet. Imenuje jih izmed prebivalcev posameznih ožjih delov občine, če v občini niso ustanovljeni ožji deli, pa izmed prebivalcev posameznih območij občine, določenih z odlokom. S statutom občine ali odlokom se lahko določi, da člane teh odborov imenujejo in razrešujejo na svojih zbiorih prebivalci ožjih delov oziroma z odlokom določenih območij občine. S statutom občine ali odlokom občine se lahko določi, da ima krajevni, vaški ali četrtni odbor pravico občinskemu svetu predlagati odločitve, ki se nanašajo na ožji del občine. Če tako določa statut občine ali odlok, mora občinski svet pred vsako odločitvijo, ki se nanaša na ožji del občine, obvezno pridobiti mnenje krajevnega, vaškega oziroma četrtnega odbora.

68. člen**(svet krajevne / vaške / četrtne skupnosti)**

- (1) Organ *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti je svet, ki ga izvolijo krajani s stalnim prebivališčem na območju *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti. Način izvolitve članov sveta določa zakon.
- (2) Član sveta *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti ne more biti župan, podžupan, javni uslužbenec v občinski upravi in javni uslužbenec v službi ožjega dela občine.
- (3) Svet *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti šteje ... članov *(navesti število članov)*.
- (4) Za volitve članov svetov *(krajevnih, vaških, četrtnih)* skupnosti, katerih število je večje od sedem, se volitve opravijo po večinskem sistemu v volilnih enotah, ki jih z odlokom določi občinski svet.
- (5) Volitve v svet *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti razpiše župan.
- (6) Mandat članov sveta *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti se začne in konča istočasno kot mandat članov občinskega sveta.
- (7) Funkcija člana sveta *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti je častna.

⁶ Členi pod varianto II se lahko uporabijo, če ožji deli občine, ki so ustanovljeni na območju občine, nimajo statusa pravne osebe javnega prava.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 19. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je organ ožjega dela občine svet, ki ga izvolijo volilni upravičenci s stalnim prebivališčem na območju ožjega dela občine. Način izvolitve članov sveta ožjega dela občine določa zakon.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 19. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da član sveta ožjega dela občine ne more biti župan, podžupan, javni uslužbenec v občinski upravi in javni uslužbenec v službi ožjega dela občine.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 19.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da število članov sveta ožjega dela občine določi občinski svet.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 109. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki določa, da se za volitve svetov krajevnih skupnosti smiselno uporabljajo določbe zakona, ki veljajo za večinske volitve v občinski svet. ob tem moramo opomniti še na določilo prvega odstavka navedenega 109. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki določa, da se za volitve članov svetov četrtnih skupnosti smiselno uporabljajo določbe Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki veljajo za volitve v občinski svet.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 111. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki določa, da volitve v svete krajevnih, vaških in četrtnih skupnosti razpiše župan.

Z besedilom šestega odstavka je določeno, da se mandat članov krajeвне skupnosti začne in konča istočasno kot mandat članov občinskega sveta.

Z besedilom sedmega odstavka je določeno, da je funkcija člana sveta krajeвне skupnosti častna.

69. člen**(sklic prve seje sveta krajeвне / vaške / četrtne skupnosti)**

Prvo sejo sveta (krajeвне, vaške, četrtne) skupnosti skliče župan najkasneje dvajset (20) dni po izvolitvi članov sveta (krajeвне, vaške, četrtne) skupnosti. Svet je konstituiran, ko so potrjeni mandati več kot polovici njegovih članov. Za potrditev mandatov in konstituiranje sveta se uporabljajo določbe statuta, ki veljajo za konstituiranje občinskega sveta.

Obrazložitev:

Z besedilom je določen način sklica prve seje sveta (krajeвне, vaške, četrtne) skupnosti. Na tem mestu moramo opomniti, da je svet (krajeвне, vaške, četrtne) skupnosti konstituiran, ko so potrjeni mandati več kot polovici njegovih članov. Za potrditev mandatov in konstituiranje sveta se uporabljajo določbe statuta, ki veljajo za konstituiranje občinskega sveta.

70. člen**(predsednik in podpredsednik sveta krajevne / vaške / četrtne skupnosti)**

- (1) Svet (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti ima predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta.
- (2) Predsednik sveta (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti predstavlja skupnost, sklicuje in vodi seje sveta ter predstavlja svet (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti. *(alt. Predsednik sveta (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti zastopa in predstavlja (krajevno, vaško, četrtno) skupnost, sklicuje in vodi seje njenega sveta ter opravlja druge naloge, ki mu jih določi svet (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti, Pravni posli, ki jih kot zastopnik (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti sklene predsednik njenega sveta, so veljavni le ob pisnem soglasju župana, razen, če je z veljavnim odlokom o proračunu občine drugače določeno.)*
- (3) Svet (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti na predlog predsednika izvoli podpredsednika. Podpredsednik nadomešča predsednika in opravlja naloge, ki mu jih določi predsednik.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 19.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima svet ožjega dela občine predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta ožjega dela občine.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 19.c člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko statut občine določi, da zastopa ožji del občine predsednik njegovega sveta.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da svet (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti na predlog predsednika izvoli podpredsednika, ki nadomešča predsednika in opravlja naloge, ki mu jih določi predsednik sveta ožjega dela občine.

71. člen**(seje sveta krajevne / vaške / četrtne skupnosti)**

- (1) Svet (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti dela ter sprejema svoje odločitve na seji, na kateri je navzočih večina članov, z večino glasov navzočih članov.
- (2) Župan ima pravico biti navzoč na seji sveta (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti in razpravljati, vendar nima pravice glasovati.
- (3) Predsednik sveta (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti skliče svet najmanj štirikrat na leto oziroma večkrat v primeru, da je to potrebno. Predsednik mora sklicati svet (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti, če to zahteva župan ali najmanj polovica članov občinskega sveta.
- (4) Za delovanje sveta (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti se smiselno uporablja poslovnik občinskega sveta.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določeno, da svet ožjega dela občine dela ter sprejema odločitve na seji, na kateri je navzočih večina članov, z večino glasov navzočih članov.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 19.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima župan pravico biti navzoč in razpravljati na sejah ožjega dela občine brez pravice glasovanja.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano ob uporabi pravne analogije tretjega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami statuta in poslovnika občinskega sveta, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da se za delovanje sveta ožjega dela občine smiselno uporablja poslovnik občinskega sveta.

72. člen

(naloge sveta krajevne / vaške / četrtne skupnosti)

(1) Svet (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti izvršuje naloge, ki so v skladu s tem statutom naloge (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti. Svet tudi:

- obravnava vprašanja iz občinske pristojnosti, ki se nanašajo na območje (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti in njene prebivalce, ter oblikuje svoja stališča in mnenja,
- daje pobude in predloge za sprejem odlokov in drugih splošnih aktov občine,
- (varianta I: sprejema odločitve o uporabi sredstev skupnosti in razpolaganju ter gospodarjenju s skupnim premoženjem (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti).

(2) Stališča, mnenja, pobude in predlogi sveta (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti niso pogoj za izvrševanje nalog občine, za katere so pristojni občinski svet, župan ali občinska uprava in jih ne zavezujejo, razen če ni s tem statutom ali odlokom drugače določeno.

(3) Svet (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti lahko za obravnavo posameznih vprašanj sklicuje zборе krajanov (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti. Za sklic in izvedbo zbora krajanov se smiselno uporabljajo določbe tega statuta, s katerimi je urejen zbor občanov.

(4) Odločitve sveta (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti o uporabi sredstev in razpolaganju ter gospodarjenju s premoženjem skupnosti so veljavne, ko da nanje soglasje občinski svet.

(5) Odločitve sveta (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti izvršuje župan in občinska uprava.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 19.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ožji del občine, ki ima svet, opravlja naloge, ki se pretežno nanašajo na njegove prebivalce in ki so mu prenesene v izvajanje s statutom občine.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 19.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko svet ožjega dela občine občinskemu svetu predlaga odločitve, ki se nanašajo na ožji del občine. Če tako

določa statut občine, mora občinski svet pred sprejemom odločitve, ki se nanaša na ožji del občine, pridobiti mnenje sveta ožjega dela občine.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da lahko svet (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti za obravnavo posameznih vprašanj sklicuje zbere krajanov (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti. Za sklic in izvedbo zbora krajanov pa se smiselno uporabljajo določbe tega statuta, s katerimi je urejen zbor občanov.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 19.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko statut občine določi, da so posamezne odločitve sveta ožjega dela občine veljavne, ko da nanje soglasje občinski svet.

Z besedilom petega odstavka je določeno, da odločitve (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti izvršujeta župan in občinska uprava.

73. člen

(svet predsednikov svetov krajevnih / vaških / četrtnih skupnosti)

Zaradi obravnave določenih skupnih vprašanj in nalog ter za obravnavo zadev iz občinske pristojnosti lahko župan oblikuje svet predsednikov svetov (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti kot svoj posvetovalni organ.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno, da lahko župan zaradi obravnave skupnih vprašanj in zagotavljanje skupnega interesa občanov, ki živijo v posameznih ožjih delih občine, oblikuje skupni posvetovalni organ, ki ga sestavljajo predsedniki svetov ožjih delov občine.

74. člen

(sredstva za delovanje krajevne / vaške / četrtne skupnosti)

- (1) Za delovanje in opravljanje nalog (krajevnih, vaških, četrtnih) skupnosti se zagotovijo sredstva v proračunu občine.
- (2) Za uresničevanje posebnih skupnih potreb in interesov prebivalcev (krajevnih, vaških, četrtnih) skupnosti lahko občina pridobiva sredstva iz prostovoljnih prispevkov njihovih prebivalcev, podjetij, zavodov in drugih organizacij ter samoprispevkov. Tako pridobljena sredstva je občina dolžna posebej evidentirati in porabiti v skladu z njihovim namenom.
- (3) Prostore, opremo in materialna sredstva, ki jih potrebujejo za svoje delovanje sveti (krajevnih, vaških, četrtnih) skupnosti, zagotovi in z njimi tudi upravlja občina.
- (4) Izvajanje strokovnih nalog in administrativnih opravil za potrebe (krajevnih, vaških, četrtnih) skupnosti in njihovih svetov zagotavlja občinska uprava.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 19.č člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se sredstva za izvajanje nalog ožjih delov občine zagotovijo v občinskem proračunu.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da lahko občina za uresničevanje posebnih skupnih potreb in interesov prebivalcev (krajevnih, vaških, četrtnih) skupnosti pridobiva sredstva iz prostovoljnih prispevkov njihovih prebivalcev, podjetij, zavodov in drugih organizacij ter samoprispevkov.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da prostore opremo in materialna sredstva, ki jih potrebujejo za svoje delovanje sveti (krajevnih, vaških, četrtnih) skupnosti, zagotovi in z njimi tudi upravlja občina.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da izvajanje strokovnih nalog in administrativnih opravil za potrebe (krajevnih, vaških, četrtnih) skupnosti in njihovih svetov zagotavlja občinska uprava.

75. člen

(sredstva za delovanje krajevne / vaške / četrtne skupnosti)

(1) Za delovanje in opravljanje nalog (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti se zagotovijo sredstva v proračunu občine.

(2) Za uresničevanje posebnih skupnih potreb in interesov prebivalcev (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti lahko občina pridobiva sredstva iz prostovoljnih prispevkov njihovih prebivalcev, podjetij, zavodov in drugih organizacij ter samoprispevkov. Tako pridobljena sredstva je občina dolžna posebej evidentirati in porabiti v skladu z njihovim namenom.

(3) Prostore, opremo in materialna sredstva, ki jih potrebujejo za svoje delovanje sveti (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti, zagotovi in z njimi tudi upravlja občina.

(4) Izvajanje strokovnih nalog in administrativnih opravil za potrebe (krajevnih, vaških, četrtnih) skupnosti in njihovih svetov zagotavlja občinska uprava.

Obraložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 19.č člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se sredstva za izvajanje nalog ožjih delov občine zagotovijo v občinskem proračunu.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da lahko občina za uresničevanje posebnih skupnih potreb in interesov prebivalcev (krajevnih, vaških, četrtnih) skupnosti pridobiva sredstva iz prostovoljnih prispevkov njihovih prebivalcev, podjetij, zavodov in drugih organizacij ter samoprispevkov.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da prostore, opremo in materialna sredstva, ki jih potrebujejo za svoje delovanje sveti (krajevnih, vaških, četrtnih) skupnosti, zagotovi in z njimi tudi upravlja občina.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da izvajanje strokovnih nalog in administrativnih opravil za potrebe (krajevnih, vaških, četrtnih) skupnosti in njihovih svetov zagotavlja občinska uprava.

Varianta I⁷:**... člen****(premoženje krajevne / vaške / četrtne skupnosti)**

- (1) *(Krajevna, vaška, četrtna)* skupnost ima lastno premoženje, ki ga sestavljajo nepremičnine, premičnine, denarna sredstva in pravice.
- (2) *(Krajevna, vaška, četrtna)* skupnost mora s svojim premoženjem gospodariti kot dober gospodar. Za razpolaganje s premoženjem skupnosti se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja razpolaganje s premoženjem občine ter določbe tega statuta.
- (3) Če *(krajevna, vaška, četrtna)* skupnost preneha obstajati ali če ji preneha pravna subjektiviteta, preidejo vse njene pravice in obveznosti na občino.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 19.c člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ožji del občine, ki ima status pravne osebe, odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. Pri tem moramo opomniti še na določilo prvega odstavka 67. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da je občinsko premoženje finančno in stvarno premoženje v lasti občin. Finančno premoženje so denarna sredstva, terjatve, dolžniški vrednostni papirji ter delnice in deleži na kapitalu pravnih oseb in druge naložbe v pravne osebe. Stvarno premoženje pa sestavljajo premičnine in nepremičnine.

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 51. člena Zakona o lokalni samoupravi, ki določa, da mora občina s premoženjem gospodariti kot dober gospodar.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 19.c člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da pravice in obveznosti ožjega dela občine, ki preneha obstajati ali če mu preneha pravna subjektiviteta, preidejo na občino oziroma na nove ožje dele občine z lastnostjo pravne osebe, ki nastanejo z združitvijo ali z razdružitvijo prejšnjih ožjih delov občine.

... člen**(financiranje krajevne / vaške / četrtne skupnosti)**

- (1) Delovanje *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti se financira iz občinskega proračuna s prostovoljnimi prispevki fizičnih in pravnih oseb, s plačili za storitve, s samoprispevkom in s prihodki od premoženja ožjega dela občine.
- (2) Kriteriji in merila za financiranje nalog in delovanje *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti se določijo z odlokom.
- (3) *(Krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti se ne smejo zadolževati.
- (4) Prihodki in odhodki *(krajevne, vaške, četrtne)* skupnosti morajo biti zajeti v finančnih načrtih, ki jih za posamezno proračunsko leto oblikujejo in občinskemu svetu predlagajo njihovi sveti.

⁷ Sledeči dve določbi Variante I nadomestita predhodni člen.

(5) Finančne načrte, ki so sestavni del občinskega proračuna, sprejme na predlog župana občinski svet.

(6) Občina ne prevzema finančnih obveznosti (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti, ki niso zajeti v proračunu občine.

(7) Za izvrševanje finančnega načrta (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti sta odgovorna predsednik sveta in svet (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti. (*Krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti lahko imajo svoje transakcijske račune. Sklep o posebnem transakcijskem računu izda župan.

(8) Za izvrševanje finančnih načrtov (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti se uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo financiranje javne porabe in določbe odloka o proračunu občine.

(9) Nadzor nad finančnim poslovanjem (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti opravlja nadzorni odbor občine.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 19.č člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se sredstva za izvajanje nalog ožjih delov občine zagotovijo v občinskem proračunu.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 7. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se sredstva proračuna uporabljajo za namene, ki so določeni z zakoni oziroma občinskimi odloki ter drugimi predpisi.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 19.č člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se ožji del občine ne sme zadolževati.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 19.č člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti prihodki in odhodki ožjega dela občine zajeti v njegovem finančnem načrtu, ki je sestavni del občinskega proračuna.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določil Zakona o javnih financah /ZJF/. Finančni načrt ožjega dela občine je v skladu z določilom 10. člena Zakona o javnih financah /ZJF/ sestavni del posebnega dela proračuna občine. V skladu z določilom 18. člena Zakona o javnih financah /ZJF/ mora za finance pristojen organ občinske uprave posredovati neposrednim uporabnikom (ožjim delom občine s statusom pravne osebe) navodilo za pripravo občinskega proračuna po prejemu temeljnih ekonomskih izhodišč in predpostavk za pripravo predloga državnega proračuna. Navedeno navodilo pa vsebuje: 1. temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo predloga občinskega proračuna; 2. opis načrtovanih politik občine; 3. oceno bilance prihodkov in odhodkov, računa finančnih terjatev in naložb ter računa financiranja občinskega proračuna v prihodnjih dveh letih; 4. okvirni predlog obsega finančnega načrta posameznega neposrednega proračunskega uporabnika v prihodnjih dveh letih in 5. način priprave ter terminski plan za pripravo občinskega proračuna predlogov finančnih načrtov neposrednih uporabnikov. Na podlagi navedenega navodila pripravijo neposredni uporabniki (tudi ožji deli občine s statusom pravne osebe javnega prava) predlog svojega finančnega načrta z

obrazložitvijo in ga predložijo za finance pristojnemu organu občine. Po prejemu navedenih finančnih načrtov pa župan pripravi predlog občinskega proračuna, ki ga v skladu z določilom 28. člena Zakona o javnih financah /ZJF/ predloži občinskemu svetu v sprejem v 30 dneh po predložitvi državnega proračuna oziroma sprememb proračuna Državnemu zboru.

Besedilo šestega odstavka je oblikovano na podlagi določila enajstega odstavka 2. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da lahko neposredni uporabniki prevzemajo obveznosti in izplačujejo sredstva proračuna v breme proračuna tekočega leta samo za namen ter do višine, ki sta določena s proračunom, in če so za to izpolnjeni vsi z ustavo, zakoni in drugimi predpisi določeni pogoji, če ni z Zakonom o javnih financah /ZJF/ določeno drugače.

Besedilo sedmega odstavka je oblikovano na podlagi določila 19.c člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ožji del občine, ki ima status pravne osebe, zastopa svet. Statut pa lahko določi, da ga zastopa predsednik njegovega sveta.

Besedilo osmega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 1. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se z Zakonom o javnih financah /ZJF/ ureja izvrševanje proračunov lokalnih skupnosti in s tem tudi izvrševanje finančnih načrtov ožjih delov občine.

Besedilo devetega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je nadzorni odbor najvišji organ nadzora javne porabe v občini in v okviru svojih pristojnosti:

- *opravlja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine,*
- *nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev,*
- *nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev.*

76. člen

(razpustitev sveta krajevne vaške / četrtne skupnosti)

(1) Občinski svet lahko na predlog župana, nadzornega odbora občine, četrtine članov sveta (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti ali zbora občanov (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti razpusti svet (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti in razpiše predčasne volitve:

- če se po najmanj trikratnem sklicu svet (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti ne sestane,
- če ne izvršuje nalog, ki so mu v skladu s tem statutom zaupane oziroma jih izvršuje v nasprotju z zakonom, predpisi in splošnimi akti občine,
- če se ugotovi, da očitno nezakonito razpolaga s sredstvi občanov, ali če se sredstva, ki so skupnosti dodeljena iz občinskega proračuna, uporabljajo namensko.

(2) Občinski svet lahko s spremembo statuta ukine (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti, če ugotovi, da svet (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti ne opravlja svojih nalog, da ni kandidatov za člane sveta oziroma da občani na njenem območju nimajo interesa za opravljanje nalog (*krajevne, vaške, četrtne*) skupnosti v skladu s tem statutom.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določen postopek za razpustitev sveta ožjega dela občine in razpis predčasnih volitev. Za razpis predčasnih volitev se v skladu z določilom 109. člena Zakona o lokalnih volitev /ZLV/ smiselno uporabljajo določila Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki veljajo za volitve v občinski svet.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 18. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet s spremembo statuta ukine ožji del občine ali spremeni njegovo območje. Sprememba statuta, s katero se ukine ožji del občine oziroma spremeni njegovo območje, lahko začne veljati šele po izteku mandata sveta ožjega dela občine.

7 Neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini

77. člen

(neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju v občini)

Oblike neposrednega sodelovanja občanov pri odločanju v občini so:

- zbor občanov,
- referendum,
- ljudska iniciativa.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 44. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da so neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju v občini zbor občanov, referendum in ljudska iniciativa.

7.1 Zbor občanov

78. člen

(zbor občanov)

(1) Občani na zboru občanov:

- obravnavajo pobude in predloge za spremembo območja občine, njenega imena ali sedeža ter dajejo pobude v zvezi s tem in oblikujejo mnenja,
- obravnavajo predloge in pobude za sodelovanje in povezovanje z drugimi občinami v širše samoupravne lokalne skupnosti,
- obravnavajo pobude in predloge za ustanovitev ali ukinitvev ožjih delov občine oziroma za spremembo njihovih območij,
- predlagajo, obravnavajo in oblikujejo stališča o spremembah območij naselij, imen naselij ter imen ulic,
- opravljajo naloge zborov volivcev v skladu z zakonom,
- dajejo predloge občinskim organom v zvezi s pripravo programov razvoja občine, gospodarjenja s prostorom ter varovanja življenjskega okolja,
- oblikujejo stališča v zvezi z večjimi posegi v prostor, kot so gradnja energetskih objektov, odlagališč odpadkov in nevarnih stvari,

- obravnavajo in oblikujejo mnenja, stališča ter odločajo o zadevah, za katere je tako določeno z zakonom, s tem statutom ali odlokom občine ter o zadevah, za katere tako sklene občinski svet ali župan.
- (2) Odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja zbora občanov so občinski organi, v katerih pristojnost posamezna zadeva spada, dolžni obravnavati in pri izvajanju svojih nalog upoštevati. Če pristojni občinski organ meni, da predlogov, pobud, stališč, mnenj in odločitev zbora občanov ni mogoče upoštevati, je občanom dolžan na primeren način in v primernem roku svoje mnenje predstaviti in utemeljiti.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prve alineje četrtega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se s statutom predpišejo zadeve, ki jih obravnavajo občani na zboru občanov, o njih oblikujejo svoja stališča, dajejo predloge, pobude in mnenja ali o njih odločajo.

Z besedilom drugega odstavka je določena dolžnost občinskih organov obravnavati odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja zbora občanov.

79. člen (sklic zbora občanov)

- (1) Zbor občanov se lahko skliče za vso občino ali za njen posamezen del.
- (2) Zbor občanov skliče župan na lastno pobudo ali na pobudo občinskega sveta ali sveta (krajevne, vaške, četrtne) skupnosti.
- (3) Župan mora sklicati zbor občanov, če je tako predpisano z zakonom ali statutom občine ali če tako zahteva najmanj pet odstotkov (*odstotek je lahko višji*) volivcev v občini. Zbor občanov za del občine pa na zahtevo najmanj pet odstotkov (*odstotek je lahko višji*) volivcev tega dela.
- (4) Zahteva volivcev za sklic zbora občanov mora vsebovati pisno obrazložen predlog zadeve, ki naj jo zbor obravnava. Zahtevi je treba priložiti seznam volivcev, ki so zahtevo podprli. Seznam mora vsebovati ime in priimek volivca, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča ter njihove podpise. Župan lahko zahtevo s sklepom zavrne, če ugotovi, da zahteve ni podprlo zadostno število volivcev. Sklep z obrazložitvijo se vroči pobudniku zahteve ali prvemu podpisanemu volivcu na seznamu. Župan skliče zbor občanov najkasneje v tridesetih dneh po prejemu pravilno vložene zahteve.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se zbor občanov lahko skliče za vso občino ali za njen posamezen del.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora župan sklicati zbor občanov, če je tako predpisano z zakonom ali statutom občine ali če tako zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini oziroma v njenem posameznem delu, lahko pa ga skliče na lastno pobudo, na pobudo občinskega sveta ali sveta ožjega dela občine.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila druge alineje četrtega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se s statutom občine predpiše način vložitve zahteve in postopek odločaja o sklicu zbora občanov, če sklic zahtevajo volivci.

80. člen

(območje, kraj in čas sklica zbora občanov)

- (1) Sklic zbora občanov mora vsebovati območje, za katerega se sklicuje zbor občanov, kraj in čas zbora občanov ter predlog dnevnega reda.
- (2) Sklic zbora občanov je treba objaviti na krajevno običajen način.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila tretje alineje četrtega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se s statutom predpiše način sklica zbora občanov.

81. člen

(vodenje zbora občanov)

- (1) Zbor občanov vodi župan ali od njega pooblaščen podžupan. Župan lahko zboru občanov predlaga imenovanje predsedstva zbora, ki naj zbor vodi.
- (2) Zbor občanov veljavno sprejema svoje odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja, če na zboru sodeluje najmanj pet odstotkov volivcev z območja občine, za katero je zbor sklican. Odločitev zbora občanov je sprejeta, če zanjo glasuje najmanj polovica volivcev, ki so glasovali.
- (3) Javni uslužbenec, ki ga določi tajnik občine (*direktor občinske uprave*), ugotovi sklepčnost zbora občanov, koliko volivcev je glasovalo za njegove odločitve ter vodi zapisnik o odločitvah zbora. Z zapisnikom zbora občanov tajnik občine (*direktor občinske uprave*) seznani občinski svet in župana ter ga na krajevno običajen način objavi.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določen način vodenja zbora občanov.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrte alineje četrtega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se s statutom predpiše število volivcev, ki morajo sodelovati na zboru, da so stališča, predlogi, pobude in mnenja ali odločitve veljavno sprejete.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila šeste alineje četrtega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se s statutom uredijo druga vprašanja, pomembna za izvedbo zbora občanov ter za uveljavljanje njihovih stališč, predlogov, pobud, mnenj in odločitev.

7.2 Referendum o splošnem aktu občine

82. člen

(referendum o splošnem aktu občine)

- (1) Občani lahko odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, ki jih sprejema občinski svet, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve.
- (2) Občinski svet lahko o splošnem aktu iz prejšnjega odstavka razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta.
- (3) Občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 46. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa da lahko občani odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve. Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt občine ali njegove posamezne določbe.

Besedilo drugega in tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 46. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta. Občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine.

83. člen

(razpis referenduma)

- (1) Predlog za razpis referenduma je treba vložiti oziroma občinski svet pisno seznanimi s pobudo volivcev za vložitev zahteve za razpis referenduma v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta občine.
- (2) Če je vložen predlog za razpis referenduma ali je dana pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, župan zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu.

Obrazložitev:

Besedilo prvega in drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 46. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je za razpis referenduma treba vložiti oziroma občinski svet pisno seznanimi s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma v 15 dneh po sprejemu splošnega akta. Če je vložen predlog za razpis referenduma ali je dana pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, župan zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu.

84. člen **(naknadni referendum)**

- (1) Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt občine ali njegove posamezne določbe.
- (2) Če je splošni akt občine ali njegove posamezne določbe na referendumu potrjen, ga mora župan objaviti skupaj z objavo izida referenduma.
- (3) Če je sprejeti splošni akt ali so njegove posamezne določbe zavrnjene, se splošni akt ne objavi, dokler se ob upoštevanju volje volivcev ne spremeni.
- (4) Odločitev volivcev na referendumu zavezuje občinski svet do konca njegovega mandata. Odločitev volivcev na referendumu, s katero je bil splošni akt občine zavrnjen ali so bile zavrnjene njegove posamezne določbe, zavezuje občinski svet, ki je splošni akt, o katerem je bil izveden referendum, sprejel, do konca njegovega mandata.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 46. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se referendum opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt občine ali njegove posamezne določbe.

Besedilo drugega, tretjega in četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 46. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora župan objaviti splošen akt ali njegove posamezne določbe skupaj z objavo izida referenduma, če je na referendumu potrjen. Če pa je sprejeti splošni akt ali so njegove posamezne določbe zavrnjene, se splošni akt ne objavi, dokler se ob upoštevanju volje volivcev ne spremeni. Odločitev volivcev na referendumu zavezuje občinski svet do konca njegovega mandata.

85. člen **(vložitev zahteve za referendum)**

- (1) Pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma o splošnem aktu občine ali njegovih posameznih določbah mora vsebovati že oblikovano zahtevo za razpis referenduma. Zahteva mora vsebovati jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma, in obrazložitev.
- (2) Pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma lahko da vsak volivec, politična stranka v občini ali svet ožjega dela občine. Pobuda mora biti podprta s podpisi najmanj stotih volivcev v občini. Podpore pobudi dajo volivci na seznamu, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: ime in priimek, datum rojstva, naslov stalnega prebivališča.
- (3) Pobudnik o pobudi volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma pisno seznani občinski svet in pobudo predloži županu.
- (4) Če župan meni, da pobuda z zahtevo ni oblikovana v skladu s prvim odstavkom tega člena ali je v nasprotju z zakonom in s statutom občine, o tem v osmih dneh po prejemu pobude obvesti pobudnika in ga pozove, da ugotovljeno neskladnost odpravi v osmih dneh. Če pobudnik tega ne stori, se šteje, da pobuda ni bila vložena. Župan o tem nemudoma obvesti pobudnika in občinski svet.

(5) Pobudnik lahko v osmih dneh po prejemu obvestila iz predhodnega odstavka zahteva, naj odločitev župana preizkusi upravno sodišče.

Obrazložitev:

Besedilo prvega in drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 47. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma lahko da vsak volivec, politična stranka v občini ali svet ožjega dela občine. Pobuda mora vsebovati zahtevo za razpis referenduma, ki mora vsebovati jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma, in obrazložitev. Statut občine lahko določi, da mora biti pobuda podprta s podpisi določenega števila volivcev na seznamu, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: ime in priimek, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča.

Besedilo tretjega in četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 47. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da pobudnik o pobudi volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma pisno seznani občinski svet in pobudo predloži županu. Če župan meni, da pobuda z zahtevo ni oblikovana v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi /ZLS/ ali je v nasprotju z zakonom in s statutom občine, o tem v osmih dneh po prejemu pobude obvesti pobudnika in ga pozove, da ugotovljeno neskladnost odpravi v osmih dneh. Če pobudnik tega ne stori, se šteje, da pobuda ni bila vložena. Župan o tem nemudoma obvesti pobudnika in občinski svet.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 47. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko pobudnik v osmih dneh po prejemu obvestila od župana zahteva, naj odločitev župana preizkusi upravno sodišče. Če upravno sodišče ugotovi, da je odločitev neutemeljena, jo razveljavi. Sodišče odloči v tridesetih dneh.

86. člen

(podpora zahtevi za razpis referenduma)

- (1) Volivci dajejo podporo zahtevi za razpis referenduma z osebnim podpisovanjem.
- (2) Župan določi obrazec za podporo z osebnim podpisovanjem, ki vsebuje jasno izraženo zahtevo za razpis referenduma, in rok za zbiranje podpisov.
- (3) Osebno podpisovanje se izvaja pred državnim organom, pristojnim za vodenje evidence volilne pravice.
- (4) Šteje se, da je zahteva za razpis referenduma vložena, če jo je v določenem roku podprlo s svojim podpisom zadostno število volivcev.

Obrazložitev:

Besedilo prvega, drugega in tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 47. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da volivci dajejo podporo zahtevi za razpis referenduma s podpisovanjem na seznamu ali z osebnim podpisovanjem. O načinu dajanja podpore odloči župan z aktom, s katerim določi obrazec seznama ali obrazec za podporo z osebnim podpisovanjem in rok za zbiranje podpisov. Obrazca morata vsebovati jasno izraženo zahtevo za razpis referenduma. Osebno podpisovanje se izvaja pred državnim organom, pristojnim za

vodenje evidence volilne pravice. Državni organ, pristojen za vodenje evidence volilne pravice, overi tudi podpise volivcev na seznamu.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 47. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se šteje, da je zahteva za razpis referenduma vložena, če jo je v določenem roku podprlo s svojim podpisom zadostno število volivcev.

87. člen **(razpis referenduma)**

- (1) Občinski svet razpiše referendum v petnajstih dneh po sprejemu odločitve o predlogu župana ali občinskega svetnika za razpis referenduma oziroma v petnajstih dneh od vložitve zahteve volivcev za razpis referenduma v skladu s četrtem odstavkom prejšnjega člena, razen, če v skladu z zakonom zahteva ustavnosodno presojo take zahteve.
- (2) Referendum se izvede najprej trideset in najkasneje petinštirideset dni od dne razpisa, v nedeljo ali drug dela prost dan.
- (3) Z aktom o razpisu referenduma določi občinski svet vrsto referenduma, splošni akt, o katerem se bo odločalo oziroma njegove določbe, o katerih se bo odločalo, besedilo referendumskega vprašanja, o katerem se bo odločalo na referendumu tako, da se bo obkrožilo "ZA" oziroma "PROTI", dan razpisa in dan glasovanja.
- (4) Akt o razpisu referenduma se objavi na način, ki je s tem statutom določen za objavo splošnih aktov občine.
- (5) Petnajst dni pred dnem glasovanja objavi občinska volilna komisija akt o razpisu referenduma v javnih občilih.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 47.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet razpiše referendum v 15 dneh po sprejemu odločitve o predlogu oziroma od vložitve zahteve volivcev za razpis referenduma. Z aktom o razpisu referenduma, določi občinski svet vsebino vprašanja, o katerem se bo odločalo na referendumu ter določi dan, ki se šteje za dan razpisa, referendumsko območje in dan glasovanja.

88. člen **(pravica glasovati na referendumu)**

- (1) Pravico glasovati na referendumu imajo vsi občani, ki imajo pravico voliti člane občinskega sveta, če zakon ne določa drugače.
- (2) Odločitev na referendumu je sprejeta, če zanjo glasuje večina volivcev, ki so glasovali.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 47.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da imajo pravico glasovati na referendumu imajo vsi občani, ki imajo pravico voliti člane občinskega sveta, če zakon ne določa drugače.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 47.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je odločitev na referendumu sprejeta, če zanjo glasuje večina volivcev, ki so glasovali.

89. člen

(postopek za izvedbo referenduma)

- (1) Postopek za izvedbo referenduma vodijo organi, ki vodijo lokalne volitve. O ugovoru zaradi nepravilnosti pri delu volilnega odbora odloča občinska volilna komisija.
- (2) Glede glasovanja na referendumu in drugih vprašanjih izvedbe referenduma veljajo določbe zakona, ki urejajo referendum in ljudsko iniciativo ter lokalne volitve, če ni s tem statutom v skladu z zakonom o lokalni samoupravi posamezno vprašanje drugače urejeno.
- (3) Poročilo o izidu glasovanja na referendumu pošlje občinska volilna komisija občinskemu svetu ter ga objavi na način, ki je v statutu občine določen za objavo splošnih aktov občine.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 47.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da postopek za izvedbo referenduma vodijo organi, ki vodijo lokalne volitve. O ugovoru zaradi nepravilnosti pri delu volilnega odbora odloča občinska volilna komisija. Podrobneje določi postopek za izvedbo referenduma statut občine v skladu z zakonom.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da glede glasovanja na referendumu in drugih vprašanjih izvedbe referenduma veljajo določbe zakona, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo ter lokalne volitve, če ni s statutom v skladu z zakonom o lokalni samoupravi posamezno vprašanje drugače urejeno.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 47.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da poročilo o izidu glasovanja na referendumu pošlje občinska volilna komisija občinskemu svetu ter ga objavi na način, ki je v statutu občine določen za objavo splošnih aktov občine.

7.3 Svetovalni referendum

90. člen

(svetovalni referendum)

- (1) Občinski svet lahko pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše svetovalni referendum.
- (2) Svetovalni referendum se razpiše za vso občino ali za njen del.
- (3) Svetovalni referendum se izvede v skladu z določbami tega statuta, ki urejajo referendum o splošnem aktu občine.
- (4) Odločitev volivcev na svetovalnem referendumu ne zavezuje občinskih organov.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 46.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet, da ugotovi voljo občanov, pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše tudi svetovalni referendum. Svetovalni referendum se razpiše za vso občino ali za njen del. Odločitev volivcev na svetovalnem referendumu ne zavezuje občinskih organov.

7.4 Drugi referendumi**91. člen****(referendum o samopriskvku in drugih vprašanjih)**

- (1) Občani lahko odločajo na referendumu o samopriskvkih in tudi o drugih vprašanjih, če tako določa zakon.
- (2) Referendum iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z določbami tega statuta, če z zakonom, ki določa in ureja referendum, ni drugače določeno.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 46.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občani odločajo na referendumu tudi o drugih vprašanjih, če tako določa zakon. Na tem mestu moramo opomniti na določilo 2. člena Zakona o samopriskvku /ZSam-1/ (Uradni list RS, št. 87/2001). Referendum se opravi v skladu z določbami Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ in Zakona o referendumu in ljudski iniciativi /ZRLI/, če z zakonom, ki določa in ureja referendum, ni drugače določeno.

7.5 Ljudska iniciativa**92. člen****(ljudska iniciativa)**

- (1) Najmanj pet odstotkov volivcev v občini lahko zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov.
- (2) Glede pobude volivcem za vložitev zahteve iz prejšnjega odstavka in postopka s pobudo se primerno uporabljajo določbe zakona in tega statuta, s katerimi je urejen postopek s pobudo volivcem za razpis referenduma o splošnem aktu občine.
- (3) Če se zahteva nanaša na razveljavitev splošnega akta občine ali drugo odločitev občinskega sveta, mora občinski svet obravnavo zahteve uvrstiti na prvo naslednjo sejo, o njej pa odločiti najkasneje v treh mesecih od dne pravilno vložene zahteve.
- (4) Če se zahteva nanaša na odločitve drugih občinskih organov, morajo ti o njej odločiti najkasneje v enem mesecu od dne pravilno vložene zahteve.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 48. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko najmanj pet odstotkov volivcev v občini zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 48. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se glede pobude volivcem za vložitev zahteve za izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih odločitev občinskih organov primerno uporabljajo določbe 47. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/.

Besedilo tretjega in četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 48. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je organ, na katerega je naslovljena zahteva za izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov, dolžan v roku, ki ga določi statut občine, najkasneje v treh mesecih odločiti o zahtevi.

93. člen

(sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini)

Sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini na zborih občanov in referendumih ter njihovo izvedbo se zagotovijo v občinskem proračunu.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno, da se sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini na zborih občanov in referendumih ter njihovo izvedbo se zagotovijo v občinskem proračunu.

8 Občinske javne službe

94. člen

(občinske javne službe)

- (1) Občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom.
- (2) Opravljanje javnih služb zagotavlja občina:
 - neposredno v okviru občinske uprave,
 - z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij,
 - z dajanjem koncesij.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe).

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb:

- *neposredno v okviru občinske uprave,*
- *z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij,*
- *z dajanjem koncesij,*

- z vlaganjem lastnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava (na tem mestu pa moramo opomniti, da je z uveljavitvijo Zakona o javno-zasebnem partnerstvu /ZJZP/ (Uradni list RS, št. 127/2006) prenehalo veljati določilo pete alineje 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki je določala, da lokalna skupnost (občina) zagotavlja gospodarske javne službe z vlaganjem javnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava (153. člen ZJZP)).

95. člen

(občinske javne službe na področju družbenih dejavnosti)

(1) Na področju družbenih dejavnosti zagotavlja občina javne službe za izvajanje naslednjih dejavnosti:

- osnovnošolsko izobraževanje,
- predšolska vzgoja in varstvo otrok,
- osnovno zdravstvo in lekarna,
- osebna pomoč družini in
- knjižničarstvo.

(2) Občina lahko zagotavlja javne službe tudi na drugih področjih, zlasti na področju glasbene vzgoje, izobraževanja odraslih, kulture, športa in drugih dejavnosti, s katerimi se zagotavljajo javne potrebe.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila pete alineje drugega odstavka 21. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe. Javne službe s področja družbenih dejavnosti pa določa področna zakonodaja. Med lokalne negospodarske javne službe (oz. javne službe na področju družbenih dejavnosti) štejemo javne službe s področja:

- vzgoje in izobraževanja:
 - izobraževanje odraslih (15. člen Zakona o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 110/2006-UPB1);
 - osnovnošolsko izobraževanje (osnovna šola) (41. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja /ZOFVI/ (Uradni list RS, št. 16/2007-UPB1, 36/2008, 58/2009 (64/2009 popr., 65/2009 popr.), 20/2011, 40/2012-zujf, 57/2012-ZPCP-2D);
 - predšolska vzgoja (vrtci) (41. člen ZOFVI);
 - glasbeno izobraževanje (glasbena šola) (41. člen ZOFVI);
 - srednješolsko izobraževanje (gimnazija) (41. člen ZOFVI);
 - domovi za učence (41. člen ZOFVI);
- knjižničarstva (splošna knjižnična dejavnost) (2. člen Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/ (Uradni list RS, št. 87/2001, 96/2002-ZUIK);
- arhivske dejavnosti (ustanovitev arhiva) (7. člen Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/ (Uradni list RS, št. 30/2006);
- ohranjanja narave (varovanje zavarovanih območij) (59. člen Zakona o ohranjanju narave /ZON/ (Uradni list RS, št. 96/2004-UPB2, 61/2006-ZDru-1, 8/2010-ZSKZ-B);
- zdravstvene dejavnosti:

- osnovna zdravstvena dejavnost na primarni ravni (2. člen Zakona o zdravstveni dejavnosti /ZZDej/ (Uradni list RS, št. 23/2005, 15/2008-ZPac, 23/2008, 58/2008-ZZdr-E, 77/2008-ZDZdr, 40/2012-ZUJF, 14/2013);
- lekarniške dejavnosti (preskrba prebivalstva ter zdravstvenih zavodov in drugih organizacij z zdravili) (1. člen Zakona o lekarniški dejavnosti /ZLD/ (Uradni list RS, št. 36/2004);
- dejavnost socialnega varstva (pomoč družini na domu) (43. člen Zakona o socialnem varstvu /ZSV/ (Uradni list RS, št. 3/2007-UPB2 (23/2007 popr., 41/2007 popr.), 61/2010-ZSVarPre, 62/2010-ZUPJS, 57/2012);
- kulture (zagotavlja javne kulturne dobrine) (25. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ (Uradni list RS, št. 77/2007-UPB1, 56/2008, 4/2010, 20/2011) idr).

96. člen

(ustanovitev skupne pravne osebe javnega prava)

Občina lahko skupaj z drugimi občinami zaradi gospodarnega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb ustanovi skupno pravno osebo javnega prava za izvajanje javne službe.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko dvoje ali več občin zaradi gospodarnейšega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb skupaj ustanovi javni zavod ali javno podjetje.

97. člen

(gospodarske javne službe)

(1) Na območju občine se kot obvezne lokalne gospodarske javne službe opravljajo naslednje dejavnosti:

- oskrba s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
- zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov,
- obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov,
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov,
- urejanje in čiščenje javnih površin,
- vzdrževanje občinskih javnih cest,
- pomoč, oskrba in namestitve zapuščenih živali v zavetišču.

(2) Občina lahko določi kot gospodarsko javno službo tudi druge dejavnosti, ki so pogoj za izvrševanje nalog iz njene pristojnosti ali so takšne dejavnosti pogoj za izvrševanje gospodarskih, socialnih ali ekoloških funkcij občine.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe). Glede na navedeno med obvezne lokalne gospodarske javne

službe (določene z zakonom), ki jih v javnem interesu zagotavlja občina zaradi zadovoljevanja javnih potreb (1., 3. člen ZGJS)), štejemo javne službe s področja:

1. varstva okolja: Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Uradni list RS, št. 39/2006-UPB1, 49/2006-ZMetD, 66/2006 Odl.US: U-I-51/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1, 70/2008, 108/2009-ZPNačrt-A, 48/2012, 92/2013), ki ureja varstvo okolja pred obremenjevanjem in katerega namen je spodbujanje in usmerjanje takšnega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanja biotske raznovrstnosti, v prvem odstavku 149. členu določa, da 'so obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja:

- oskrba s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
- zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov,
- obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov,
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov in
- urejanje in čiščenje javnih površin.'

V skladu z določilom četrtega odstavka navedenega 149. člena Zakona o varstvu okolja /ZVO-1/ zagotovi občina izvajanje navedenih javnih služb skladno s predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe.

2. občinskih javnih cest: Zakon o cestah /ZCes-1/ (Uradni list RS, št. 109/2010, 48/2012) v 16. členu določa, da je redno vzdrževanje javnih cest obvezna gospodarska javna služba, ki obsega vzdrževalna dela za ohranjanje javnih cest v stanju, ki zagotavlja varnost in prevoznost javnih cest, nadzor nad stanjem javnih cest in cestnega sveta ter vzpostavitev prevoznosti cest ob naravnih in drugih nesrečah. Način izvajanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih cest določi občina (občinski svet).

3. zaščite živali: Zakon o zaščiti živali /ZZŽiv/ (Uradni list RS, št. 38/2013-UPB3), ki ureja odgovornost ljudi za zaščito živali (1. člen ZZŽiv) v 27. členu določa, da 'se zapuščenim živalim zagotovi pomoč, oskrba in namestitev v zavetišču. Zagotovitev zavetišča pa je lokalna zadeva javnega pomena, ki se izvršuje kot javna služba, pri čemer mora biti in vsakih 800 registriranih psov v občini zagotovljeno eno mesto v zavetišču. Imetnik zavetišča je lahko občina oziroma vsaka fizična ali pravna oseba, ki izpolnjuje predpisane pogoje. Izpolnjevanje predpisanih pogojev za začetek delovanja zavetišča pa ugotavlja upravni organ, pristojen za veterinarstvo v upravnem postopku.'

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 4. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (Uradni list RS, št. 32/1993, 30/1998-ZZLPPO, 127/2006-ZJZP, 38/2010-ZUKN, 57/2011), ki določa, da lahko na podlagi pooblastila iz zakona lokalna skupnost (občina) predpiše, da se zagotavljajo proizvodi in storitve na način v oblikah, ki jih Zakon o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ določa za gospodarske javne službe, kadar:

- so takšne dejavnosti pogoj za izvrševanje nalog iz njene pristojnosti,
- so takšne dejavnosti pogoj za izvrševanje gospodarskih, socialnih, ali ekoloških funkcij lokalne skupnosti,
- lokalna skupnost prevzame subsidiarno sanacijsko odgovornost.

98. člen**(ustanovitev pravne osebe javnega prava)**

- (1) Pravne osebe javnega prava, ki izvajajo občinske javne službe, ustanavlja občina z odlokom ob upoštevanju pogojev, določenih z zakonom.
- (2) Občina lahko zaradi gospodarnega in učinkovitega zagotavljanja dejavnosti gospodarskih javnih služb ustanovi v okviru zaokroženih oskrbovalnih sistemov skupaj z drugimi občinami skupno pravno osebo javnega prava za izvajanje občinskih javnih služb.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da lokalna skupnost (občina) zagotavlja gospodarske javne službe v naslednjih oblikah:

- v režijskem obratu, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo,
- v javnem gospodarskem zavodu, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne oziroma če to ni njihov cilj,
- v javnem podjetju, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati kot profitno,
- z dajanjem koncesij.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko dve ali več občin zaradi gospodarnейšega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb skupaj ustanovi javni zavod ali javno podjetje.

99. člen**(izvrševanje ustanoviteljskih pravic)**

- (1) Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v skupnih pravnih osebah javnega prava, ki so ustanovljene za območje dveh ali več občin, občinski sveti občin ustanoviteljic ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani občin ustanoviteljic.
- (2) V aktu o ustanovitvi skupnega organa se določijo njegove naloge, organizacija dela in način sprejemanja odločitev, način financiranja in delitve stroškov za delo skupnega organa.
- (3) Občina mora zagotoviti izvajanje tistih javnih služb, ki so po zakonu obvezne.

Obrazložitev:

Besedilo prvega in drugega prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v skladu z aktom o ustanovitvi in statutom javnega zavoda ali javnega ter za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb občinski sveti udeleženi občin ustanovijo skupni organ,

ki ga sestavljajo župani. Akt o ustanovitvi skupnega organa mora določati njegove naloge, organizacijo dela in način sprejemanja odločitev, financiranje in delitev stroškov med občinami.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da mora občina zagotoviti izvajanje tistih javnih služb, ki so po zakonu obvezne.

9 Premoženje in financiranje občine

100.člen (premoženje občine)

- (1) Premoženje občine sestavljajo nepremične in premične stvari v lasti občine, denarna sredstva in pravice.
- (2) Občina mora s premoženjem gospodariti kot dober gospodar.
- (3) Za odločanje o odtujitvi in pridobitvi premoženja občine je pristojen občinski svet. Občinski svet na predlog župana sprejme letni program prodaje občinskega finančnega in stvarnega premoženja ter letni program nabav in gradenj. Sprejeti letni program prodaje izvršuje župan.
- (4) Odprodaja ali zamenjava nepremičnin in premičnin v lasti občine se izvede po postopku in na način, ki ga določa zakon in predpisi, ki veljajo za odprodajo in zamenjavo državnega premoženja.
- (5) Za neodplačno pridobitev premoženja je treba predhodno pridobiti soglasje občinskega sveta, če bi takšno premoženje povzročilo večje stroške ali če je pridobitev povezana s pogoji, ki pomenijo obveznost občine.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 51. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da premoženje občine sestavljajo nepremične in premične stvari v lasti občine, denarna sredstva in pravice.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 51. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora občina s premoženjem gospodariti kot dober gospodar.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 80.č člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da letni program prodaje občinskega finančnega in stvarnega premoženja v postopku sprejemanja predloga občinskega proračuna sprejme občinski svet na predlog župana. Občinski svet lahko na predlog župana med izvrševanjem proračuna letni program prodaje spremeni ali dopolni.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da se odprodaja ali zamenjava nepremičnin in premičnin v lasti občine izvede po postopku in na način, ki ga določa zakon in predpisi, ki veljajo za odprodajo in zamenjavo državnega premoženja.

Z besedilom petega odstavka je določeno, da je za neodplačno pridobitev premoženja treba predhodno pridobiti soglasje občinskega sveta, če bi takšno premoženje

povzročilo večje stroške ali če je pridobitev povezana s pogoji, ki pomenijo obveznost občine.

101.člen (prihodki občine)

- (1) Občina pridobiva prihodke iz lastnih virov, davkov, taks, pristojbin in drugih dajatev v skladu z zakonom.
- (2) Občina je pod pogoji, določenimi z zakonom, upravičena do sredstev finančne izravnave in drugih sredstev sofinanciranja iz državnega proračuna.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 52. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina financira lokalne zadeve javnega pomena iz lastnih virov, sredstev države in iz zadolžitve.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 52. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da država zagotavlja občinam, ki ne morejo financirati lokalnih zadev javnega pomena v primerni višini iz lastnih virov, dodatna sredstva. Višino in način zagotavljanja dodatnih sredstev določa zakon.

102.člen (proračun občine)

- (1) Prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki občine so zajeti v proračunu občine, ki ga sprejme občinski svet po postopku, določenem v poslovniku občinskega sveta.
- (2) Občinski svet sprejeti proračun občine v roku, ki omogoča njegovo uveljavitev s 1. januarjem leta, za katerega se sprejema.
- (3) Za pripravo in predložitev proračuna občine občinskemu svetu v sprejem v skladu z zakonom je odgovoren župan.
- (4) Predlogi za povečanje izdatkov proračuna morajo vsebovati predlog za povečanje prejemkov proračuna ali za zmanjšanje drugih izdatkov v isti višini, pri čemer povečani izdatki ne smejo biti v breme proračunske rezerve, splošne proračunske rezervacije ali v breme dodatnega zadolževanja.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 57. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti prihodki in izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe občine zajeti v proračunu občine, ki ga ta sprejme v skladu z zakonom.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 29. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da mora občinski svet sprejeti proračun v roku, ki omogoča uveljavitev proračuna s 1. januarjem leta, za katero se sprejema proračun.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 13. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da župan predloži občinskemu svetu predlog občinskega proračuna z obrazložitvami.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila 30. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da morajo predlogi za povečanje izdatkov proračuna obsegati predloge za povečanje prejemkov proračuna ali za zmanjšanje drugih izdatkov proračuna v isti višini, pri čemer ti ne smejo biti v breme proračunske rezerve ali splošne proračunske rezervacije ali v breme dodatnega zadolževanja.

103.člen

(sestava proračuna občine)

- (1) Proračun občine sestavljajo splošni del, posebni del, načrt razvojnih programov ter obrazložitve.
- (2) Splošni del proračuna sestavljajo skupna bilanca prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja.
- (3) Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov proračuna občine.
- (4) Načrt razvojnih programov sestavljajo letni načrti razvojnih programov neposrednih uporabnikov proračuna občine, ki so opredeljeni z dokumenti dolgoročnega načrtovanja.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 10. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da proračun sestavljajo splošni del, posebni del in načrt razvojnih programov.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 10. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da splošni del proračuna sestavljajo skupna bilanca prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 10. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da posebni del proračuna sestavljajo načrti neposrednih uporabnikov proračuna.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 10. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da načrt razvojnih programov sestavljajo letni načrti razvojnih programov neposrednih uporabnikov proračuna občine, ki so opredeljeni z dokumenti dolgoročnega načrtovanja.

104.člen

(izvrševanje proračuna občine)

- (1) Za izvrševanje proračuna je župan odgovoren občinskemu svetu.
- (2) V okviru izvrševanja proračuna ima župan pooblastila, določena z zakonom, predpisi, izdanimi na podlagi zakona, odlokom o proračunu občine ali drugim splošnim aktom občine.

(3) Župan mora zagotoviti izvajanje nalog notranjega finančnega nadzora v skladu z zakonom in predpisom ministra, pristojnega za finance, izdanim na podlagi zakona.

(4) Župan je odredbodajalec za sredstva proračuna. Za izvrševanje proračuna občine lahko župan pooblasti podžupana in posamezne delavce občinske uprave.

(2) Župan v mesecu juliju poroča občinskemu svetu o izvrševanju proračuna za tekoče leto. Poročilo vsebuje podatke in informacije, ki jih določa zakon, ki ureja sistem javnih financ.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 4. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da je župan za izvrševanje občinskega proračuna odgovoren občinskemu svetu.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 5. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se v odloku, s katerim se sprejme občinski proračun, določijo posebna pooblastila županu pri izvrševanju proračuna za posamezno leto.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 100. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da je predstojnik neposrednega in posrednega uporabnika odgovoren za vzpostavitev in delovanje ustreznega sistema finančnega poslovanja in kontrol ter notranjega revidiranja.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila 65. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da je predstojnik neposrednega uporabnika pristojen za prevzemanje obveznosti, verifikacijo obveznosti, izdajo odredbe za plačilo v breme proračunskih sredstev organa, ki ga vodi, in ugotavljanje pravice izterjave ter izdajanje nalogov za izterjavo v korist proračunskih sredstev. Predstojnik neposrednega uporabnika odgovarja za zakonitost, namenskost, učinkovitost in gospodarnost razpolaganja s proračunskimi sredstvi. Predstojnik neposrednega uporabnika lahko s pooblastilom prenese posamezna upravičenja na druge osebe. Oseba, ki je pooblaščenca za izdajo odredb za plačilo, je odredbodajalec.

105.člen

(sprejem proračuna občine)

(1) Proračun občine se sprejme z odlokom, rebalans oziroma spremembe proračuna občine se sprejmejo z odlokom o rebalansu proračuna oziroma z odlokom o spremembah proračuna

(2) Odlok o proračunu občine določa ukrepe za zagotavljanje likvidnosti proračuna, prerazporejanje sredstev, začasno zadržanje izvrševanja proračuna, ukrepe za zagotavljanje proračunskega ravnovesja ter druge ukrepe in posebna pooblastila za izvrševanje proračuna.

(3) V odloku o proračunu se določi obseg zadolževanja proračuna in obseg predvidenih poroštev ter drugi elementi, ki jih določa zakon.

(4) Rebalans proračuna predlaga župan, če v teku proračunskega leta ni možno uravnovesiti proračuna občine.

(5) Župan predlaga spremembe proračuna občine pred začetkom leta, na katerega se sprejeti proračun nanaša.

Obrazložitev:

Besedilo prvega, drugega in tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 5. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, se v odloku, s katerim se sprejme občinski proračun, določijo tudi obseg zadolževanja in vseh predvidenih poroštev občine in drugi elementi, ki jih določa ta zakon, ter posebna pooblastila županu pri izvrševanju proračuna za posamezno leto.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 40. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da mora župan najkaneje 15 dni pred iztekom roka za začasno zadržanje izvrševanja proračuna, če se proračun med izvajanjem ukrepov začasnega zadržanja ne more uravnovestiti, predlagati rebalans proračuna.

106.člen

(začasno financiranje)

(1) Če proračun občine ni sprejet pred začetkom leta, na katero se nanaša, se financiranje občine začasno nadaljuje na podlagi zadnjega sprejetega proračuna in za iste namene. V obdobju začasnega financiranja se smejo uporabiti sredstva do višine sorazmerno porabljenih sredstev v enakem obdobju v proračunu za preteklo leto.

(2) Župan sprejme sklep o začasnem financiranju v skladu z zakonom. Sklep velja največ tri mesece in se lahko na županov predlog s sklepom občinskega sveta podaljša še za tri mesece.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 32. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se financiranje začasno nadaljuje na podlagi proračuna za preteklo leto in za iste programe kot v preteklem letu, če proračun ni sprejet pred začetkom leta. Odločitev o začasnem financiranju občine sprejme župan in o tem obvesti občinski svet ter nadzorni odbor. Odločitev o začasnem financiranju se objavi v uradnem glasilu občine (drugi odstavek 33. člena Zakona o javnih financah /ZJF/).

107.člen

(uporaba sredstev proračuna)

Sredstva proračuna občine se smejo uporabljati, če so izpolnjeni vsi z zakonom ali drugim aktom določeni pogoji, le za namene in v višini, določeni s proračunom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se sredstva proračuna uporabljajo za financiranje funkcij občinskih organov, za izvajanje njihovih nalog in druge namene, ki so opredeljeni z ustavo, zakoni ali občinskimi predpisi ter v višini, ki je nujna za delovanje in izvajanje njihovih nalog in programov.

108.člen**(prerazporejanje proračunskih sredstev)**

- (1) Proračunskih sredstev ni mogoče prerazporejati, razen pod pogoji in na način, določen z zakonom ali odlokom o proračunu občine.
- (2) Če se med letom spremeni delovno področje proračunskega uporabnika, župan sorazmerno poveča ali zmanjša obseg sredstev za njegovo delo oziroma, če se uporabnik ukine in njegovega dela ne prevzame drug uporabnik proračuna, na katerega se sredstva prerazporedijo, prenese sredstva v proračunsko rezervo.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 38. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da proračunskih sredstev ni mogoče prerazporejati, razen pod pogoji in na način, ki jih določa Zakon o javnih financah /ZJF/ in odlok, s katerim se sprejme občinski proračun, upošteva strukturo predloga proračuna.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega in drugega odstavka 47. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se obseg sredstev za delovanje neposrednega uporabnika sorazmerno poveča, če se med letom spremeni delovno področje oziroma pristojnost neposrednega uporabnika. O povečanju ali zmanjšanju sredstev odloča župan. Če pa se neposredni uporabnik med letom ukine in njegovih nalog ne prevzame drug neposredni uporabnik, se neporabljena sredstva prenesejo v splošno proračunsko rezervacijo.

109.člen**(zaključni račun proračuna)**

- (1) Neposredni uporabnik občinskega proračuna pripravi zaključni račun svojega finančnega načrta in letno poročilo za preteklo leto in ga predloži županu do 28. februarja tekočega leta.
- (2) Župan pripravi predlog zaključnega računa občinskega proračuna za preteklo leto in ga predloži ministrstvu, pristojnemu za finance, do 31. marca tekočega leta.
- (3) Župan predloži predlog zaključnega računa občinskega proračuna občinskemu svetu v sprejem do 15. aprila tekočega leta.
- (4) Župan o sprejetem zaključnem računu občinskega proračuna obvesti ministrstvo, pristojno za finance, v 30 dneh po sprejemu.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 98. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da neposredni uporabnik občinskega proračuna pripravi zaključni račun svojega finančnega načrta in letno poročilo za preteklo leto in ga predloži županu do 28. februarja tekočega leta. Župan pripravi predlog zaključnega računa občinskega proračuna za preteklo leto in ga predloži ministrstvu, pristojnemu za finance, do 31. marca tekočega leta. Župan predloži predlog zaključnega računa občinskega proračuna občinskemu svetu v sprejem do 15. aprila tekočega leta. Župan o sprejetem zaključnem računu občinskega proračuna obvesti ministrstvo, pristojno za finance, v 30 dneh po sprejemu.

110.člen **(zadolževanje občine)**

Občina se lahko dolgoročno zadolži za investicije, ki jih sprejme občinski svet, v skladu s pogoji, določenimi z zakonom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 55. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se občina lahko zadolži pod pogoji, določenimi z zakonom. Na tem mestu moramo opomniti na določilo prvega odstavka 85. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se občina lahko zadolžuje na podlagi predhodnega soglasja ministra, pristojnega za finance, pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja financiranje občin. Posli zadolžitve, za katere ministrstvo, pristojno za finance, ni izdalo soglasja, so nični.

111.člen **(zadolževanje javnih podjetij in javnih zavodov)**

- (1) Javna podjetja in javni zavodi, katerih ustanoviteljica je občina, se lahko zadolžujejo in izdajajo poroštvo samo, če je to dovoljeno z zakonom in pod pogoji, ki jih določi občinski svet. Soglasje izda župan.
- (2) O poroštvi za izpolnitev obveznosti javnih podjetij in javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je občina, odloča na predlog župana občinski svet.
- (3) Kadar občina z eno ali več občinami ustanovi javno podjetje ali javni zavod, o soglasju k zadolževanju odločajo občinski sveti vseh občin ustanoviteljic.

Obrazložitev:

Besedilo prvega in drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 88. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se posredni uporabniki občinskega proračuna, javni gospodarski zavodi in javna podjetja lahko zadolžujejo in izdajajo poroštva samo, če je z zakonom, ki ureja financiranje občin, to dovoljeno in pod pogoji, ki jih določi občinski svet.

112.člen **(finančno poslovanje občine)**

- (1) Finančno poslovanje občine izvršuje finančna služba v okviru občinske uprave ali skupnega organa občinske uprave.
- (2) Opravljanje posameznih nalog finančne službe ali notranjega finančnega nadzora sme župan naročiti pri izvajalcu, ki izpolnjuje pogoje strokovnosti oziroma pogoje, predpisane z zakonom in podzakonskimi predpisi.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno, da finančno poslovanje občine izvršuje finančna služba v okviru občinske uprave ali skupnega organa občinske uprave.

113.člen **(javno naročanje)**

Nabavo blaga, nabavo storitev ter oddajo gradbenih del izvaja župan občine v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi Zakona o javnem naročanju /ZJN-2/ (Uradni list RS, št. 12/2013-upb5), ki določa obvezna ravnanja naročnikov, ponudnikov in podizvajalcev pri javnem naročanju blaga, storitev in gradenj (1. člen ZJN-2).

10 Splošni in posamični akti občine

10.1 Splošni akti občine

114.člen **(splošni akti občine)**

- (1) Splošni akti občine so statut, poslovnik občinskega sveta, odloki, odredbe, pravilniki in navodila.
- (2) Občinski svet sprejema kot splošne akte tudi prostorske in druge načrte razvoja občine, občinski proračun in zaključni račun, ki sta posebni vrsti splošnih aktov.
- (3) Kadar ne odloči z drugim aktom, sprejme občinski svet sklep, ki je lahko splošni ali posamični akt.
- (4) Postopek za sprejem splošnih aktov občine ureja poslovnik občinskega sveta.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina sprejme svoj statut, s katerim določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov, razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon. V skladu z določilom 65. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da občinski svet sprejema kot splošne akte tudi prostorske in druge načrte razvoja občine (29. člen Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/), občinski proračun in zaključni račun, ki sta posebni vrsti splošnih aktov.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da občinski svet sprejme sklep, ki je lahko splošni ali posamični akt, kadar ne odloči z drugim aktom.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovnikom.

115.člen **(statut občine)**

(1) Statut je temeljni splošni akt občine, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov občinskega sveta.

(2) Statut se sprejme po enakem postopku, kot je predpisan za sprejem odloka.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina sprejme svoj statut, ki določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov, razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon. Statut sprejme svet z dvotretjinsko večino vseh članov.

116.člen **(poslovnik občinskega sveta)**

S poslovníkom, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov, se uredi organizacija in način dela občinskega sveta ter uresničevanje pravic in dolžnosti članov občinskega sveta.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom, ki ga sprejme z dvotretjinsko večino navzočih članov.

117.člen **(odlok občine)**

(1) Z odlokom ureja občina na splošen način zadeve iz svoje pristojnosti, ustanavlja organe občinske uprave in določa način njihovega dela ter ustanavlja javne službe.

(2) Z odlokom ureja občina tudi zadeve iz prenesene pristojnosti, kadar je tako določeno z zakonom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 65. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 65. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina ureja zadeve iz prenesene pristojnosti z odloki in drugimi predpisi, določenimi z zakoni.

118.člen **(pravilnik)**

S pravilnikom se razčlenijo posamezne določbe statuta ali odloka v procesu njihovega izvrševanja.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 65. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili.

119.člen**(objavljanje splošnih aktov občine)**

(1) Statut, odloki in drugi predpisi občine morajo biti objavljeni v ... (navesti uradno glasilo: npr. *Uradnem glasilu slovenskih občin*) in pričnejo veljati praviloma petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno.

(2) V ... (navesti uradno glasilo: npr. *Uradnem glasilu slovenskih občin*) se objavljajo tudi drugi akti, za katere tako določi občinski svet.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in drugi predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu.

10.2 Posamični akti občine**120.člen****(posamični akti občine)**

(1) Posamični akti občine so odločbe in sklepi.

(2) S posamičnimi akti – sklepom ali odločbo – odloča občina o upravnih stvareh iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina odloča s posamičnimi akti o upravnih stvareh iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

121.člen**(odločanje o pritožbah zoper posamične akte občine)**

(1) O pritožbah zoper posamične akte, ki jih izdajo organi občinske uprave v upravnem postopku, odloča na drugi stopnji župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno.

(2) O pritožbah zoper posamične akte, izdane v upravnih stvareh iz prenesene državne pristojnosti, odloča državni organ, ki ga določi zakon.

(3) O zakonitosti dokončnih posamičnih aktov občinskih organov odloča v upravnem sporu pristojno sodišče.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni z zakonom drugače določeno.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o pritožbah zoper odločbe organa skupne občinske uprave odloča župan občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, če zakon ne določa drugače.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila 69. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o zakonitosti dokončnih posamičnih aktov organov občine odloča v upravnem sporu pristojno sodišče.

11 Varstvo občine v razmerju do države

122.člen

(zahteva za presojo ustavnosti in zakonitosti)

Občinski svet ali župan lahko vloži zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov države, s katerimi se posega v ustavni položaj in v pravice občine.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 91. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občina vloži zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov pri Ustavnem sodišču, s katerim se posega v ustavni položaj in pravice lokalne skupnosti.

123.člen

(spor o pristojnosti)

Občinski svet ali župan lahko začeta pred ustavnim sodiščem spor o pristojnosti, če državni zbor ali vlada s svojimi predpisi urejata razmerja, ki so po ustavi in zakonih v pristojnosti občine. Enako lahko postopa, če pokrajina ali druga občina posega v njeno pristojnost.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 21. člena Zakona o ustavnem sodišču /ZUstS/ (Uradni list RS, št. 64/2007-UPB1, 109/2012), ki določa, da ustavno sodišče odloča o sporih glede pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi in med samimi lokalnimi skupnostmi.

124.člen

(upravni spor)

Župan lahko kot stranka v upravnem sporu spodbija konkretne upravne akte in ukrepe, s katerimi državni organi izvršujejo oblastni nadzor. Upravni spor lahko sproži tudi, če osebe javnega in zasebnega prava z dokončnimi upravnimi akti uveljavljajo pravice na škodo javnih koristi občine. Župan mora od pristojnih državnih organov zahtevati, da je občina obveščena o vsakem upravnem postopku, v katerem pristojni državni organ odloča na podlagi predpisov občine.

Ta organ mora občino pisno obvestiti o začetku upravnega postopka v osmih dneh.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno, da lahko župan kot stranka v upravnem sporu spodbija konkretne upravne akte in ukrepe, s katerimi državni organi izvršujejo oblastni nadzor. Upravni spor lahko sproži tudi, če osebe javnega in zasebnega prava z dokončnimi upravnimi akti uveljavljajo pravice na škodo javnih koristi občine. Župan mora od pristojnih državnih organov zahtevati, da je občina obveščena o vsakem upravnem postopku, v katerem pristojni državni organ odloča na podlagi predpisov občine. Ta organ mora občino pisno obvestiti o začetku upravnega postopka v osmih dneh.

125.člen

(upravni in sodni postopki)

Župan lahko vstopi v upravni ali sodni postopek kot stranka ali kot stranski intervenient, če bi lahko bile v teh postopkih oziroma, če so z že izdanimi akti prizadete pravice in pravne koristi občine, določene z ustavo in zakoni.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno, da lahko župan vstopi v upravni ali sodni postopek kot stranka ali kot stranski intervenient, če bi lahko bile v teh postopkih oziroma, če so z že izdanimi akti prizadete pravice in pravne koristi občine, določene z ustavo in zakoni.

126.člen

(mnenje delovnega telesa)

Delovna telesa so dolžna za potrebe občinskega sveta oblikovati mnenje glede pripravljajočih se predpisov, ki se tičejo koristi občine. Na tej podlagi oblikuje občinski svet svoje mnenje, ki ga pošlje državnemu zboru.

Obrazložitev:

Z besedilom je določena obveznost delovnih teles, ki so dolžna za potrebe občinskega sveta oblikovati mnenje glede pripravljajočih se predpisov, ki se tičejo koristi občine. Na tej podlagi oblikuje občinski svet svoje mnenje, ki ga pošlje državnemu zboru.

12 Nadzor nad zakonitostjo dela

127.člen

(nadzor nad zakonitostjo dela)

- (1) Vsako ministrstvo na svojem področju nadzoruje zakonitost splošnih in posamičnih aktov, ki jih iz svoje izvirne pristojnosti izdajajo župan, občinski svet in pooblašeni delavci občinske uprave.
- (2) Ministrstvo mora zaradi opravljanja nadzorstva nad zakonitostjo dela organov občin zagotoviti ustrezno sodelovanje, medsebojno obveščanje in strokovno pomoč organom občin.

(3) V zadevah, ki jih na organe občine prenese država, opravljajo pristojna ministrstva tudi nadzorstvo nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela.

(4) Pri izvajanju nadzorstva po prejšnjem odstavku lahko pristojno ministrstvo predpiše organizacijo služb za izvajanje nalog iz državne pristojnosti in pogoje za opravljanje nalog na teh delovnih mestih ter daje obvezna navodila za opravljanje nalog iz državne pristojnosti.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 88.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da nadzorstvo nad zakonitostjo splošnih in posamičnih aktov v zadevah iz njihove pristojnosti izvršujejo ministrstva, vsako na svojem področju.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 88.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora ministrstvo zaradi opravljanja nadzorstva nad zakonitostjo dela organov občin zagotoviti ustrezno sodelovanje, medsebojno obveščanje in strokovno pomoč organom občin.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 88. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da v zadevah, ki jih na občine prenese država, opravljajo državni organi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da lahko pristojno ministrstvo pri izvajanju nadzora v zadevah, ki jih na organe občine prenese država, predpiše organizacijo služb za izvajanje nalog iz državne pristojnosti in pogoje za opravljanje nalog na teh delovnih mestih ter daje obvezna navodila za opravljanje nalog iz državne pristojnosti.

13 Prehodne in končne določbe

128.člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati Statut Občine ... (navesti ime občine) (Uradno glasilo ...).

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno prenehanje veljavnosti do sedaj veljavnega statuta občine.

129.člen

(objava in začetek veljavnosti)

Ta statut začne veljati petnajsti dan po objavi v ... (navesti uradno glasilo: npr. Uradnem glasilu slovenskih občin).

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora biti statut in drugi predpisi občine objavljeni, veljati pa

začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi se objavijo v uradnem glasilu.

Številka: ...

Datum: ...

Občina ...
..., župan/ja

Osnutek poslovnika občinskega sveta z obrazložitvijo

Na podlagi določila 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF) in ... člena Statuta občine ...(navesti ime občine) (navesti uradno glasilo občine; npr. Uradno glasilo slovenskih občin, št. ...) je Občinski svet Občine ... (navesti ime občine) na svoji ... seji dne ... sprejel

Obrazložitev:

V skladu z določilom prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom, ki ga sprejema z dvotretjinsko večino navzočih članov.

Poslovnik

Občinskega sveta Občine ... (navesti ime občine)

1 Splošne določbe

1. člen

(uporaba izrazov)

V statutu uporabljeni izrazi v slovnični obliki za moški spol se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano v skladu z določili Zakona o uresničevanju načela enakega obravnavanja /ZUNEO/, ki v 7. členu določa, da mora občinski svet v okviru svoje pristojnosti ustvarjati pogoje za enako obravnavanje oseb ne glede na katerokoli osebno okoliščino z osveščanjem in spremljanjem položaja na tem področju ter z ukrepi normativne in politične narave.

2. člen

(vsebina poslovnika)

Ta poslovnik ureja organizacijo in način dela občinskega sveta (v nadaljnjem besedilu: svet) ter način uresničevanja pravic in dolžnosti članov in članic sveta (v nadaljnjem besedilu: člani sveta).

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom.

3. člen **(smiselna uporaba določil poslovnika)**

Določbe tega poslovnika se smiselno uporabljajo tudi za delovanje delovnih teles sveta in njihovih članov. Način dela delovnih teles se lahko v skladu s tem poslovníkom ureja tudi v aktih o ustanovitvi delovnih teles, lahko pa tudi s poslovníki delovnih teles.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da komisije in odbori občinskega sveta (delovna telesa občinskega sveta) v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom občine in poslovníkom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

4. člen **(javnost dela)**

- (1) Delo sveta in njegovih delovnih teles je javno.
- (2) Javnost dela se lahko omeji ali izključi, če to zahtevajo razlogi varovanja osebnih podatkov, dokumentov in gradiv, ki vsebujejo podatke, ki so v skladu z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom občine oziroma druge javne ali zasebno pravne osebe zaupne narave oziroma državna, vojaška ali uradna tajnost.
- (3) Način zagotavljanja javnosti dela in način omejitve javnosti dela sveta in njegovih delovnih teles določa ta poslovnik.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se v statutu občine določi način zagotavljanja javnosti dela organov. S statutom je tako določeno, da se javnost dela organov občine zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu občinskih organov, predvsem pa z uradnim objavljanjem splošnih aktov občine, z navzočnostjo občanov in predstavnikov sredstev javnega obveščanja na javnih sejah občinskih organov, z vpogledom v dokumentacijo in gradiva, ki so podlaga za odločanje občinskih organov.

5. člen **(seje sveta)**

- (1) Svet dela na rednih, izrednih, dopisnih in slavnostnih sejah.
- (2) Redne seje se sklicujejo najmanj štirikrat na leto.
- (3) Izredne seje se sklicujejo po določilih tega poslovnika ne glede na rokovne omejitve, ki veljajo za redne seje.
- (4) Dopisne seje se sklicujejo po določbah tega poslovnika v primerih, ko niso izpolnjeni pogoji za sklic izredne seje.
- (5) Slavnostne seje se sklicujejo ob praznikih občine in drugih svečanih priložnostih.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema odločitve na

svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Tako je z besedilom prvega odstavka določeno, da občinski svet dela na rednih, izrednih, dopisnih in slavnostnih sejah.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da seje občinskega sveta sklicuje župan v skladu z določbami statuta občine in poslovnika občinskega sveta, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno.

Z besedilom tretjega, četrtega in petega odstavka so določeni pogoji za sklic izredne, dopisne in slavnostne seje občinskega sveta.

6. člen (predstavljanje sveta)

Svet predstavlja župan (v nadaljnjem besedilu: župan), delovno telo sveta pa predsednik delovnega telesa (v nadaljnjem besedilu: predsednik).

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja.

7. člen (uporaba žiga)

- (1) Svet uporablja žig občine, ki je določen s statutom občine ali odlokom, v katerega notranjem krogu je ime občinskega organa "OBČINSKI SVET".
- (2) Svet uporablja žig na vabilih za seje, na splošnih aktih in aktih o drugih odločitvah ter na dopisih.
- (3) Žig sveta uporabljajo v okviru svojih nalog tudi delovna telesa sveta.
- (4) Žig sveta hrani in skrbi za njegovo uporabo tajnik občine (*direktor občinske uprave*).

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 10. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da samoupravne lokalne skupnosti uporabljajo žig, ki mora vsebovati označbo in ime samoupravne lokalne skupnosti.

2 Konstituiranje sveta

8. člen (konstituiranje sveta)

- (1) Svet se konstituira na prvi seji po volitvah, na kateri je potrjenih več kot polovica mandatov članov sveta.
- (2) Prvo sejo novoizvoljenega sveta skliče prejšnji župan 20 dni po izvolitvi članov, vendar ne kasneje kot deset dni po izvedbi drugega kroga volitev župana. Prvo sejo vodi najstarejši član občinskega sveta oziroma član, ki ga na predlog najstarejšega člana določi občinski svet.

(3) Zaradi priprave na prvo sejo skliče župan nosilce kandidatnih list, s katerih so bili izvoljeni člani sveta.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se občinski svet konstituira na prvi seji po volitvah, na kateri je potrjenih več kot polovica mandatov članov sveta.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da prvo sejo občinskega sveta skliče prejšnji župan, prvo sejo občinskega sveta nove občine pa predsednik občinske volilne komisije. Prvo sejo vodi najstarejši član občinskega sveta oziroma član, ki ga na predlog najstarejšega člana določi občinski svet.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da župan zaradi priprave na prvo sejo skliče nosilce kandidatnih list, s katerih so bili izvoljeni člani sveta.

9. člen

(obvezni dnevni red konstitutivne seje sveta)

(1) Obvezni dnevni red konstitutivne seje sveta je:

1. ugotovitev števila navzočih novoizvoljenih članov sveta,
2. poročilo občinske volilne komisije o izidu volitev v svet in volitev župana,
3. imenovanje mandatne komisije za pregled prispelih pritožb in pripravo predloga potrditve mandatov članov sveta in ugotovitve izvolitve župana,
4. poročilo mandatne komisije in potrditev mandatov članov sveta,
5. poročilo mandatne komisije in ugotovitev izvolitve župana,
6. imenovanje komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

(2) O dnevnem redu konstitutivne seje svet ne razpravlja in ne odloča.

(3) Dnevni red konstitutivne seje lahko vsebuje tudi slovesno prisego župana in njegov pozdravni nagovor.

Obrazložitev:

Z določilom prvega odstavka je določen obvezni dnevni red konstitutivne seje sveta, in sicer:

1. ugotovitev števila navzočih novoizvoljenih članov sveta,
2. poročilo občinske volilne komisije o izidu volitev v svet in volitev župana (besedilo je oblikovano na podlagi določila 90. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki določa, da občinska volilna komisija sestavi poročilo o izidu volitev v občini in ga pošlje županu najpozneje šesti dan po dnevu glasovanja),
3. imenovanje mandatne komisije za pregled prispelih pritožb in pripravo predloga potrditve mandatov članov sveta in ugotovitve izvolitve župana (besedilo je oblikovano na podlagi določila sedmega odstavka 15. b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet na prvi seji najprej imenuje komisijo za potrditev mandatov članov občinskega sveta in ugotovitev izvolitve župana),
4. poročilo mandatne komisije in potrditev mandatov članov sveta (besedilo je oblikovano na podlagi določila devete alineje 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet odloči o potrditvi mandatov članov

- občinskega sveta na podlagi poročila komisije o pregledu potrdil o izvolitvi ter o vsebini in upravičenosti morebitnih pritožb),*
5. *poročilo mandatne komisije in ugotovitev izvolitve župana,*
 6. *imenovanje komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima občinski svet komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki jo imenuje izmed članov občinskega sveta.*

Z določilom drugega odstavka je določeno, da o dnevnem redu konstitutivne seje svet ne razpravlja in ne odloča.

Z določilom tretjega odstavka je določeno, da lahko dnevni red konstitutivne seje vsebuje tudi slovesno prisego župana in njegov pozdravni nagovor. To določilo je fakultativno. V primeru, da poslovnik vsebuje navedeno določilo, je potrebno določiti besedilo slovesne prisege.

10. člen

(imenovanje mandatne komisije)

- (1) Na prvi seji svet izmed navzočih članov sveta najprej imenuje ... *(navesti število članov)* člansko mandatno komisijo za pregled prispelih pritožb in pripravo predloga potrditve mandatov članov sveta. Člane mandatne komisije lahko predlaga vsak član sveta. Svet glasuje o predlogih po vrstnem redu, kot so bili vloženi, dokler niso imenovani ... *(navesti število članov)* člani komisije. O preostalih predlogih svet ne odloča.
- (2) Mandatna komisija na podlagi poročila volilne komisije in potrdil o izvolitvi pregleda, kateri kandidati so bili izvoljeni za člane sveta, predlaga svetu odločitve o morebitnih pritožbah kandidatov za člane sveta ali predstavnikov kandidatnih list in predlaga potrditev mandatov članov sveta.
- (3) Če je vložena pritožba kandidata ali predstavnika kandidata za župana, mandatna komisija na podlagi poročila volilne komisije in potrdila o izvolitvi župana pripravi poročilo v vsebini in upravičenosti pritožbe ter predlaga svetu odločitve o posameznih pritožbah.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila sedmega odstavka 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet na prvi seji najprej imenuje komisijo za potrditev mandatov članov občinskega sveta in ugotovitev izvolitve župana. Z besedilom je določen način predlaganja in glasovanja o članih komisije.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila devetega odstavka 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet odloči o potrditvi članov občinskega sveta na podlagi poročila komisije o pregledu potrdil o izvolitvi ter o vsebini in upravičenosti morebitnih pritožb.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila trinajstega odstavka 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet odloči o

morebitnih pritožbah kandidatov ali predstavnikov kandidatur za župana na podlagi poročila občinske volilne komisije o izidu glasovanja za župana.

11. člen **(mandati članov sveta)**

- (1) Mandate članov sveta potrdi svet na predlog mandatne komisije potem, ko dobi njeno poročilo o pregledu potrdil o izvolitvi ter vsebini in upravičenosti morebitnih pritožb kandidatov, predstavnikov kandidatur oziroma kandidatnih list.
- (2) Svet odloči skupaj o potrditvi mandator, ki niso sporni, o vsakem spornem mandatu pa odloči posebej.
- (3) Član sveta, katerega mandat je sporen, ne sme glasovati o potrditvi svojega mandata. Šteje se, da je svet z odločitvijo o spornem mandatu odločil tudi o pritožbi kandidata ali predstavnika kandidature oziroma kandidatne liste.
- (4) Svet na podlagi poročila volilne komisije in potrdila o izvolitvi župana na podlagi poročila mandatne komisije posebej odloči o morebitnih pritožbah kandidatov za župana oziroma predstavnikov kandidatur. Če je za župana izvoljen kandidat, ki je bil hkrati izvoljen tudi za člana sveta, pa je zoper njegov mandat župana vložena pritožba, o odločanju o pritožbi ne sme glasovati. Glasovati ne sme niti vlagatelj pritožbe – kandidat za župana, če je bil izvoljen tudi za člana sveta.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila devetega odstavka 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet odloči o potrditvi mandator članov občinskega sveta na podlagi poročila komisije o pregledu potrdil o izvolitvi ter o vsebini in upravičenosti morebitnih pritožb.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila desetega odstavka 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet skupaj odloči o potrditvi mandator, ki niso sporni, o vsakem spornem mandatu pa odloči posebej.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila enajstega odstavka 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da član občinskega sveta, katerega mandat je sporen, ne sme glasovati o potrditvi svojega mandata.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila trinajstega odstavka 15.b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet odloči o morebitnih pritožbah kandidatov ali predstavnikov kandidatur za župana na podlagi poročila občinske volilne komisije o izidu glasovanja za župana.

12. člen **(mandat članov sveta in mandat župana)**

- (1) Ko se svet konstituira, nastopijo mandat novoizvoljeni člani sveta, mandat dotedanjim članom sveta pa preneha.
- (2) Če svet ni sprejel pritožbe zoper mandat župana iz četrtega odstavka 11. člena tega poslovnika, prične novoizvoljenemu županu teči mandat, mandat dotedanjemu županu pa preneha.

(3) S prenehanjem mandata članov sveta preneha članstvo v stalnih in občasnih delovnih telesih sveta.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 41. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se člani občinskega sveta volijo za štiri leta, mandatna doba članov občinskega sveta pa se začne s potekom mandatne dobe prejšnjih članov sveta, traja pa do prve seje novoizvoljenega sveta.

Z besedilom drugega odstavka je določen začetek mandata novoizvoljenega župana in prenehanje mandata dotedanjega župana.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno prenehanje članstva v stalnih in občasnih delovnih telesih občinskega sveta ob prenehanju mandata članov občinskega sveta.

13. člen

(komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja)

Ko je svet konstituiran, imenuje izmed članov komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja kot svoje stalno delovno telo. Če komisija ni imenovana na konstitutivni seji, se imenuje najkasneje na naslednji seji.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima občinski svet komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki jo imenuje izmed članov občinskega sveta.

3 Pravice in dolžnosti članov sveta

14. člen

(pravice in dolžnosti članov sveta)

(1) Pravice in dolžnosti članov sveta so določene z zakonom, statutom občine in tem poslovníkom.

(2) Člani sveta imajo pravico in dolžnost udeleževati se sej sveta in njegovih delovnih teles, katerih člani so. Člani sveta se lahko udeležujejo tudi sej drugih delovnih teles in imajo pravico sodelovati pri njihovem delu, vendar brez pravice glasovanja.

(3) Član sveta ima pravico:

- predlagati svetu v sprejem odloke in druge akte, razen proračuna, zaključnega računa in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu določeno, da jih sprejme svet na predlog župana,
- predlagati svetu obravnavo drugih vprašanj iz njegove pristojnosti;
- glasovati o predlogih splošnih aktov občine, drugih aktov in odločitev sveta ter predlagati dopolnila (amandmaje) teh predlogov;
- sodelovati pri oblikovanju programa dela sveta in dnevnih redov njegovih sej;

- predlagati kandidate za člane občinskih organov, delovnih teles sveta in organov javnih zavodov, javnih podjetij in skladov, katerih ustanoviteljica ali soustanoviteljica je občina oziroma, v katerih ima občina v skladu z zakonom svoje predstavnike.
- (4) Član sveta ima dolžnost varovati podatke zaupne narave, ki so kot osebni podatki, državne, uradne in poslovne tajnosti opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti sveta in organizacij uporabnikov proračunskih sredstev, za katere zve pri svojem delu.
- (5) Član sveta ima pravico do povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije ter v skladu z zakonom in posebnim aktom sveta do dela plače za nepoklicno opravljanje funkcije občinskega funkcionarja.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določeno, da so pravice in dolžnosti članov občinskega sveta določene z zakonom, statutom občine in poslovníkom občinskega sveta.

Z besedilom drugega odstavka je določena pravica in dolžnost članov sveta udeleževati se sej sveta in njegovih delovnih teles, katerih člani so.

Z besedilom tretjega odstavka so določene pravice člana sveta, in sicer ima član sveta pravico:

- *predlagati svetu v sprejem odloke in druge akte, razen proračuna, zaključnega računa in drugih aktov, za katere je v zakonu ali statutu določeno, da jih sprejme svet na predlog župana (besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko vsak član občinskega sveta predlaga občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njihove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana),*
- *predlagati svetu obravnavo drugih vprašanj iz njegove pristojnosti,*
- *glasovati o predlogih splošnih aktov občine, drugih aktov in odločitev sveta ter predlagati dopolnila (amandmaje) teh predlogov (besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov),*
- *sodelovati pri oblikovanju programa dela sveta in dnevnih redov njegovih sej,*
- *predlagati kandidate za člane občinskih organov, delovnih teles sveta in organov javnih zavodov, javnih podjetij in skladov, katerih ustanoviteljica ali soustanoviteljica je občina oziroma, v katerih ima občina v skladu z zakonom svoje predstavnike.*

Z besedilom četrtega odstavka je določena dolžnost člana občinskega sveta varovati podatke zaupne narave, ki so kot osebni podatki, državne, uradne in poslovne tajnosti opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti sveta in organizacij uporabnikov proračunskih sredstev, za katere zve pri svojem delu.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 34.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da članu občinskega sveta, razen podžupanu, pripada sejnina za udeležbo na seji občinskega sveta ali seji delovnega telesa občinskega sveta. Letni znesek sejin, vključno s sejinami za seje delovnih teles občinskega sveta, ki se izplača posameznemu članu občinskega sveta, ne sme presegati 15% plače župana. Pri tem pa se ne upošteva dodatek za delovno dobo. Občinski svet mora s svojim aktom določiti merila za izplačilo sejin za člane občinskih svetov, za člane delovnih teles občinskega sveta in člane drugih občinskih organov, kakor tudi merila za sejnine za člane svetov ožjih delov občine.

15. člen

(odgovornost člana sveta)

- (1) Član sveta ne more biti klican na odgovornost zaradi mnenja, izjave ali glasu, ki ga je dal v zvezi z opravljanjem svoje funkcije.
- (2) Član sveta nima imunitete ter je za svoja dejanja, ki niso povezana s pravicami in dolžnostmi člana sveta, odškodninsko in kazensko odgovoren.

Obrazložitev:

Z besedilom se določa odgovornost člana sveta. Slednji ne more biti klican na odgovornost zaradi mnenja, izjave ali glasu, ki ga je dal v zvezi z opravljanjem svoje funkcije. Član občinskega sveta nima imunitete ter je za svoja dejanja, ki niso povezana s pravicami in dolžnostmi člana sveta, odškodninsko in kazensko odgovoren.

16. člen

(pravice svetniških skupin)

- (1) Svetniške skupine, ki jih oblikujejo člani sveta, izvoljeni s istoimenske liste ali dveh ali več kandidatnih list, imajo le pravice, ki gredo posameznemu članu sveta.
- (2) Svet lahko odloči, da imajo svetniške skupine pravico do povračila materialnih stroškov.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka so določene pravice svetniških skupin, ki jih oblikujejo člani sveta. Svetniške skupine imajo le pravice, ki gredo posameznemu članu sveta.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da lahko občinski svet odloči, da imajo svetniške skupine pravico do povračila materialnih stroškov. V tem primeru mora občinski svet sprejeti pravilnik o zagotavljanju pogojev za delovanje svetniških skupin.

17. člen

(pravica do informiranosti)

- (1) Član sveta ima pravico zahtevati od župana, drugih občinskih organov in občinske uprave obvestila in pojasnila, ki so mu potrebna za delo v občinskem svetu in njegovih delovnih telesih.
- (2) Občinski organi iz prejšnjega odstavka so dolžni odgovoriti na vprašanja članov sveta in jim posredovati zahtevana pojasnila. Če član sveta to posebej zahteva, mu je treba odgovoriti oziroma posredovati pojasnila tudi v pisni obliki.

(3) Član sveta ima pravico županu ali tajniku občine (*direktorju občinske uprave*) postaviti vprašanje ter jima lahko da pobudo za ureditev določenih vprašanj ali za sprejem določenih ukrepov iz njune pristojnosti.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 29. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je občinski svet najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine. Iz navedenega izhaja pravica posameznega člana občinskega sveta, da se pred sprejemom odločitve seznani z vsemi informacijami, ki so mu potrebna za delo v občinskem svetu in njegovih delovnih telesih. V ta namen lahko član občinskega sveta od župana, drugih občinskih organov in občinske uprave zahteva obvestila in pojasnila. Navedeni organi pa so dolžni odgovoriti na vprašanja članov sveta in jim posredovati zahtevana pojasnila. Če član sveta tako zahteva, pa mu je potrebno odgovoriti oziroma posredovati pojasnila tudi v pisni obliki.

18. člen

(vprašanja in pobude članov sveta)

- (1) Član sveta zastavlja vprašanja in daje pobude v pisni obliki ali ustno.
- (2) Na vsaki redni seji sveta mora biti predvidena posebna točka dnevnega reda za vprašanja in pobude članov.
- (3) Vprašanja oziroma pobude morajo biti kratke in postavljene tako, da je njihova vsebina jasno razvidna. V nasprotnem primeru župan ali za vodenje seje pooblaščen podžupan oziroma član sveta na to opozori in člana sveta pozove, da vprašanje oziroma pobudo ustrezno dopolni.
- (4) Ustno postavljeno vprašanje ne sme trajati več kot tri (3) minute (*lahko se določi daljši ali krajši čas*), obrazložitev pobude pa ne več kot pet (5) minut (*lahko se določi daljši ali krajši čas*).
- (5) Pisno postavljeno vprašanje mora biti takoj posredovano tistemu, na katerega je naslovljeno.
- (6) Pri obravnavi vprašanj in pobud morata biti na seji obvezno prisotna župan in tajnik občine (*direktor občinske uprave*). Če sta župan ali tajnik občine (*direktor občinske uprave*) zadržana, določita, kdo ju bo nadomeščal in odgovarjal na vprašanja in pobude.
- (7) Na seji se odgovarja na vsa vprašanja in pobude, ki so bila oddana do začetka seje, ter na ustna vprašanja dana ob obravnavi vprašanj in pobud članov sveta. Če zahteva odgovor na vprašanje podrobnejši pregled dokumentacije oziroma proučitev, lahko župan ali tajnik občine (*direktor občinske uprave*) odgovorita na naslednji seji.
- (8) Župan ali tajnik občine (*direktor občinske uprave*) lahko na posamezna vprašanja ali pobude odgovorita pisno, pisno morata odgovoriti tudi na vprašanja in pobude, za katere tako zahteva vlagatelj. Pisni odgovor mora biti posredovan vsem članom sveta s sklicem, najkasneje pa na prvi naslednji redni seji.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom.

V skladu z navedenim je z besedilom določen način zastavljanja vprašanj in dajanja pobud članov sveta.

19. člen

(zahteva za dodatna pojasnila)

- (1) Če član sveta ni zadovoljen z odgovorom na svoje vprašanje oziroma pobudo, lahko zahteva dodatno pojasnilo. Če tudi po tem ni zadovoljen, lahko predlaga svetu, da se o zadevi opravi razprava, o čemer odloči svet z glasovanjem.
- (2) Če svet odloči, da bo o zadevi razpravljal, mora župan uvrstiti to vprašanje na dnevni red prve naslednje redne seje.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določeno, da lahko član sveta, ki ni zadovoljen z odgovorom na svoje vprašanje oziroma pobudo, zahteva dodatno pojasnilo.

20. člen

(udeleževanje na sejah sveta in delovnih telesih)

- (1) Član sveta se je dolžan udeleževati sej sveta in delovnih teles, katerih član je.
- (2) Če ne more priti na sejo sveta ali delovnega telesa, katerega član je, mora o tem in o razlogih za to obvestiti župana oziroma predsednika delovnega telesa najpozneje do začetka seje. Če zaradi višje sile ali drugih razlogov ne more obvestiti župana oziroma predsednika delovnega telesa o svoji odsotnosti do začetka seje, mora to opraviti takoj, ko je to mogoče.
- (3) Članu sveta, ki se neupravičeno ne udeleži redne seje sveta, ne pripada del plače za nepoklicno opravljanje funkcije za mesec, v katerem je bila ta seja.
- (4) Če se član delovnega telesa iz neopravičenih razlogov ne udeleži treh sej delovnega telesa v koledarskem letu, lahko predsednik delovnega telesa predlaga svetu njegovo razrešitev.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določena obveznost članov sveta, udeleževati se sej sveta in delovnih teles. Z besedilom tretjega odstavka je določena tudi "sankcija" za primer, da se član sveta neupravičeno ne udeleži seje sveta, in sicer mu v tem primeru ne pripada del plače za nepoklicno opravljanje funkcije za mesec, v katerem je bila seja.

4 Seje sveta

4.1 Sklicevanje sej, predsedovanje in udeležba na seji

21. člen **(sklic seje)**

- (1) Svet dela in odloča na sejah.

- (2) Seje sveta sklicuje župan.
- (3) Župan sklicuje seje sveta v skladu s programom dela sveta, na podlagi sklepa sveta in na predlog drugih predlagateljev, določenih s statutom občine, ter če to zahtevajo okoliščine, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno.
- (4) Župan lahko skliče redno sejo sveta, preden je končana predhodno sklicana seja, svet pa nove redne seje ne more začeti, dokler ne konča prejšnje redne seje.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da seje občinskega sveta sklicuje in vodi župan.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami statuta občine in poslovnika občinskega sveta, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno. Župan mora sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtina članov občinskega sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje. Če župan seje občinskega sveta ne skliče v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali. Zahtevi za sklic seje občinskega sveta pa mora biti priložen dnevni red. Župan mora dati na dnevni red predlagane točke, predlagan dnevni red pa lahko dopolni še z novimi točkami.

Z besedilom četrtega odstavka se določa obveznost občinskega sveta, da zaključi predhodno začeto sejo pred sklicem nove seje.

22. člen (sklic seje)

- (1) Vabilo za redno sejo sveta s predlogom dnevnega reda se pošlje članom najkasneje sedem (7) dni pred dnevom, določenim za sejo. Skupaj z vabilom se pošlje tudi gradivo, ki je bilo podlaga za uvrstitev zadev na dnevni red. Posamezno gradivo se lahko pošlje tudi kasneje, če je vsebina gradiva nujno potrebna pri odločanju o točki dnevnega reda.
- (2) Vabilo za sejo sveta se pošlje županu, podžupanu, predsedniku nadzornega odbora občine, tajniku občine (*direktorju občinske uprave*), vodjem političnih strank in list, zastopanih v svetu, medijem in se objavi v katalogu informacij javnega značaja občine.
- (3) Vabila iz prejšnjih dveh odstavkov se pošljejo po pošti v fizični obliki na papirju, če tako s pisno izjavo naroči prejemnik, pa lahko tudi po elektronski pošti.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da seje občinskega sveta sklicuje

in vodi župan. Župan skliče sejo z vabilom, ki ga s predlogom dnevnega reda pošlje članom sveta najkasneje sedem dni pred dnevom, določenim za sejo. S statutom se lahko določi daljši rok za odpošiljanje vabil, ne pa krajši. Na tem mestu moramo posebej opomniti na določila 10. člena Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 76/2005, 119/2007), ki v tretjem in četrtem odstavku določa, da mora lokalna skupnost (občina) posredovati predlog splošnega akta v svetovni splet vsaj sedem dni pred njegovo izdajo, predlog programa, strategije in drugega podobnega dokumenta pa vsaj 15 dni pred njegovim sprejetjem.

Z drugim odstavkom so določeni naslovniki, katerim mora župan poslati vabilo na sejo sveta. Ob tem bi posebej izpostavili, da župan o sklicu seje obvesti medije ter objavi vabilo v katalogu informacij javnega značaja občine. Kot je določeno v prvem odstavku 45. člena Zakona o medijih /ZMed/ (Uradni list RS, št. 110/2006-UPB1, 77/2010-ZSFCJA), so informacije za medije informacije, ki jih organ (župan) na lastno pobudo posreduje medijem, in informacije organa, ki jih organ posreduje mediju kot odgovor na vprašanje in so vezane na delovno področje organa. Posredovanje informacij lahko mediji zahtevajo od vseh organov, ki jih kot zavezanca določa zakon, ki ureja dostop do informacij javnega značaja. Kot določa Zakon o medijih /ZMed/, organi za omogočanje posredovanja informacij za medije določijo odgovorno osebo za posredovanje informacij za medije in javno objavijo njeno osebno ime, službeno telefonsko številko in naslov službene elektronske pošte. Ob navedenem pa mora župan vabilo skupaj s celotnim gradivom za sejo občinskega sveta v skladu z določili veljavnega Zakona o dostopu do informacij javnega značaja /ZDIJZ/ in Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja.

Z besedilom tretjega odstavka je določen način pošiljanja vabila naslovnikom.

23. člen (izredna seja)

- (1) Izredna seja sveta se skliče za obravnavanje in odločanje o nujnih zadevah, kadar ni pogojev za sklic redne seje, ali na zahtevo četrtnine članov sveta.
- (2) V zahtevi članov sveta za sklic izredne seje morajo biti navedeni razlogi za njen sklic. Zahtevi mora biti priloženo gradivo o zadevah, o katerih naj svet odloča, če člani sveta ne razpolagajo z gradivom, pa zahteva županu in občinski upravi, katero gradivo naj se za sejo pripravi.
- (3) Izredno sejo sveta skliče župan. Če izredna seja sveta, ki so jo zahtevali člani sveta, ni sklicana v roku sedmih (7) dni od predložitve pisne obrazložene zahteve za sklic s priloženim ustreznim gradivom, jo lahko skličejo člani sveta, ki so sklic zahtevali oziroma njihov pooblaščen predstavnik. V tem primeru lahko sejo vodi član sveta, ki ga določijo člani, ki so sklic izredne seje zahtevali.
- (4) Vabilo za izredno sejo sveta z gradivom mora biti vročeno članom sveta najkasneje pet (5) dni pred sejo. Vabilo se pošlje v skladu z 22. členom tega poslovnika in se objavi v katalogu informacij javnega značaja občine.
- (5) Če razmere terjajo drugače, se lahko izredna seja sveta skliče v skrajnem roku, ki je potreben, da so s sklicem seznanjeni vsi člani sveta in se seje lahko udeležijo. V tem primeru se lahko dnevni red seje predlaga na sami seji, na sami seji pa se lahko predloži tudi gradivo za sejo. Svet pred sprejemom dnevnega reda tako

sklicane izredne seje ugotovi utemeljenost razlogov za sklic. Če svet ugotovi, da ni bilo razlogov, se seja ne opravi in se skliče nova izredna ali redna seja v skladu s tem poslovníkom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način sklica izredne seje občinskega sveta. Tako se lahko izredna seja skliče za obravnavanje in odločanje o nujnih zadevah, kadar ni pogojev za sklic redne seje, ali na zahtevo četrtnine članov (tretji odstavek 35. člena ZLS). V zahtevi za sklic izredne seje pa morajo biti navedeni razlogi za njen sklic ter k zahtevi mora biti priloženo gradivo o zadevah, o katerih naj svet odloča.

drugega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da seje občinskega sveta sklicuje in vodi župan. Ob tem moramo opomniti na določilo tretjega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora župan sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtnina članov, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje. Če župan seje občinskega sveta ne skliče v roku sedmih (7) dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali. Zahtevi za sklic pa mora biti priložen dnevni red. Župan mor dati na dnevni red predlagane točke, predlagan dnevni red pa lahko dopolni še z novimi točkami.

24. člen (dopisna seja)

(1) Dopisna seja se lahko opravi, kadar ni pogojev za sklic izredne seje sveta. Na dopisni seji ni mogoče odločati o proračunu in zaključnem računu občine, o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve ter o zadevah, iz katerih izhajajo finančne obveznosti občine. Dopisna seja se opravi na podlagi v fizični ali elektronski obliki osebno vročenega vabila s priloženim gradivom ter predlogom sklepa, ki naj se sprejme, ter z osebnim telefonskim glasovanjem ali glasovanjem po elektronski pošti. Glede na način izvedbe dopisne seje mora sklic seje vsebovati rok trajanja dopisne seje (točen datum in čas trajanja seje, to je do katere ure se šteje trajanje seje).

(2) Dopisna seja je sklepčna, če je bilo vabilo poslano vsem članom sveta, od katerih jih je osebno vročitev potrdilo več kot polovica. Šteje se, da so osebno vročitev potrdili člani, ki so glasovali.

(3) Predlog sklepa, ki je predložen na dopisno sejo, je sprejet, če so za sklep glasovali vsi člani sveta, ki so do roka oddali svoj glas. Če je kateri izmed članov sveta glasoval proti sklepu, se opravi izredna seja sveta ali pa se točka uvrsti na prvo naslednjo redno sejo sveta.

(4) O dopisni seji se vodi zapisnik, ki mora poleg sestavin, določenih s tem poslovníkom, vsebovati še potrdila o osebni vročitvi vabil članom sveta oziroma ugotovitev, koliko članov sveta je glasovalo. Potrditev zapisnika dopisne seje se uvrsti na prvo naslednjo redno sejo sveta.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedením je z besedilom določen način vodenja dopisne seje.

**25. člen
(poročevalci)**

- (1) Na seje sveta se vabijo poročevalci za posamezne točke dnevnega reda, ki jih določi župan oziroma tajnik občine (*direktor občinske uprave*).
- (2) Vabilo se pošlje tudi vsem, katerih navzočnost je, glede na dnevni red seje, potrebna.

Obrazložitev:

*Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedením je z besedilom določeno, da se na seje sveta vabijo poročevalci za posamezne točke dnevnega reda, ki jih določi župan oziroma tajnik občine (*direktor občinske uprave*).*

**26. člen
(predlog dnevnega reda)**

- (1) Predlog dnevnega reda seje sveta pripravi župan.
- (2) Predlog dnevnega reda lahko predlagajo tudi člani sveta, ki imajo pravico zahtevati sklic seje sveta. Posamezne točke dnevnega reda lahko predlaga posamezen član sveta ali svetniška skupina.
- (3) V predlog dnevnega reda seje sveta se lahko uvrstijo le točke, za katere obravnavo so izpolnjeni pogoji, ki so določeni s tem poslovníkom.
- (4) Na dnevni red ni mogoče uvrstiti akta, če še ni končan postopek o aktu z enako ali podobno vsebino.
- (5) Na dnevni red se prednostno uvrstijo odloki, ki so pripravljeni za drugo obravnavo.
- (7) O sprejemu dnevnega reda odloča svet na začetku seje.
- (8) Svet ne more odločiti, da se v dnevi red seje uvrstijo zadeve, če članom ni bilo predloženo gradivo oziroma h katerim ni dal svojega mnenja ali ni zavzel stališča župan, kadar ta ni bil predlagatelj, če gradiva ni obravnavalo pristojno delovno telo, razen v primerih, ko delovno telo še ni bilo ustanovljeno, pa je obravnava nujna, ali če svet odloči drugače.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedením je z besedilom določen način priprave predloga dnevnega reda seje občinskega sveta.

27. člen (vodenje seje)

- (1) Sejo sveta vodi župan. Župan lahko za vodenje sej sveta pooblasti podžupana ali drugega člana sveta (v nadaljnjem besedilu: predsedujoči).
- (2) Če nastopijo razlogi, zaradi katerih župan ali predsedujoči ne more voditi že sklicane seje, jo vodi podžupan, če pa tudi to ni mogoče, jo vodi najstarejši član sveta.
- (3) Izredno sejo sveta, ki jo skličejo člani sveta ker župan ni opravil sklica v skladu z zakonom in tem poslovníkom, vodi član sveta, ki ga pooblastijo člani sveta, ki so sklic seje zahtevali.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi, nima pa pravice glasovanja.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega, tretjega, četrtega in petega odstavka 33.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določajo, da ima občina najmanj enega podžupana, ki ga izmed članov občinskega sveta imenuje župan, ki pa ga lahko tudi razreši. Podžupan pomaga županu pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere ga župan pooblasti. Podžupan nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. Če ima občina več podžupanov, nadomešča župana tisti podžupan, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši župan. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti. Kadar pa nastopijo razlogi, da tako župan kot podžupan ne moreta opravljati svoje funkcije, nadomešča župana član občinskega sveta, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši član občinskega sveta.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora župan sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtnina članov občinskega sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje. Če župan seje občinskega sveta ne skliče v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali. Zahtevi za sklic seje občinskega sveta mora biti priložen dnevni red. Župan pa mora dati na dnevni red predlagane točke, predlagan dnevni red pa lahko dopolni še z novimi točkami.

28. člen (javnost seje)

- (1) Seje sveta so javne.
- (2) Javnost seje se zagotavlja z navzočnostjo občanov in predstavnikov sredstev javnega obveščanja na sejah sveta.
- (3) Predstavnike sredstev javnega obveščanja v občini in občane se o seji obvesti z objavljenim vabilom, ki mu je priloženo gradivo za sejo. Objava se opravi vsaj tri dni pred sejo na spletni strani občine v katalogu informacij javnega značaja. Sredstvom javnega obveščanja se pošlje še obvestilo po elektronski pošti.

(4) Predsedujoči mora poskrbeti, da ima javnost v prostoru, v katerem seja sveta poteka, primeren prostor, da lahko spremlja delo sveta ter pri tem dela ne moti. Prostor za javnost mora biti vidno ločen od prostora za člane sveta.

(5) Predsedujoči lahko na zahtevo predstavnika javnega obveščanja dopusti zvočno in slikovno snemanje posameznih delov seje. O zahtevi občana za snemanje posameznih delov seje odloči svet.

(6) Če občan, ki spremlja sejo, ali predstavnik sredstva javnega obveščanja moti delo sveta, ga predsedujoči najprej opozori, če tudi po opozorilu ne neha motiti dela sveta, pa ga odstrani iz prostora.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se v statutu določi način zagotavljanja javnosti dela organov občine. S statutom je tako določeno, da se javnost dela organov občine zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu občinskih organov, predvsem pa z uradnim objavljanjem splošnih aktov občine, z navzočnostjo občanov in predstavnikov sredstev javnega obveščanja na javnih sejah občinskih organov, z vpogledom v dokumentacijo in gradiva, ki so podlaga za odločanje občinskih organov.

29. člen

(izključitev javnosti)

(1) Župan predlaga svetu, da s sklepom zapre sejo za javnost v celoti ali ob obravnavi posamezne točke dnevnega reda, če to terja zagotovitev varstva podatkov, ki v skladu z zakonom niso informacije javnega značaja.

(2) Kadar svet sklene, da bo izključil javnost oziroma kako točko dnevnega reda obravnaval brez navzočnosti javnosti, odloči, kdo je lahko poleg župana, predsedujočega in članov sveta navzoč na seji.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način izključitve javnosti s seje občinskega sveta.

4.3 Potek seje

30. člen

(ugotavljanje sklepčnosti)

(1) Ko predsedujoči začne sejo, obvesti svet, kdo izmed članov sveta mu je sporočil, da je zadržan in se seje ne more udeležiti.

(2) Predsedujoči nato ugotovi, ali je svet sklepčen. Predsedujoči obvesti svet tudi o tem, kdo je povabljen na sejo.

(3) Na začetku seje lahko predsedujoči poda pojasnila v zvezi z delom na seji in drugimi vprašanji.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način ugotavljanja sklepčnosti.

31. člen

(odločanje o zapisniku prejšnje seje)

- (1) Preden svet določi dnevni red seje, odloča o sprejemu zapisnika prejšnje seje.
- (2) Član sveta lahko da pripombe k zapisniku prejšnje seje in zahteva, da se zapisnik ustrezno spremeni in dopolni. O utemeljenosti zahtevanih sprememb ali dopolnitev zapisnika prejšnje seje odloči svet.
- (3) Zapisnik se lahko sprejme z ugotovitvijo, da nanj niso bile podane pripombe, lahko pa se sprejme ustrezno spremenjen in dopolnjen s sprejetimi pripombami.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način določanja dnevnega reda.

32. člen

(dnevni red)

- (1) Svet na začetku seje določi dnevni red.
- (2) Pri določanju dnevnega reda svet najprej odloča o predlogih, da se posamezne zadeve umaknejo z dnevnega reda, nato o predlogih, da se dnevni red razširi, in nato o morebitnih predlogih za skrajšanje rokov, združitve obravnav ali hitri postopek.
- (3) Mandatne zadeve imajo prednost pred vsemi drugimi točkami dnevnega reda in se uvrstijo takoj za točko "potrditev zapisnika".
- (4) Predlagatelj točke dnevnega reda lahko točko sam umakne vse do glasovanja o dnevnem redu. O predlagateljevem umiku točke svet ne razpravlja in ne glasuje. Kadar predlaga umik točke dnevnega reda oseba, ki ni predlagatelj točke, svet o tem razpravlja in glasuje.
- (5) Predlogi za razširitev dnevnega reda se lahko sprejmejo le, če so razlogi nastali po sklicu seje in če je bilo članom sveta izročeno gradivo, ki je podlaga za uvrstitev zadeve na dnevni red. O predlogih za razširitev dnevnega reda svet razpravlja in glasuje.
- (6) Po sprejetih posameznih odločitvah za umik oziroma za razširitev dnevnega reda da predsedujoči na glasovanje predlog dnevnega reda v celoti.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen postopek obravnave posameznih točk dnevnega reda.

33. člen

(vrstni red obravnave točk dnevnega reda)

- (1) Posamezne točke dnevnega reda se obravnavajo po sprejetem vrstnem redu.
- (2) Med sejo lahko svet izjemoma spremeni vrstni red obravnave posameznih točk dnevnega reda, če med potekom seje nastopijo okoliščine, zaradi katerih je potrebno posamezno gradivo obravnavati pred točko dnevnega reda, na katero je uvrščeno. Spremembo vrstnega reda obravnave je potrebno pisno obrazložiti.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovnikom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način vodenja razprave na seji občinskega sveta.

34. člen

(razprava)

- (1) Na začetku obravnave vsake točke dnevnega reda lahko poda župan ali oseba, ki jo določi župan oziroma predlagatelj, kadar to ni župan, dopolnilno obrazložitev. Dopolnilna obrazložitev sme trajati največ petnajst minut, če ni s tem poslovnikom drugače določeno. Kadar svet tako sklene, je predlagatelj dolžan podati dopolnilno obrazložitev.
- (2) Če ni župan predlagatelj, poda župan ali podžupan oziroma tajnik občine (*direktor občinske uprave*) mnenje k obravnavani zadevi. Potem dobi besedo predsednik delovnega telesa sveta, ki je zadevo obravnavalo. Obrazložitev županovega mnenja in beseda predsednika delovnega telesa lahko trajata največ po deset (10) minut.
- (3) Potem dobijo besedo člani sveta po vrstnem redu, kakor so se priglasili k razpravi. Razprava posameznega člana lahko traja največ sedem minut. Svet lahko sklene, da posamezen član iz utemeljenih razlogov lahko razpravlja dalj časa, vendar ne več kot petnajst (15) minut.
- (4) Razpravljavca lahko praviloma razpravlja le enkrat, ima pa pravico do replike po razpravi vsakega drugega razpravljavca. Replika mora biti konkretna in se nanašati na napovedi replike označeno razpravo, sicer jo lahko predsedujoči prepove. Replike smejo trajati največ tri (3) minute.
- (5) Ko je vrstni red priglasičenih razpravljavcev izčrpan, predsedujoči vpraša, ali želi še kdo razpravljati. Dodatne razprave lahko trajajo le po tri (3) minute.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovnikom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način vodenja razprave na seji občinskega sveta.

35. člen

(opomin)

- (1) Razpravljavca sme govoriti le o vprašanju, ki je na dnevnem redu in o katerem teče razprava, h kateri je predsedujoči pozval.

(2) Če se razpravljavec ne drži dnevnega reda ali prekorači čas za razpravo, ga predsedujoči opomni. Če se tudi po drugem opominu ne drži dnevnega reda oziroma nadaljuje z razpravo, mu predsedujoči lahko vzame besedo. Zoper odvzem besede lahko razpravljavec ugovarja. O ugovoru odloči svet brez razprave.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način vodenja razprave na seji občinskega sveta.

36. člen

(kršitve poslovnika)

(1) Članu sveta, ki želi govoriti o kršitvi poslovnika ali o kršitvi dnevnega reda, da predsedujoči besedo takoj, ko jo zahteva.

(2) Nato poda predsedujoči pojasnilo glede kršitve poslovnika ali dnevnega reda. Če član ni zadovoljen s pojasnilom, odloči svet o tem vprašanju brez razprave.

(3) Če član zahteva besedo, da bi opozoril na napako, ali popravil navedbo, ki po njegovem mnenju ni točna in je povzročila nesporazum ali potrebo po osebnem pojasnilu, mu da predsedujoči besedo takoj, ko jo zahteva. Pri tem se mora član omejiti na pojasnilo in njegov govor ne sme trajati več kot pet (5) minut.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način postopanja ob morebitni kršitvi poslovnika ali ob kršitvi dnevnega reda.

37. člen

(prekinitev dela sveta)

(1) Ko predsedujoči ugotovi, da ni več priglašanih k razpravi, sklène razpravo o posamezni točki dnevnega reda. Če je na podlagi razprave treba pripraviti predloge za odločitev ali stališča, se razprava o taki točki dnevnega reda prekine in nadaljuje po predložitvi teh predlogov.

(2) Predsedujoči lahko med sejo prekine delo sveta tudi, če je to potrebno zaradi odmora, priprave predlogov po zaključeni razpravi, potrebe po posvetovanjih, pridobitve dodatnih strokovnih mnenj. V primeru prekinitve predsedujoči določi, kdaj se bo seja nadaljevala.

(3) Predsedujoči prekine delo sveta, če ugotovi, da seja ni več sklepčna, če so potrebna posvetovanja v delovnem telesu in v drugih primerih, ko tako sklène svet. Če je delo sveta prekinjeno zato, ker seja ni več sklepčna, sklepčnosti pa ni niti v nadaljevanju seja, predsedujoči seja konča.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom.

V skladu z navedenim so z besedilom določeni primeri, ko lahko predsedujoči prekine delo sveta.

38. člen **(začetek seje in odmor)**

- (1) Seje sveta se sklicujejo najprej ob sedemnajsti¹ (17) uri in morajo biti načrtovane tako, da praviloma ne trajajo več kot štiri ure.
- (2) Predsedujoči odredi petnajst (15) minutni odmor vsaj po dveh urah neprekinjenega dela.
- (3) Odmor lahko predsedujoči odredi tudi na obrazložen predlog posameznega ali skupine članov sveta, župana ali predlagatelja, če je to potrebno zaradi priprave dopolnil (amandmajev), mnenj, stališč, dodatnih obrazložitev ali odgovorov oziroma pridobitve zahtevanih podatkov. Odmor lahko traja največ trideset (30) minut, odredi pa se ga lahko pred oziroma v okviru posamezne točke največ dvakrat.
- (4) Če kdo od upravičencev predlaga dodatni odmor po izčrpanju možnosti iz prejšnjega odstavka, svet odloči, ali se lahko odredi odmor ali pa se seja prekine in nadaljuje drugič.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen začetek seje občinskega sveta in odmor.

39. člen **(preložitev razprave)**

- (1) Če svet o zadevi, ki jo je obravnaval, ni končal razprave ali če ni pogojev za odločanje, ali če svet o zadevi ne želi odločiti na isti seji, se razprava oziroma odločanje o zadevi preloži na eno izmed naslednjih sej. Enako lahko svet odloči, če časovno ni uspel obravnavati vseh točk dnevnega reda.
- (2) Ko so vse točke dnevnega reda izčrpane, je seja sveta končana.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim so z besedilom določeni primeri, ko se lahko razprava oziroma odločanje o zadevi preloži na eno izmed naslednjih sej.

4.3 Vzdrževanje reda na seji

40. člen **(red na seji)**

- (1) Za red na seji skrbi predsedujoči. Na seji sveta ne sme nihče govoriti, dokler mu predsedujoči ne da besede.

¹ Ura je le predlog, ki temelji na ugotovitvi, da so člani občinskega sveta nepoklicni funkcionarji in so seje sveta praviloma v popoldanskem času.

(2) Predsedujoči skrbi, da govornika nihče ne moti med govorom. Govornika lahko opomni na red ali mu seže v besedo le predsedujoči.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovnikom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način zagotavljanja reda na seji občinskega sveta.

41. člen

(ukrepi za zagotovitev reda na seji)

- (1) Za kršitev reda na seji sveta sme predsedujoči izreči naslednje ukrepe:
 - opomin,
 - odvzem besede,
 - odstranitev s seje ali z dela seje.
- (2) Opomin se lahko izreče članu sveta, če govori, čeprav ni dobil besede, če sega govorniku v besedo ali če na kak drug način krši red na seji.
- (3) Odvzem besede se lahko izreče govorniku, če s svojim govorom na seji krši red in določbe tega poslovnika in je bil na tej seji že dvakrat opominjan, naj spoštuje red in določbe tega poslovnika.
- (4) Odstranitev s seje ali z dela seje se lahko izreče članu sveta oziroma govorniku, če kljub opominu ali odvzemu besede krši red na seji, tako da onemogoča delo sveta.
- (5) Član sveta oziroma govornik, ki mu je izrečen ukrep odstranitve s seje ali z dela seje, mora takoj zapustiti prostor, v katerem je seja.
- (6) Predsedujoči lahko odredi, da se odstrani s seje in iz poslopja, v katerem je seja, vsak drug udeleženec, ki krši red na seji oziroma s svojim ravnanjem onemogoča nemoten potek seje.
- (7) Če je red hudo kršen, lahko predsedujoči odredi, da se odstranijo vsi poslušalci.
- (8) Če predsedujoči z rednimi ukrepi ne more ohraniti reda na seji sveta, jo prekine.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovnikom. V skladu z navedenim so z besedilom določeni ukrepi za zagotovitev reda na seji občinskega sveta.

4.4 Odločanje

42. člen

(sklepčnost)

- (1) Svet veljavno odloča, če je na seji navzočih večina vseh članov sveta.
- (2) Navzočnost se ugotavlja na začetku seje, pred vsakim glasovanjem in na začetku nadaljevanja seje po odmoru oziroma prekinitvi. Navzočnost članov sveta na začetku seje se ugotovi s podpisi članov na listi navzočnosti.

(3) Za sklepčnost je odločilna dejanska navzočnost članov sveta v sejni sobi (dvorani) na način, kot velja za glasovanje (glasovalna naprava, dvig kartonov ali rok). Preverjanje sklepčnosti lahko zahteva vsak član sveta ali predsedujoči kadarkoli.

(4) Kadar je za sprejem odločitve potrebna dvotretjinska večina, svet veljavno odloča, če je na seji navzočih najmanj dve tretjini vseh članov sveta.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta.

Z besedilom drugega in tretjega odstavka se določa način ugotavljanja navzočnosti članov sveta na seji.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se poslovnik občinskega sveta sprejema z dvotretjinsko večino navzočih članov, in tretjega odstavka 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejme statut z dvotretjinsko večino vseh članov.

43. člen

(odločanje na seji sveta)

Predlagana odločitev je na sklepni seji sveta sprejeta, če se je večina članov sveta, ki so glasovali, izrekla 'ZA' njen sprejem oziroma, če je 'ZA' sprejem glasovalo toliko članov, kot to za posamezno odločitev določa zakon.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Na podlagi navedenega je odločitev na sklepni seji sveta sprejeta, če se je večina članov, ki so glasovali, izrekla "ZA" njen sprejem oziroma, če je "ZA" sprejem glasovalo toliko članov, kot to za posamezno odločitev določa zakon.

44. člen

(glasovanje)

(1) Svet praviloma odloča z javnim glasovanjem.

(2) S tajnim glasovanjem lahko svet odloča, če tako sklene pred odločanjem o posamezni zadevi oziroma vprašanju. Predlog za tajno glasovanje lahko da župan ali vsak član sveta.

(3) Glasovanje se opravi po končani razpravi o predlogu, o katerem se odloča. Predsedujoči pred vsakim glasovanjem prebere predlagano besedilo sklepa ali amandmaja.

(4) Član sveta ima pravico obrazložiti svoj glas, razen, če ta poslovnik ne določa drugače. Obrazložitev glasu se v okviru posameznega glasovanja dovoli le enkrat in sme trajati največ dve minuti.

(5) K glasovanju pozove predsedujoči člane sveta tako, da jim najprej predlaga, da se opredelijo 'ZA' sprejem predlagane odločitve, po zaključenem opredeljevanju za sprejem odločitve pa še, da se opredelijo 'PROTI' sprejemu predlagane odločitve. Vsak član glasuje o isti odločitvi samo enkrat, razen če je glasovanje v celoti ponovljeno.

(6) Predsedujoči po vsakem opravljenem glasovanju ugotovi in objavi izid glasovanja.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način glasovanja na seji občinskega sveta.

45. člen

(javno in poimensko glasovanje)

(1) Javno glasovanje se opravi z dvigom rok, z uporabo glasovalne naprave ali s poimenskim izjavljanjem.

(2) Poimensko glasujejo člani sveta, če svet tako odloči na predlog predsedujočega ali najmanj ene četrtine vseh članov sveta.

(3) Člane se pozove k poimenskemu glasovanju po abecednem redu prve črke njihovih priimkov. Član glasuje tako, da glasno izjavi 'ZA' ali 'PROTI'. O poimenskem glasovanju se piše zaznamek tako, da se pri vsakem članu sveta zapiše, kako je glasoval, ali pa se zabeleži njegova odsotnost. Zaznamek je sestavni del zapisnika seje.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način javnega in poimenskega glasovanja na seji občinskega sveta.

46. člen

(tajno glasovanje)

(1) Tajno se glasuje z glasovnicami.

(2) Tajno glasovanje vodi in ugotavlja izide tričlanska komisija, ki jo vodi predsedujoči. Dva člana določi svet na predlog predsedujočega. Administrativno - tehnična opravila v zvezi s tajnim glasovanjem opravlja tajnik občine (*direktor občinske uprave*) ali javni uslužbenec, ki ga določi tajnik občine (*direktor občinske uprave*).

(3) Za glasovanje se natisne toliko enakih glasovnic, kot je članov sveta. Glasovnice morajo biti overjene z žigom, ki ga uporablja svet.

(4) Pred začetkom glasovanja določi predsedujoči čas glasovanja.

(5) Komisija vroči glasovnice članom sveta in sproti označi, kateri član je prejel glasovnico. Glasuje se na prostoru, ki je določen za glasovanje in na katerem je zagotovljena tajnost glasovanja.

(6) Glasovnica vsebuje predlog, o katerem se odloča, in praviloma opredelitev 'ZA' in 'PROTI'. 'ZA' je na dnu glasovnice za besedilom predloga na desni strani, 'PROTI' pa na levi. Glasuje se tako, da se obkroži besedo 'ZA' ali besedo 'PROTI'.

(7) Glasovnica mora vsebovati navodilo za glasovanje.

(8) Glasovnica za imenovanje vsebuje zaporedne številke, imena in priimke kandidatov, če jih je več po abecednem redu prvih črk njihovih priimkov. Glasuje se tako, da se obkroži zaporedno številko pred priimkom in imenom kandidata, za katerega se želi glasovati, in največ toliko zaporednih števil, kolikor kandidatov je v skladu z navodilom na glasovnici treba imenovati.

(9) Ko član sveta izpolni glasovnico, odda glasovnico v glasovalno skrinjico.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način tajnega glasovanja na seji občinskega sveta.

47. člen (izid glasovanja)

(1) Ko je glasovanje končano, komisija ugotovi izid glasovanja.

(2) Poročilo o izidu glasovanja vsebuje podatke o:

- datumu in številki seje sveta,
- predmetu glasovanja,
- sestavi glasovalne komisije s podpisi njenih članov,
- številu razdeljenih glasovnic,
- številu oddanih glasovnic,
- številu neveljavnih glasovnic,
- številu veljavnih glasovnic,
- številu glasov 'ZA' in število glasov 'PROTI' oziroma pri glasovanju o kandidatih,
- številu glasov, ki jih je dobil posamezni kandidat,
- ugotovitvi, da je predlog izglasovan s predpisano večino, ali da predlog ni izglasovan, pri glasovanju o kandidatih pa, katerih kandidat je imenovan.

(3) Predsedujoči takoj po ugotovitvi rezultatov objavi izid glasovanja na seji sveta.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način ugotavljanja izida glasovanja.

48. člen **(ponovitev glasovanja)**

- (1) Če član sveta utemeljeno ugovarja poteku glasovanja ali ugotovitvi izida glasovanja, se lahko glasovanje ponovi.
- (2) O ponovitvi glasovanja odloči svet brez razprave na predlog člana, ki ugovarja poteku ali ugotovitvi izida glasovanja, ali na predlog predsedujočega. O isti zadevi je mogoče glasovati največ dvakrat. Javnega poimenskega glasovanja se ne ponavlja.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način ponovitve glasovanja.

4.5 Zapisnik seje sveta

49. člen **(vsebina zapisnika seje sveta)**

- (1) O vsaki seji sveta se piše zapisnik.
- (2) Zapisnik obsega glavne podatke o delu na seji, zlasti pa podatke o navzočnosti članov sveta na seji in ob posameznem glasovanju, o odsotnosti članov sveta in razlogih zanj, o udeležbi vabljenih, predstavnikov javnosti in občanov na seji, o sprejetem dnevnem redu, imenih razpravljalcev, predlogih sklepov, o izidih glasovanja o posameznih predlogih in o sklepih, ki so bili sprejeti, o vseh postopkovnih odločitvah predsedujočega in sveta ter o stališčih statutarne pravne komisije o postopkovnih vprašanjih. Zapisniku je treba predložiti original vabila in gradivo, ki je bilo predloženo oziroma obravnavano na seji.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način vodenja zapisnika seje sveta.

50. člen **(zvočni zapis seje sveta)**

- (1) Če se seja zvočno snema, je dobesedni zapisnik prepis zvočnega zapisa poteka seje (magnetogram).
- (2) Magnetogram seje se hrani v sejnem dosjeju skupaj z zapisnikom in gradivom s seje.
- (3) Član sveta in drug udeleženec javne seje, če je za to dobil dovoljenje predsedujočega, ima pravico poslušati zvočni zapis seje. Poslušanje se opravi v prostorih občinske uprave ob navzočnosti pooblaščenega javnega uslužbenca.
- (4) Vsakdo lahko zaprosi, da se del zvočnega zapisa seje, ki vsebuje informacijo javnega značaja, ki jo želi pridobiti, dobesedno prepiše in se mu posreduje. Prošnjo, v kateri poleg svojega osebnega imena in naslova navede, kakšno informacijo želi dobiti, vloži ustno ali pisno pri pooblaščenem javnem uslužbencu, ki o zahtevi odloči v skladu z zakonom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način vodenja zvočnega zapisa seje sveta.

51. člen**(zapisnik seje sveta)**

- (1) Za zapisnik seje sveta skrbi tajnik občine (*direktor občinske uprave*). Tajnik občine (*direktor občinske uprave*) lahko za vodenje zapisnika seje sveta pooblasti drugega javnega uslužbenca.
- (2) Na vsaki redni seji sveta se obravnavajo in potrdijo zapisniki prejšnje redne in vseh vmesnih izrednih oziroma dopisnih sej sveta. Vsak član sveta ima pravico podati pripombe na zapisnik. O utemeljenosti pripomb odloči svet. Če so pripombe sprejete, se zapišejo v zapisnik ustrezne spremembe.
- (3) Sprejeti zapisnik podpišeta predsedujoči sveta, ki je sejo vodil, in tajnik občine (*direktor občinske uprave*) oziroma pooblaščen javni uslužbenec, ki je vodil zapisnik.
- (4) Po sprejemu se zapisnik objavi na spletnih straneh občine ter na krajevno običajen način.
- (5) Zapisnik nejavne seje oziroma tisti del zapisnika, ki je bil voden na nejavnem delu seje sveta, se ne prilaga v gradivo za redno sejo sveta in ne objavlja. Člane sveta z njim pred potrjevanjem zapisnika seznani predsedujoči.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način vodenja zapisnika seje sveta.

52. člen**(ravnanje z gradivom sveta)**

- (1) Ravnanje z gradivom sveta, ki je zaupne narave, določi svet na podlagi zakona s posebnim aktom.
- (2) Izvirniki odlokov, splošnih in drugih aktov sveta, zapisniki sej ter vse gradivo sveta in njegovih delovnih teles, se kot trajno gradivo hrani v stalni zbirki dokumentarnega gradiva občinske uprave.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način vodenja zapisnika seje sveta.

53. člen **(vpogled v gradivo)**

- (1) Član sveta ima pravico vpogleda v vse spise in gradivo, ki se hrani v stalni zbirki dokumentarnega gradiva, če je to potrebno zaradi izvrševanja njegove funkcije. Vpogled odredi tajnik občine (*direktor občinske uprave*) na podlagi pisne zahteve člana sveta. Original zahteve, odredba oziroma sklep o zavrnitvi se hranijo pri gradivu, ki je bilo vpogledano.
- (2) V primeru dokumentarnega gradiva zaupne narave, odloči o vpogledu župan v skladu z zakonom in aktom sveta.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način vodenja zapisnika seje sveta.

4.6 Strokovno in administrativno delo za svet

54. člen **(strokovno in administrativno delo za svet)**

- (1) Za strokovno in administrativno delo za svet in za delovna telesa sveta je odgovoren tajnik občine (*direktor občinske uprave*).
- (2) Tajnik občine (*direktor občinske uprave*) organizira strokovno in tehnično pripravo gradiv za potrebe sveta in določi javnega uslužbenca, ki pomaga pri pripravi in vodenju sej ter opravlja druga opravila, potrebna za nemoteno delo sveta in njegovih delovnih teles, če ni za to s sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi določeno posebno delovno mesto.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da strokovno in administrativno delo za potrebe občinskega sveta opravlja občinska uprava.

Z besedilom drugega odstavka se določa način zagotavljanja storkovnega in administrativnega dela za potrebe občinskega sveta.

4.7 Delovna telesa občinskega sveta²

55. člen **(komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja)**

- (1) Svet ima komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja kot stalno delovno telo sveta, ki jo imenuje izmed svojih članov.
- (2) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ima ... (*navesti število članov*) člane.

² Če je s statutom določeno, da občinski svet ustanovi delovna telesa občinskega sveta z odlokom, potem so določbe 55., 56., 57., 58. ... člena vsebina odloka.

(3) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja opravlja zlasti naslednje naloge:

- svetu predlaga kandidate za člane delovnih teles sveta, občinskih organov, ravnateljev, direktorjev in predstavnikov ustanovitelja v organih javnih zavodov, javnih agencij, javnih skladov in javnih podjetij,
- opravlja naloge v zvezi s preprečevanjem korupcije,
- svetu ali županu daje pobude in predloge v zvezi s kadrovskimi vprašanji v občini, ki so v pristojnosti sveta,
- pripravlja predloge odločitev sveta v zvezi s plačami ter drugimi prejemki občinskih funkcionarjev, članov občinskih organov in delovnih teles, ravnateljev in direktorjev javnih zavodov, javnih agencij in skladov ter direktorjev javnih podjetij ter izvršuje odločitve sveta,
- obravnava druga vprašanja, ki ji jih določi svet.

Obrazložitev:

Besedili prvega in drugega odstavka sta oblikovani na podlagi določila prvega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima občinski svet komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki jo imenuje izmed članov občinskega sveta.

Z drugim odstavkom so določene naloge komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

56. člen

(delovna telesa občinskega sveta)

(1) Svet ustanovi stalne ali občasne komisije in odbore kot svoja delovna telesa. Komisije in odbori sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s tem poslovníkom in aktom o ustanovitvi obravnavajo zadeve iz pristojnosti sveta in dajejo svetu mnenja in predloge.

(2) Komisije in odbori sveta lahko predlagajo svetu v sprejem odloke in druge akte iz njihove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme svet na predlog župana.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet ustanovi komisije in odbore kot svoja delovna telesa. Člane komisij in odborov imenuje izmed članov občinskega sveta, lahko pa tudi izmed drugih občanov, vendar največ polovico članov. Ob tem moramo opomniti še na določilo prvega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da komisije in odbori v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom občine in poslovníkom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko komisije in odbori ter vsak član občinskega sveta predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge

akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

57. člen **(stalna in občasna delovna telesa)**

Stalna delovna telesa sveta ustanovljena s statutom občine so naslednji odbori in komisija:

- odbor za negospodarstvo in javne službe družbenih dejavnosti,
- odbor za gospodarstvo, varstvo okolja in gospodarske javne službe,
- odbor za prostorsko planiranje in gospodarjenje z nepremičninami,
- statutarno pravna komisija.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 30 člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet lahko ustanovi komisije in odbore kot svoja delovna telesa. Z besedilom so tako predlagana delovna telesa po področjih pristojnosti občinskega sveta.

58. člen **(odbor za negospodarstvo in javne službe družbenih dejavnosti)**

(1) Odbor za negospodarstvo in javne službe družbenih dejavnosti ima ... *(navesti število članov)* članov.

(2) Odbor obravnava vse predloge aktov in drugih odločitev iz pristojnosti občine na področju negospodarskih dejavnosti in javnih služb družbenih dejavnosti, ki so svetu predlagani v sprejem, oblikuje o njih svoje mnenje in svetu poda stališče s predlogom odločitve.

(3) Obravnavo je odbor dolžan opraviti najkasneje tri dni pred dnem, za katerega je sklicana redna seja sveta, ter svoje mnenje, stališče in predlog pisno predložiti županu, predsedujočemu in predlagatelju. Mnenje o dopolnilih k predlaganim splošnim aktom mora odbor predložiti najkasneje do začetka obravnave predloga splošnega akta.

(4) Odbor za negospodarstvo in javne službe družbenih dejavnosti lahko predlaga svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti na področju negospodarskih dejavnosti in javnih služb družbenih dejavnosti.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet ustanovi komisije in odbore kot svoja delovna telesa.

Besedilo drugega in tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom občine in poslovnikom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko komisije in odbori občinskega sveta ter vsak član občinskega sveta predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejema občinski svet na predlog župana.

59. člen

(odbor za gospodarstvo, varstvo okolja in gospodarske javne službe)

- (1) Odbor za gospodarske dejavnosti, varstvo okolja in gospodarske javne službe ima ... *(navesti število članov)* članov.
- (2) Odbor obravnava vse predloge aktov in drugih odločitev iz pristojnosti občine na področju gospodarskih dejavnosti, varstva okolja in gospodarskih javnih služb, ki so svetu predlagani v sprejem, oblikuje o njih svoje mnenje in svetu poda stališče s predlogom odločitve.
- (3) Obravnavo je odbor dolžan opraviti najkasneje tri dni pred dnem, za katerega je sklicana redna seja sveta, ter svoje mnenje, stališče in predlog pisno predložiti županu, predsedujočemu in predlagatelju. Mnenje o dopolnilih k predlaganim splošnim aktom mora odbor predložiti najkasneje do začetka obravnave predloga splošnega akta.
- (4) Odbor za gospodarstvo, varstvo okolja in gospodarske javne službe lahko predlaga svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti na področju gospodarskih dejavnosti, varstva okolja in gospodarskih javnih služb.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet ustanovi komisije in odbore kot svoja delovna telesa.

Besedilo drugega in tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom občine in poslovníkom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko komisije in odbori občinskega sveta ter vsak član občinskega sveta predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejema občinski svet na predlog župana.

60. člen

(odbor za prostorsko planiranje in gospodarjenje z nepremičninami)

- (1) Odbor za okolje in prostor ima ... *(navesti število članov)* članov.
- (2) Odbor obravnava vse predloge aktov in drugih odločitev iz pristojnosti občine na področju urejanja prostora in gospodarjenja z nepremičninami, ki so svetu

predlagani v sprejem, oblikuje o njih svoje mnenje in svetu poda stališče s predlogom odločitve.

(3) Obravnavo je odbor dolžan opraviti najkasneje tri dni pred dnevom, za katerega je sklicana redna seja sveta, ter svoje mnenje, stališče in predlog pisno predložiti županu, predsedujočemu in predlagatelju. Mnenje o dopolnilih k predlaganim splošnim aktom mora odbor predložiti najkasneje do začetka obravnave predloga splošnega akta.

(4) Odbor za prostorsko planiranje in gospodarjenje z nepremičninami lahko predlaga svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti na področju urejanja prostora in gospodarjenja z nepremičninami.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet ustanovi komisije in odbore kot svoja delovna telesa.

Besedilo drugega in tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom občine in poslovnikom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko komisije in odbori občinskega sveta ter vsak član občinskega sveta predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejema občinski svet na predlog župana.

61. člen (statutarno pravna komisija)

- (1) Statutarno pravna komisija sveta ima ... *(navesti število članov)* člane.
- (2) Komisija obravnava predlog statuta občine in poslovnika sveta in njunih sprememb oziroma dopolnitev, odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih sprejema svet.
- (3) Komisija oblikuje svoje mnenje oziroma stališče glede skladnosti obravnavanih predlogov aktov z ustavo, zakoni in statutom občine ter glede medsebojne skladnosti z drugimi veljavnimi akti občine.
- (4) Komisija lahko predlaga svetu v sprejem spremembe in dopolnitve statuta občine in poslovnika sveta ter obvezno razlago določb splošnih aktov občine.
- (5) Med dvema sejama sveta ali v času seje, če tako zahteva predsedujoči sveta, statutarno pravna komisija razlaga poslovnik sveta.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet ustanovi komisije in odbore kot svoja delovna telesa.

Besedilo drugega in tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom občine in poslovnikom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko komisije in odbori občinskega sveta ter vsak član občinskega sveta predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejema občinski svet na predlog župana.

Z besedilom petega odstavka je določena pristojnost občine, da med dvema sejama sveta ali v času seje, če tako zahteva predsedujoči sveta, statutarno pravna komisija razlaga poslovnik sveta.

62. člen **(občasna delovna telesa)**

Občasna delovna telesa ustanovi svet s sklepom, s katerim določi naloge delovnega telesa in število članov ter opravi imenovanje.

Obrazložitev:

Besedilo prvega je oblikovano na podlagi določila 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet ustanovi komisije in odbore kot svoja delovna telesa. Člane komisij in odborov imenuje izmed članov občinskega sveta, lahko pa tudi izmed drugih občanov, vendar največ polovico članov. Delovno telo občinskega sveta vodi član občinskega sveta. Članstvo v komisiji ali odboru občinskega sveta pa ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

63. člen **(imenovanje članov odborov in komisij)**

- (1) Člane odborov in komisij imenuje svet na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja izmed svojih članov in največ polovico članov izmed drugih občanov, če ta poslovnik ne določa drugače.
- (2) Predsednika odbora imenuje svet izmed članov, ki so člani občinskega sveta.
- (3) Prvo sejo odbora skliče župan.
- (4) Članstvo v komisiji ali odboru sveta ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet ustanovi komisije in odbore kot svoja delovna telesa. Člane komisij in odborov imenuje izmed članov občinskega sveta, lahko pa tudi izmed drugih občanov, vendar največ polovico članov. Delovno telo občinskega sveta

vodi član občinskega sveta. Članstvo v komisiji ali odboru občinskega sveta pa ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

64. člen **(skupna delovna telesa)**

Svet in župan lahko ustanovita skupna delovna telesa. V aktu o ustanovitvi skupnega delovnega telesa se določi njihova sestava in naloge.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet ustanovi komisije in odbore kot svoja delovna telesa.

65. člen **(delo delovnega telesa)**

(1) Predsednik delovnega telesa predstavlja delovno telo, organizira in vodi delo delovnega telesa, sklicuje njegove seje in zastopa njegova mnenja, stališča in predloge v občinskem svetu.

(2) Seje delovnih teles se skličejo za obravnavo dodeljenih zadev po sklepu sveta, na podlagi dnevnega reda redne seje sveta ali na zahtevo župana.

(3) Gradivo za sejo delovnega telesa mora biti poslano članom delovnega telesa najmanj tri (3) dni pred sejo delovnega telesa, razen v izjemnih in utemeljenih primerih.

(4) Delovno telo dela na sejah. Delovno telo lahko veljavno sprejema svoje odločitve, če je na seji navzoča večina njegovih članov, svoje odločitve - mnenja, stališča in predloge pa sprejema z večino opredeljenih glasov navzočih članov.

(5) Glasovanje v delovnem telesu je javno.

(6) Za delo delovnih teles se smiselno uporabljajo določila tega poslovnika, ki se nanašajo na delo sveta.

(7) Na sejo delovnega telesa so praviloma vabljeni javni uslužbenci, ki so sodelovali pri pripravi predlogov aktov in drugih odločitev sveta, ki jih določi predlagatelj, lahko pa tudi predstavniki organov in organizacij, zavodov, podjetij in skladov, katerih delo je neposredno povezano z obravnavano problematiko.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način vodenja seje delovnega telesa občinskega sveta.

5 Akti sveta

5.1 Splošne določbe

66. člen **(splošni akti občine)**

(1) Svet sprejema statut občine in v skladu z zakonom in statutom naslednje akte:

- poslovnik o delu sveta,
- proračun občine in zaključni račun,
- planske in razvojne akte občine ter prostorske izvedbene akte,
- odloke,
- odredbe,
- pravilnike,
- navodila,
- sklepe.

(2) Svet sprejema tudi stališča, priporočila,

(3) Vsebina splošnih aktov občine je določena z zakonom in statutom občine.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina sprejme svoj statut, s katerim določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon. V skladu z določilom 65. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da občinski svet sprejema tudi stališča, poročila, obvezne razlage določb statuta občine in drugih splošnih aktov ter daje mnenja in soglasja v skladu z zakonom ali statutom občine. Na tem mestu pa moramo opomniti na določilo četrtega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se s statutom predpiše, kako sprejeta stališča, predlogi, pobude in mnenja ali odločitve zavezujejo občinske organe.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 153. člena Ustave RS (usklajenost pravnih aktov), ki določa, da morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo in zakoni.

67. člen

(predlagalna pravica)

(1) Proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke ter druge splošne akte, za katere je v zakonu ali tem statutu tako določeno, predlaga svetu v sprejem župan.

(2) Komisije in odbori sveta ter vsak član sveta lahko predlagajo svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen aktov iz prvega odstavka.

(3) Najmanj pet odstotkov volivcev v občini lahko v skladu z zakonom in statutom občine zahteva od sveta izdajo ali razveljavitev splošnega akta.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta ter skrbi za izvajanje odločitev občinskega sveta.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko komisije in odbori občinskega sveta ter vsak član občinskega sveta predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 48. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko najmanj pet odstotkov volivcev v občini zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov.

68. člen

(podpis in hramba aktov, ki jih sprejema svet)

- (1) Akte, ki jih sprejema svet, podpisuje župan.
- (2) Izvirnike aktov sveta se ožigosa in shrani v stalni zbirki dokumentarnega gradiva občinske uprave.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine. V skladu z navedenim akte, ki jih sprejema občinski svet, podpisuje župan. Izvirnike aktov se ožigosa in shrani v stalni zbirki dokumentarnega gradiva občinske uprave.

5.2 Postopek za sprejem odloka

69. člen

(vsebina predloga odloka)

- (1) Predlog odloka mora vsebovati naslov odloka, uvod, besedilo členov in njihovo obrazložitev.
- (2) Uvod obsega razloge za sprejetje odloka, oceno stanja, cilje in načela odloka ter oceno finančnih in drugih posledic, ki jih bo imelo sprejetje odloka. Glede na vsebino odloka mora biti uvodu priloženo tudi grafično ali kartografsko gradivo.
- (3) Če je predlagatelj odloka delovno telo sveta ali član sveta pošlje predlog odloka županu s predlogom za uvrstitev na dnevni red seje sveta.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 65. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki.

S prvim in drugim odstavkom sta določena vsebina predloga odloka. Tako mora predlog odloka vsebovati naslov odloka, uvod, besedilo členov in njihovo obrazložitev. Uvod obsega razloge za sprejetje odloka, oceno stanja, cilje in načela odloka ter oceno finančnih in drugih posledic, ki jih bo imelo sprejetje odloka. Glede na vsebino odloka pa mora biti uvodu priloženo tudi grafično ali kartografsko gradivo.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa da lahko komisije in odbori občinskega sveta ter vsak član občinskega sveta lahko predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

70. člen

(obravnavna predloga odloka)

- (1) Predlagatelj določi svojega predstavnika, ki bo sodeloval v obravnavah predloga odloka na sejah sveta.
- (2) Župan lahko sodeluje v vseh obravnavah predloga odloka na sejah sveta, tudi kadar ni predlagatelj.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določeno, da predlagatelj določi svojega predstavnika, ki bo sodeloval v obravnavah predloga odloka na sejah sveta.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja.

71. člen

(razprava o predlogu odloka)

- (1) Predlog odloka se pošlje članom sveta sedem (7) dni pred dnevom, določenim za sejo sveta, na kateri bo obravnavan.
- (2) Svet razpravlja o predlogu odloka na dveh obravnavah.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določeno, da se predlog odloka pošlje članom sveta pred dnevom, določenim za sejo sveta, na kateri bo obravnavan. Na tem mestu moramo opomniti, da rok za pošiljanje predloga odloka ne sme biti krajši od sedmih dni, upošteva določilo tretjega odstavka 10. člena Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 76/2005, 119/2007), ki določa, da mora predlog splošnega akta lokalne skupnosti le-ta posredovati v svetovni splet vsaj 7 dni pred njegovo izdajo.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da občinski svet razpravlja o predlogu odloka na dveh obravnavah.

72. člen

(prva obravnava)

- (1) V prvi obravnavi predloga odloka se razpravlja o razlogih, ki zahtevajo sprejem odloka, ter o ciljnih in načelih ter temeljnih rešitvah predloga odloka.
- (2) Po končani obravnavi svet z večino opredeljenih glasov navzočih članov sprejme stališča in predloge o odloku.

- (3) Če svet meni, da predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo ali da odlok ni potreben, ga s sklepom zavrne.
- (4) Po končani prvi obravnavi lahko predlagatelj predlaga umik predloga odloka. O predlogu umika odloči svet s sklepom.

Obrazložitev:

Z besedilom je določen postopek sprejema predloga odloka v prvi obravnavi. Tako se v skladu z določilom prvega odstavka v prvi obravnavi predloga odloka razpravlja o razlogih za sprejem odloka ter o ciljih in načelih ter temeljnih rešitvah predloga odloka. Po končani obravnavi lahko svet v skladu z določilom prvega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ z večino opredeljenih glasov navzočih članov sprejema stališča in predloge o odloku.

Z besedilom tretjega odstavka pa je dopuščena možnost, da lahko svet, če meni, da predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo ali da odlok ni potreben, s sklepom predlog odloka zavrne. Ob navedenem je z besedilom četrtega odstavka predlagatelju dopuščena možnost, da lahko predlaga umik predloga odloka. O tem predlogu pa odloči občinski svet s sklepom.

73. člen

(priprava besedila za drugo obravnavo)

Pred začetkom druge obravnave mora predlagatelj pripraviti novo besedilo predloga odloka, pri čemer na primeren način upošteva stališča in predloge iz prve obravnave oziroma jih utemeljeno pisno zavrne.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno, da mora predlagatelj pred začetkom pripraviti novo besedilo predloga odloka, pri čemer mora na primeren način upoštevati stališča in predloge iz prve obravnave oziroma jih utemeljno pisno zavrniti.

74. člen

(druga obravnava)

- (1) V drugi obravnavi predloga odloka lahko člani sveta predlagajo spremembe in dopolnitve naslova in členov predloga odloka v obliki amandmaja.
- (2) Župan lahko predlaga amandmaje, kadar ni sam predlagatelj odloka in amandmaje na amandmaje članov sveta k vsakemu predlogu odloka.
- (3) Amandma mora biti predložen članom sveta v pisni obliki z obrazložitvijo najmanj tri (tri) dni pred dnem, določenim za sejo sveta, na kateri bo obravnavan predlog odloka, h kateremu je predlagan amandma, ali na sami seji, na kateri lahko predlaga amandma najmanj ena četrtnina vseh članov sveta ali župan.
- (4) Če amandma ni predložen v pisni obliki ali je brez obrazložitve, ga predsedujoči ne sme dati v razpravo in odločanje.
- (5) Župan lahko predlaga amandma na amandma članov sveta na sami seji, na kateri se odlok obravnava. Amandma na amandma mora vložiti pisno.
- (6) Predlagatelj amandmaja ima pravico na seji do konca obravnave spremeniti ali dopolniti amandma oziroma ga umakniti.

Obrazložitev:

Z besedilom se določa način poteka druge obravnave predloga odloka. Tako je z besedilom prvega odstavka določeno, da lahko člani sveta v drugi obravnavi predlagajo spremembe in dopolnitve naslova in členov predloga odloka v obliki amandmaja.

Z besedilom drugega odstavka je v skladu z določilom tretjega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ določeno, da lahko župan predlaga amandmaje, kadar ni sam predlagatelj odloka, in amandmaje članov sveta k vsakemu predlogu odloka.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da mora biti amandma predložen članom sveta v pisni obliki z obrazložitvijo najmanj tri (3) dni pred dnem, določenim za sejo sveta, na kateri bo obravnavan predlog odloka, h kateremu je predlagan amandma, ali na sami seji, na kateri lahko predlaga amandma najmanj ena četrtnina vseh članov sveta ali župan.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da predsedujoči ne sme dati v razpravo in odločanje amandmaja, ki ni predložen v pisni obliki ali je brez obrazložitve.

Z besedilom petega odstavka je v skladu z določilom 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ določeno, da lahko župan predlaga amandma na amandma članov sveta na sami seji, na kateri se odlok obravnava. Amandma na amandma pa se mora vložiti pisno.

Z besedilom šestega odstavka je določeno, da ima predlagatelj amandmaja pravico na seji do konca obravnave spremeniti ali dopolniti amandma oziroma ga umakniti.

75. člen**(sprejem amandmaja, člena odloka in odloka)**

- (1) Amandma, člen odloka, in odlok v celoti so sprejeti, če se zanje opredeli večina članov sveta, ki glasujejo.
- (2) O vsakem amandmaju se glasuje posebej.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov.

76. člen**(sprejem splošnih aktov občine)**

- (1) Statut občine in poslovnik sveta se sprejemata po enakem postopku, kot velja za sprejemanje odloka.
- (2) Proračun občine sprejema svet po postopku, določenem s tem poslovnikom.
- (3) O predlogih drugih aktov iz svoje pristojnosti odloča svet na eni obravnavi, če zakon ne določa drugače.

Obrazložitev:

Z besedilom se določa način sprejema splošnih aktov občine. Tako je z besedilom prvega odstavka določeno, da se statut občine in poslovnik občinskega sveta sprejemata po enakem postopku, kot velja za sprejemanje odloka.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 29. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da mora občinski svet sprejeti proračun v roku, ki omogoča uveljavitev proračuna s 1. januarjem leta, za katero se sprejema proračun. Postopke sprejemanja proračuna pa natančneje uredi občinski svet s poslovnikom.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da občinski svet odloča o predlogih drugih aktov (odredbah, pravilnikih in navodilih) iz svoje pristojnosti na eni obravnavi, če zakon ne določa drugače.

77. člen**(sprejem splošnih aktov občine do prenehanja mandata)**

- (1) Svet mora do prenehanja mandata svojih članov praviloma zaključiti vse postopke o predlaganih splošnih aktih občine.
- (2) Postopki sprejemanja aktov, ki so se začeli v prejšnjem mandatu sveta, se v novem mandatu ne nadaljujejo, razen:
 - če sta v novem mandatu ponovno izvoljena župan ali član sveta, ki sta bila predlagatelja v prejšnjem mandatu,
 - če predlagateljstvo v primeru, ko predlagatelj iz prejšnjega mandata ni ponovno izvoljen, prevzame novoizvoljeni župan ali član sveta.
- (3) Evidenco o nedokončanih postopkih sprejemanja aktov vodi občinska uprava.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka se določa zaveza občinskemu svetu, da mora do prenehanja mandata svojih članov zaključiti vse postopke o predlaganih splošnih aktih občine. Izjema od navedenega pravila je določena z besedilom drugega odstavka, s katerim je določeno, da se postopki sprejemanja aktov, ki so se začeli v prejšnjem mandatu sveta, v novem mandatu lahko nadaljujejo, če sta v novem mandatu ponovno izvoljena župan ali član sveta, ki sta bila predlagatelja v prejšnjem mandatu, ali če predlagateljstvo v primeru, ko predlagatelj iz prejšnjega mandata ni ponovno izvoljen, prevzame novoizvoljeni župan ali član sveta.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da strokovno in administrativno delo za potrebe občinskega sveta opravlja občinska uprava.

5.3 Hitri postopek za sprejem odlokov

78. člen

(hitri postopek za sprejem odlokov)

- (1) Kadar to zahtevajo izredne potrebe občine ali naravne nesreče, lahko svet sprejme odlok po hitrem postopku. Po hitrem postopku sprejema svet tudi obvezne razlage določb splošnih aktov občine.
- (2) Hitri postopek lahko predlaga vsak predlagatelj odloka. O uporabi hitrega postopka odloči svet na začetku seje pri določanju dnevnega reda.
- (3) Če svet ne sprejme predloga za sprejetje odloka po hitrem postopku, se uporabljajo določbe tega poslovnika o rednem postopku in prvi obravnavi predloga odloka.
- (4) Pri hitrem postopku ne veljajo roki, ki so določeni za posamezna opravila v rednem postopku sprejemanja odloka.
- (5) Pri hitrem postopku se združita prva in druga obravnava predloga odloka na isti seji.
- (6) Pri hitrem postopku je mogoče predlagati amandmaje in amandmaje na amandmaje na sami seji vse do konca obravnave predloga odloka.

Obrazložitev:

Z besedilom se ureja hitri postopek za sprejem odlokov. Z besedilom prvega odstavka je tako določeno, da lahko občinski svet sprejme odlok po hitrem postopku, kadar to zahtevajo izredne potrebe občine ali naravne nesreče. Po hitrem postopku pa svet sprejema tudi obvezne razlage določb splošnih aktov občine.

Z besedilom drugega in tretjega odstavka je določeno, da lahko hitri postopek predlaga vsak predlagatelj odloka (komisije in odbori občinskega sveta, vsak član občinskega sveta, župan, najmanj pet odstotkov volivcev), o uporabi hitrega postopka pa odloči svet na začetku seje pri določanju dnevnega reda. Če pa svet ne sprejme predloga za sprejetje odloka po hitrem postopku, se uporabljajo določbe poslovnika o rednem postopku in prvi obravnavi predloga odloka.

Z besedilom četrtega odstavka je glede na naravo hitrega postopka določeno, da ne veljajo roki, ki so določeni za posamezna opravila v rednem postopku sprejemanja odloka. Ravno tako pa se na podlagi določila petega odstavka prva in druga obravnava predloga združita na isti seji.

Z besedilom šestega odstavka je določeno, da je mogoče predlagati amandmaje in amandmaje na amandmaje na sami seji sveta vse do konca obravnave predloga odloka.

5.4 Skrajšani postopek za sprejem odlokov

79. člen

(skrajšani postopek za sprejem odlokov)

(1) Svet lahko na obrazložen predlog predlagatelja odloči, da bo na isti seji opravil obe obravnavi predloga odloka ali drugega splošnega akta, ki se sprejema na enak način, če gre:

- za manj zahtevne spremembe in dopolnitve,
- prenehanje veljavnosti splošnega akta ali njegovih posameznih določb skladu z zakonom,
- uskladitve z zakonom, državnim proračunom ali drugimi predpisi države oziroma občine,
- spremembe in dopolnitve v zvezi z odločbami ustavnega sodišča,
- prečiščena besedila splošnih aktov občine.

(2) Odločitev iz prejšnjega odstavka ne more biti sprejeta, če ji nasprotuje najmanj ena tretjina navzočih članov sveta. Po končani prvi obravnavi lahko vsak član sveta predlaga, da svet spremeni svojo odločitev iz prvega odstavka tega člena in da se druga obravnava opravi po rednem postopku. O tem odloči svet takoj po vložitvi predloga.

(3) V skrajšanem postopku se amandmaji vlagajo samo k členom splošnega akta, ki se s predlogom spreminjajo ali dopolnjujejo. Amandmaji in amandmaji na amandmaje se lahko vlagajo na sami seji vse do konca obravnave odloka.

Obrazložitev:

Z besedilom se ureja skrajšani postopek za sprejem odlokov. Z besedilom prvega odstavka je tako določeno, da lahko svet na obrazložen predlog predlagatelja odloka odloči, da bo na isti seji opravil obe obravnavi predloga odloka ali drugega splošnega akta, ki se sprejema na enak način, če gre: • za manj zahtevne spremembe in dopolnitve; • prenehanje veljavnosti splošnega akta ali njegovih posameznih določb v skladu z zakonom; • uskladitev z zakonom, državnim proračunom ali drugimi predpisi države oziroma občine; • spremembe in dopolnitve v zvezi z odločbami ustavnega sodišča; • prečiščena besedila splošnih aktov občine.

Kot je določeno z besedilom drugega odstavka, odločitev o skrajšanju postopka za sprejem odloka ne more biti sprejeta, če ji nasprotuje najmanj ena tretjina navzočih članov sveta. Po končani prvi obravnavi pa lahko vsak član sveta predlaga, da svet spremeni svojo odločitev o uvedbi skrajšanega postopka in da se druga obravnava opravi po rednem postopku. O tem odloči svet takoj po vložitvi predloga.

Z besedilom tretjega odstavka je določen način vlaganja amandmajev in amandmajev na amandmaje v skrajšanem postopku za sprejem odloka.

5.5 Objava splošnega akta občine

80. člen

(objava splošnega akta občine)

(1) Statut, odloki in drugi predpisi občine morajo biti objavljeni v uradnem glasilu, ki ga določi statut občine in pričnejo veljati petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno.

(2) V uradnem glasilu se objavljajo tudi drugi akti, za katere tako odloči svet.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in drugi predpisi objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu.

5.6 Postopek za sprejem proračuna

81. člen

(proračun občine)

(1) S proračunom občine se razporedijo vsi prihodki in izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe občini.

(2) Proračun se sprejme za proračunsko leto, ki se začne in konča hkrati s proračunskim letom za državni proračun.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prve točke prvega odstavka 3. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da je proračun akt občine, s katerim so predvideni prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki občine za eno leto.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila osmega odstavka 2. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da proračun sprejema občinski svet za leto, ki je enako koledarskemu letu.

82. člen

(predlog proračuna občine)

(1) Predlog proračuna občine mora župan predložiti svetu najkasneje v tridesetih (30) dneh po predložitvi državnega proračuna državnemu zboru. V letu rednih lokalnih volitev predloži župan predlog proračuna najkasneje v šestdesetih (60) dneh po izvolitvi sveta.

(2) Župan pošlje vsem članom sveta predlog proračuna občine z vsemi sestavinami, ki jih določa zakon, ki ureja javne finance, hkrati z vabilom za sejo sveta, na kateri bo predlog proračuna predstavljen in opravljena splošna razprava.

(3) V okviru predstavitve proračuna predstavi svetu župan ali pooblaščen delavec občinske uprave:

- temeljna izhodišča in predpostavke za pripravo predloga proračuna,
- načrtovane politike občine,

- oceno bilance prihodkov in odhodkov, finančnih terjatev in naložb ter računa financiranja v prihodnjih dveh letih,
- okvirni predlog obsega finančnega načrta posameznega neposrednega uporabnika proračuna v prihodnjih dveh letih in kadrovskega načrt,
- načrt razvojnih programov
- načrt nabav.

(4) Po predstavitvi predloga proračuna opravi svet splošno razpravo in sprejme sklep, da se o predlogu opravi javna razprava.

(5) Če svet meni, da predlog ni ustrezna podlaga za javno razpravo, sprejme stališča in predloge ter naloži županu, da v roku sedmih (7) dni predloži svetu popravljen predlog proračuna z obrazložitvijo, kako so stališča in predlogi sveta v njem upoštevani.

(6) Če svet po ponovni obravnavi predloga proračuna ne pošlje v javno razpravo, ga skupaj s stališči in predlogi sveta pošlje v javno razpravo župan.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 28. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da župan predloži predlog občinskega proračuna za prihodnje leto občinskemu svetu v 30 dneh po predložitvi državnega proračuna Državnemu zboru.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da župan pošlje vsem članom sveta predlog proračuna z vsemi sestavinami, ki jih določa zakon, ki ureja javne finance, hkrati z vabilom za sejo sveta, na kateri bo predlog proračuna predstavljen in opravljena splošna razprava. Na tem mestu moramo opomniti, da proračun v skladu z določilom 10. člena Zakona o javnih financah /ZJF/ sestavljajo splošni del, posebni del in načrt razvojnih programov.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila 18. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, s katerim se določa postopek priprave proračuna. Tako je z navedenim členom določeno, da za finance pristojen organ občinske uprave posreduje neposrednim uporabnikom navodilo za pripravo občinskega proračuna po prejemu temeljnih ekonomskih izhodišč in predpostavk za pripravo predloga državnega proračuna. Navodilo pa vsebuje: • temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo predloga občinskega proračuna; • opis načrtovanih politik občine; • oceno bilance prihodkov in odhodkov, računa finančnih terjatev in naložb ter računa financiranja občinskega proračuna v prihodnjih dveh letih; • okvirni predlog obsega finančnega načrta posameznega neposrednega uporabnika v prihodnjih dveh letih in • način priprave ter terminski načrt za pripravo občinskega proračuna in predlogov finančnih načrtov neposrednih uporabnikov. Na podlagi navedenega navodila za pripravo proračuna občine pa sledi tudi predstavitev proračuna občinskemu svetu.

Besedila četrtega, petega in šestega odstavka so oblikovana na podlagi določila Resolucije o normativni dejavnosti /ReNDej/ (Uradni list RS, št. 95/2009), ki zavezuje tudi samoupravne lokalne skupnosti in s katero je Državni zbor RS določil, da je treba pri pripravi predpisov določiti standarde sodelovanja javnosti, da se dosegajo boljša kakovost, čim večja družbena sprejemljivost in utemeljenost predpisov.

83. člen **(javna razprava)**

- (1) Predlog proračuna mora biti v javni razpravi najmanj 15 dni.
- (2) V času javne razprave mora biti zagotovljen vpogled v predlog proračuna tako, da sklep o javni razpravi in predlog proračuna objavi na spletnih straneh občine v katalogu informacij javnega značaja in zainteresiranim zagotovi dostop do predloga v prostorih občine.
- (3) Občina objavi način in rok za vlaganje pripomb in predlogov občanov k predlogu občinskega proračuna na svojih spletnih straneh in na krajevno običajen način.

Obrazložitev:

Z besedilom se v skladu z določili Resolucije o normativni dejavnosti določa standard sodelovanja javnosti pri sprejemu proračuna občine. Tako je z besedilom prvega odstavka določeno, da mora biti proračun občine v javni razpravi najmanj 15 dni.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 10. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja /ZDIJZ/, ki določa, da je vsak organ dolžan posredovati v svetovni splet predloge predpisov, ki se nanašajo na delovno področje organa. V skladu z določilom tretjega odstavka 10. člena Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja pa mora organ (župan) objaviti predlog predpisa vsaj 7 dni pred njegovo izdajo.

Z besedilom se v skladu z določili Resolucije o normativni dejavnosti določa standard sodelovanja javnosti pri sprejemu proračuna občine. Tako je z besedilom tretjega odstavka določeno, da občina objavi način in rok za vlaganje pripomb in predlogov občanov k predlogu občinskega proračuna na svojih spletnih straneh in na krajevno običajen način.

84. člen **(obravnavna predloga proračuna)**

- (1) V času javne razprave obravnavajo predlog proračuna delovna telesa sveta, sveti ožjih delov občine ter zainteresirana javnost.
- (2) Pripombe in predlogi k predlogu proračuna se pošljejo županu.
- (3) Predsedniki delovnih teles sveta lahko v času javne razprave zahtevajo, da župan in predstavniki občinske uprave na njihovih sejah pojasnijo predlog proračuna občine.

Obrazložitev:

Besedilo prvega in tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom in poslovníkom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine.

85. člen

(dopolnjen predlog proračuna občine)

- (1) Najkasneje v petnajstih (15) dneh po končani javni razpravi o predlogu proračuna pripravi župan dopolnjeni odlok o proračunu občine ter skliče sejo sveta, na kateri se bosta obravnavala.
- (2) Na dopolnjen predlog proračuna in odlok o proračunu občine lahko člani sveta vložijo amandmaje v pisni obliki najkasneje tri dni pred sejo sveta. Amandmaji se vložijo pri županu.
- (3) Vsak predlagatelj mora pri oblikovanju amandmaja iz prejšnjega odstavka upoštevati pravilo o ravnovesju med proračunskimi prejemki in izdatki in v obrazložitvi navesti, iz katere postavke proračuna se zagotovijo sredstva in za kakšen namen.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določeno, da župan najkasneje v petnajstih dneh po končani javni razpravi pripravi dopolnjen odlok o proračunu ter skliče sejo na kateri se bosta obravnavala. Kot je določeno z drugim odstavkom, lahko člani sveta na dopolnjen predlog proračuna in odlok o proračunu občine vlagajo amandmaje v pisni obliki najkasneje tri dni pred sejo sveta. Amandmaji pa se vložijo pri županu.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila sedmega odstavka 2. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da mora biti proračun uravnotežen med prejemki in izdatki.

86. člen

(predstavitev dopolnjenega predloga proračuna občine)

- (1) Pred začetkom obravnave predloga proračuna občine in odloka o proračunu občine župan najprej pojasni, katere pripombe iz javne razprave oziroma pripombe in predloge delovnih teles sveta je upošteval pri pripravi predloga in katerih ni ter obrazloži, zakaj jih ni upošteval. Pisna obrazložitev zavrnjenih pripomb in predlogov je sestavni del gradiva predloga proračuna.
- (2) V nadaljevanju župan poroča svetu o prejetih amandmajih k predlogu proračuna in odloku o proračunu občine ter poda svoje mnenje o amandmajih. Po poročilu in mnenju lahko predlagatelj umakne predlagani amandma ali dopolni obrazložitev amandmaja z utemeljitvijo zagotovitve proračunskega ravnovesja.
- (3) Predsedujoči oziroma župan ugotovi, kateri amandmaji so vloženi, in pozove župana, da se izjavi oziroma se župan izjavi o tem, ali bo vložil amandma na katerega od vloženih amandmajev ter v kolikšnem času. Če župan izjavi, da bo vložil amandma na amandma, se seja prekine za čas, ki je potreben za oblikovanje in predložitev amandmaja članom sveta.
- (4) Glasovanje se izvede o vsakem amandmaju posebej tako, da se najprej glasuje o amandmaju župana na amandma, če ta ni sprejet, pa še o amandmaju, ki ga je vložil predlagatelj.

Obrazložitev:

Z besedilom se določa postopek predstavitve dopolnjenega predloga proračuna občine. Z besedilom prvega odstavka je tako določeno, da župan pred začetkom obravnave predloga proračuna in odloka o proračunu občine pojasni, katere pripombe iz javne razprave oziroma pripombe in predloge delovnih teles je upošteval pri pripravi predloga in katerih ni, ter obrazloži, zakaj jih ni upošteval. Pisna obrazložitev zavrnjenih pripomb in predlogov je sestavni del gradiva predloga proračuna.

Z besedilom drugega odstavka se določa način postopanja z amandmaji k predlogu proračuna in odloku o proračunu občine.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je župan predlagatelj proračuna občine.

Z besedilom četrtega odstavka je določen vrstni red glasovanja o amandmajih k predlogu proračuna in predlogu odloka o proračunu občine.

87. člen**(uskaditev predloga proračuna občine)**

(1) Ko je končano glasovanje o amandmajih, župan ugotovi, kateri amandmaji so sprejeti ter ali je proračun medsebojno usklajen po delih ter glede prihodkov, odhodkov in je z njim zagotovljeno financiranje nalog občine v skladu z zakonom in sprejetimi obveznostmi. Hkrati ugotovi, kateri amandmaji so sprejeti k odloku o proračunu občine.

(2) Če je proračun usklajen, svet glasuje o njem v celoti. S sklepom, s katerim sprejme svet proračun, sprejme tudi odlok o proračunu občine.

(3) Če proračun ni usklajen, lahko župan prekine sejo in zahteva, da strokovna služba prouči nastalo situacijo in predlaga rok, v katerem se pripravi predlog za uskladitev. V skladu s predlogom strokovne službe lahko župan prekine sejo in določi uro ali datum nadaljevanja seje, na kateri bo predložen predlog uskladitve.

(4) Ko je predlog uskladitve proračuna pripravljen, ga župan obrazloži. O predlogu uskladitve ni razprave.

(5) Svet glasuje najprej o predlogu uskladitve, če je predlog sprejet, glasuje svet o proračunu v celoti in o odloku o proračunu občine.

(6) Če predlog uskladitve ni sprejet, proračun občine ni sprejet.

(7) Če proračun ni sprejet, določi svet rok, v katerem mora župan predložiti nov predlog proračuna.

(8) Nov predlog proračuna občine svet obravnava in o njem odloča po določbah tega poslovnika, ki veljajo za hitri postopek za sprejem odloka.

Obrazložitev:

Z besedilom je določen postopek uskladitve predloga proračuna in predloga odloka o proračunu občine in njun sprejem. V tem primeru ločimo postopke v dveh primerih, in sicer v primeru ko je proračun usklajen in ko proračun ni usklajen. V primeru

usklajenega proračuna o njem glasuje občinski svet kot o celoti. V primeru neusklajenega proračuna pa lahko župan prekine sejo in zahteva, da strokovna služba prouči nastalo situacijo in predlaga rok, v katerem se pripravi predlog za uskladitev. V skladu s predlogom strokovne službe lahko župan prekine sejo in določi uro ali datum nadaljevanja seje, na kateri bo predložen predlog uskladitve. Ko je predlog uskladitve proračuna pripravljen, ga župan obrazloži. O predlogu uskladitve ni razprave. Svet pa najprej glasuje o predlogu uskladitve, če je predlog sprejet, glasuje svet o proračunu v celoti in o odloku o proračunu občine. Če pa predlog uskladitve ni sprejet, proračun občine ni sprejet.

88. člen

(začasno financiranje)

Če proračun ni sprejet pred začetkom leta, na katerega se nanaša, sprejme župan sklep o začasnem financiranju, ki velja največ tri mesece in se lahko na predlog župana podaljša s sklepom sveta. Sklep o začasnem financiranju sprejema svet po določbah tega poslovnika, ki veljajo za hitri postopek za sprejem odloka.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 32. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se financiranje občine ter njenih nalog in drugih, s predpisi določenih namenov, če proračun ni sprejet pred začetkom leta, na katerega se nanaša, začasno nadaljuje na podlagi proračuna za preteklo leto in za iste programe kot v preteklem letu. V obdobju začasnega financiranja pa neposredni uporabniki ne smejo povečati števila zaposlenih glede na stanje na dan 31. decembra preteklega leta. Na tem mestu moramo opomniti na določilo drugega in tretjega odstavka 33. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da odločitev o začasnem financiranju občine sprejme župan in o tem obvesti občinski svet ter nadzorni odbor. Odločitev o začasnem financiranju pa se objavi v uradnem glasilu občine. Obdobje financiranja lahko traja največ tri mesece, če pa proračun ni sprejet v dodatnem roku treh mesecev začasnega financiranja, se začasno financiranje občinskega proračuna lahko podaljša na predlog župana s sklepom občinskega sveta, če je to potrebno za financiranje funkcij občine.

89. člen

(rebalans proračuna občine)

- (1) Župan lahko med letom predlaga rebalans proračuna občine.
- (2) Predlog rebalansa proračuna občine obravnavajo delovna telesa sveta, vendar o njem ni javne razprave.
- (3) Rebalans proračuna občine sprejema svet po določbah tega poslovnika, ki urejajo obravnavo in sprejem dopolnjenega predloga proračuna.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 40. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da lahko župan na predlog za finance pristojne službe v občinski upravi največ za 45 dni zadrži izvrševanje posameznih izdatkov, če med proračunskim letom zaradi nastanka novih obveznosti za proračun ali spremenjenih gospodarskih gibanj se povečajo izdatki ali zmanjšajo prejemki proračuna. Z ukrepi začasnega zadržanja izvrševanja lahko župan: • ustavi prevzemanje obveznosti; • predlaga podaljšanje

pogodbenih rokov plačil in • ustavi prerazporejanje proračunskih sredstev, potrebno zaradi prevzemanja obveznosti. Če pa se med izvajanjem ukrepov začasnega zadržanja izvrševanja proračuna proračun ne more uravnovesiti, mora župan najkasneje petnajst dni pred iztekom roka za začasno zadržanje izvrševanja proračuna predlagati rebalans proračuna.

5.7 Postopek za sprejem prostorskih aktov

90. člen

(postopek za sprejem prostorskih aktov)

- (1) Prostorske akte, za katere je z zakonom, ki ureja prostorsko načrtovanje, določen postopek, ki zagotavlja sodelovanje občanov pri oblikovanju njihove vsebine, sprejme svet z odlokom v eni obravnavi, ki se opravi v skladu z določbami tega poslovnika, ki urejajo drugo obravnavo predloga odloka.
- (2) Če je k odloku sprejet amandma, ki spreminja s predlogom prostorskega akta določeno prostorsko ureditev, ki je bila razgrnjena in v javni obravnavi, se šteje, da prostorski akt ni sprejet in se postopek o odloku konča.
- (3) Postopek sprejemanja prostorskega akta se začne znova z razgrnitvijo predloga, v katerega je vključen amandma iz prejšnjega odstavka.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil 4.1.2 poglavja Zakona o prostorskem načrtovanju /ZPNačrt/, ki ureja postopek priprave občinskega prostorskega načrta.

91. člen

(postopek za sprejem obvezne razlage)

- (1) Vsakdo, ki ima pravico predlagati odlok, lahko poda zahtevo za obvezno razlago določb občinskih splošnih aktov.
- (2) Zahteva mora vsebovati naslov splošnega akta, označitev določbe s številko člena ter razloge za obvezno razlago.
- (3) Zahtevo za obvezno razlago najprej obravnava statutarno pravna komisija, ki lahko zahteva mnenje drugih delovnih teles sveta, predlagatelja splošnega akta, župana in občinske uprave. Če komisija ugotovi, da je zahteva utemeljena, pripravi predlog obvezne razlage in ga predloži svetu v postopek.
- (4) Svet sprejema obvezno razlago po določbah tega poslovnika, ki veljajo za skrajšani postopek za sprejem odloka.
- (5) Sprejeta obvezna razlaga je sestavni del predpisa in se objavi v uradnem glasilu.

Obrazložitev:

Z besedilom je določen postopek za sprejem obvezne razlage določb občinskih splošnih aktov. Z besedilom prvega odstavka je tako določeno, da lahko vsakdo, ki ima pravico predlagati odlok (komisije in odbori občinskega sveta, vsak član občinskega sveta, župan, pet odstotkov volivcev v občini), poda zahtevo za obvezno razlago določb občinskih splošnih aktov.

Z besedilom drugega odstavka je določena vsebina zahteve, ki mora vsebovati naslov splošnega akta, označitev določbe s številko člena ter razloge za obvezno razlago.

Z besedilom tretjega odstavka je določena pristojnost statutarne pravne komisije, ki najprej obravnava zahtevo za obvezno razlago. Slednja pa lahko zahteva mnenje drugih delovnih teles sveta, predlagatelja splošnega akta, župana in občinske uprave. Če komisija ugotovi, da je zahteva utemeljena, pripravi predlog obvezne razlage in ga predloži svetu v postopek.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da svet sprejema razlago po določbah poslovnika, ki veljajo za skrajšani postopek.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in drugi predpisi objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi pa se objavijo v uradnem glasilu. Na tem mestu moramo opomniti, da je obvezna razlaga predpisa sestavni del predpisa.

5.8 Postopek za sprejem prečiščenega besedila splošnega akta

92. člen

(postopek za sprejem prečiščenega besedila splošnega akta)

- (1) Če je občinski splošni akt zaradi številnih vsebinskih sprememb in dopolnitev bistveno spremenjen in nepregleden, lahko predlagatelj svetu predloži spremembe in dopolnitve splošnega akta v obliki uradnega prečiščenega besedila.
- (2) Po sprejetju sprememb in dopolnitev odloka, ki spreminjajo oziroma dopolnjujejo najmanj eno tretjino njegovih členov, pripravi statutarne pravne komisije sveta uradno prečiščeno besedilo tega splošnega akta. Uradno prečiščeno besedilo statuta ali poslovnika se pripravi po vsaki sprejeti spremembi in dopolnitvi statuta oziroma poslovnika.
- (3) Uradno prečiščeno besedilo se lahko pripravi tudi, če ob sprejemu sprememb in dopolnitev odloka, tako določi svet.
- (4) Uradno prečiščeno besedilo določi svet po skrajšanem postopku za sprejem odloka. O uradnem prečiščenem besedilu odloča svet brez obravnave.
- (5) Uradno prečiščeno besedilo se objavi v uradnem glasilu.

Obrazložitev:

Z besedilom je določen postopek za sprejem prečiščenega besedila splošnega akta. Z besedilom prvega odstavka je tako določeno, da lahko predlagatelj svetu predloži spremembe in dopolnitve splošnega akta v obliki uradnega prečiščenega besedila, če je občinski splošni akt zaradi številnih vsebinskih sprememb in dopolnitev bistveno spremenjen in nepregleden.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da mora statutarne pravne komisije sveta pripraviti uradno prečiščeno besedilo po sprejetju sprememb in dopolnitev odloka, ki spreminjajo oziroma dopolnjujejo najmanj eno tretjino njegovih členov. Uradno prečiščeno besedilo statuta ali poslovnika pa se pripravi po vsaki sprejeti spremembi in dopolnitvi statuta oziroma poslovnika.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da se uradno prečiščeno besedilo pripravi tudi, če ob sprejemu sprememb in dopolnitev odloka tako določi občinski svet.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in drugi predpisi objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi pa se objavijo v uradnem glasilu. Na tem mestu moramo opomniti, da je obvezna razlaga predpisa sestavni del predpisa.

6 Volitve in imenovanja

93. člen

(volitve in imenovanja)

(1) Volitve in imenovanja, za katere je po zakonu ali statutu občine pristojen svet, se opravijo po določbah tega poslovnika.

(2) Kandidat je izvoljen oziroma imenovan, če je glasovala večina članov sveta in je zanj glasovala večina tistih članov, ki so glasovali.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov.

94. člen

(glasovanje o kandidatih)

(1) Če se glasuje o več kandidatih za isto funkcijo, se glasuje o kandidatih po abecednem vrstnem redu prve črke njihovih priimkov, pri čemer se prva črka določi z žrebom. Vsak član sveta lahko glasuje samo za enega od kandidatov.

(2) Če se javno glasuje o več kandidatih za isto funkcijo, se opravi javno poimensko glasovanje, pri katerem vsak član sveta pove ime in priimek kandidata, za katerega glasuje.

(3) Če svet odloči, da se glasuje tajno, se glasovanje izvede po določbah tega poslovnika, ki veljajo za tajno glasovanje.

(4) Če se glasuje o več kandidatih za isto funkcijo, se glasuje tako, da se na glasovnici obkroži zaporedna številka pred imenom kandidata, za katerega se želi glasovati.

(5) Če se glasuje za ali proti listi kandidatov, se glasuje tako, da se na glasovnici obkroži beseda 'ZA' ali 'PROTI'.

(6) Če se tajno glasuje o več kandidatih za več istovrstnih funkcij, se lahko glasuje za največ toliko kandidatov, kot je funkcij.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. Z besedilom je tako določen vrstni red in način glasovanja o kandidatih za isto funkcijo, ki pa je lahko javno ali tajno.

95. člen**(izvolitev oziroma imenovanje kandidata)**

Kandidat je izvoljen oziroma imenovan, če zanj glasuje večina članov sveta, ki so glasovali. Pri tajnem glasovanju se za navzoče štejejo člani sveta, ki so prevzeli glasovnice.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov.

96. člen**(ponovno glasovanje)**

(1) Če se glasuje o več kandidatih za isto funkcijo, pa nihče od predlaganih kandidatov pri glasovanju ne dobi potrebne večine, se opravi novo glasovanje. Pri ponovnem glasovanju se glasuje o tistih dveh kandidatih, ki sta pri prvem glasovanju dobila največ glasov. Če pri prvem glasovanju več kandidatov dobi enako najvišje oziroma enako drugo najvišje število glasov, se izbira kandidatov za ponovno glasovanje med kandidati z enakim številom glasov določi z žrebom.

(2) Pri ponovnem glasovanju se glasuje o kandidatih po vrstnem redu glede na število glasov, dobljenih pri prvem glasovanju. Če pa se ponovno glasuje o kandidatih, ki so pri prvem glasovanju dobili enako število glasov, se glasuje po abecednem vrstnem redu kandidatov.

(3) Če kandidat ne dobi potrebne večine oziroma, če tudi pri ponovnem glasovanju noben kandidat ne dobi potrebne večine ali pa ni izvoljeno zadostno število kandidatov, se za manjkajoče kandidate ponovi kandidacijski postopek in postopek glasovanja na podlagi novega predloga kandidatur.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način ponovnega glasovanja o kandidatih.

6.1 Imenovanje člana sveta za začasno opravljanje funkcije župana**... člen³****(imenovanje člana sveta za začasno opravljanje funkcije župana)**

(1) Če župan, ki mu je predčasno prenehal mandat, ne določi, kateri od dveh ali več podžupanov bo začasno opravljal funkcijo župana, ali če je razrešen, imenuje

³ Določba se vključi v poslovnik, če ima občina več podžupanov.

svet izmed svojih članov člana, ki bo to funkcijo opravljal do izvolitve novega župana.

(2) O tem, ali se imenovanje izvede na podlagi javnega ali tajnega glasovanje, odloči svet pred glasovanjem o imenovanju.

(3) Kandidat je imenovan, če je zanj glasovala večina navzočih članov sveta.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 33.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana do nastopa mandata novoizvoljenega župana podžupan. Če ima občina več podžupanov, pa tisti podžupan, ki ga določi župan, razen, če je župan razrešen. Če župan ne določi, kateri podžupan bo začasno opravljal funkcijo župana oziroma, če je razrešen, odloči občinski svet, kateri izmed članov občinskega sveta bo opravljal to funkcijo.

6.2 Postopek za razrešitev

97. člen

(postopek za razrešitev)

(1) Oseba, ki jo voli ali imenuje svet, se razreši po postopku, ki ga določa ta poslovnik, če ni z drugim aktom določen drugačen postopek.

(2) Postopek za razrešitev se začne na predlog predlagatelja, ki je osebo predlagal za izvolitev ali imenovanje, ali na predlog najmanj $\frac{1}{4}$ članov sveta. Če predlagatelj razrešitve ni komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, se predlog razrešitve vloži pri komisiji.

(3) Predlog za razrešitev mora vsebovati obrazložitev, v kateri so navedeni razlogi za razrešitev.

(4) Predlog za razrešitev se posreduje županu. Če predlog ne vsebuje obrazložitve po določitih drugega odstavka prejšnjega člena, ga župan vrne predlagatelju v dopolnitev.

(5) Predlog za razrešitev mora biti vročen osebi, na katero se nanaša, najmanj osem dni pred sejo sveta, na kateri bo obravnavan. Oseba, na katero se razrešitev nanaša, ima pravico pisno se opredeliti o predlogu razrešitve.

(6) Župan uvrsti predlog za razrešitev na prvo sejo sveta, do katere je mogoče upoštevati rok iz prejšnjega odstavka tega člena.

(7) Po končani obravnavi predloga za razrešitev svet sprejme odločitev o predlogu z večino, ki je predpisana za izvolitev ali imenovanje osebe, zoper katero je vložen predlog za razrešitev.

(8) O razrešitvi se izda pisni odpravek sklepa s pravnim poukom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen postopek za razrešitev osebe, ki jo voli ali imenuje občinski svet.

6.4 Odstop članov sveta, članov delovnih teles in drugih organov ter funkcionarjev občine

98. člen

(postopek za razrešitev)

- (1) Občinski funkcionarji imajo pravico odstopiti.
- (2) Županu in članom sveta na podlagi odstopa v skladu z zakonom in statutom občine predčasno preneha mandat. Postopek v zvezi z odstopom župana ali člana sveta ureja statut.
- (3) Pravico odstopiti imajo tudi podžupan, člani delovnih teles, drugih organov in člani nadzornega odbora ter drugi imenovani, tudi če niso občinski funkcionarji.
- (4) Izjava o odstopu, razen v primeru iz drugega odstavka tega člena, mora biti dana v pisni obliki komisiji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je hkrati s predlogom za ugotovitev prenehanja članstva dolžna predlagati svetu novega kandidata. Svet odloči s sklepom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da članu občinskega sveta, ki odstopi, preneha mandat z dnem, ko je podal odstopno izjavo županu, županu pa, ko o svojem odstop, pisno obvesti občinski svet in občinsko volilno komisijo.

7 Razmerje med županom in občinskim svetom

99. člen

(razmerja med županom in občinskim svetom)

- (1) Župan predstavlja svet, ga sklicuje in vodi njegove seje.
- (2) Župan in svet ter njegova delovna telesa sodelujejo pri uresničevanju in opravljanju nalog občine. Pri tem predvsem usklajujejo programe dela in njihovo izvrševanje, skrbijo za medsebojno obveščanje in poročanje o uresničevanju svojih nalog in nastali problematiki ter si prizadevajo za sporazumno razreševanje nastalih problemov.
- (3) Kadar svet obravnava odloke in druge akte, ki jih predlaga župan, določi župan za vsako zadevo, ki je na dnevnem redu, poročevalca izmed delavcev občinske uprave, lahko pa tudi izmed strokovnjakov, ki so pri pripravi odlokov ali drugih aktov sodelovali.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja.

100.člen**(izvajanje odločitev občinskega sveta)**

- (1) Župan skrbi za izvajanje odločitev sveta. Na vsaki redni seji sveta župan ali po njegovem pooblastilu podžupan ali tajnik občine (*direktor občinske uprave*) poročajo o opravljenih nalogah med obema sejama in o izvrševanju sklepov sveta.
- (2) V poročilu o izvršitvi sklepov sveta je potrebno posebej obrazložiti tiste sklepe, ki niso izvršeni in navesti razloge za neizvršitev sklepa.
- (3) Če sklepa sveta župan ne more izvršiti, mora svetu predlagati nov sklep, ki ga bo možno izvršiti.
- (4) Župan skrbi za objavo odlokov in drugih splošnih aktov sveta.
- (5) Župan skrbi za zakonitost dela sveta, zato je dolžan svet sproti opozarjati na posledice nezakonitih odločitev in ukrepati v skladu z zakonom in statutom občine.

Obrazložitev:

Besedilo prvega, drugega in tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan skrbi za izvajanje odločitev občinskega sveta.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega in šestega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določata, da župan zadrži objavo splošnega akta občine, če meni, da je neustaven ali nezakonit in predlaga občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom. Kot je določeno s šestim odstavkom 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, župan zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita, ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču.

8 Javnost dela**101.člen****(javnost dela občinskega sveta in njegovih delovnih teles)**

- (1) Delo sveta in njegovih delovnih teles je javno.
- (2) Javnost dela se zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu občinskih organov, s posredovanjem posebnih pisnih sporočil občanom in sredstvom javnega obveščanja o sprejetih odločitvah, z navzočnostjo občanov in predstavnikov sredstev javnega obveščanja na sejah organov občine ter na druge načine, ki jih določa statut in ta poslovnik.

- (3) Župan in tajnik občine (*direktor občinske uprave*) obveščata občane in sredstva javnega obveščanja o delu sveta, delovnih teles sveta, župana in občinske uprave.
- (4) Svet lahko sklene, da se o seji izda uradno obvestilo za javnost.
- (5) Občina izdaja svoje glasilo, v katerem se objavljajo tudi sporočila in poročila o delu ter povzetki iz gradiv in odločitev sveta in drugih organov občine.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določena javnost dela občinskega sveta in njegovih delovnih teles.

102.člen
(obveščanje javnosti)

- (1) Župan skrbi za obveščanje javnosti in sodelovanje s predstavniki javnih občin ter za zagotovitev pogojev za njihovo delo na sejah sveta.
- (2) Predstavnikom javnih občin je na voljo informativno in dokumentacijsko gradivo, predlogi aktov sveta, obvestila in poročila o delu sveta, zapisniki sej in druge informacije o delu občinskih organov.
- (4) Javnosti niso dostopni dokumenti in gradiva sveta in delovnih teles, ki so zaupne narave.
- (5) Za ravnanje z gradivi zaupne narave se upoštevajo zakonski in drugi predpisi, ki urejajo to področje.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določena javnost dela občinskega sveta in njegovih delovnih teles.

9 Delo sveta v izrednem stanju

103.člen
(delo sveta v izrednem stanju)

- (1) V izrednem stanju oziroma izrednih razmerah, ko je delovanje sveta ovirano, so dopustna odstopanja od postopkov in načina delovanja sveta, ki jih določa statut in ta poslovnik.
- (2) Odstopanja se lahko nanašajo predvsem na roke sklicevanja sej, predložitve predlogov oziroma drugih gradiv in rokov za obravnavanje predlogov splošnih aktov občine. Če je potrebno, je mogoče tudi odstopanje glede javnosti dela sveta. O odstopanjih odloči oziroma jih potrdi svet, ko se sestane.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom.

V skladu z navedenim je z besedilom določen način dela občinskega sveta v izrednem stanju oziroma v izrednih razmerah.

10 Spremembe in dopolnitve ter razlaga poslovnika

104.člen

(spremembe in dopolnitve poslovnika)

- (1) Za sprejem sprememb in dopolnitev poslovnika se uporabljajo določbe tega poslovnika, ki veljajo za sprejem odloka.
- (2) Spremembe in dopolnitve poslovnika sprejme svet z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določeno, da se za sprejem sprememb in dopolnitev poslovnika uporabljajo določbe poslovnika, ki veljajo za sprejem odloka.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom, ki ga sprejema z dvotretjinsko večino navzočih članov.

105.člen

(razlaga poslovnika)

- (1) Če pride do dvoma o vsebini posamezne določbe poslovnika, razlaga med sejo sveta poslovník predsedujoči. Če se predsedujoči ne more odločiti, prekine obravnavo točke dnevnega reda in naloži statutarno pravni komisiji, da poda svoje mnenje. Če komisija tega ne more opraviti na isti seji, pripravi razlago posamezne poslovniške določbe do naslednje seje.
- (2) Kadar svet ne zaseda, razlaga poslovník statutarno pravna komisija.
- (3) Vsak član sveta lahko zahteva, da o razlagi poslovnika, ki ga je dala statutarno pravna komisija, odloči svet.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom. V skladu z navedenim je z besedilom določen način in pristojnost za razlago poslovnika.

11 Prehodna in končna določba

106.člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega poslovnika preneha veljati Poslovník občinskega sveta Občine ... (...).

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno prenehanje veljavnosti poslovnika, ki je predhodno urejal delo občinskega sveta.

107.člen

(objava in začetek veljavnosti)

Ta poslovnik začne veljati petnajsti dan po objavi v ... (navesti uradno glasilo: npr. Uradnem glasilu slovenskih občin).

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora biti statut in drugi predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi se objavijo v uradnem glasilu.

Številka:

Datum:

Občina ...
..., župan/ja

Literatura in viri

Literatura

- Brezovnik, B. (ur.) (2005) *Statutarna ureditev občine* (Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor).
- Brezovnik, B. (2005) *Delovno področje in organizacija občinske uprave*, v: Brezovnik, B. (ur.) *Delovno področje in organizacija občinske uprave* (Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor), stran 149-176.
- Brezovnik, B. (2008) *Izvajanje javnih služb in javno-zasebno partnerstvo* (Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor).
- Brezovnik, B. (ur.) (2003 -) *Pristojnosti slovenskih občin* (Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor), dostopno na <http://www.lex-localis.info>.
- Falzon, M., Pereti, MP., Verdier, A. & Hoorens, D. (2004) *Local finances in the twenty five countries of the European Union* (Paris: Dexia Editions).
- Grad, F. (1998) *Lokalna demokracija - organizacija in volitve* (Ljubljana: ČZ Uradni list RS).
- Grafenauer, B. & Brezovnik, B. (2006) *Javna uprava* (Maribor: Pravna fakulteta Maribor).
- Grafenauer, B. (2000) *Lokalna samouprava na slovenskem: teritorialno - organizacijske strukture* (Maribor: Pravna fakulteta Maribor).
- Grafenauer, B. (2005) *Občinski predpisi*, v: Brezovnik, B. (ur.) *Statutarna ureditev občine* (Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor), stran 1-22.
- Igličar, A. (1996) Normativna dejavnost občine, *Podjetje in delo*, 5-6.
- Kaučič, I. & Grad, F. (2008) *Ustavna ureditev Slovenije* (Ljubljana: GV Založba).
- Verbič, D. (2003) *Management v samoupravnih lokalni skupnosti* (Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor).
- Šmidovnik, J. (1995) *Lokalna samouprava* (Ljubljana: Cankarjeva založba).
- Šturm, L. et al (2002) *Komentar Ustave Republike Slovenije* (Ljubljana: Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list Republike Slovenije, št. 33/1991-I, 42/1997, 66/2000, 23/2003, 69/2004, 68/2006, 47/2013).

Stanovanjski zakon /SZ-1/ (Uradni list RS, št. 69/2003, 18/2004, 47/2006, 57/2008, 90/2009 Odl. US: U-I-128/08-18, 62/2010-ZUPJS, 87/2011, 40/2012-ZUJF).

Zakon o cestah /ZCes-1/ (Uradni list RS, št. 109/2010, 48/2012).

Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb /ZDOIONUS/ (Uradni list RS, št. 25/2008).

Zakon o državni upravi /ZDU-1/ (113/2005-UPB4, 126/2007-ZUP-E, 48/2009, 8/2010-ZUP-G, 8/2012-ZVRS-F, 21/2012, 21/2013-ZVRS-G, 47/2013).

Zakon o financiranju občin /ZFO-1 / (Uradni list RS, št. 123/2006, 57/2008, 36/2011, 40/2012-ZUJF).

Zakon o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (Uradni list RS, št. 32/1993, 30/1998-ZZLPP0, 127/2006-ZJZP, 38/2010-ZUKN, 57/2011).

Zakon o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 110/2006-UPB1).

Zakon o javnih financah /ZJF/ (Uradni list RS, št. 11/2011-UPB1 (14/2013 popr.), 110/2011-ZDIU12).

Zakon o javno-zasebnem partnerstvu /ZJZP/ (Uradni list RS, št. 127/2006).

Zakon o knjižničarstvu /ZKnj-1/ (Uradni list RS, št. 87/2001, 96/2002-ZUJIK).

Zakon o lekarniški dejavnosti /ZLD/ (Uradni list RS, št. 36/2004).

Zakon o lokalnih volitvah /ZLV / (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB3, 45/2008, 83/2012).

Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF).

Zakon o medijih /ZMed/ (Uradni list RS, št. 110/2006-UPB1, 77/2010-ZSFCJA, 87/2011-ZAvMS, 47/2012).

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja /ZOFVI/ (Uradni list RS, št. 16/2007-UPB1, 36/2008, 58/2009 (64/2009 popr., 65/2009 popr.), 20/2011, 40/2012-ZUJF, 57/2012-ZPCP-2D).

Zakon o ohranjanju narave /ZON/ (Uradni list RS, št. 96/2004-UPB2, 61/2006-ZDru-1, 8/2010-ZSKZ-B).

Zakon o računskem sodišču /ZRacS-1/ (Uradni list RS, št. 11/2001, 20/2006-ZNOJF-1, 109/2012).

Zakon o socialnem varstvu /ZSV/ (Uradni list RS, št. 3/2007-UPB2, (23/2007 popr., 41/2007 popr.), 61/2010-ZSVarPre, 62/2010-ZUPJS, 57/2012).

Zakona o splošnem upravnem postopku /ZUP/ (Uradni list RS, št. 24/2006-UPB2, 105/2006-US-1, 126/2007, 65/2008, 8/2010, 82/2013).

Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDLS/ (Uradni list RS, št. 86/2010, 75/2012, 47/2013-ZDU-1G).

Zakon o uresničevanju načela enakega obravnavanja /ZUNEO/ (Uradni list RS, št. 93/2007-UPB-1).

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ (Uradni list RS, št. 77/2007-UPB1, 56/2008, 4/2010, 20/2011).
- Zakon o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij /ZUODNO/ (Uradni list RS, št. 108/2006-UPB1, 99/2010 Odl. US: U-I-137/10-47, 9/2011).
- Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/ (Uradni list RS, št. 30/2006).
- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ (Uradni list RS, št. 51/2006-UPB1, 97/2010).
- Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Uradni list RS, št. 39/2006-UPB1, 49/2006-ZMetD, 66/2006 Odl.US: U-I-51/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1, 70/2008, 108/2009-ZPNačrt, 48/2012, 57/2012, 92/2013).
- Zakon o zaščiti živali /ZZZiv/ (Uradni list RS, št. 38/2013-UPB3).
- Zakon o zdravstveni dejavnosti /ZZDej/ (Uradni list RS, št. 23/2005, 15/2008-ZPac, 23/2008, 58/2008-ZZdr-E, 77/2008-ZDZdr, 40/2012-ZUJF, 14/2013).

Podzakonski akti

- Uredba o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 76/2005, 119/2007, 95/2011).
- Pravilnik o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine (Uradni list RS, št. 23/2009).

Odločbe Ustavnega sodišča RS

- U-I-113/989 (Uradni list RS, št. 42/2000).
- U-I-63/00-8 (Uradni list RS, št. 26/2002).
- U-I-348/96 (Uradni list RS, št. 17/1997).
- U-I-238/96 (Uradni list RS, št. 31/1996).
- U-I-5/01 (Uradni list RS, št. 112/2002).
- U-I-63/00-8 (Uradni list RS, št. 26/2002).
- U-I-269/97 (Uradni list RS, št. 33/1998).
- U-I-297/97 (Uradni list RS, št. 43/1998).
- U-I-12/02-10 (Uradni list, št. 109/2004).
- U-I-348/96 (Uradni list RS, št. 17/1997).
- U-I-17/97 (Uradni list RS, št. 35/2000).
- U-I-43/98 (Uradni list RS, št. 17/2001).
- U-I-78/00 (Uradni list RS, št. 54/2002).
- U-I-322/96 (Uradni list RS, št. 11/1997).
- U-I-306/97 (Uradni list RS, št. 59/1999).
- U-I-395/96 (Uradni list RS, št. 23/1997).
- U-I-178/00 (Uradni list RS, št. 5/2003).
- U-I-43/98 (Uradni list RS, št. 12/2001).
- U-I-112/00 (Uradni list RS, št. 43/2001).
- U-I-230/97 (Ustavno sodišče RS, št. 42/2000).

